

Moschionis De mulierum passionibus liber; quem ad mentem manuscripti Graeci in Bibliotheca Caesareo Regia Vindobonensi asservati, tum propriis correctionibus emendavit / additaque versione Latina edidit F.O. Dewez.

Contributors

Moschion, the physician, active 6th century.
Soranus, of Ephesus.
Dewez, Franz Oliver.
Hofbibliothek (Austria)

Publication/Creation

Viennae : R. Gräffer et soc, 1793.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/mwyayf9z>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

37750/B

DU CERVEAU

CHACUNE DE SES PARTIES,

POUR LA POSSIBILITÉ DE RECONNAÎTRE
LES TALENS, OU LES DIS-
INTELLECTUELLES DE HOMMES ET
LA CONFIGURATION DE LEUR CERVEAU

0562

J II Mos

RADFORD LIBRARY,

Saint Mary's Hospital, Manchester.

37750/B

No.

HA D. Sec 18

This Book to be returned in _____ days.

Fine for overtime _____ per day.

Note.—No book can be renewed if wanted by another reader, nor unless brought to the Library for that purpose.

It is requested that the leaves of books may not be turned down,—that no person will write in them,—and that the greatest possible care may be taken of them.

EXTRACTS FROM THE RULES.

That each Medical Officer shall be allowed not more than two works out of the Library at one time, and not more than two volumes of each work.

That Registered Medical Students shall be allowed to take out books every Tuesday and Saturday, from eleven till one, or at such hours as may be ordered from time to time by the Board.

That each Registered Medical Student shall be allowed to have not more than one book out of the Library at the same time, unless the work consist of two or more volumes, and in no case more than two volumes.

MOSCHION, the Physician. 78.8152

3486
ΜΟΣΧΙΩΝΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΑΘΩΝ
ΜΟΣΧΙΩΝΙΣ

DE
MULIERUM PASSIONIBUS
LIBER,

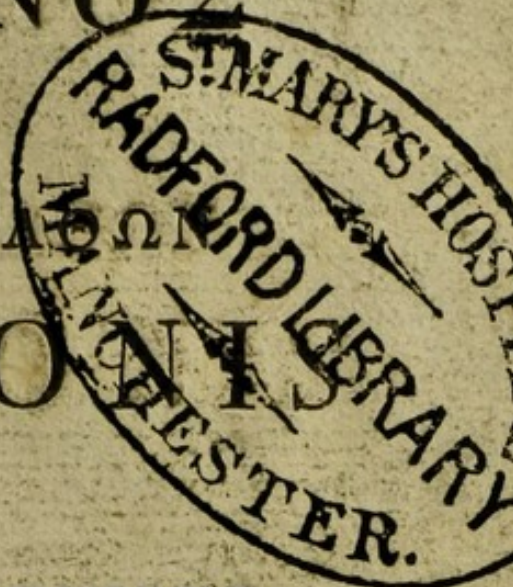
Quem ad mentem Manuscripti graeci in Biblio-
theca Caesareo Regiâ Vindobonensi asservati,
tum propriis correctionibus emendavit,
additaque versione latinâ edidit

F. O. DEWEZ.

Suae Celsitudinis Regiae Archiducis Mariae Annae Coenobii
Virginum nobilium Pragensis Abbatissae Archiater.

VIENNAE,
Apud Rud. Gräffer et Soc.

1793.

D
37

THE HISTORY OF

THE CITY OF

THE HISTORY OF

THE HISTORY OF

BY

THE HISTORY OF

THE HISTORY OF

11
12

PERILLUSTRI AC MAGNIFICO

VIRO

JOANNI GEORGIO

LAGUSIO

Sacrae Caesareo Regiae Majestatis
Consiliario et Archiatro primario, in celeberrimâ
Universitate Pisânâ Professori; Instituti
Bononiensis, Academiae physico-criticae Sen-
nensis, et Academiae Caesareo-Leopoldino-Carolinae
naturae curiosorum
membro etc. etc.

VIR PERILLUSTRIS AC MAGNIFICE!

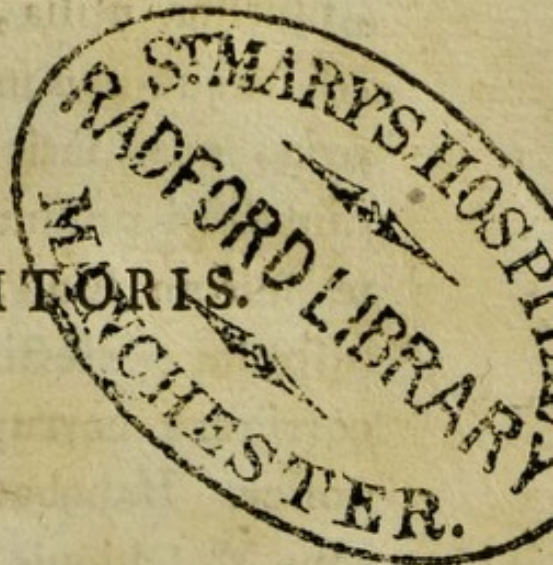
Hoc Tibi, Moschionis opus eo
acceptius futurum spero, quod in
illo eadem ipsa praecepta graphi-
ce delineata reperturus sis, qui-
bus sapienter insistens amplam
quatuordecim Augustarum Pro-
lium familiam in hunc usque diem

Tuo nostroque solatio tam feliciter incolumem servasti. Illud igitur ut amicitiae meae atque gratitudinis pignus cum benevolentia suscipe, mihi que fave.

F. O. DEWEZ.

PRAEFATIO EDITORIS.

Celeberrimo Gesnero, sæculo decimo sexto inclinante, Augustæ vindelicorum, negotiorum causâ degenti, fors in manus incidit Moschionis Manuscriptum græcum, ibidem in bibliothecâ civicâ asservatum; quod cum attentius examinasset, rerum, quas continebat, novitate & pondere allectus, publici juris facere decrevit. Sed depravatum adeo erat illud, & imperfectum, ut insumpto licet multo ad illud corrigendum & elucidandum labore, infecta tamen adhuc multa manserint, & opus obscurum, uti advertit ejus amicus Casparus Wolfius, qui in præfatione, quam Moschionis editioni præfixit, ait: „Ac quamquam ad-
„huc plura supersint plane obscura, et du-
„bia, in quibus ne divinando quidem, quid-
„quam consequi possis (ita prorsus erant cor-
„rupta et depravata pleraque) tamen adhuc
„plurima

„plurima utilia, partim nova, partim rara,
„scituque non jucunda solum, sed & necessa-
„ria, quæ fatis clare dilucideque & legi, &
„intelligi possint, complectitur.” Neque cer-
te mirum illud; deerat enim Gesnero aliud
Msptum perfectius, quocum suum conferens
corrigere corrupta, & resarcire defectuosa
posset. Habebat quidem præ manibus lati-
nam Moschionis interpretationem; sed neque
hæc multum opis afferre poterat, siquidem &
ipsa admodum imperfecta est. Desunt enim
in eâ multa capita in græco Textu reperienda.
Proponuntur in eâ multa dictione adeo bar-
barâ, ut quid intendat Auctor, divinare vix
possis. Alia præterea multa perverse trans-
lata plane a Moschionis mente differunt.

Sed fuit præterea Mspti, quo Gesnerus
usus est, ea conditio, ut necessario in erro-
rem duci deberet; nam præterquam quod ul-
tima undecim capita sui Mspti spuria essent,
deerat in eo Moschionis præfatio, cujus ope
fucus quadantenus detegi posset. Deceptus
est igitur bonus Gesnerus, & sic quidem, ut
etiam cæteros, qui post ipsum de Moschione
scripserunt, in erroris sui partem traheret;
quo factum est, ut erroneum de Moschione
ferretur judicium, unde egregii Auctoris fa-

ma non leve passa est detrimentum. Erant autem hæc capita per modum unius ejusdemque contextus Moschionis operi adnexa, adeoque fraus non facile detegenda, nisi ea ipsa cum reliquo Moschionis opere conferres; nam & stylo & rebus contentis multum ab eo differunt. Sunt enim ea, quæ his capitibus continentur, pro maximâ parte non solum aliena et ridicula, sed futilia, superstiosa, immo sacrilega & impia. Unde adductus est Gesnerus, ut in annotationibus suæ editioni subnexus de Moschione diceret: „Lo-
„ca quædam habet pudicis auribus parum
„convenientia, & remedia quædam supersti-
„tiosa, aut parum probata.” Sed cadit tota hæc criminatio, quamprimum, uti modo facturi sumus, demonstratum fuerit, quod undecim illa capita, quæ huic accusationi ansam dederunt, non Moschionis partus sint, sed male digestæ annotationes Medici cujusdam græco-barbari, quas e Medicorum quorundam obscurorum scriptis excerptas Moschionis operi adnexuit. Sunt enim primo ea, quæ a Moschione proponuntur tam graviter & modeste prolata; est tam profunda in viro non solum naturæ & artis, sed etiam corporis œconomix, & morborum cognitio, tam pruden-

dens auxiliorum pro qualibet ægritudine delectus, ut mirum sit oculatissimum Gesnerum, vel ex hoc capite græculi fraudem non suboluisse, eo magis quod ea pleraque tantum a Moschione distent quantum æra lupinis. Adde secundo, quod promittat in præfatione Auctor, quæ, ut superius dixi, in Gesneri Mspto deerat, se triginta duo alia capita additurum esse. Hæc illa sine dubio sunt, quæ de mulierum morbis, & partus differentiis agunt. Sunt quidem illa capita nostro in Mspto solum triginta numero; sed lacuna, quæ capite 120 reperitur, satis ostendit, hic initium illorum triginta duorum capitum deesse, quæ sine dubio illa duo sunt capita, quæ numerum ab Auctore promissum complent. Excluduntur ergo ipsis Auctoris verbis supradicta undecim capita. Tandem tertio, quod argumentorum omnium est potentissimum, nec minimum horum capitum vestigium, uti Gesnerus ipse advertit, apud interpretem latinum reperitur; neque Msptum, quod præ manibus habeo licet completum, & ad finem perductum quidquam simile habet.

Sed alii præterea errori spuria hæc capita ausam dederunt. Longus enim est eruditissimus Clericus in suâ Medicinæ historiâ, ut demon-

monstret Moschionem Neroni Imperatori coætaneum fuisse. Locus autem qui ipsum in hanc opinionem induxit sic sonat: „ἐπεμψα δὲ
 „καὶ κυρία Ἰουλία Ἀγριππίνη τὴν χρῆσιν, ἣτις
 „μέχρι τῆ δεῦρο μὴ κυρσα ἔχει τὸν ποσεινότα-
 „τον υἱὸν Διογενιανόν. Misi autem Dominae
 „Juliae Agrippinae illius (Pessi) usum, quæ
 „hucusque sterilis desideratissimum filium Dio-
 „genianum habet.” Quo vero illud demonstret, Neroni alias Claudio cognominato Diogeniani nomen affingere debet. Sed inde quid lucratur? quod in alium errorem chronologicum incidat. Si enim Moschion Neronis tempore vixit; quomodo Soranum citat, qui primum Trajano & Adriano imperantibus floruit? Tandem hac forte difficultate motus, præsertim vero quod apud Moschionem specifica contra methodicorum morem proponantur, spuria hinc inde subrepisse autumat. Hæc vero celeberrimi Clerici suspicio, & argumenta superius allata, nonne luce meridiana clarius efficiunt, hæc capita, quæ tot erroribus ansam dederunt, supposititia esse & e Moschionis opere eliminanda.

Errat autem denuo Gesnerus, dum hunc Auctorem recentiorem esse affirmat, idque e stylo & vocabulis quibus utitur constare. A

recentiori quidem factam fuisse illam versionem græcam, quæ ad nos pervenit, facile concedo; sed ipsum Auctorem recentem esse, neque res propositæ, neque proferendi modus, nec Auctoris intentio credere permittunt. Multum autem a vero abest optimus Gesnerus, si illud Msptum græcum, quod ad nos pervenit originarium Auctoris opus existimat. Moschion, uti è præfatione mei Mspti patet, hunc libellum in gratiam matronarum & obstetricum latinarum, ut græci idiomatis imperitarum, conscripsit; ergo latine illud, non græce scripsit. Id vero latinum opus temporum injuriâ periisse, & solam ejus versionem græcam, ultimis græcitatis temporibus factam, ad nos pervenisse, abfimile non est. Recens ergo versio græca est, ipsum autem opus antiquum, & circa Coelii Aureliani tempora locandum. Huic enim curandi methodo adeo similis est Moschion, at vel ejus Magistrum, vel Discipulum fuisse credere fas sit; quam similitudinem etiam ipse Clericus in suâ Medicinæ historiâ advertit. Si quis autem de Moschione ejusque ætate plura scire cupit, adeat viri eruditissimi Joh. Alberti Fabricii Bibliothecam græcam, ubi Tom. XII. pag. 702. & Tom. XIII. pag.

341. plura quidem, nequaquam autem certiora inveniet; quæ ideo hic referre, ne lectoribus fastidiosâ micrologiâ & puerilis eruditionis specie molestus sim, supervacaneum duco.

Elucidatis sic erroneis circa Moschionem opinionibus, ad instituti mei rationem pergo, quod ne tua, lector benevole, patientiâ abutar, quam brevissime potero, absolvam. Ea est editionis Gesnerianæ conditio, ut legentium animos a Moschione potius alienet, quam illi conciliet; ea dein ejus obscuritas, ut neque, qui græcum callent, Moschionem intelligere possint. Hinc ea tam profunda Moschionis oblivio, ut ne vix nomine quidem amplius notus sit. Meretur tamen, ut magni ponderis Auctor, mitiorem sortem Moschion. Qui enim ea, quæ de mulierum naturâ, de partu, de Educatione infantum, de delectu nutricis, ejusque vitæ regimine, & de mulierum morbis scripsit, cum attentione legerit; non dubitabit illum inter primos antiquitatis Medicos, eosque classici collocare.

His considerationibus ductus optimi Gesneri vestigiis insistens mea conamina ejus laboribus adjungere decrevi, si forte junctis viribus egregium Auctorem e tenebris eruere possimus. Hoc etenim fateri debeo Gesnerum,

licet

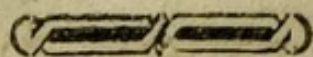
licet ejus Editio imperfecta sit & obscura, bonam tamen jam laboris partem absolvisse, multasque egregias correctiones fecisse, quas sæpe non sine admiratione cum meo Mspto concordantes vidi, opus procul dubio perfectius relicturum, si iisdem atque ego adminiculis instructus fuisset. Obtigit enim mihi ea fors, ut haberem M. S. e Bibliothecâ Cæsareo Regiâ depromptum, illo, quo Gesnerus usus est, in eo præsertim perfectius, quod præfatione Auctoris munitum, neque farragine ultimorum capitum, quæ in Mspto Gesneriano reperiuntur, adulteratum esset; unde jam multum lucis operi affundi poterat. In eo autem dico perfectius, nam in cæteris vix non æque mendosum fuit Cæsareum, atque illud Gesneri Msptum Paucis etenim exceptis, vix non ubique, ibi præcise, quod satis mirari non poteram mendosum erat, ubi Gesneri Msptum itidem tale fuit; sic ut vix non alterum ex altero exscriptum putasses.

Rejēctis igitur undecim supradictis spuris capitibus, adjunctâ, quam mihi suppeditabat meum Msptum, præfatione auctoris, Gesneri editionem cum correctionibus, ubi res patiebatur, ab eo factis, ut fundamentum mei operis retinui; & errata, quæ Gesnerus in-

tacta

tacta reliquerat, quantum fieri potuit, partim Mspti mei ope, partim propria meditatione & iudicio correxi. In notis deinde in fine operis adjectis indicavi cum ea, quæ a Gesnero, tum illa, quæ Mspti mei ope correctæ sunt. Quæ vero ipse correxi non indicavi modo, sed correctionis insuper factæ rationem addendam putavi, ne quid temere ausus censerer.

Cum vero hucusque non alia Moschionis translatio latina comparuerit, atque vetus illa, quam Casparus Wolfius suæ Gynæciorum harmoniæ inseruit; ea vero sit cum confusione ordinis capitum, tum styli barbarie, & infidelitate versionis, multorum præterea defectu capitum admodum imperfecta; novam versionem latinam adornare decrevi. In hac autem perficiendâ scrupulosam plerorumque interpretum servilitatem devitavi, in id maxime intentus, ut auctoris mentem perspicue, & distincte redderem. Remansit tamen in uno aut altero loco quædam obscuritas, præsertim in præfatione. Sed quis obscuri & mutili textus distinctam dare versionem potest? Occurrit præterea in operis decursu unus aut alter locus defectuosus, qui cum neque ope Mspti itidem in his præcise locis mutili, neque

que divinando refarciri posset, me aliunde
opem petere compulit. Ut vero quandoque
e tenebris lucem eruere licet, quæ in græ-
co textu deficiebant, e veteri latinâ translatio-
ne sumi, & meæ versioni inferui. His vero
exceptis paucis admodum locis, est versio ita
perspicua & distincta, ut legere quilibet Mo-
schionem, & intelligere, ex eoque fructum
capere possit.

MANCHESTER LIBRARY
Tῶν τῷ Μοχίωνος περὶ γυναικείων πα-
θῶν βιβλίε κεφαλαίων τάξις.

ΚΕΦ'. Α'. Τί ἐστι Μαῖα;

— Β'. Ἡ Μήτηρ πόσοις ὀνόμασι καλεῖται;

— Γ'. Πῶς κεῖται ἡ Μήτηρ;

— Δ'. Ὅποια ἐστὶν ἡ Μήτηρ;

— Ε'. Πόσας χιτῶνας ἔχει ἡ Μήτηρ;

— ς'. Ὅποια θέσει ἐχημάτιζαι ἡ Μήτηρ;

— Ζ'. Πῶς κεῖται τὸ σόμιον τῆς Μήτρας;

— Η'. Ὅπόσον ἀπέσῃ, καὶ ὅπως ἐστὶ;

— Θ'. Ὅποῖον ἐστὶν αὐτὸ τὸ σόμα τῆς μή-
τρας;

— Ι'. Ὅποῖω μεγέθει ἐστὶν ἐγκλεισ-
μένον.

— ΙΑ'. Οἱ ὄρχεις τῶν γυναικῶν πῶς εἰσὶ τε-
θειμένοι;

— ΙΒ'. Περὶ τῆς καθάρσεως τῶν γυναικῶν.

— ΙΓ'. Πόθεν εἴρηται ἡ κάθαρσις;

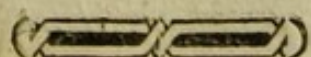
— ΙΔ'. Πότε ἀρχεσθαι συμβαίνει;

— ΙΕ'. Ὅπόσῳ χρόνῳ αἷματι καθαίρονται
αἱ γυναῖκες;

— Ις'. Ὅποιαί εἰσὶν αἱ πλείσθιν κάθαρσιν
ποιῆσαι;

— ΙΖ'. Ὅποῖω μέτρῳ καθαίρονται.

- ΚΕΦ'. ΙΗ'. Πόσαις ἡμέραις αἱ γυναῖκες καθαί-
ρονται;
- ΙΘ'. Ποῖαι εἰσὶν αἱ κατὰ φύσιν μὴ κα-
θαιρόμεναι;
- Κ'. Πῶς δοκιμάζομεν τινὰς μὴ καθα-
ρῆναι κατὰ φύσιν;
- ΚΑ'. Ποίοις σημείοις νοῦμεν τὴν πρώτην
κάθαρσιν ἐληλυθέναι;
- ΚΒ'. Ἔως πότε αἱ κόραι παρθένοι εἶναι
ὀφείλουσιν;
- ΚΓ'. Ὅποῖαι εἰσὶν ἐπιτήδεια πρὸς σύλ-
ληψιν;
- ΚΔ'. Ποῖός ἐστιν ἐπιτήδειος καιρὸς πρὸς
τὸ συλλαμβάνειν;
- ΚΕ'. Ὅποῖα εἰσὶ τὰ σημεῖα τῆς συλ-
λήψεως;
- Κς'. Ὅποῖα σημεῖα τὰ συλληφθέντα
ἔμβρυα ἄρρεν ἢ θῆλυ δεικνύουσι;
- ΚΖ'. Τί ἐστι κίσσα;
- ΚΗ'. Πόθεν εἰρηται ἡ κίσσα;
- ΚΘ'. Ὅποῖω τῷ μηνὶ συντρέχει ταῖς
ἐγκυμονήσαις ἡ κίσσα;
- Λ'. Ἐπὶ πόσον ἐπιμένει ἡ κίσσα;
- ΛΑ'. Πῶς διαιτητέον τὴν κίσσαν ἔχουσαν;
- ΛΒ'. Τίνα αὐτῇ παρέξομεν;
- ΛΓ'. Ποίῳ τρόπῳ τὰς ἐγκυμονήσας τῷ
ἐβδόμῳ μηνὶ διαιτητέον;
- ΛΔ'. Ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ ὁποίως διαιτητέον;

ΚΕΦ'. ΛΕ'. Ἐν τῷ ἑννάτῳ μηνὶ τίνα εἰσὶ ποιητέα;

—— Λς'. Τί ἐστὶ χορίον;

—— ΛΖ'. Πόθεν εἴρηται χορίον;

—— ΛΗ'. Πόθεν εἴρηται ἀγγεῖον.

—— ΛΘ'. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ δεύτερα ἵνα τι εἰρημένα εἰσὶ;

—— Μ'. Ἐκ ποίων πραγμάτων συνίσταται τὸ χορίον;

—— ΜΑ'. Ἐκ ποίων πραγμάτων συνίσταται τὸ ἐμβρύον ὁ ὀμφαλός;

—— ΜΒ'. Τί ἐστὶν ὕμην;

—— ΜΓ'. Ποῖα εἰσὶ τὰ σημεῖα τὰ πρὸς ἑκτρωσὶν συμβαίνοντα;

—— ΜΔ'. Ποῖα εἰσὶ σημεῖα τὰ πλησίον τόκου.

—— ΜΕ'. Πῶς διαχωρίσεις τὴν ὀδύνην, ἢ ἐκ ζέσεως τυγχάνει, ἀπὸ τῆς ἐκ τῶ παρόντος τόκου συντρεχέσης;

—— Μς'. Τίνα εἰσὶ τὰ προπαρασκευαστέα, τὰ διὰ τὸν τόκον ὄντα ἀναγκαῖα;

—— ΜΖ'. Οἵ ποῖοι ἐστὶν ὁ μαιευτικός δίφρος;

—— ΜΗ'. Δύο κράββατοι εἰς τί ὠφελεῖσιν;

—— ΜΘ'. Πῶς τὴν τεκῆσαν καθιδρῦσαι ὀφείλομεν;

—— Ν'. Πρὸ τῆς εἰς τὸν δίφρον τὴν τεκῆσαν καθιδρῦσαι τί δεῖ ποιεῖν;

—— ΝΑ'. Ὑπηρέτριάι σὺν τῇ Μαίᾳ πόσαι εἰσὶν ἀναγκαῖαι;

- ΚΕΦ'. ΝΒ'. Ἡ Μαῖα πῶς, ἢ πῶς καθίσαι ὀφείλει;
—— ΝΓ'. Εἴτι δ' ἂν (τῶν δευτέρων) ἐναπο-
μείνῃ, τί ποιητέον;
—— ΝΔ'. Τίνα εἰσὶν ἄτινα διὰ τὴν ἐπίσ-
χεσιν τῶν δευτέρων, οἱ ἀρχαῖοι παρεχέ-
κασι;
—— ΝΕ'. Πῶς διάγειν δεῖ μετὰ τὸν τοκετὸν
τὴν λοχεύσαν;
—— Νς'. Πῶς γινώσκομεν μετὰ τὸν τόκον
ἱκανὴν τὴν κάθαρσιν συνδεδραμηκέναι;
—— ΝΖ'. Εἰ δὲ ἐκ τῆς ὀσμῆς καὶ τάσεως
συνεχέστερον ἐν τῷ τόκῳ τὰ ρεύματα συμ-
βαίνουσι, πρὸς ταύτας τί ποιεῖν ὀφείλομεν;
—— ΝΗ'. Τίς ἐστὶν ἐπιμέλεια, ἢ παρηγόρη-
σις τῶν μασθῶν μετὰ τὸν τοκετὸν, τῇ
γάλακτος ἐπιρρέοντος σὺν τάσει καὶ βαρεῖα
ὀδύνη, ἅλλα μὲν καὶ ζέσει;
—— ΝΘ'. Περὶ ἐπιχέσεως τῇ γάλακτος.
—— Ξ'. Περὶ ζέσεως τῶν μασθῶν.
—— ΞΑ'. Εἰδὲ ἡ Λεχώ αὐτὴ θηλαῶσαι δυ-
νηθῇ, τί ποιητέον;
—— ΞΒ'. Εἰ δὲ ἄλλη θηλάσῃ, πῶς ἂν τῇ
τεκέσῃ τὸ γάλα ἐπιχωῖμεν;
—— ΞΓ'. Ἐκ ποίων σημείων δοκιμάσομεν τὸ
νήπιον ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς τὸ ἀνατραφῆναι;
—— ΞΔ'. Ὅποιοις μησὶ ζωτικὰ γεννῶνται;
—— ΞΕ'. Πότε καὶ πῶς τὸν ὀμφαλὸν ἀνα-
τέμνειν δεῖ;

ΚΕΦ'. Ξς'. Δι' ἣν αἰτίαν τὸ νήπιον ἐπιπάσσε-
ται, ἢ λήσεται;

—— ΞΖ'. Πῶς ταῦτά τὰ ἐπιπάσματα τῷ
νηπίῳ ἐπιπάσσομεν;

—— ΞΗ'. Πῶς τὸ νήπιον φασκιώσομεν;

—— ΞΘ'. Πῶς τὸ νήπιον κείσθαι δεῖ;

—— Ο'. Πότε τῷ νηπίῳ τὴν τροφήν δέ-
ναι δεῖ;

—— ΟΑ'. Ο'ποίαν πρῶτον τροφήν τὸ νήπιον
λαμβάνειν ὀφείλει;

—— ΟΒ'. Πῶς τὸ μέλι δώσομεν τῷ νηπίῳ;

—— ΟΓ'. Εἰ τὸ μητρικὸν γάλα δοῦναι δεῖ;
ἢ ξένον μετὰ τὸν τοκετὸν τῷ νηπίῳ;

—— ΟΔ'. Ο'ποῖον δ' ἐστὶ τὸ καλὸν γάλα;

—— ΟΕ'. Πότερον τῷ μητρικῷ γάλακτι θρε-
πτέον τὸ νήπιον;

—— Ος'. Ο'ποῖα ἐστὶ τοίνυν ἐπιτήδεια τρο-
φὴ πρὸς τὸ τρέφειν τὸ νήπιον;

—— ΟΖ'. Ο'πως διατηρῆ ἡ τροφὴ;

—— ΟΗ'. Πῶς λέγεις ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ νή-
πιον καχεκτεῖν;

—— ΟΘ'. Ποῖα εἰσὶ τὰ γυμνάσια τὰ γενέ-
σθαι δυνάμενα τῷ νηπίῳ;

—— Π'. Τί ποιητέον εἰ τῆς τροφῆς τὸ γάλα
εἴη ὀλέθριον;

—— ΠΑ'. Τί δὲ ποιήσουσιν ἐκείναι, αἷς το
γάλα ἐξαφανίζεται;

ΚΕΦ'. ΠΒ'. Τίνα παρέχουσιν ἀρχαῖοι, ἵνα τὸ γάλα πλεονάσῃ ταῖς τρεφέσαις;

—— ΠΓ'. Τί ποιητέον ἐκείναις, αἱ ὑπὲρ τὸ καθήκον τὸ γάλα ἢ πυκνὸν αὐτὸ ἔχουσιν;

—— ΠΔ'. Δι' ἣν αἰτίαν τὰς δριμύτας καὶ ἄλυσκας τροφὰς τὴν τροφὸν λαβεῖν ἐκ ἑᾶν δεῖ;

—— ΠΕ'. Πῶς τοίνυν διαιτητέα ἐσὶν ἣτις τὸ γάλα ἐφθαρμένον ἔχει;

—— Πς'. Πῶς ἀνορθώμεν τὰς τὸ γάλα ὑδαρὲν ἐχούσας;

—— ΗΖ'. Ποσάκις τὸ νήπιον ἐν ἡμέρᾳ λητέον;

—— ΠΗ'. Εἰν ποίῳ τόπῳ λητέον τὸ νήπιον;

—— ΠΘ'. Πῶς φασκιωτέον τὸ νήπιον μετὰ τὸ βαλανεῖον;

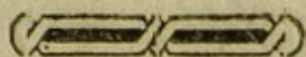
—— ι'. Δι' ἣν αἰτίαν μετὰ τὸ βαλανεῖον τῇ νηπίῳ, τῶν πελματῶν ἀνορθωμένων ἢ κεφαλὴ κάτω κρέμαται;

—— ιΑ'. Οἷ ποίῳς τὰ νήπια ἀλείφειν δεῖ;

—— ιΒ'. Δι' ἣν αἰτίαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῇ νηπίῳ ἐλαίῳ ἐπαλείφονται;

—— ιΓ'. Δι' ἣν αἰτίαν κελεύεται τῇ νηπίῳ μετὰ τὸ βαλανεῖον, τὰ ὦτα καὶ τὰς ῥίνας ἀναξηραίνειν;

—— ιΔ'. Μεθ' ὅποσον ἀπὸ τῇ βαλανείῳ πρὸς τὸν μαστὸν προσπελασέον τὸ νήπιον;

- ΚΕΦ'. ιΕ'. Πῶς τὸν μαῦδὸν δῆναι ὀφείλει;
—— ις'. Ἀπὸ τῆ ὕπνου τὴν τροφὸν τί ποιεῖν δεῖ;
—— ιΖ'. Ποσάκις (τῆς ἡμέρας) τὸ νήπιον
θιλάσαι ὀφείλει;
—— ιΗ'. Τὶ ἂν πάχῃσι τὰ νήπια, εἰ πρὸ
τῆ βαλανείας, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ
τὸν μαῦδὸν λάβωσι;
—— ιΘ'. Ποίοις σημείοις νοῶμεν τὸ νήπιον
τὴν τροφήν λαμβάνειν ὀφείλειν;
—— Ρ'. Πῶς δὲ γινώσκωμεν, ἐφ' αἷς αἰτίαις
κλαυθμυρίζει τὸ νήπιον (ἄλλαις) ἢ διὰ τὰς
τροφάς;
—— ΡΑ'. Τί ποιήσωμεν εἰ μετὰ τὸ θιλά-
σαι συνεχέστερον κλαυθμυρίζει;
—— ΡΒ'. Ἡνίκα ἀποκοιμηθῇ τὸ νήπιον, πῶς
θετέον ἐσιν;
—— ΡΓ'. Πότε βασακτέον τὸ νήπιον;
—— ΡΔ'. Πῶς καὶ δι' ἣν αἰτίαν βασακτέον τὸ
νήπιον;
—— ΡΕ'. Εἰς ὅποσας ἡμέρας ὁ τῆ νηπίος ὀμ-
φαλὸς πίπτειν εἴωθε;
—— Ρς'. Πῶς σὺν ἀκριβείᾳ τὸν ὀμφαλὸν
διατυπῶμεν;
—— ΡΖ'. Πόσῳ χρόνῳ φασκιωτέον τὸ νή-
πιον;
—— ΡΗ'. Ὅποια μέρη πρῶτον λύομεν τῆ
νηπίος;

- ΚΕΦ'. ΡΘ'. Πότε πρῶτον ἐν τῷ βαλανείῳ τὸ
νήπιον λέεσθαι ὀφείλει;
- ΡΙ'. Ο'πότε καὶ πῶς πρὸς τὸ καθίσειν ὀρ-
θῶς ὀφείλει καθιδρυνθῆναι τὸ νήπιον;
- ΡΙΑ'. Πῶς διδάκτεον τὸ βρέφος περι-
πατεῖν;
- ΡΙΒ'. Πότε εἰς τὸ περιπατεῖν διδάκτεον
τὸ νήπιον;
- ΡΙΓ'. Πότε τὸ βρέφος ἀποκοπτεῖν ἀπὸ
τῆ γάλακτος;
- ΡΙΔ'. Ο'ποία διδαχὴ τὸ βρέφος ἀπὸ τῆ
γάλακτος χορίζομεν;
- ΡΙΕ'. Ποίαν πρῶτον τροφὴν τῷ βρέφει
δέναι ὀφείλομεν;
- ΡΙς'. Ποῖον δὲ πόμα δώσομεν;
- ΡΙΖ'. Πότε τὸ νήπιον ἄρχεται ὀδοντο-
φυεῖν;
- ΡΙΗ'. Ποία εἰσὶ σημεῖα πότε τὸ νήπιον
ὀδοντοφυεῖν ἄρχεται;
- ΡΙΘ'. Ποίοις πράγμασι χρυτέον, ἵνα μὴ
σὺν ὀδύνῃ, καὶ εἰσφωτῆς ὀδόντας ἐκβάλλω-
σι τὰ νήπια;
- ΡΚ'. Πρὸς ζέσιν τῶν φαρυγγῶν τῶν νη-
πίων ποίοις πράγμασι χρῶμεθα;
- ΡΚΑ'. Πρὸς κνησμονῇν, ἐξανθήματα, καὶ
φλυκτίδας τί δεῖ ποιεῖν;
- ΡΚΒ'. Πῶς ἦχον ὠτῶν, καὶ τρισμὸν ὀδόν-
των θεραπεύομεν;

ΚΕΦ'. ΡΚΓ'. Πρὸς βήχιον αὐτῷ τί δώτομεν;

—— ΡΚΔ'. Ποία εἰσι τὰ νοσήματα τῶν γυναικῶν, ἃ διὰ τὴν σφίγγιν γίνεσθαι εἰώθασιν;

—— ΡΚΕ'. Ποία εἰσι τὰ διὰ τὴν ρεῦσιν τοῦ σώματος εἰσφερόμενα;

—— ΡΚς'. Περὶ ἐπιχέσεως τῶν ἐμμηνῶν;

—— ΡΚΖ'. Περὶ ζέσεως τῆς μήτρας.

—— ΡΚΗ'. Περὶ σατυριάσεως.

—— ΡΚΘ'. Περὶ ἀποπνίξεως τῆς μήτρας.

—— ΡΛ'. Περὶ τῆς τάσεως τῆς μήτρας.

—— ΡΛΑ'. Περὶ οἰδήματος τῆς μήτρας.

—— ΡΛΒ'. Περὶ φλεγμονῆς τῆς μήτρας.

—— ΡΛΓ'. Περὶ σκληρίας τῆς μήτρας.

—— ΡΛΔ'. Περὶ ὀδύνης τῆς μήτρας.

—— ΡΛΕ'. Περὶ μύλης τῆς μήτρας.

—— ΡΛς'. Περὶ αἱμορραγίας τῆς μήτρας.

—— ΡΛΖ'. Περὶ ρεύσεως αἵματος τῆς γυναικός;

—— ΡΛΗ'. Περὶ διαρροίας σπέρματος τῶν γυναικῶν, ἣν οἱ Ἑλληνες γονορροίαν καλεῖσι.

—— ΡΛΘ'. Περὶ χαυνώσεως τῆς μήτρας.

—— ΡΜ'. Περὶ παραλύσεως τῆς μήτρας.

—— ΡΜΑ'. Περὶ πάντων τῶν κατακλύσεων τῆς μήτρας.

—— ΡΜΒ'. Περὶ σειρώσεως τῆς μήτρας.

—— ΡΜΓ'. Περὶ δυσχερεῖς καὶ κοπώδεις τόκους;

πολλὴν τὴν ἀκολυθίαν σύντομον τῶν λεχθέντων παραδώσω· καὶ πρὸς ταῦτα ἄλλα τριάκοντα δύο κεφάλαια προστέθεικα· ἵνα ἐξ ἀπάντων ἡθροισμένων, ὑπόμνημα ἱκανὸν δυνήθῃ εἶναι· ἐπὶ τέτοις δὲ ἀπλῶς ἡβηλήθῃν λέξαι, ἵνα τὸ δῆλον λέξω τὸ τῶν ῥημάτων, πρὸς χρῆσιν ταῖς γυναῖξιν, ὅπως καὶ ταῖς ἀπείροις μαῖαις δηλαδὴ τὰ ἐκτεθέντα τῷ λόγῳ εὐχερῇ γενήσωνται. Εἰς ποῖα καὶ πόσα μέρη διαιρεῖν ἅπαντα περὶ τῶν γυναικῶν παραδόναι ἠθέλησα, εἰς δύο, μαῖαν ἑξακολυθήσας· ἡ μὲν ἀπείρος· ἑτέρα δὲ ἣτις ἐκ πασῶν τῶν μαίων ἔμπειρος καθίσταται· ταύτην πάλιν διαιρέμεν εἰς τὰς κατὰ τὴν φύσιν συμβαινῶσας αἰτίας, καὶ παρὰ τὴν φύσιν τῶν μαίων· εὐκτικός γάρ ὁ λόγος γυναιξὶν ἂν εἴη· εἰ τὸ μέρος ἐξ (c) αὐτῆς ἡ μαῖα γυμνασθήσεται, καὶ τοῖς ἄλλοις δῆλος, εἴ τις εἴη δυνατὸς τῶν γυναικῶν λόγον διαγινῶναι.

ΜΟΣΧΙΟΝΟΣ

ΠΕΡΙ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΑΘΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Τί ἐστὶ Μαΐα;

Γυνὴ πάντων τῶν γυναικείων πραγμάτων δε-
διδασμένη, ἀλλὰ μὴν καὶ τῆς ἰατρικῆς γυμνασίας
ἐμπειρος· ἥτις δύναται ἀπασῶν τὰς ἀρρώστιας λυ-
σιτελῶς θεραπεύειν ὅπως, ὅπως μὴ εἴη ταρα-
χώδης, μίτε λάλος, μήτε φιλάργυρος· ἀλλὰ
σοφὴ, καὶ σώφρων, καὶ σιωπηρὰ, καὶ εὐγνώμων,
καὶ φιλόπονος· ἥτις τῇ ἰδίᾳ φροντίδι τὰς γυναί-
κας κυβερνήσει.

ΚΕΦ.

Κ Ε Φ Α Λ. Β'.

Ἡ Μήτρα πόσοις ὀνόμασι καλεῖται;

Ἀρχοειδῶς ἐπὶ τρισὶν ὀνόμασιν εἰρημένη ἐστὶ. πρῶτον μὲν ἀπ' αὐτῆς, ὅτι αἱ γυναῖκες διὰ τῆς ἰδίας τόκου μητέρες γίνονται, μήτρα· παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλήσιν ὑστέρα προσαγορεύεται, τετέστιν ἐσχατωτέρα· ἣτις ἐσχάτη πάντων τῶν ἐντέρων τέτακται. ἢ ὅτι εἰς ἑνδεκά ἔτη κεκενωμένη παρὰ τὰς παρθένας ἐστὶ (α) καὶ μετὰ τὰς ἀμείψεις τῆς ἡλικίας, τῇ ἰδίᾳ διαδέσσει τόκον ταῖς γυναῖξιν παρέχει. Καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι Δελφὺς εἴρηται, ὅτι περ ἀδελφὸς ποιεῖ, καὶ πάντες ἐκ μιᾶς γεννῶνται.

Κ Ε Φ Α Λ. Γ'.

Πῶς καλεῖται ἡ Μήτρα;

Ἀναμεταξὺ τῶν δύο κοτύλων ἐνδότερον, ὅφ' ἑαυτῆς ἔχουσα τὴν κόπρον καὶ τὴν (α) κοίτην, ὑπερθεῖν δὲ τὴν φύσιν.

Κ Ε Φ Α Λ. Δ'.

Ὅποια ἐστὶν ἡ Μήτρα·

Νευρώδης, καὶ ἐξυφασμένη ταῖς σαρκίν· ἀλλὰ μὴν καὶ νεύροις καὶ φλεψί.

Κ Ε Φ Α Λ. Ε'.

Πόσες χιτῶνας ἔχει ἡ Μήτρα;

Ε'κ δύο δηλαδή χιτῶνων συνίσταται· ὁ εἷς ἔσωθεν λειότερος ἐστὶ, καὶ λευκός, καὶ σκληρὸς, καὶ νευρώδης· ἔσωθεν δὲ ἄλλος τραχύς, ἐρυθρὸς, μαλακός, σαρκώδης· ἐφ' οἷς πράγμασι τὰ πάντα κατέχονται, ὅπως ἐγκολληθῶσι (a) τῷ τῆς μήτρας χιτῶνι ἐκ λεπτοτάτων ὑμένων καὶ νεύρων (b).

Κ Ε Φ Α Λ. ς'.

Ὅποια θέσει ἐσχημάτισαι ἡ Μήτρα;

Πρῶτον μὲν καθάπερ τετυπωμένη ἐστὶν ἡ ἱατρικὴ κολοκύνθη. Ἀλλ' ὅπως ἕκαστα αὐτῆς τὰ μέρη διαγνωσθήσονται καὶ εὐχερῶς νοεῖσθαι δυναθῶσι, τὰς αὐτῆς γωνίας, ἐκάστοις μέρεσι τὰ ἕκαστα γράμματα ἀνισορῶντες ἐκδήσομεν.

Ὅπως τοίνυν ἐστὶ τὸ πρῶτον τεθειμένον Α. τὸ σῶμα λέγεται, ὅπερ ἐστὶ πρὸ τῆς τόκης σαρκῶδες καὶ μαλακόν· μετὰ δὲ τὸν τόκον, τυλῶδες καὶ εὐρυχωρότερον. Ἐνθα δὲ ἐστὶ τὸ Β. ὁ τράχηλος λέγεται· ὅπως ἐστὶ τὸ Γ ὁ αὐχὴν λέγεται· ἡ πᾶσα δὲ αὐτῶν συνδρομὴ (a) χωρίον λέγεται. Ἐκεῖνο δὲ, ὁ μετὰ τὸ σενώτερον ἐν σρογυλότητι πλατυνθῆναι ἄρχεται· ὅπως ἐστὶ τὸ

Δ.

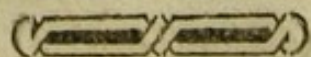
Δ. ὁ ὤμος λέγεται· ἔνθα ἐς τὸ Ε. τὰ πλάγια λέγονται· ὅπῃ δὲ ἡ στρογγυλότης (b) συγκέκλιται, καὶ ἔστιν ἐκεῖ τὸ Ζ. βάθος προσαγορεύεται. ὅπῃ δὲ ἐς τὸ Η. βάσις λέγεται μεγίστη. Πᾶσα δὲ ἡ κενώτης ἐκείνη ἐν τῷ μέσῳ, ὅπῃ ἔστιν ἡ γαστήρ, κόλπος λέγεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ζ'.

Πῃ κεῖται τὸ ζόμιον τῆς Μήτρας;

Εἰν τῷ μέσῳ κόλπῳ τῆς γυναικός· καὶ (a) αὐτὸς ὁ κόλπος ὑμενώδης, καὶ νευρώδης· τῆτο δὲ τῷ μείζονι (b) τῶν ἐντέρων ὁμοίον ἐστὶ, ἔνδον (c) μὲν εὐρυχωρότερον, καὶ ἔξωθεν δὲ στενώτερον ὄν· ἐν ᾧ ὁ συνσπασμὸς τῶν ἀνδρῶν καὶ ἡ Α'φροδίσιος χρῆσις, ἀποτελεῖται (d).

Κ Ε Φ Α Λ. Η'.

Τὸ πόσον ἀπέσῃ, καὶ ὅπως ἐστίν.

Οὐχ ἅπασιν ἐπίσης· κατὰ τὴν διαφορὰν
τῆς δυνάμεως (α).

Κ Ε Φ Α Λ. Θ'.

Ποῖον ἐστὶν αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς μήτρας;

Παρά τὰς Παρθένας μὲν, αἱ ἐκ τῆς Παρθενίας
ἐκ ἔσσαι (πρὸ τῆς τόκῃ σαρκῶδες, καὶ μαλακὸν)
παρὰ δὲ τὰς γυναῖκας, αἵτινες ἤδη τετόκασιν (τυ-
λῶδες, καὶ εὐρυχωρότερον.)

Κ Ε Φ Α Λ. Ι'.

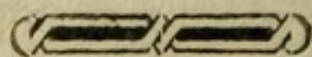
Ὅποιῳ μεγέθει ἐστὶν ἐγκλεισμένον.

Καθὼς ἔξωθεν ἐστὶ τὸ ἔσχατον μέρος τῆς
ώτης.

Κ Ε Φ Α Λ. ΙΑ'.

Οἱ ὄρχεις τῶν γυναικῶν πᾶσι τε-
θειμένοι;

Πλησίον τῆς αὐχένος, ἐξ ἑκατέρου γε μέρους
ἕκαστοι τεθειμένοι· καὶ εἰσὶ σρογγύλοι εἰς ὅσον-
δηποτῆν, πρὸς τὰς ἰδίας βάσεις πλατύτεροι καὶ
C ἰχνό-

ἰσχυρότεροι, καὶ ἐκτεταμένοι ἐκ τῆς κριτικῆς πόρεως, ἐξ ἧς αἱ γυναῖκες τὸ σπέρμα ἐκπέμπουσι καὶ εἰσὶ τεθειμένοι εἰς τὰ πλησίον πλάγια τῆς μήτρας καὶ ἐπὶ τὰ ἄρδρα ἑκαστοι ἐξερχόμενοι, πρὸς τὸν τῆς κύσεως τράχηλον ζεύγνυνται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΒ'.

Περὶ τῆς καθάρσεως τῶν γυναικῶν.

Ἡ καθαρσις τῆς συλληφθέντος ἐμβρύου ἔνδον τῆς γαστρὸς τὸ (α) ὄχιμα, καὶ τῆς τόκῃ αἱ ὑπηρεσίαι καὶ τὸ αἷμα φυσικῶς διὰ τῆς μήτρας φέρεται (β) οἷτινες συνεχῶς ἀποπληρωθέντες, ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας παρατρέχει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΓ'.

Πόθεν εἴρηται ἡ καθαρσις;

Ἐκ τούτου, ὅτι ὑπερπεριττεῦον τὸ αἷμα τῆς σώματος εἰς ταῦτ' ἀδρoίζεται (ἀνὰ μῆνα) καὶ προτρέπεται: καὶ τὸ σῶμα καθαίρεται· ἀλλὰ μὴν καὶ ἑμμηνον εἴρηται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΔ'.

Πότε ἀρχεσθαι συμβαίνει;

Ἡ πρώτη καθαρσις συνεχῶς μὲν τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ ἐνιαυτῷ τὴν ἀρχὴν δέχεται· τισὶ μὲν

μὲν (θᾶττον, ἄλλαις δὲ) βραδύτερον, ὁμῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἕτε πρὸ τῆ τεσσαρακοστῆ ἐνιαυτῆ ἀφίεται· ἕτε μετὰ τὸν πεντηκοστὸν ἐπιμένει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΕ'.

(α) Οὐ πόσω (χρόνῳ) αἵματι καθαίρονται αἱ γυναῖκες.

Οὐ πᾶσαι ἐπίσης, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν ἑαυτῶν διαφέρουσιν, καὶ κατὰ τὰς ἡλικίας· ὁμῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον (b) πρὸς δύο μῆνας (πρὸς δύο ἡμῖνας) καθαίρονται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ις'.

Οὐ ποῖαι εἰσὶν αἱ πλείστην κάθαρσιν ποιεῖσαι.

Αἵτινες ἀργαὶ βίβσι, καὶ σπαταλώδεις εἰσι, καὶ ἔδὲν πράττεσι, πλείονι αἵματι καθαίρονται· αἵτινες δὲ ἐπὶ ταῖς καθημεριναῖς πράξεσι γυμνάζονται ἐν τινὶ ἔργῳ, ὀλίγῳ αἵματι καθαίρονται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΖ'.

Οὐ ποῖω μέτρῳ καθαίρονται.

Οὐ καὶ ἀεὶ ὀλίγῳ, ἀλλ' (α) ἀπὸ τῆ ὀλίγης ἄρχεται ἡ κάθαρσις, καὶ ἀπὸ τῆ ὀλίγης τελεῖται· τῇ

γὰρ ἡλικία φειδομένη, καὶ ὅσας ἐπαύξεισιν δέχεται τῷ σώματος· καὶ μετὰ ταῦτα μὲν εἰ πρὸς τὴν γυμνασίαν ἡ γυνὴ ἐπέρχεται, ὅμως ἀναγκαῖον ἐστίν, ἵνα ἐπ' ὀλίγῳ καθαρῇ· ἄλλοις δὲ (b) καιροῖς, ἵνα ἄλλοις ἐπὶ πλείῳ ζωῇ μετενεχθῶσιν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΗ'.

Πόσαις ἡμέραις αἱ γυναῖκες καθαίρονται.

Οὐ πᾶσαι ἐπίσης· ἀλλὰ τινὲς μὲν πλείοσι, τινὲς δὲ ὀλίγαις ἡμέραις, ὅμως αἱ πολλαὶ ἢ ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις, ἢ ἐπὶ τέσσαρσι καθαίρονται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΙΘ.

Ποῖαι εἰσὶν αἱ κατὰ φύσιν μὴ καθαίρομεναι.

Δηλονότι αἱ κόραι, καὶ αἱ γραῖδες, καὶ ἐκεῖναι αἵτινες συνεχῶς μεγαλοφώνῃσι, καὶ αἵτινες βαρεῖ νοσήματι κάμνουσιν (ἢ κεκμήκασι) καὶ ἐκεῖναι αἵτινες ἐν γαστρὶ ἔχουσιν· αἱ μὲν γὰρ κόραι ἔπω καθαίρονται· αἱ δὲ γραῖδες ἤδη οὐ δύνανται· (a) ἔτι φωνῇ γυμναζομέναις, τῇ γυμνασίᾳ τῷ αἵματος (τὸ περιττὸν) καταναλίσκεται. Αἱ δὲ μακρὰν ἀρρώστιαν (παθεῖται) ὅλον τὸ αἷμα πρὸς ἐπανάλ-

ληψιν καταναλίσκωσιν. Αἱ δὲ ἐν τῇ γαστρὶ ἔχου-
σαι, ἔμβρυα τρέφουσιν ὅς αὐτὰ εἰς αἷματος.

Κ Ε Φ Α' Λ. Κ'.

Πῶς δοκιμάζομεν τινὰς μὴ καθαρθῆναι
κατὰ φύσιν.

(a) **Ε'**ξ αὐτῶ ὅτι εἰς ὁλόκληρον ἔτος αἰσθά-
νονται .

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΑ'.

Ποίοις σημείοις νοῶμεν τὴν πρώτην κά-
θαρσιν ἐληλυθέναι.

Τελείως μὲν ἀπὸ τῶ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἔτει .
(a) ὅταν τὰς μαοθὰς ἔχουσι πεφυσημέναι· ἀλλὰ
μὴν καὶ βάρος ἐπὶ τὸν κτένα σὺν τινὶ κνησμονῇ αἰσθά-
νονται. Ἀλλαις δὲ, αἵτινες ἤδη συνεχῶς κεκα-
θαρμέναι εἰσὶ, (b) καὶ ἐν ἐπερχομένῃ τῇ τῆς κα-
θάρσεως ὠρισμένῃ ἡμέρᾳ ἀποτελεῖνται ὀδύνη·
βαρύτητος ἐν τοῖς νεφροῖς, ἐνίοτε καὶ ὀδύνης αἰσθά-
νονται. συνεχῶς ἐξανίστανται, καὶ τὸ πᾶν σῶμα
(αὐταῖς) ἐκτανύεται. Ἐρρευστος δὲ ἐν τοῖς γνά-
θοις (c) ἔχειν καὶ μόνιμον, ἀλλὰ μεταξύ τινων
ὥρων (d) ἑαυτὸν ἐνδεικνύουσι· ἐνίοτε καὶ ἀνορεξίαν
πάσχουσι καὶ ναυτίαν. Ἐπωφελῶς ταῖς γυναιξὶν
ἡ καθάρσις συντρέχει, διὰ τὴν μέλλουσαν σύλ-
ληψιν.

ληψιν. Προπαρασκευάζει γὰρ εὐχρηστον τόπον, ἐν ᾧ τὸ σπέρμα καταπιεῖν δυνηθῇ· ἡ αὐτῶν ὑγίεια δόξα ἐστὶ· καὶ (e) ὅτι ταχέως αὐτὰς γηραῖσαι ποιεῖ· καὶ ὑπὲρ τῆς (f) κακῆς τύχης τυχὸν κινδυνεύειν (g) καὶ (h) αὐταὶ αἵτινες καθαίρονται, ὑγιεῖν αἰετοῦσιν. Ὑγιεινοτάτη ἐστὶ καὶ διηνεκῆς παρθεσία· εἰδότες γὰρ ἄρρενα, ὁ συνεχὴς συνουσιασμός κακῶς δεδεγμένος ἐστίν. Ἀλλὰ μὲν καὶ αἱ γυναῖκες ἐνοχλῶνται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΒ'.

Εἵως πότε αἱ κόραι παρθένοι εἶναι
ὀφείλουσιν;

Εἰς τὸ σῶμα ἕως ἂν αἱ καθάρσεις (a) ἐπέρχονται, καὶ κατὰ φύσιν, συνουσιάζειν δυνηθῶσι, καὶ ἡ μήτρα τὰς ἰδίας ὑπηρεσίας παριστάνει, καὶ ἀναπληρῶσαι (b) φανῇ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΓ'.

Ὅποῖα εἰσὶν ἐπιτήδεια πρὸς σύλληψιν.

Εἰκεῖναι αἵτινες εὐτάκτως τῇ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ καθαίρονται, καθαρώς δηλονότι καὶ εὐκράτῳ αἵματι· καὶ τὸ σῶμα τῆς μήτρας ὀρθὸν καὶ πλησιέστερον ἔχουσι, καὶ πᾶν τὸ σῶμα (c) πάνυ σκληρόν, καὶ σφόδρα

ρα εὐπέπτον, σὺν ἀκεραιότητι ψυχῆς καὶ ἰλαρότητι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΔ'.

Ποῖός ἐστιν ἐπιτήδειος καιρὸς (α) πρὸς τὸ συλλαμβάνειν;

Μετὰ τὸν καθάρσεως χρόνον, ὑπείσερχομένης αὐτῇ ἐπιθυμίας συνουσιασμῶ (b), ἕτως ὥς μήτε (c) περισῶς τῆς τροφῆς πλεονεξίαν ἔχει τὸ σῶμα, μήτε φειδομένως, καὶ μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς σώματος ἕτω τοίνυν μιχθήτω ὑγιεινοτάτη γὰρ ἔσαι ἢ σύλληψις, μὴ ὅτι τῷ μεγέθει τῆς σώματος, τῷ καμᾶτῳ καὶ τῇ δεινότητι (d) φέρεται ἢ ὑπηρεσία (e) πλείων, καὶ κατ' ἐπίτασιν ὑπὲρ τὸ δέον· ἐπιμηνύει γὰρ ἢ (f) τῶν ζώων συνάφεια (g) ἣτις φυσικῶς λόγῳ, καὶ ἀναγκαίως ἀποτελεῖται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΕ'.

(α) Οἵ ποῖα εἰσὶ τὰ σημεῖα τῆς συλλήψεως.

Οἱ σάκις εἰς τὸ τέλος τῆς συναφείας φρίκη τις (b) τῇ γυναικὶ ὑπείσέρχεται, καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα (c) τῆς μήτρας συνάγειν καὶ συγκλείειν αἰσθάνηται· ἂν δὲ τῶν ὑπολοίπων τῆς ἀπέρματος τῆς γυναι-

γυναικός (τῆς μήτρας τὸ σόμα) καθυγραίνει, ἢ σφόδρα ὀλίγον (ἐνταῦθα) ὑπομένει.

Κ Ε Φ Α' Λ. Κς'.

Ὅποια σημεῖα τὰ συληφθέντα ἔμβρυα ἄρρεν ἢ θῆλυ δεικνύουσι.

Οἱ ἀρχαῖοι μὲν ἄρρενα ὑπέχοντο εἶναι, εἰ ταχέως καὶ γυμνασικῶς ἐν τῇ γαστρὶ κινεῖται· ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτὴ ἢ ἐγκυμονῶσα εὐχρως εἶη, καὶ τὸν δεξιὸν μαζὸν μείζονα καὶ· τὸ δὲ θῆλυ καὶ βραδέως καὶ νωθρῶς κινεῖσθαι ἄρχεται· καὶ αὐτὴ (α) ἢ ἐγκυμονῶσα γυνὴ κακόχρως ἐστὶ καὶ ἄρρωστος, καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ μαστῷ οἶδημα ἔχει. Ἡμεῖς δὲ ταῦτα ἐωρακότες (b) ὁμοία εἶναι οἰόμεθα.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΖ'.

Τί ἐστὶ κίσσα;

Ὅρεξις τῆς (α) ἀσυνήθους τροφῆς (b) ἢ τις καιρῷ τινὶ ταῖς ἐγκυμονήσαις γυναίξιν συμβαίνει σὺν (c) ἀνισότητι χρόνου καὶ πλεονεξίᾳ τῶν χυμῶν καὶ ναυτία.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΗ'.

Πόθεν εἴρηται κίσσα.

Κατὰ μὲν τινὰς ἀπ' αὐτῆς· διότι (α) σιγχασίαν
ταῖς

ταῖς ἐγκυμονέσαις γυναῖξιν εἰσφέρει. Κατὰ δέ
τινας ἐξ αὐτῆ τῆ ὀρνέου, ἔτινος καὶ ἡ φωνὴ καὶ
τὰ πτερὰ ποικίλα ἐστί. Τινὲς δὲ πρὸς τὸν κισσὸν
(b) αὐτὸν τῆ βόσρυχος εἰρήκασιν, ὅσπερ εἴτι δ'
ἂν κρατήσῃ πολυχιματίως καὶ ποικίλως πε-
ριπλέκεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΚΘ'.

(α) Ὅ ποίῳ τῷ μηνὶ συντρέχει ταῖς
ἐγκυμονέσαις ἢ κίσσα.

Συνεχῶς ἀπὸ (b) τῆ δευτέρου μηνός, τισὶ δὲ ἢ
ταχύτερον ἢ βραδύτερον συντρέχει.

Κ Ε Φ Α' Λ. Λ'.

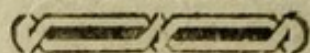
Ε'πὶ πόσον ἐπιμένει ἡ κίσσα.

Ε'νίοτε ἕως εἰς αὐτὸν τὸν τόκον. Ἀ'πάσαις
τοίνυν ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχέσαις συντρέχει ἡ κίσσα·
ἔχ' ἀπάσαις (δὲ ἐπιμένει) ἄλλ' αἷς (α) ὁ χυμὸς
πλεονάζει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΛΑ'.

Πῶς διαιτητέον τὴν κίσσαν ἔχουσαν.

Deest hoc caput tam in Græco Gesneri,
quam

quam in meo Mspt. tum etiam & apud Latinum interpretem.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΛΒ'.

Τίνα αὐτῇ παρέξομεν.

(a) Προστέον μίᾳ ἡμέρᾳ ἀποχίν· εἰ δὲ ἔδυνη-
θῃ ἐπὶ τοσῶτον (b) καὶ φειδομένως τραφῇ,
συναλειφομένη ἐπὶ πολλαῖς ἡμέραις· οὕτως, ἵνα
πρῶτον ὕδωρ πίνῃ, ἔπειτα δ' οἶνον· ξηρὰς δὲ καὶ
ἐπιχετικάς λάβῃ τροφὰς, καὶ ἐκ τῶν σαλτικῶν
(c) ἐγκαθισμάτων, ἀλλὰ καὶ διακινήσαι κελευέ-
τω (d) εἰ δυνατόν γενέσθαι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΛΓ'.

Ποίω τρόπῳ τὰς ἐγκυμονέσας τῷ ἑβδό-
μῳ μηνὶ διαιτητέον.

Λέπει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΛΔ'.

Εν τῷ ὀγδῷ μηνὶ ὁποίως διαιτητέον.

Σὺν ἀπάτῃ μερίμνῃ καὶ ἐπιμελείᾳ (a) συνα-
νατραφῆναι δεῖ· τέτρω γὰρ τῷ μηνὶ ἐπὶ πλέον βα-
ρύνονται· δι' ἣν αἰτίαν πάσης τῆς σφοδροτάτης
διακινήσεως (b) γαληνῶς δεῖ· ἀλλὰ καὶ τροφὴν
φειδο-

φειδομένως δέναι· ἔσται αὐτὴν τὴν γαστέρα, εἰ τῷ
βάρει πλέον κρέμαται, φασκίαις ἐπιμελῶς (c)
ἐσφιγμένην παραδέχεσθαι· ἀλλὰ μὴν ἔτι κηρωτῇ
σὺν ἐλαίῳ προσφάτω ἢ μυρσίῳ γεγονίῃ τὸ δέρ-
μα τῆς γαστρὸς ἐπιχρίσαι δεῖ (d), ὅπως στερεωθῇ,
ἵνα μὴ, ὅτε τίκτειν ἄρξῃται ἐπιτεταμένη τῇ τάσει
(e) ῥιφθῇ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΛΕ'.

Εἰν τῷ ἐννάτῳ μηνὶ τίνα εἰσι ποιητέα.

Εἰν τῷ ἐννάτῳ μηνὶ (a) ἰσέον, ἐπὶ ταύταις (b)
χαυνοτέρως (c) ὑπὸ τῆς μήτρας (d), πρὸς τὰ ἀνώτε-
ρα μέρη τῆς κοιλίας ἐπιπλέον διαδεῖν (e) ἵνα πλησιάζ-
οντος τῆς τοκῆς πρὸς τῆς κατωτέρης τόπης (f)
ἐκταθῶσιν, ὅπως ἐκείσε τὸ ἔμβρυον δυνηθῇ
ταχύτερον ἐξελθεῖν· ἀλλὰ μὴν ἔτι τοῖς αὐτοῖς
τόποις χαλαστικὸν προπαρασκευάζειν (χρῆ) ἐγ-
καθισμάτιον (g)· ἀλλὰ μὴν ἔτι βαλανείῳ χρῆ-
σθαι, ἔτι περὶ οἷς, οἵτινες ἐκ σεάτων χηναίων ἔτι
μυελῶ ἐλαφεὶς συνίστανται. Ἀλλὰ καὶ τῆς δακ-
τύλης ἐπαλειφομένη τὸ σῶμα τῆς μήτρας με-
τρίως ἀνοίγειν, καθάπερ αἱ ἐγκυμονῆσαι γυ-
ναῖκες χρῆσθαι (h) ὀφείλουσι. Πλὴν εἰ γενέ-
σθαι δυνατόν, μὴ (i) ἀναγκαθῇ ἢ μήτρα (k)
ἐκείνη (l) ἐξελαστικῆς χρῆσιν ὑποφέρειν, ἢ ὀφεί-
λῃ εὐχρημος καὶ ἡσυχος εἶναι, ὅπως τὸ ἔμβρυον
διακα-

(m) διακατέχειν δυνηθῇ ταύτη τῇ χρήσει· τῇ ᾧ αὐτῆς κινήσει καὶ προπετεία ρηγνύμενον τὸ χορίον τὸν χυμὸν ἐκχέει, (n) ὅπερ διὰ τὸ ὀλαιοειρὸν (o) τῷ χωρίῳ παρὰ τῆς φύσεως ἐξέρχεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Λς'.

Τί ἐστὶ χορίον;

Υμὴν ἄνευ σώματος, ὅπερ τὸ ἔμβρυον καὶ τὰ σὺν αὐτῷ ὄντα κατέχει ἐν τῷ βάθει τῆς μήτρας ἐγκολῶν· λέγεται δὲ καὶ ἀγγεῖον, καὶ δεύτερον, καὶ ἔσχατον, καὶ ὅπερ πρότερον ρήγνυται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Λζ'.

Πόθεν ἔρρηται χορίον;

Ἐξ αὐτῷ ὅτι τῇ ἰδίᾳ εὐρυχωρίᾳ ὑπομηνύει (a) ἢ καθάπερ ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἐκ πολλῶν πραγμάτων συνεσάθη, καθάπερ ὁ (b) χορὸς ἐκ πολλῶν ἀδόντων.

Κ Ε Φ Α' Λ. Λη'.

Πόθεν ἔρρηται ἀγγεῖον.

Ὅτι ἐν αὐτῷ ἔνδον ἐστὶ τὸ ἔμβρυον καὶ (ὡς εἰς) ἀγγεῖον ἐναποσρέφεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΛΘ'.

Α'λλὰ μὴν καὶ τὰ δεύτερα ἵνα τί
εἰρημένα εἰσὶ.

Ε'ξ αὐτῶ ὅτι τὸ ἔμβρυον πίπτει (πρότερον) καὶ
ὅτως ἐκείνα τὰ δεύτερα ἐξέρχονται, καὶ γὰρ ἡ ἐκεί-
θεν ἐγκύμων λέγεται, ὅτι πρότερον ῥηχθήσεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Μ'.

Ε'κ ποίων πραγμάτων συνίσταται τὸ
χορίον.

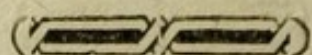
Ε'κ νεύρων, φλεβῶν, ἀρτηριῶν καὶ σαρκῶν·
ἐς δὲ τῷ χρώματι (α) πορφυρεῖν, ἐν ὁμοιώματι
θύλακος.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΑ'.

Ε'κ ποίων πραγμάτων συνίσταται τῷ
ἐμβρύῳ ὁ ὀμφαλός.

Ε'κ πέντε πραγμάτων· δύο φλεβῶν καὶ δύο ἀρ-
τηριῶν· δι' ὧν τὰ θρεπτικά τῷ αἵματι τῷ ἐμ-
βρύῳ ἐξυπηρετῶνται. Ὅπῃ δὲ ἐς κενεῶν λέ-
γεται. Ε'πειδὴ τὸν τῷ ἐμβρύῳ κενεῶνα εἰς τὸ
χορίον μεταπέμπει· διὰ τῆτο τοίνυν ὁ ὀμφαλὸς
τῷ ἐμβρύῳ ἐν τῇ μήτρᾳ κατέχεται.

ΚΕΦ'.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΒ'.

Τί ἐσὶν ὑμῖν (α).

Χιτῶν περίξ ὅλβ τῷ σώματος ἐγκεκολλημένος, ὅςπερ συνεχέσσερον (b) ἔνδον ἐνίοτε καταναλίσκεται, ὅπως μὴ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα εὔρεσθῃ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΓ'.

Ποῖα εἰσὶ (α) τὰ σημεῖα τὰ πρὸς ἑκτρωσιν συμβαίνοντα.

(b) Ὄταν πρὸ τῆ νομικῆ καιρῷ τῷ τεκεῖν, ἐξαπίνης παραλόγως οἱ μαζοὶ ἰχνότεροι γίνονται, ἀλλὰ μὲν καὶ ψύξις καὶ βαρύτης ἐν τοῖς νεφροῖς, χυμὸς τε ποικίλος ἐκχέεται, καὶ εἰς τέλος, θρόμβος, παντελῶς φρικώδης. χρῆσθαι παρὰ μὲν τινας ἢ πᾶσαν ἰατρικὴν (c) ἕως δὴποτε παρὰ τῆς φύσεως ἄρξεται ὑγιαίνειν, ὀφείλει (d), ἢ ἀποκτενῆ. ἄλλοι δὲ θέλγουσι χρῆσθαι τῶν ἐκτρώσεων, ἀλλ' ἔτε (e) παρὰ τὰς μοιχαλίδας (f) μήτε διὰ κέρδος. Εἰ (g) ἔδεν κονδύλωμα, ἥτις ἐμπόδιον εἰς τὸ σῶμα τῆς μήτρας ἢ γυνὴ χῆ, καὶ ἔτως συλλάβῃ, ἄμεινόν ἐστιν ἐκτρώματι ἀφανίζειν ὅπερ συνέλαβεν. (h) (ἐκείναι γὰρ) ἡνίκα αἱ ἡμέραι τῷ τόκῳ ἔλθωσι, μετὰ τῆς ἐξόδου τῷ ἐμβρύῳ ἀποθνήσκουσι. κίνδυνον (i) δὲ τῇ γυναικὶ τῇ τεκῇ συμβαίνειν ἀναγκαῖον ἐστὶ.

ΚΕΦ'.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΔ'.

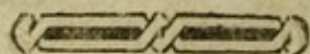
Ποῖα εἰσὶ σημεῖα τῆ πλησίον τοῦ.

Εἰ ἐβδόμῳ, ἢ ἐννάτῳ, ἢ δεκάτῳ μηνὶ συνδράμη τῇ ἐγκυμονέσῃ ὀδύνη τῶν νεφρῶν, σὺν αἰσθήσει ζέσεως, καὶ ὀδύνη τῶν βεβῶνων καὶ τῶν ὀσφύων· ἀλλὰ μὴν καὶ αὐτῆς τῆς μήτρας, καὶ τῆ ἐνδοτέρου μέρους ἢ κάρσος (a) τῆ σώματος (b) ἀνεώξι καὶ (c) ὑγρασίαν ποιήσῃ· ἡνίκα δὲ ἤδη τὰ παραπλήσια, τὰ ἀνώτερα μέρη ἰχνότερα γίνονται, καὶ ἐκτείνονται οἱ τόποι ἐπὶ τῆ κτενὸς καὶ βεβῶνος, καὶ συνεχῶς τῆ ἕρπ προθυμία εἶη· καὶ ἐμβληθέντος τῆ δακτύλου εἰς τὸ σῶμα (τῆς μήτρας) εἰς μέγεθος ὡς εὐρίσκεται (τὸ χορίον) καὶ χυμὸς (d) ἐκφέρει πρῶτον λεῖος, μετ' ὀλίγον (δὲ) πλεῖστος καὶ αἱματώδης.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΕ'.

Πῶς διαχωρίσεις τὴν ὀδύνην, ἢ ἐκ ζέσεως τυγχάνει, ἀπὸ τῆς ἐκ τῆ παρόντος τοῦ συντρεχέσης.

(a) Ὅτι τῆς ζέσεως ἢ ὀδύνη μετὰ κλείσματος, καὶ ξηρότητος εἰς τὸ σῶμιον εὐρίσκεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Μς'.

Τίνα εἰσὶ τὰ προπαρασκευασέα, τὰ διὰ
τὸν τόκον ὄντα ἀναγκαῖα.

Διηλαδὴ ἔλαιον θερμὸν, πυρίαι, καὶ ἀπόγγοι
μαλακοὶ, ἔρια καθαρὰ, δεσμοὶ ἐπαύχηνοι, καὶ
ἀναληπτικὰ ὀσφρήσεις, καὶ ὁ μαιευτικὸς δίφρος, ὡς
καθέδρα· κράββατοι δύο, καὶ τόπος ἐπιτηδείο-
τατος τῷ τόκῳ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΖ'.

Ὁ ποῖος ἐστὶν ὁ μαιευτικὸς δίφρος.

Καθάπερ ἐστὶν ἡ καθέδρα τῆς κνέως, ἐν ᾗ κα-
θίζεται ἡ τῶς, ἵνα καὶ ὑπὸ (α) τὴν φύσιν ὁμοίωμα
σελήνης, τρώγλην τετρημένην, ὅπως ἐκείσε τὸ
ἔμβρυον πεσεῖν δυνηθῇ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΜΗ'.

Δύο κράββατοι εἰς τὴν ὠφελῆσιν.

Ὁ εἰς μὲν ὁ ὢν σκληρῶς ἐσρωμμένος, ἐν ᾗ τὴν
ἐγκυμονῆσαν κοιτᾶσαι ὀφείλομεν· πολλάκις γὰρ
καὶ κείμεναι τίκτωσιν. Ἐν ἐκείνῳ δὲ (α) τῷ μα-
λακῶς ὄντι ἐσρωμμένῳ, μετὰ τὸν κάματον τὴν
λοχεύσαν κοιτάσομεν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΜΘ'.

Πῶς τὴν τεκεῖσαν (α) καθιδρύσαι
ὀφείλομεν.

(b) Ὑπτιῶντες αὐτὴν ὑπτίαν (c) ἐν τῷ κραβ-
βάτῳ τῷ σκληρᾷ τὴν σρωμνὴν ἔχοντι (d)· συν-
δεδιπλωμένων (δὲ) ἐκείσε τῶν ποδῶν καὶ ἀνεωγ-
μένων· ἥνίκα τὸ χορίον εἰς μέγεθος ὥς εἰς τὸ σό-
μα τῆς μήτρας εὐρίσκομεν, εἰς τὴν δίφρον αὐτὴν
ἐπαίρομεν· εἰ δὲ ἔτις εἴη κεκμηκῖα, ὅπως ἐκεῖ
τεκεῖν (μὴ δυνηθῇ), τεκεῖν ὀφείλει ἐν τῷ κραβ-
βάτῳ· ἔνθα δὲ δίφρος μαιευτικὸς ἔκ ἐς (e) μὴ
τυχόντος τῆς γυναικὸς, ἀπομηρῶσαι δεινῶς
ὀφείλει, ὅπως ἐκείσε (f) τέξῃ.

Κ Ε Φ Α Λ. Ν'.

Πρὸ τῆς εἰς (α) τὸν δίφρον τὴν τεκεῖσαν
καθιδρύσαι, τί δεῖ ποιεῖν;

Πάσας τὰς (b) ὠδῖνας ἐκείνας πᾶσι τοῖς θερ-
μαντικοῖς πυριάζειν· ἐξ ἐλαίου δὲ θερμῆς, καὶ (c)
οἷς ἡπειρον αὐτὰς τὰς τόπας ἐμβρέχειν· περιπατεῖν
δὲ αὐτὰς, καὶ καταντλήσαι, τροφὰς τε λαμ-
βάνειν ἢ ἀρχαιότης ἐκέλευσεν. Ἡμεῖς δὲ ἔχ ἔτις
ἐπιτρέπομεν (d) τὰ τοιαῦτα γενέσθαι· ὅτι ὁ (e)
περίπατος τὸ ἔμβρυον χεδὸν ἔξω (f) τεθεικὸς

ἄπωθεϊ, καὶ τὴν μήτραν ἐκτινάσσει· τὸ δὲ κα-
τάντλημα καὶ τὴν δύναμιν μειοῖ, καὶ τὴν πέψιν
τῆς σώματος τῆς γυναικὸς καταφύχει· αἱ δὲ τρο-
φαὶ (g) αἱ ἐν τῇ ψύξει δεδομέναι (h) συμφθεί-
ρῃσι, καὶ ὁ τρέφουσιν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΝΑ'.

Υ^ρπηρέτραι σὺν τῇ Μαίᾳ πόσαι (α) εἰ-
σὶν ἀναγκαῖαι.

Τρεῖς ἔσωσαν ἐξ ἀνάγκης, ἐξ ὧν αἱ δύο εἰς τὰ
δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ πλάγια σῆναι ὀφείλουσιν,
ἐφ' αἷς ἐπακκμβῆσαι ὀφείλει (ἢ τίκτεσα)· ἡ δὲ
τρίτη ἀπὸ τῆς νώτης αὐτὴν κρατήσῃ, ὅπως συν-
τρεχουσῶν τῶν (b) ὀδύνων, μὴ ἑαυτὴν εἰς τὸ πλά-
γιον κατακλίνει (c) προτρέποντες αὐτὴν ἵνα ἰχυ-
ρῶς ὑποφέρῃ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΝΒ'.

Η^ρ Μαῖα πᾶ, ἢ πῶς καθίσει ὀφείλει.

Δηλαδή ἀνδρικῶς (a) ἐξωσμένη, (καὶ) εἰ ἐν τῷ
κραββάτῳ ὁ τόκος γένηται, ὀλίγον εἰς χαμη-
λότερον (δίφρον) ἢ μαῖα καθίσει, ὅπως ὅπως εὐ-
μαρῶς τὰς χεῖρας βαλεῖν δυνηθῇ· εἰ δὲ καθεζο-
μένη ἐν τῷ δίφρῳ ἢ τίκτεσα ἐστὶ, κατώτερον ἢ
μαῖα καθίσει ἐν χθαμαλωτέρῳ δηλονότι δίφρῳ,
ὅπως

ὅπως δυνηθῇ ἐκ τῶν ἀνωτέρων μερῶν (b) εὐχερῶς
τὸ ἔμβρυον κατενεγκεῖν· καὶ εἰς ὅσονδηποτῶν
ἀνεωγμένων τῶν ἰδίων ποδῶν, ὅμως πλείον (c)
ταπεινοτέραν εἶναι αὐτὴν (d) μὴ (e) ἐμποδίσῃ (f)
τὸ ἴδιον πρόσωπον ὅπισθεν (g) ἀποσρέψῃ,
μὴ φανείσῃ (h) εἰ αὐδῶς αὐτὴν κατακλείσῃ·
ὅμως πρῶτον πάντων τῶν δεσμῶν καὶ τῶν τρι-
χῶν λυθέντων, ὅπερ διὰ τὴν χάλασιν γενέσθαι
εἴωθε, τῷ δακτύλῳ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς (i)
ἐλαίῳ θερμῷ ἀπαλειφομένῳ τὸ σῶμα τῆς μήτρας
περιταλεύσῃ (k) ἀνοίξῃ, ὅπως τὸ χορίον ἐκεί-
σε πεσεῖν δυνηθῇ· πᾶσαι δὲ (περὶ) τὴν τεκῆσαν
ῥήμασιν ὀφείλῃσι (l) πράξαι, καὶ αὐτῆσαι αὐτὴν,
ὅπως μὴ κράξῃ, ἀλλὰ πάντας σεναγμῶς, καὶ
πνεύματα ἐκ βάθους ἐκπέμψῃ, ὅπως τὸν τόκον
ἀπωθήσῃ μάλισα· (m) καὶ ἡνίκα αἱ (n) ὀδύνας
συμβαίνουσιν (o) ταῖς ἄλλαις γυναῖξιν ταῖς ὅπισθεν
αὐτῷ κατεχέσασαι κελεύειν (p) δεῖ, ἵνα σὺν ῥάκει
ταῖς χεῖρας αὐτῆς κρατήσωσι, μήπως τῇ βίᾳ
αὐτῆς ἔξω (q) ἀποκλειθῇ· εἰ δὲ τὸ θυλάκιον
ἐπὶ πολὺ ἐκ εἴῃ διερρώγῃ, τοῖς ὄνυξιν αὐτὸ
ῥηγνύναι (r) δεῖ, καὶ ἐμβληθέντων κατ' ὀλίγον
τῶν δακτύλων, πλέον ἐπανοίγειν· ἐπιτηρητέον
(s) ἐστὶ, μὴ τοῖς δακτύλοις πλέον ἐπανοίγῃ, ἵνα
μὴ ἑξαίφνης τὸ ἔμβρυον πέσῃ· εἰ δὲ μήγε, εἰς
ἀνοίξιν ἔτῳ τὸ σῶμα διαφυλάττειν, ἕως ἂν ἡ
κεφαλὴ, καὶ ὁ αὐχὴν τῷ ἐμβρύῳ ἄνευ τιναγμῶ

ἐξέλθῃ • φυσικῶς γὰρ τὸ σῶμα ἀνοίγεται δυομέ-
νων καὶ τῶν μηρῶν (s) αὐταὶ (τότε) καταλαβεῖν
ὀφείλει ἡ μαῖα, καὶ (t) ἄσπουντον ἐξαγαγεῖν (u)
ὑπολαμβάνειν, ἡ ἰκα ἑαυτὴν (καθ' ἑαυτὴν) ἡ μή-
τρα) (x) ἀνοιχθῇ • μὴ βιάζειν (δὲ), ἡ ἰκα ἑαυ-
τὴν ἀποκλείσῃ • μὴ τῇ ζέσει, ἢ τῇ τῷ ρεύματος
ρεύσει, ἢ τῆς μήτρας ἀγωγὴ εἰσδύνη. Αἱ δὲ ἐκ
πλαγίᾳ ὑπὸ ῥέτραι, ἄνευ τινα γμῶ, τῶν χειρῶν
ἐφιπλωμένων κάτω τὴν νηδὺν κατὰ ξωστίν • ἡ ἰκα
δὲ τὸ ἔμβρυον ἐξελεῖν (y) ἄρξεται, ταῖς χερ-
σὶ λινὸν ἐχέσας, ἡ μαῖα αὐτὸ ἀποδέξεται ὡς
ἰλεώτατα, καὶ εὐμελέςατα, ἵνα μετὰ τῶν ἰδίων
δευτέρων πέσῃ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΝΓ'.

Εἴτι δ' ἂν (τῶν δευτέρων) ἐναπομείνῃ,
τί ποιητέον.

Εἰ ἔτι τὸ (a) σῶμα ἀνέωκται, εὐθέως ἡ μαῖα
τὴν ἀριστερὰν χεῖρα βάλλει, καὶ ὅποια μέρη αὐτῆς (b)
εὐροί, κρατησάτω • καὶ εἰ μὲν ἀπὸ τῆς βάθους
ἀπέσῃ (c) κατὰ γοί • καὶ (d) ὠφέλιμος ταῖς ἰδίαις
βίαις καὶ αὐτὴ ἡ τίκτησα • εἰ μὲντοι ἀπὸ τῆς μή-
τρας κατέχεται, πραέως ὥδε κακῆτε μεταφέρει •
εἰ μὴ ἀνεύθετον διασῇ, ἡ μήτρα τῷτο (f) ἀπο-
κλείσῃ • εἰ δὲ βραδύνῃ, τὸ ἔμβρυον ἄλλῃ γυ-
ναικὶ παραδώσει, καὶ αὐτὴ τὸν ὀμφαλὸν ἀποκό-
ψει.

ψει· εἰ δὲ κεκλεισμένον εἴη τὸ σόμα, ὅπως μή-
τε τὴν χεῖρα εἰσπέμπειν, μήτε αὐτὸ ἐξελθεῖν
δυνήσῃ, χρήσθω πᾶσι τοῖς χυλοῖς, καὶ ἐγχυμα-
τισμοῖς, οἷς πρὸς ζέσιν τῆς μήτρας χρήσθαι εἰώ-
δαμεν· ταύτῃ γὰρ τῇ ἐπιμελείᾳ (g) χαλαρὰ γε-
γυῖα ἢ πᾶσα ἐπίχεςις, εἰ τί δ' ἂν ἐκεῖ ἐναπο-
μεῖνῃ, ὅτως πίπτει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΝΔ'.

Τίνα εἰσὶν ἄτινα (α) διὰ τὴν (β) ἐπίχε-
σιν τῶν δευτέρων· ὡς ἀρχαῖοι πα-
ρεχθήκασιν.

Πταρμικὰ καὶ κλίμακας ἀνηρτημένους, καὶ πό-
ματα δὴ ἐδίδοσαν, ἄτινα ἐκβάλλειν δυνήσῃσι,
ἀλλὰ μὴν καὶ ὑποκαπνίσματα ὑποτιθέασιν, ἔτι
δὲ καὶ πεσσῆς, οἷς τὸ αἷμα ἐκβάλλειν δύναιντο,
ἀλλὰ καὶ βάρη εἰς αὐτὸ τὸ θυλάκιον (c) ἐνεδέσ-
μευον, ἅπερ ἡμεῖς πάντα (d) δεδοκιμάκαμεν· εἰ
μέντοι ζέσεις αὐτοῖς τοῖς μέρεσι ποιεῖν δύνανται,
καὶ (e) παρόντα ἄνευ ὑπερθέσεως τοῦ αἵματος (f)
ρύσιν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΝΕ'.

Πῶς διάγειν δεῖ μετὰ τὸν τοκετὸν τὴν
λοχεύεσσαν.

Σπόγγω αὐτῶν τῶν τόπων ἐκμαχθέντων, ῥι-
φήτω

φῆτω ἐν τῇ κλίνῃ, ἐν σκοτεινῷ κοιτῶνι, ὀλίγον
 ἀνεωγμένων τῶν ποδῶν, ὅπως εἰ τί δ' ἂν ἐξ αὐ-
 τῆς ἔξω ἐξελθεῖν ἄρξηται, μὴ ἐμποδιοθῇ· ἀλλὰ
 μὴν καὶ αὐτοὶ οἱ τόποι (a) πανίῳ σκεπαοδήτω-
 σαν, ἥτως ὅπως συνεχῶς ἐκείσε ἀλλαχθῇ· ἀλλὰ
 μὴν ἐρίοις καθαροῖς καὶ τὸν κτένα, καὶ αὐτὴν
 τὴν γαστέρα σκεπαοδήναι δεῖ. Καὶ εἰ μὲν ἄνευ τι-
 ναγμῆ ὁ τόκος γέγονεν, ἐλαίῳ προσφάτω σὺν
 ὀλίγῳ οἴνῳ μεμιγμένῳ αὐτὰ τὰ μέρη ἐμβρέ-
 χειν· εἰ δὲ κοπώδης ὁ τόκος προῆλθεν, ἐλαίῳ
 γλυκεῖ καὶ θερμῷ ταῦτα πάντα ποιεῖν· ἔπειτα
 ἐπὶ δυσὶν ἡμέραις αὐτὴν ἀπὸ τῆς τροφῆς ἀπέ-
 χειν· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ διὰ τῶν θερμῶν ἐγ-
 καθισμάτων, καὶ (b) ἐπαλοιφῆς (c) θεραπεύ-
 σεις. Ἀλλὰ μὴν καὶ ὕδατι θερμῷ πυριάσεις τὸ
 πρόσωπον. Ἀπλὰς δὲ τροφὰς, τετέστιν ἄρτον
 καὶ ὕδωρ, ἢ προσφάγια, καὶ ὡὰ ῥοφητὰ δόσεις,
 καὶ κελεύσεις αὐτὴν ἀνακτᾶσθαι (d) καὶ ὕδωρ
 θερμὸν εἶναι. Τῇ δὲ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ, μηδεμιᾶς
 συμβαινέσης αἰτίας, βαλανείῳ χρῆσθαι, καὶ ποι-
 κίλῃ τροφῇ, καὶ οἴνῳ ὀλίγῳ καὶ ὕδαρξερεῶς
 συγκεκραμένῳ.

Κ Ε Φ Α Λ. Νς'.

Πῶς γινώσκομεν μετὰ τὸν τόκον ἱκανῆν
τὴν κάθαρσιν συνδεδραμηκέναι.

Διότι πρῶτον, ἦν τὸ αἷμα (καθαρὸν καὶ πολὺ)
δεύτερον τρυγῶδες καὶ ἐλάττον, ἐχάτως πυῶδες.

Κ Ε Φ Α Λ. ΝΖ'.

Εἰ δὲ ἐκ τῆς ὀρμῆς καὶ τάσεως (a) συ-
νεχέσερον ἐν τῷ τόκῳ τὰ (b) ῥεύματα
συμβαίνεσι, πρὸς (c) ταύτας τὶ
ποιεῖν ὀφείλομεν.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας τῇ τόκῃ κηρωτὰς ἐπιτιθέ-
αμεν, αἱ σκευάζονται κηρῷ, καὶ ἐλαίῳ ῥοδίνῳ,
λιθαργύρῳ, καὶ ψιμμουδίῳ, καὶ συπτηρίᾳ εὐρογ-
γύλῃ, καὶ αὐτὴν φασκιῶμεν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΝΗ'.

Τίς ἐστὶν ἐπιμέλεια, ἢ παρηγόρησις τῶν
μασθῶν μετὰ τὸν τοκετὸν τῇ γάλακ-
τος ἐπιρρέοντος σὺν τάσει καὶ βαρείᾳ
ὀδύνῃ, ἀλλὰ μὴν καὶ ζέσει.

Επιθεῖναι ὀφείλομεν πρῶτον τὰ μετρίως ἐπέ-
χειν δυνάμενα, τετάρτοι ἀπόγγυς μαλακὰς ἐν ὅξυ-
κράτῳ

κράτῳ βεβρεγμένης· ἢ ἄρτον ἐν ὀξυκράτῳ βε-
βρεγμένον, καὶ σὺν ταῖς παλάμαις ἀνατρίβειν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΝΘ'.

Περὶ ἐπιχέσεως τῆ γάλακτος.

Εἰ δὲ τὸ γάλα ἐπέχειν ἐθέλεις, βοτάνην ψύλ-
λιον, καὶ κορίανδρον χλωρόν, καὶ σαφυλὴν ὁμ-
φακος λελειωμένην ῥάκεσιν, ἢ κηρωτῇ προσ-
μιγνύεις.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ξ'.

Περὶ ζέσεως τῶν μασῶν.

Εἰ δὲ ζέσις ἐπαυξηθῇ τῶν μασῶν, παρεκτέον
ἐς τὰ χαλᾶν αὐτὰς δυνάμενα· πυρία δηλαδὴ
ἐλαίᾳ θερμῇ (α) ἢ ὕδατος θερμῇ, καὶ χυλῶν κα-
τάπλασμα· ἄλλὰ (β) μὲν καὶ ἔμπλαστρον ἐκ
τῶν σπερμιάτων, καὶ ἐν τῇ μειώσει κηρωτὴν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΞΑ'.

Εἰ δὲ ἡ λεχὼ αὐτὴ θηλάσαι δυνήθῃ, τί
(α) ποιητέον.

Καθάπερ ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, πάντων καλῶς
χρῶ τῶν πραγμάτων.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΕΒ'.

Εἰ δὲ ἄλλη (α) θηλάσῃ, πῶς ἂν τῇ
τεκῆσῃ τὸ γάλα ἐπιχωῶμεν.

Λίσσον τοίνυν πυρίτην καλῶς λελειωμένον, μί-
ξωμεν κηρωτῇ, καὶ κατ' ὀλίγον σφικτότερον τῇ
χειρὶ αὐτὰς τὰς μαοθὰς (b) φασκίῃν ἀρχόμεθα (c)
φεύγοντες δὲ ἐκεῖνα ἅπερ ἀρχαιοῦς ἐκτέθεικε·
τὰτέστιν ὑδράλμην, κύμινον, καὶ σροβίλες, καὶ
συπτηρίαν χιζήν, καὶ κίσσον· ἅπερ πάντα τῇ
ἰδίᾳ δριμύτητι τὴν ὁρμὴν τῆς ζέσεως διπλὴν ποιῇ-
σαι δυνήσκονται· τοῖς γὰρ χαλαστικοῖς πράγμασι
τὸ οἶδημα τῶν μαοθῶν καλῶς δέχεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΕΓ'.

Εἰς ποίων σημείων δοκιμάζομεν τὸ νή-
πιον ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς τὸ ἀνα-
τραφῆναι.

Εἰς αὐτῶν, ὅτι ἐκείνη, ἣτις ἐκεῖνο ἐν τῇ γαστρὶ
ἔχε, πάντας τὰς μῆνας γέγανεν ὑγιῆς· καὶ τῷ
ζωτικῷ μηνὶ ἔστι γεγεννημένον· καὶ αὐτὸ τὸ νή-
πιον παντελῶς εἴη ὀλόκληρον, καὶ πάντας τὰς
πόρους, καὶ τὰς ἐξόδους ἀνεωγμένους ᾗ· καὶ φωνὴν
σερεάν (α) εὐθέως ἐκτεχθὲν, μάλισα ἡνίκα
προσνευγμένον εἴη, ἢ μαλακῶς τοῖς δακτύλοις

Σλιβέν (b) ἐκπέμψη. Ταῦτα πάντα τῆς ὁλο-
κλήρου αἰσθήσεως εἰσὶ μαρτύρια, καὶ πεπληρωμένῳ
χρόνῳ γεννηθὲν τὸ νήπιον δεικνύει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΕΔ'.

Ὅποίοις μῆσι ζωτικὰ γεννῶνται.

Μάλιστα μὲν δεκαταῖα καὶ ἑνναταῖα· δεύτερα δὲ
τάξει ἑβδομαῖα· ὅθεν δυσχερῶς τινὰ ἐκφεῦξαι
εἰώθασι, τὰ ἐν ἑβδόμῳ (ὀγδόῳ) μηνὶ γεννόμενα.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΕΕ'.

Πότε καὶ πῶς τὸν ὀμφαλὸν ἀποτέμ-
νειν (α) δεῖ.

Ηνίκα βραχὺ τὸ νήπιον ἡσυχάσῃ ἐν τῇ γῇ,
ἀπὸ τῆς γαστρὸς τεσσάρων δακτύλων μήκοθεν,
σμίλῃ, ἢ μαχαίρᾳ ὀκυτάτῃ τμητέον· μήτε
ὑπερδέσει τῶν ἀρχαίων συναινεῖν, οἱ ξυλίνῳ ἢ
ὕελίνῳ, ἢ καλάμῳ ὀξυτάτῳ, ἢ φλῆ ἄρτε ἔτεμ-
νον. Ἐπειτα, ἡνίκα ἀποτέμῃς, τὸ αἷμα, ὅπερ
ἐν αὐτῷ ἀπομείνῃ πιχθὲν ἀναξιεράνεις, καὶ ἐρίῳ
κεκλωσμένῳ, ἢ μοτῷ (b) δῆσεις, μὴ τῇ ἐπα-
κολέσῳ διαρροίᾳ τῆς αἱματος τὸ νήπιον κινδυνεύσῃ.
Ἀλλὰ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἐν ἣ ἔγεννήθη ἐκ τῶν ἐκα-
τέρων μερῶν δεσμευθήτω, καὶ ἔτις ἐν τῷ μέσῳ
τμέ-

τμητέον, μήπως καὶ (c) τὸ τεχθεὲν τὴν ἀπορροήν
τῆ αἵματος ἔχ ὑποφέρει.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ες'.

(α) Δι' ἣν αἰτίαν τὸ νήπιον ἐπιπάσσεται
ἢ λυέται;

Οἱ μὲν ἀρχαῖοι οἶνω σὺν ὑδράλμῃ αὐτὸ ἀπέ-
λεον· τινὲς δὲ (b) κικίδιον ξηρίων, ἢ μύρτων ἐ-
πέπαον· ἡμεῖς δὲ ἐπιμελῶς ἄλι λελειωμένῳ,
καὶ ἀφρονίτρῳ ἐπιπάσομεν· τὰ γὰρ προειρη-
μένα εἶδη τῇ ἰδίᾳ ὁδμῇ αὐτὸ πατάσσει· καὶ μὴ
δεῖ πολὺ σφιχθῆναι, τῇ γὰρ τοιαύτῃ συσφίγ-
ξει καχεκτεῖ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΕΖ'.

Πῶς (α) ταῦτα τὰ ἐπιπάσματα τῷ
νηπίῳ ἐπιπάσομεν (β);

Εἰ (c) δὲ πολὺ μαλακὸν ᾧ τὸ νήπιον
προσμεμιγμένῳ μέλιτι, ἢ ἐλαίῳ, ἢ χυλῷ τή-
λεως, ἔστω αὐτὸ ἐπιπάσειν, ἢ ἐπιχρίειν καθ'
ὅλον τὸ σῶμα, ὡς μῦτε τῷ σόματι, μῦτε τοῖς
ὀφθαλμοῖς τί ἕξ αὐτῶν ἐμπέσῃ· ὅκ τέτῃ αὐτὸ
ἀπολθέειν, καὶ ὕδατι θερμῷ καταντλεῖν. Δακ-
τύλων δὲ ἐν τοῖς ῥίσιν, ἢ τῷ σόματι ἐμβληθέν

των πάντα καθαρθῆναι (χρῆ) καὶ ἔλαιον ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔ νηπίε ἐπιχέειν. ὁκέϊδεν τον μικρὸν δάκτυλον εἰς τὴν ἑδραν ἔ νηπίε ἐμβαλλεῖν, καὶ τὸ ῥῦπος ἄραι δεῖ, καὶ τὸν ὀμφαλον ἐρίῳ δεδεμένον ἐν μέσῳ αὐτῷ ἀποτιθεῖ, καὶ ῥάκος ἐλαίῳ ἐμβεβαμμένον περισκεπάζειν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΞΗ.

Πῶς τὸ νήπιον φασκιώσομεν;

(α) Εὔπιτιθέντα αὐτὸ τοῖς ἰδίοις μηροῖς ὅς ἐρίε φασκίαν καθαρὰν, καὶ πλατεῖαν, καὶ ἱκανῶς μακρὰν, εἰς τὸ ἑκάστα μέρη ἐνιλύειν, ὅπως, ἵνα ὁκέινε τὰς τόπας τὰς ὄντας ἰχθὺς συσφίγξει, καὶ πρότερον χαυνότερον περισαλευθῇ, ἔπειτα ἐζευγμένων τῶν χειρῶν ταῖς πλευραῖς, καὶ (b) πόκος τῆ ἐρίε ἐπιτεθείτωσαν, μήπως αὐτῇ τῇ (c) σάσει τῶν ὀσῶν θλασθῇ. (d) πλατυτέρα φασκία ὅλον τὸ σῶμα αὐτῆς (e) φασκιόνην. ἄλλὰ μὲν καὶ τὴν κεφαλὴν ῥάκει ἢ ἐρίῳ καθαρωτάτῳ σκεπάζειν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΞΘ'.

Πῶς τὸ νήπιον νεῖοθαι δεῖ;

Εἰς τόπῳ δηλαδὴ μετρίως θερμῷ, ὅπως, ὡς μηδὲν ἐκεῖ ὁσμῆς εἶναι, μήτε σφόδρα (a) ἢ φω-

τεινός· ἡ δὲ σρωμνὴ τῆς κοίτης αὐτῆς ἔτως ἔσω
ἔσρωμμένη μαλακὴ, ἀλλὰ μὴ σφόδρα, ἵνα μὴ
πολὺ κείμενον τὴν ῥάχιν τὸ νήπιον ἢ τὸν τρά-
χιλον διαστρέψῃ· ἔτως μετρίως μαλακῶς κα-
θιδρυμένης (b) τῆς κεφαλῆς τὸ νήπιον κεῖσθαι δεῖ.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ο'.

Πότε τῷ νηπίῳ τὴν τροφὴν δεῦναι δεῖ;

(a) **Η**νίκα μετὰ πᾶσαν κίνησιν, τὴν εἰς αὐτὸ
γεγονῆσαν παρὰ τῆς διαθέσεως (b), τῆς ἐξ ἑ-
κτῶς ἢ δέκα ὥρας.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΟΑ'.

Ὅποιαν πρῶτον τροφὴν τὸ νήπιον λαμ-
βάνειν ὀφείλει;

Τοιαύτην τροφὴν λαμβανέτω δυναμένην καὶ τὸν
στόμαχον αὐτοῦ, καὶ τὴν γαστέρα καθαίρει, καὶ
αὐτὸ τρέφειν· τῆς ἐξ ἑκτῶς μέλι ὀλίγον καθεψήμε-
νον· εἰ γὰρ ὥμὸν εἴη, καὶ αὐστηρόν ἐστι καὶ φυ-
σῶδες· εἰ δὲ πλέον εἴη ἐφθόν, ἐπέχει.

Κ Ε Φ Α Λ. ΟΒ'.

Πῶς τὸ μέλι δώσομεν τῷ νηπίῳ;

Τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ ἢ τροφὸς αὐτῷ τὸ σῶμα ἐπιχρίειν, ἢ μελίκρατον χλιαρὸν ἐπιστρίβειν, καὶ ἔτι καὶ ἐπὶ τὸ γάλα προσφέρειν ὀφείλει.

Κ Ε Φ Α Λ. ΟΓ'.

Εἰ τὸ μητρικὸν γάλα δοθῆναι δεῖ, ἢ ξένον μετὰ τὸν τοκετὸν τῷ νηπίῳ;

Τὸ μητρικὸν γάλα ἔκ ἐστιν εὖχρηστον, ἀλλὰ τὸ ξένον (α) διότι ἐδοθῆναι δεῖ τὸ μητρικόν, ἀλλὰ τὸ ξένον· ἐπεὶ τὸ μητρικὸν ὅτε (b) καμάρτεται τὸ τέλει, καὶ τῆς καθάρσεως κακὸν ἐστὶ, καὶ παχύ, καὶ ἄπεπτον.

Κ Ε Φ Α Λ. ΟΔ'.

Ὅποιον δέ ἐστι τὸ καλὸν γάλα;

Δηλονότι τὸ μετρίως λευκόν, μήτε ὑποπελιδνόν, μήτε ὁμοιον γυψῷ, μήτε ὑποξῶδες, ἀλλὰ μετρίως τετυρωμένον, ὅπως (α) σαζόμενον λειωτάτως καταπλατυνθῇ, μήτε (b) ὅτε χυθῇ· ἢ δὲ λοιπὴ διαφορὰ τῆς ἑσίας δηλαδή, καὶ τῆς χρώματος κακὸν γάλα δεικνύει.

Κ Ε Φ Α Λ. ΟΕ΄.

Πότερον τῷ μητρικῷ γάλακτι θρεπτέον
τὸ νήπιον.

(a) Τὸ μητρικὸν γάλα φιλικώτερον ἐστίν, ἢ
τὸ τῆς τροφῆ παρὰ (b) μὲν τῆς μήτρας τραφῆ-
ναι τὸ νήπιον δύναται, ὅπως μετὰ τὸν τόκον ὑ-
γιὴς εἶναι δυνηθῇ· ἀμείνον (c) μὲν ἔν παρὰ τῆς
τροφῆ τρέφεται· ἡ γὰρ μία τροφή ἐπὶ ἱκανῶς
τοῖς δυσὶ ζώοις ὀξυπηρετεῖται.

Κ Ε Φ Α Λ. Ος΄.

Ὅποια ἐστὶ τοίνυν ἐπιτηδεῖα τροφὸς πρὸς
τὸ τρέφειν τὸ νήπιον;

Η΄ ἡβάσκησα, καὶ ἡ δίχως τετοκῆα· ἀλλὰ
μὴν καὶ ἡ ἰδίῃ σώματος καλὴ τὸ χρῶμα εἴη, καὶ
τὸν θώρακα πλατύνῃ (a)· αὐτὰς δὲ τὰς μα-
θὰς (b) σπιλώδεις, σμικρὰς ὀλίγον, καὶ μήτε
πολὺ (c) μεγάλως κοιλότητα ἔχῃ, μήτε πάλιν
ἄραιας, καὶ βραχεῖς· ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ συνε-
τῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ διαθέσει φιλεῖν τὸν πνῖδα
δυνηθῇ· καὶ ἡ τις ἔποτ' ὀργίζεται, ἀλλ' εἰ καὶ δυ-
νατὸν ἐστίν, Ἐλθὲν καὶ καθαρά.

Κ Ε Φ Α Λ. Ο Ζ'.

Ὅ ποίως διαιτηθῇ ἡ τροφός·

Κοινῶς καθὼς πάντες οἱ ἄνθρωποι, ὅπως ὑγιεινὴ εἶναι δυνατὴ· γυμνάζεσθαι τοίνυν τὸ σῶμα (a) ἀναγκαῖον, καὶ τροφὴν ἱκανῶς λαμβάνειν (b), καὶ αἰετὴν τὴν μέσθην καὶ τὴν ἀπεψίαν ἀποτρέπειν· καὶ πάσας μὲν τὰς διακινήσεις ἰδικῶς (c) τυχῶν τὰ ἀνώτερα μέρη, καὶ τὰς χεῖρας ὅτι μάλιστα γυμνάζειν, ὅπως πλεον τὸ γάλα καὶ πεπεμμένον τοῖς μαθούσι ἐπιρρέυσῃ· καὶ εἰ γενέσθαι δυνατόν ἐσιν, εἰς τὸν ἴδιον ἄνδρα καθόλου μὴ προσπελάσῃ, μήπως τῇ ἀφροδισίῳ χρήσῃ τὴν κάθαρσιν ἀναμνησθῇ, ἥς ἐπερχομένης τὸ γάλα ὀξυφάνιζεται, καὶ ἀποσβέννυται· ταῖς δὲ πρώταις ἡμέραις, αἷς δηλάζειν ἄρχεται (d), ἀπαλὰς τροφὰς λαμβανέτω, καὶ ὕδωρ πινέτω, μὴ σερεὸν τὸ γάλα τῷ ἀρτιγενεῖ νηπίῳ σὺν δυχερείᾳ διὰ τῆς σενῆς λάρυγγος κατέλθῃ· καὶ καθάπερ τὸ βρέφος παρερχομένων τῶν ἡμερῶν καὶ μηνῶν σερεῖται, ὅπως καὶ σερεὰς τροφὰς λαμβάνειν ἄρξεται· αὕτη κόνδιτον πρῶτον πινέτω, καὶ τότε τοίνυν οἶνον προσμίξει, ὅτι πρῶτον ἤδη τὸ νήπιον ἀνευ βλάβης τέτων τὴν πέψιν ὑποφέρει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΟΗ'.

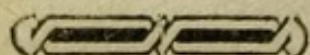
Πῶς λέγεις ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ νήπιον κα-
χεκτεῖν;

Διηλαδὴ εἰάν ἡ (α) τροφὸς αὐτῷ οἶνον πολὺν
πίνη ἡνίκα (b) ὅλως τὰς μῆνας τὴν ἰδίαν μητέρα
πίνουσιν ἐκ ἧς (c) κάλων λήφθῃν· καὶ γὰρ ἡνί-
κα ὅν τῇ γαστρὶ ἐμίμνε, πρὸς τὴν προσφερομέ-
νην πέψιν ἡ μήτρα αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας ἐκοπία,
καὶ ὥτως αὐτὸ πεπεμμένον τὸ γαλακτῶδες εἰσέ-
βαλλε· νυνὶ δὲ ἐκ τῆς ἰδίας ἑσίας κεχώριται τὸ
νήπιον, μὴ ἰχϋον πρὸς τὰς προσφορὰς δυχερε-
σάτως πεπτομένας· καθάπερ γὰρ καὶ τὸ μῆ-
λον (d) ἕως ἧς ἐν τῇ μήτρᾳ τῷ δένδρῳ εἶναι δυνη-
θῇ, τὰς συμβαινέσας ὑφίσταται ζάλας, ἡνίκα
δὲ κεχωρισμένον εἴη ἀπὸ τοῦ δένδρου, καὶ ἀπὸ τῆς
ἰδίας ἑσίας μόνον εἴη τεθειμένον, πρόδηλον ὅτι
ὀλίγον ἀνέμῳ πνέοντος ἐνοχλεῖται καὶ καχεκτεῖ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΟΘ'.

Ποία εἰσὶ τὰ γυμνάσια τὰ γενέσθαι δυ-
νάμενα τῷ παιδίῳ;

Ἡ' (a) ἐν τῷ ὀλμῳ (b) τέρψις γενέσθω, ἢ
σὺν ἄλλοις τὴν χεῖρα βάλλοι (c)· ἀλειφὴν καὶ
Ε ἄλευ-

ἄλευρον ποιῆν (d) δεῖ, καὶ κλίνην σρῶσαι, καὶ
ὕδωρ βασάσαι.

Κ Ε Φ Α' Λ. Π'.

Τὶ ποιητέον εἰ τῆς τροφῆς τὸ γάλα εἴη
ὀλέθριον;

Ἐτέρας τροφῆς γάλα λαμβανέτω, ἢ εἰ ἐὰν ἐκ
εἴη ἄλλη αὐτῆς τῆς θηλαζέσης τῇ ἁρμονίᾳ (α)
συνδεδέσθω.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΠΑ'.

Τίδε ποιήσουσιν ἐκεῖναι, αἷς τὸ γάλα
ἐξαφανίζεται;

Λείπει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΠΒ'.

Τίνα παρέχουσιν ἀρχαῖοι ἵνα τὸ γάλα
πλεονάσῃ ταῖς τρεφέσαις;

Κελεύουσιν τὰς μαῖδας πάντων τῶν ζώων ἐσθίειν,
τῶν (α) τηριδόνων (b) τῶν νῦν κεκαυμένων, ἢ (c)
τῶν νυκτερίδων τὴν (d) φέρεσαν σὺν ὕδατι πί-
νειν διδόασιν, ἢ σὺν ὕδατι λελυμένη τὰς μαῖδας
αὐτῶν ἐπιχρίουσιν· ὅπερ ἡμεῖς πάντα ἀποδοκι-
μιά-

μάζομεν· εἰ μέντοι τῇ (e) ἀκραιότητι τῷτῃ
ἐξαφανίζεται, ὁ σόμαχος (f) τὰς τροφὰς διαφ-
δεῖρειν ἄρχεται, ἔπειτα ἔλαττον (g) τρέφοντα
τὸ σῶμα, πολὺ ἥττον τὸ γάλα ποιῶσι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΠΓ'.

Τὶ ποιητέον ἐκείναις, αἱ ὑπὲρ τὸ κατῆ-
κον τὸ γάλα, ἢ πυκνὸν αὐτὸ ἔχουσιν;

Ἰχυροτάτοις γυμνασίοις καὶ (a) καμάτοις χρῆ-
σθαι ὀφείλουσιν, ἵνα τὴν πλεονεξίαν δὲ γάλακτος
μειώσωσιν. Εἰ δὲ πυκνὸν ἐστὶ σφόδρα, τροφὰς
λαμβάνετωσαν αἵτινες ὀλίγον τρέφειν δύνανται,
ὅπως ὅπως ξηραὶ μὴ ᾧσιν· ὕδωρ τοίνυν πινέτω-
σαν, καὶ κατ' ἡμέραν τῷ βαλανείῳ χρῆσθωσαν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΠΔ'.

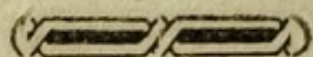
Δι' ἣν αἰτίαν τὰς δριμεῖας καὶ ἄλυκας τρο-
φὰς τὴν τροφὸν λαβεῖν ἐκ ἑᾶν δεῖ;

Λέπει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΠΕ'.

Πῶς τοίνυν διαιτητέα ἐστὶν ἣτις τὸ γάλα
ἐφθαρμένον ἔχει;

Καλῶ χυλῶ (καὶ εὐπέπτως) τροφὰς λαμβανέ-
τω· ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ ὑποχόνδρια (a) ἐπισκε-

ψάτω, μὴ (b) ἴσως ἐπέττωσιν· ἢ (c) τῷ ἀνδρὶ χρήθωσαν, καὶ πόματα τινὰ λαμβανέτωσαν, δι' αὐτὴν ἐπανορθωτέαι ὧσιν, ὅπως τοίνυν καὶ τὸ γάλα καλὸν εἶναι ἄρξῃται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Πς'.

Πῶς ἀνορθώμεν τὰς τὸ γάλα ὑδαρὲν ἐχέσας;

(α) Ἀραιῶς μὲν λησάθωσαν, καὶ οἶνον πινέτωσαν· συνεχῶς τροφήν λαμβανέτωσαν, ἀλλὰ μὴν καὶ πολὺ σερεᾶν, καὶ τρέφωσαν, κατὰ πτερ εἰσὶ τὰ σκληρὰ προσφάγια· ὡς τοίνυν ἐκζεσᾶ, ἢ τηγανισᾶ, (καὶ κρέα) χοίρεια, καὶ αἰγεία χρήθωσαν.

Κ Ε Φ Α' Λ. Πζ'.

Ποσάκις τὸ νήπιον ἐν ἡμέρᾳ λητέον;

Ἀπαξ μὲν λητέον· καὶ εἰ ἀνάγκη τις (α) συμβῇ, καὶ δις ἐν τῇ ἡμέρᾳ λητέον· τὸ γὰρ συνεχὲς βαλανεῖον τάκερον τὸ σῶμα ἀποτελεῖ.

Κ Ε Φ Α Λ. ΠΗ'.

Εν ποίῳ τόπῳ λετέον τὸ νήπιον;

Εν σκοτεινῷ, καὶ εὐκρατῶς θερμῷ λετέον τὸ νήπιον, καὶ ἢ ἐν ψυχρῷ, ἢ ἱκανῶς θερμῷ.

Κ Ε Φ Α Λ. ΠΘ'.

Πῶς (α) φασκιωτέον τὸ νήπιον μετὰ τὸ βαλανεῖον;

Κατέζειν ὀφείλει ἡ μαῦα, καὶ τῶν γονάτων ἐ-
 ζευγμένων ἐν τοῖς ἰδίοις μηροῖς βεβλημένῳ ῥάκει
 τὸ νήπιον λαμβάνειν· καὶ ἀφαιρηθεῖσιν τῶν φα-
 σκίων, ἐλαίῳ· διαρῷ ἀλείφειν· ἢ ἐν λεκάνῃ με-
 γάλῃ ὕδωρ θερμόν καὶ (b) διαυγές καὶ ἄνευ ὀδ-
 μῆς βληθὲν συγκεράσαι· καὶ κείθεν τῇ ἰδίᾳ ἀρι-
 στερᾷ χειρὶ ὑπὸ τὴν δεξιὰν μαχάλην τὸ νήπιον
 κρατεῖν ὅπως, ἵνα ὁ θώραξ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἄγκω-
 να αὐτῆς κείμεται, ἔπειτα ἐν τῷ ὕδατι (c) κα-
 τιῶσαν ὁμαλῶς πυριάζειν πρῶτον (d) τὸν νῶ-
 τον· ἔπειτα ὕπτιον ἀνεστραμμένον, καὶ ταῦτα
 μέρη καταντλεῖν, ἵνα τὰς πάντας ῥύπας τὰς ἐν
 τῷ τραχήλῳ ὄντας, καὶ τῇ μαχάλῃ ἐπιμελῶς
 ἀπομαχθῶσι, καὶ τὰ δακτύλα ἐμβληθέντος ἐν
 τῷ σώματι τῷ νηπίῳ, τὰς σιέλους αὐτοῦ ἀπομάττειν,
 καὶ λείως τὴν γλῶτταν, καὶ τὰ ὦλα ἀνατρίβειν,
 ἔπει-

ἔπειτα πραεῖα τῇ χειρὶ ἐπὶ τὸν κτένα ἀποθλί-
βειν (e) ὅπως ἀναμνηθῇ τὴν ὑπηρεσίαν· ἀλλ'
ἡνίκα ἴδῃ τὸ σῶμα αὐτὸ εἰς ὅσον τὶ θερμανθῆν
ἱκανῶς ἀπολῆσαι, καὶ ἀνακυσθῆσαι, καὶ ἐν χλι-
αρῷ ὕδατι πάλιν αὐτὸ καθαίρειν, ὅπως τὴν χρῆ-
σιν τῆ ψυχρῆ ἐθίζειν τὸ νήπιον δυνηθεῖν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ς'.

Δι' ἣν αἰτίαν μετὰ τὸ βαλανεῖον (a) τῆ
νηπίε, τῶν πελμάτων ἀνορθωμέ-
νων (b) ἡ κεφαλὴ κάτω (c) κρέ-
μαται;

(d) Διὰ τῆτο, ἵνα αὐτῷ (e) τῷ βάσει αἱ (f)
πᾶσαι ζεύξεις ἐκτανθῶσιν· τῆς (g) ῥάχeos τοί-
νυν τόπον δῆλον (h) ἀναληφθείσης, εὐρυχωρίᾳ
εὐχερεςάτη (i) περιπλέκονται (k)· ὥς μήτε
τοῖς ἰδίοις πράγμασιν ἐμπλέξαι (l) δυνηθῆναι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ςΑ'.

Ὅποιως τὰ νήπια ἀλείφειν χρή;

Πρῶτον μὲν εἰς τὰς ὀδόντας (a) τεθειμένους, ἔ-
πειτα τοίνυν (b) ὑπτίως, τοῖς ἰδίοις μηροῖς (c)
πρῶτον ὑποτεθέντος (d) ῥάχῃ ἕτως ἐνίοτε (e)
ἕως ἐπαλείψαι ὅλον, καὶ ἐκτεῖναι, ἀλλὰ μὲν
καὶ

καὶ (f) κατακάμψαι· ὁμοίως τὰς πόδας, καὶ τὰ ἑκαστα μέρη ἕτω χηματίσαι, ἵνα ἅπερ συγκεκυλλωμένα εἶναι ὀφείλωσιν, ἀποθλίβειν, καὶ τὰ ἰχνα (g) δὴ ὄντα συνεπέχειν, τὰ ἐξέχοντα κατενεγκεῖν· τὰς ὀφθαλμοὺς τοίνυν, αὐτὰς τοῖς ἰδίοις δακτύλοις ὁμαλῶς ἀνατρίβειν· τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτῆς στρογγυλὴν ποιῆσαι· τὰ δὲ καυκαλοειδῆ τοίνυν τῶν γονάτων ὅσα κινεῖν· ἔπειτα ὅλον τὸ σῶμα συνεκτεῖναι καὶ καθιέναι· καὶ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἰδίας ὑπηρεσίας ἀνακαυνίζειν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ςΒ'.

Δι' ἣν αἰτίαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῷ νηπίε ἐλαίῳ (α) ἐπαλείφονται.

Διὰ τῆτο, ἵνα οἱ χιτῶνες οἱ σαθεροὶ ὄντες μαλαχθῶσι, καὶ ἀπομαχθῶσιν, ὅπως ὁλόκληρον τὸ ὀπτικὸν ἔχειν δυνηθῶσιν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ςΓ'.

Δι' ἣν αἰτίαν κελεύεται τῷ νηπίε μετὰ τὸ βαλανεῖον τὰ ὦτα, καὶ ῥίνας ἀναξηραίνειν;

Μὴ (α) τυχὼν ἐναπομείνη χυμὸς εἰς τὰ ὦτα αὐτῆς (b) καὶ ἰχνη ὄντος ἔτι τῷ νηπίε, οἱ πόροι (c) καταψυχρανθῶσι, καὶ καχεκτῆσωσιν.

Κ Ε Φ'.

Κ Ε Φ Α Λ. ςΔ'

Μεθ' ὅποσον ἀπὸ τῆ βαλανείε πρὸς
τὸν μαθὸν προσπελασέον τὸ νήπιον ;

Μετ' ὀλίγον (a) ὅταν ἡ πᾶσα ταραχὴ ἔβα-
λανεῖε παυθήσεται· εἴ τι δὲ πρότερον λάβῃ, δι-
αφθείρεται καὶ ἔτρεφει· καὶ γὰρ ἡ αὐτὴ τρο-
φὴ εἴαν ἔπέψῃ τὸ βαλανεῖον (b), ἀλλ' ἔτι
τὸ γάλα δώσει, καχεκτῇ τὸ νήπιον· ἄμει-
νον τοίνυν ἐσὶν, εἰ (c) τὸ βαλανεῖον πέψῃ, καὶ
ἀναξηρανθέντων πρότερον τῶν μαθῶν ἔτι τὸ
νήπιον πλησιάσει.

Κ Ε Φ Α Λ. ςΕ'.

Πῶς (α) τὸν μαθὸν (b) δεῦναι ὀφείλει.

Ταῖς χερσὶ (c) λαμβανομένη τῇ νηπίῳ, εἰς
οἰονδηποτὲν πλάγιον ἐπιτεθῆναι (δεῖ), καὶ πρὸς
τὰς ἐκατέρας μαθὰς ἀνατρέφειν· ἵνα πῶς τὴν
δεξιὰν χεῖρα πρὸς τὴν ἀρισερὰν τὸ νήπιον ἐλευ-
θέραν ᾖ, καὶ ἐκ τῶν ἀμφοτέρων μαθῶν λαμ-
βανέτω· ἔπειτα τῷ σώματι αὐτῆς (d) ἐπιτιθεῖ-
σα (e) τὴν ῥῶγα κρατεῖτω, καὶ ὥσανεὶ λα-
θραίως (f) ἀποθλίψοι· μὴ σὺν καμάτῳ τὸ νή-
πιον (g) ὀφείλῃ ἄρξασθαι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ςς'.

Α'πὸ τῆ ὕπνε τὴν τροφὸν τί ποιεῖν δεῖ;

Περιπατεῖν δεῖ αὐτὴν ὀλίγον (α) καὶ τὰς μα-
 ῥας τοίνυν ἀνατρίβειν, ὅπως τὸ γάλα ὅπερ ὁ
 ὕπνος ἐπέχε, διαλυθῇ· καὶ ἔτως τὸ νήπιον
 πλησιάζειν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ςζ'.

Ποσάκις (τῆς ἡμέρας) τὸ νήπιον θηλά-
 σαι ὀφείλει;

Συνεχέσερον μὲν, ἐπειδὴ ἄπαξ, ὅπερ αὐτῷ
 ἀρκέσει λαβεῖν ἔδωκεται· κοπία γὰρ συνεχέσε-
 ρον θηλάζον, καὶ ὅτι καλὴ γάλακτος ταχέως
 ἐμπίπλεται (α)· ὠρισμένος ὅτιν ὁ τρόπος ἀλλ'
 ἡνίκα εἰ δεῖ πάντως θέλει αὐτὸ λαμβάνειν, ἔτως
 ἵνα πρὸς τὸ βαλανεῖον, εἰς αὐτὸ ἢ τὸ βαλανεῖον ἔ-
 ποτε λάβοι τὸν μαρόν.

Κ Ε Φ Α Λ. ςΗ'.

Τι ἂν πάχῃσι τὰ νήπια, εἰ πρὸ τῆ βαλανέης, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ, τὸν μαθόν (α) λάβωσι;

(b) Κακῶς πάχῃσι τὰ νήπια τὰ πρὸ τῆ βαλανέης, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ τὸν μαθόν λαμβάνοντα. Δεῖ (c) ᾧ αὐτὰ πολλοῖς καὶ ποικίλοις νοσήμασι κατέχεσθαι.

Κ Ε Φ Α Λ. ςΘ'.

Ποίοις σημείοις νοῶμεν τὸ νήπιον τὴν τροφήν λαμβάνειν ὀφείλει.

Τηνικαῦτα μὲν, ἡνίκα τὰ ὑποχόνδρια αὐτῆ κοίλα ᾧσιν· ἀλλὰ μὲν καὶ τοσῶτος καιρὸς παρῆλθεν, ὥς καὶ τὴν τροφήν λαμβάνειν ἡδυνήθη. Τὸ σῶμα τοίνυν ἀνεώξει, καὶ τὰ χεῖλη συνεχῶς κινήσει· καὶ (a) ἡνίκα διακαυνῆς τὸ δάκτυλον εἰς τὰ χεῖλη αὐτῇ πλησιάσῃ, καὶ αὐτὸ θηλάσῃς τινὶ κλαυθμυρισμῷ.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ρ'.

Πῶς δὲ γνῶσομεν, ἐφ' αἷς αἰτίαις
κλαυθμυρίζει τὸ νήπιον (ἄλλαις)
ἢ διὰ τὰς τροφάς;

Τὴν φασκίαν κυρίως (α) ὀπσκοπῶντες, μὴ ἐσ-
φυγμένη (εἶη) · ἢ μὴ κείμενον (τὸ νήπιον) τὸν
πόδα, ἢ τὴν χεῖρα διατρέψῃ · ἢ ὅκ τινὲς νενυγ-
μένον εἶη · ἢ τῇ περιοσίᾳ τῆς τροφῆς, καὶ ἔ
γάλακτος κλαυθμυρίζει · ὀπσκοπεῖν (b) τοίνυν
δεῖ μὴ τοῖς πολλοῖς σκεπάσμασι βεβαρημένον
εἶη, ἢ μὴ ὀλίγον αὐτὸ ἐσκέπασαν · ἢ σφοδρῶ
ἡλίω διακαυόμενον. Εἰ γὰρ ἔκ τινος νενυγμένον
εἶη, ὁξυπίνης κλαυθμυρίζειν ἄρξεται. Τὰ σκε-
πάσματα δὲ τοίνυν πλεῖστα, ἢ ὀλίγα ὅκ τῆς
θεωρίας δοκιμάζονται, καὶ τῆς ἀφῆς · ἢ γὰρ ψυ-
χρὸν (τὸ ἔ νηπίε σῶμα) εἶναι ὀφείλει, ἢ πολὺ
θερμόν · εἰ δὲ περιοσίᾳ τῆς τροφῆς θλίβεται,
ἢ ἔ γάλακτος, ὥδε κακῆτε αὐτὸ ῥίπτει, καὶ
πεπλησμένα τὰ περικάρδια ἔχει. Εἰ δὲ ἐκ αυ-
ματώδη (c) ὁξυπίνης, σιωπῇ αἵματι ἐρυθαί-
νει. Εἰ δὲ σιωπῇ, ἀνωμαλία ὅτι, καὶ γάλα
λαβεῖν ἔ δύνηται, καὶ ἰχνότερον ὑποτελεοθή-
σεται · ὅκ τῇ προκειμένων τοίνυν σημείων πάν-
τα αὐτῷ φανερῶνται, καὶ ἰαθῆναι δύναται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΑ'.

Τὶ ποιήσομεν ἂ μετὰ τὸ (α) θηλάσαι,
συνεχέσερον κλαυθμυρίζει:

Παραδοτέον ὅτι τῇ τροφῷ, ἣτις αὐτὸ τῷ μει-
ζόνων ψόφων (b) ἤχῳ τινὶ καὶ κολακείᾳ πρᾶϋ-
νει, καὶ ἑδέποτε αὐτὸ τινὶ αὐτίκα πτοήσκει (c).
ὡς γὰρ πάντας εἶς κλαυθμὸς αὐτῷ γάλα αὐ-
τῷ δίδόναι ὀφειλομένη ἐκ αἰ, ἐτ' εὐθέως· ἀλλὰ
βραδύτητα ποιῇν. Εἰ μέντοι ὡς τὴν τροφὴν
τάτῳ (d) τῷ κλαυθμυρισμῷ γυμνασθῶσι, καὶ (e)
ὀπκιλύξῃσι (f) καὶ αὐτὴ ἡ ἔφοδος (g) αὐτὸς ὁ
πόρος (h) (καὶ τῷ τοῦ ἐφόδιον) ὁ τὸ γάλα (i)
δεχόμενος εὐρυχωρότερος (k) γένηται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΒ'.

Ἡ νύκτα ἀποκοιμηθῇ τὸ νήπιον, πᾶς θε-
τέον ἐστίν;

Ἐν τῷ σπαραγάνῳ (a) τροφῷ (b) ἐσρωμμένον,
ἢ εἰς τὸν κράββατον, ὅπου εἶ προσώπῃ ἐσκεπασ-
μένον· ἵνα μήτε τῇ σφοδρότητι εἶ φωτὸς, μήτε
εἶ αἶρος βλαβήσῃται, ἢ σρέψῃ εἶς ὀφθαλμοὺς,
οἵτινες ἐτι μαλακοί εἰσιν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΓ'.

Πότε βασακτέον τὸ νήπιον;

Πρὸ τῆς τροφῆς ἔτως ὡς ἔδέποτε μετὰ τροφὴν λαμβανομένην (b) συμφαρήσεται ἡμέσαι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΔ'.

Πῶς, καὶ δι' ἣν αἰτίαν βασακτέον τὸ νήπιον;

Ἡ κῆνα κρεμασὴ εἶη ἔτως, ὡς ὀμπλέον κήφως κινεῖν ἄρξεται (a)· ἢ δῆλον (b) μονόκυτιν, δύο ἀσχύλων ποδῶν ἐσηριγμένων, ὧδε κακῆσε (c) διασρέφειν καὶ διασείειν· ἡνίκα γὰρ ἐν ταῖς κήναις εἶναι ἄρξεται, τῷ χειρῶν τῆς τροφῆς κτεχόμενον, ὡς περιπατεῖν μάθῃ· μετὰ δὲ ἐνι-αυτὸν καὶ δίφρῳ καὶ ὀχήματι καλῶς βασάξεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΕ'.

(α) Μεθ' ὅποσας ἡμέρας ὁ τῷ νηπίῳ ὀμφαλὸς πίπτειν εἴωθε.

Μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας· ἕως δ' ἂν διαμένει τῷ ξηρίῳ ἔκκεκαυμένῳ μολυβδῷ καλῶς θεραπεύεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ρζ'.

Πῶς (α) σὺν ἀκριβείᾳ τὸν ὀμφαλὸν (β)
διατοπέμεν.

Βέλλαν μολυβδίνην πρὸς ὁμοίωσιν (γ) μελια-
ρισίῃ ποιῶντες ὀπτίθεμεν (δ) · ἥτις διωηθῇ αὐ-
τὸν τῷ ἰδίῳ βάρει (ε) κατὰ κυκλὸν ποιῶν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΖ'.

Πόσῳ χρόνῳ φασκιωτέον τὸ νήπιον;

Παρά μὲν τισὶ ὅπῃ ἡμέρας μ'. παρὰ δὲ (α) τι-
σὶν ἄλλοις ὅπῃ ἡμέρας ξ'. παρ' ἡμῖν δὲ ἕως ἔτι τῷ
ὀλοκλήρῳ ἰδίῳ σώματι τὸ νήπιον ἐμπηχθῇ, καὶ
σερεωθῇ · ὅπερ (β) συνεχέστερον συμβαίνειν εἴω-
θεν (γ) αὐτοῖς τοῖς καλῶ χρώματι ἔστι γεγλυ-
νημένοις · καὶ βραδύτερον τοῖς ἐν ἀρρώστια (δ) ἔ-
σιν · (εἰ) ὁμῶς (δὲ) πάσας τὰς φασκίας λύομεν,
ἀλλὰ μερικῶς κατ' ὀλίγον · εἰ γὰρ καὶ ὁμῶς τὸ
πᾶν σῶμα γυμνώσωμεν τῇ (ε) κενότητι πατάσ-
σεται, καὶ καχεκτεῖ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΗ'.

Ὅποία μέρη πρῶτον λύομεν τῶ νηπίῳ;

Τὰς χεῖρας · ἀλλὰ μὴν καὶ παρερχομένων τι-
νῶν ἡμερῶν καὶ ὅσο πόδας · καὶ γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς

χειρῶν πρῶτον τὴν δεξιάν, ὀκβάλλομεν, ἵνα
μετὰ τὸ λυθῆναι τῇ ἰδίᾳ κινήσει γυμνασθῇτω·
καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀρισερὰν αὐτῆς χεῖρα ὀκβα-
λῶμεν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΘ'.

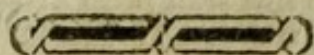
(α) Πότε πρῶτον ἐν τῷ βαλανείῳ τὸ
νήπιον () λέεσθαι ὀφείλει;

Ἡνίκα μετὰ τὴν λύσιν πασῶν τῶν φασκίων
μᾶλλον σερεωθῇ ἢ διάθεσις.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙ'.

Ὅποτε καὶ πῶς πρὸς τὸ καθίσα, ὀρ-
θῶς (α) ὀφείλει καθιδρυνθῆναι τὸ
νήπιον;

Ἡνίκα (b) περιπατήσῃ (c) καὶ πρὸς τὸ καθέ-
ζεσθαι (d) ἑαυτῇ συνεχέσερον ὀξαισα· ἕτως ὡς
πέριξ σερώμεναι αὐτὸ κατασκεπάσης, καὶ ἐνει-
λίσσης, ὅπως διακρατῇν ἑαυτὸν δυνηθῇ, ἕτως
ἵνα μὴ ὀππολὺ πρότερον καθίσῃ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΑ'.

Πῶς διδασκτέον τὸ βρέφος περιπατεῖν ;

(α) **Μ**εταξὺ τῆς τεσσάρων· ὑπορρίφθεντων ἐνώπιον αὐτῆς τινῶν πραγμάτων, εἰς ἃ ἐπελθεῖν ὀφθυσίμῃ, καὶ γυμνασθήτω.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΒ'.

(α) Πότε εἰς τὸ περιπατεῖν διδασκτέον τὸ νήπιον ;

Ηνίκα ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν πληρώσει, ὅπως τοῖς νῦν σῆναι διωκθῇ, ἀνορθωτέον πρῶτον εἰς τὸ τεῖχος· ἢ ἐν δίφρῳ, ἐν ᾧ (b) πόδας τροχῶς καὶ (c) ἢ τιθέσθω, ἵνα τῷ ὀλισθήματι αὐτῆς ἐδῇ βήματα ποιεῖν, καὶ ὥριπατεῖν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΓ'.

Πότε τὸ βρέφος (α) ἀποκοπτέον ἀπὸ τῆς γάλακτος ;

Μετὰ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, ἢ πληρωθέντων τῆς δύο ἐνιαυτῆς (b) τοῖς ὁδοῖσιν ἤδη περισσότερον σερσεῖς (c) ἔσιν, οἵτινες διωκόνται ὅλην τὴν σερσεῖν τροφήν (καὶ μόνον) διατρέειν, ἀλλὰ καὶ ὀπμελῶς αὐτὴν κατεσθίειν.

ΚΕΦ'.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΔ'.

Ὅποια διδαχῇ τὸ βρέφος ἀπὸ τῆ γά-
λακτος χωρίζομεν;

Πρὸ (α) ὀλίγας ἡμέρας (β) ἀρξάμενοι κατ' ὀ-
λίγον τὰς τροφὰς προσιδέναι, καὶ ἀραιῶς πρὸς
τὸν μαθὸν πλησιάζειν (γ) καὶ ἔτις δι' ὅλην ἐ-
χάτως τὸ γάλα ἀπαρνῆσαθαι. Ἐκείνοι δὲ οἱ τὰ
ὄντα πικρὰ τοῖς μαθοῖς ἐπιχρίειν εἰώθασιν, ἡμῖν
ἐκ ἀρέσκειν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΕ'.

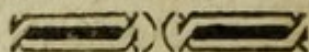
Ποίαν πρῶτον τροφήν τῷ βρέφει δέναι
ὀφείλομεν;

(α) Ψυχίας εἰς μελίκρατον, ἢ εἰς κόνδιτον, ἢ
ἐν γάλακτι (β) βεβρεγμένας, ἢ χυλὸν χονδρῆς,
ἢ προσφάγια πυρῆ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΖ'.

Ποῖον δὲ πόμα δώσομεν;

Ενίοτε οἶνον, ὕδωρ πολλάκις εἰς ἀγγεῖον ὑέ-
λινον εἰς ὁμοιότητα ῥόγος πεπλασμένον, καὶ τε-
τρημένον. ὅπερ οἱ ἄγροικοι σαφυλῖδα προσα-
γορεύουσιν, ἢ πατζενάριον.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΖ'.

Πότε τὸ νήπιον ἄρχεται ὀδοντοφύειν;

(a) Ἰππῶτον μὲν ἀπὸ 8 ἐβδόμῃ μηνὸς φύειν ἄρχονται (οἱ ὀδόντες) ἀλλ' ἔκ παῶσιν ὁπίσῃς.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΗ'.

Ποία εἰσὶ σημεῖα πότε τὸ νήπιον ὀδοντοφύειν ἄρχεται;

Εἰς τὰ ἔλα αὐτῶ κνησμονὴ ἔσται, ζέσις δὲ ἐκ τῆς σιαγόνης, καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ τῶν νεύρων ὀδυῖν. ὁθεν συνεχέσερον αἵματώδης χυμὸς διὰ 8 σώματος, ἢ ἐκ τῶν (a) ὠτων ἐξελθεῖν εἴωθε.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΙΘ'.

Ποίοις πράγμασι χρυσεόν, ἵνα μὴ σὺν ὀδύνῃ, καὶ σρόφῳ τὰς ὀδόντας ἐκβάλλωσι τὰ νήπια;

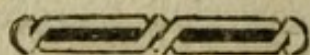
Ἀπὸ 8 πέμπτῃ μηνὸς (μετ') ἐλαίῃς γλυκέως, καὶ ζέατος προσφάτῃ ἀλεκτορίδος, (καὶ ἐγκεφάλῳ) τῶν λαγῶν τὰ ἔλα αὐτῶν συνεχέσερον ἀνατρίβειν. ὕσάτως δὲ μετρίως ἀφεψημένῳ μέλιτι ὁπχρίσεις. ἡνίκα ἢ ζέσις θυμῷ, πυρίαις καὶ καταπλάσμασι χράσθω, ὥτως ἵνα ἢ τροφὸς αὐ-

τὸ οἶνον μὴ πινέτω, καὶ τροφὴν ὀλίγην λαμβανέτω.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚ'.

Πρὸς ζέσιν τῶν φαρύγγων τῶν νηπίων ποίοις πράγμασι χρώμεθα;

Διηλαδὴ πᾶσι τοῖς χαλᾶν δυναμένοις, ἅπερ εἰσὶ μέλι ὀλίγον ἀφεψημένον, μελίκρατον, καὶ χυλὸς πτισάνης, καὶ τὰ τέτοις ὅμοια· ἅπερ μὲν ἔσώματος, καὶ τῆς γλώσσης (a) ἐλκώσεις κακώτατα ὄν· ὅμως συνεχέσερον (b) μελίτε ἀπαξωκαλῶς (c) ὅπχριοθῇ, συὺ τῇ καλῇ τῇ χειλιδόνων λελειωμένη, καὶ ὀλιγίστη ἀφεψηματος μεμιγμένη, καὶ εἰσάγεται τοῖς φάρυγγι. Εἰ δὲ ἐπαυξήται συὺ ξηρότητι, καταπλάσματι χρώμεθα· εἰ δὲ συὺ πλεονεξία τῶν χυμῶν αὐξήται, ὁκείνοις τοῖς πράγμασι χρώμεθα τοῖς δυναμένοις ἐπέχειν, τῆτέσι λέπια ῥοῶν, καὶ φακὰς λελειωμένας συὺ μέλιτι ὅπτίθεμεν· τὰ δὲ ἔνδον ὄντα ἔλκη διὰ τῆς (d) ἀνθηρᾶς θεραπέουμεν, ἢ ἄνθει ῥόδου (e) τοσῶτον μόνον, ἢ μετὰ (f) κυπέρεως χρώμεθα, καθάπερ γε εἷς τινα τῶν ῥευμάτων ἤδη τεδείκαμεν· καὶ τῷ (g) διὰ μόρων, καὶ τῷ (h) διὰ κωδίων, καὶ χυλῷ τοίῳ ἀρνογλώσσει συὺ μέλιτι ἀφεψημένῳ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΑ'.

Πρὸς (α) κνησμονήν, ἔξανθήματα, καὶ
φλυκτίδας τὶ δεῖ ποιεῖν;

Πυρίας ὕδατος θερμῆς, καὶ (b) ἐπαλει-
φὰς ἐλαίου, ἔνθα ὀλίγος κηρὸς λελυμένος ἔ-
στι (c). Εἰ δὲ ἔξανθήματα (καὶ) φλυκτίδες συνὶ
ὕγρῳ ἔλκεσιν ἔξέλθοιεν, χρώμεθα ὀκείνοις
τοῖς ἐπέχειν καὶ ἀναξηραίνειν δυναμένοις· μετὰ
δὲ τὸ βαλανεῖον ὥριχέοντες ὕδωρ θερμὸν, ἐν ᾧ
εἰσὶν ἀφεψημένα ῥόδα (d) χοῖνος, ἀγριοσυκάμινα,
μύρτη, καὶ ῥοῶς λέπια· τοῖς καταπλάσμασι
τοίνυν προσμίγνυμεν φῦλλα ἀρνογλώσσης, ἐντύ-
βων, ἀνδράχνης, σαφυλῆς ὀμφακίνης· ὅππῃ χρὸς
μεν τοίνυν ἐλαίῳ ῥοδίνῳ, ἢ μυρτίνῳ συνὶ ψιμμου-
δίῳ, καὶ λιθαργύρῳ, καὶ συπτηρίᾳ χιςῆ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΒ'.

(α) Πῶς ἦχον ὠτῶν καὶ τρισμὸν ὀδόν-
των θεραπευτέον;

Ἦχον ὠτῶν, καὶ εὖματος ψόφον· οἵτινες ἀπὸ
χυμῶ συμβαίνουσιν ἕτως θεραπευτέον· δηλαδὴ
μελίκρατον συνὶ ὀλίγῳ μέλιτι ἀφεψημένον συνε-
χῶς τῷ νηπίῳ δώσομεν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΓ'.

(α) Πρὸς βήχιον αὐτῷ τι δώσομεν;

Ε'κλειγμα δηλαδή, ὅπως σωίζεται . . . (b)
ἢ διαρροίαν γαστρός ἰδικῶς ὁμως ἔχοντες καθάπερ
ὄσι τῆς μήτρας ἀποπνιγμός, καὶ αἵματος ρεύσις·
ἔξεσι ταῦτα ἡρικῶς ὀκείνοις τοῖς προειρημένοις
συγγραφῆναι (c).

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΔ'.

Ποία εἰσὶ τὰ νοσήματα τῶν γυναικῶν,
ἃ διὰ τὴν σφίγξιν γενέσθαι εἰώθασιν;

Ε'πίχεσις ἐμμήνων, ζέσις τῆς μήτρας, τάσις,
οἴδημα (a) σκήρωσις, καὶ τῆς μήτρας ἀποπνιγ-
μός.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΕ'.

Ποία εἰσὶ τὰ διὰ τὴν ρεῦσιν τῆς σώματος
εἰσφερόμενα;

(a) Εἴ τις τραγγυρειδῶς καθαίρεται· ἔδὲ (b)
νωτὶ τρέχει· καὶ πρὸς τάτοις τι διαφέρει, εἴ τις
καθόλη ἐ καθαίρεται, ὅς ὀκείνης τῆς μήτρας
ρομένης δι' ὀπίχεσιν τῶν ἐμμήνων, ὅτι αὐταὶ αἱ
αἱ-

αἱταὶ ἄρρωστίαν δεικνύουσι· μὴ (c) καθαίρειν δὲ καὶ φύσιν σωτρεύειν εἴωθε.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚζ'.

(α) Περὶ ἐπιχέσεως τῶν ἐμμήνων.

Περὶ ἐπιχέσεως τῶν ἐκμήνων, ἥ ὅσῃς τραυ-
γοειδῶς, καὶ σὺν ὀδύνῃ καθαίρονται φαμέν ἔτω·
πολλαὶ εἰσὶν αἱ αἱταὶ, αἱτινες μὴ καθαίρεσθαι τὰς
γυναικας ποιεῖσιν· ἅλλὰ πρῶτον μὲν εἰσὶ τινες,
αἱ μηδεμίαν ἄρρωστίαν ἔχουσαι, φυσικῶς ὁ καθαί-
ρονται. Αἱ δὲ τῇ ἡλικίᾳ ἐμποδιζόμεναι, τῆτέστιν
αἱ γραιῦς καὶ αἱ κόραι· ἅλλαι δὲ γυμνασίᾳ φωνῆς,
τῆ αἵματος τὴν κάθαρσιν καταναλίσκουσι, τῆτέ-
στιν αἱ ἄδουσαι, καὶ ἀνδρικόν σῶμα ἔχουσαι· ὅλον
γὰρ τὸ αἷμα τῆς καθάρσεως τοῖς γυμνασίοις κα-
ταναλίσκουσι, καὶ εἰς τὸ σῶμα μεταπέμπουσι,
καὶ ἔδεν ἀπομένει, ἵνα ἡ (b) μήτρα διὰ τὴν κά-
θαρσιν λάβῃ, καὶ διατηρήσῃ, καὶ πληρωθέντος
τῆ μηνός τὴν κάθαρσιν ἀντιπαριστῇ.

Ἄλλαι δὲ εἰσὶν (c) αἱ ἄρρωστῆαι τινὶ τῶν με-
ρῶν, ἥ ὅλα τῆ σώματος ὁ καθαίρονται· ὅλα
μὲν τῆ σώματος, ὡς αἱ λεπταὶ καὶ συντηκτικαὶ
καὶ αἱ πολὺ πιμελώδεις· ἥ παχεῖαι (d)· τῶ
δὲ (e) μορίων ἐμποδίζονται, ὡς ὅτε τὸ σῶμα τῆς
μήτρας ἐνίοτε κεκλεισμένον, ἥ τυλῶδες χῶσιν,
ἥ συμβαίνον ἔλκος μώλωπας ἄγεται. Ταύτας
ταί-

τοίνυν τὰς προειρημένας αἰτίας καταλαμβάνομεν
 τέτοις τοῖς σημείοις. Εἰ γὰρ φυσικῶς καθόλου,
 μὴ καθαίρεται ἡ γυνή, ὑγιῆς καὶ ἄνευ τινὸς μορ-
 φῆς τῷ σώματος καὶ τῆς μήτρας ζῶσα αὐτή, ὅ-
 δεποτε ἂν εἴη κεκαθαυμένη· αἱ δὲ τῇ ἡλικίᾳ
 μὴ (f) καθαίρεσθαι, αἱ γυναικες καὶ αἱ κοραῖ, ἡνί-
 κα ἐπηρεαζομένης τὰ ἴδια ἔτη ἀπλῶς ὁμολογεῖν
 δύνανται (g)· τὴν ἀρρώστιαν ὅλη τῷ σώματος τῷ
 ἰδίῳ καὶ παρὰ τοῖς ἰατροῖς ὁρῶνται. Εἰ δὲ ἡ μή-
 τρα χοίρη τοπικὸν ἐμπόδιον, παρὰ τῆς μαίας
 ἐπισκοπήσεις, ἵνα εὐρίσκηται· ὅτι ἐκείνη ἡ κά-
 θαρσις, ἣτις αἰεὶ ἦν, ὅττι αὐτὴ τῷ νοσήματος συμ-
 βαίνει μὴ καθαίρεσθαι· ἐκείνας τοίνυν, αἵτινες
 φυσικῶς, ἢ τῇ ἡλικίᾳ μὴ καθαίρονται, παντε-
 λῶς ὁ θεραπευεῖν, μήπως κατὰ τὴν φύσιν ποιή-
 σομεν ἐναντίον· καὶ ὅτε ἐκείνην, ἡ γυμνασίῳ,
 ἢ ὡδῇ ὁ καθαίρεται· ἐκείνας δὲ, αἱ σὺν ἀρρώ-
 σήματι ὁ καθαίρονται, ἀρμοδίως τὴν ἐπιμέλειαν
 τῶν παθῶν αὐτῶν παρέχομεν. Εἰ γὰρ ὁ ὕμην
 κεκλεισμένος εἴη, τὸ σῶμα ἀνοίγομεν. Εἰ δέ τις
 ἐκεί αἰτία ἄλλη εἴη, ἡ εὐρεθεῖσα ἀρθρήσεται· τὴν
 διαστροφὴν τοίνυν διορθωσόμεθα· ἡ ζέσις λυθή-
 σεται, εἰς ὅσον δύναται (h) κατεχέσθω. Τὰς
 δὲ κεκμηκῆας, καὶ λεπτάς (i) ἀναβάσεις· τὰς
 δὲ πολὺ πιμελώδεις, καὶ παχείας ἀπολεπτυ-
 ρεῖς· τῶν πάντων τῶν προειρημένων τὰ νοσή-
 ματα, καὶ τὰ σημεία, καὶ τὰς θεραπείας ἐν
 τοῖς

τοῖς ἐπακολέθοις ἰδικῶς τεθειμένα εὐρήσεις, ἔ-
θεν θεραπεύειν δυνήσῃ· καὶ ὅπερ πρῶτον ἐστὶν
ἐπίχεσις τῶν ἐμμήνων ἀπὸ ταύτης τὴν ἀρχὴν
λαμβάνωμεν (k)· ἡ σφίγξις τοίνυν καὶ ἡ ζέσις
ἐν τῇ μήτρᾳ γενομένη ἐνίοτε ἐπέχονται τὰ ἐμ-
μηνᾶ· ἐνίοτε σὺν ὀδύνῃ (σραγγοειδῶς) φέρονται·
σημεῖα δὲ συμβαίνεσι (l) τοιαῦτα. Τάσις καὶ
ὀδύνη ὀσφύων, καὶ ἐπὶ τὸν κτένα, καὶ ἐν τῷ
βεβῶνι· τῆς κεφαλῆς τοίνυν ὀδύνη, καὶ τῆ αὐ-
χένος, καὶ αἱ βάσεις τῶν ὀφθαλμῶν συνεσαλ-
μέναι εἰσὶ συνεχέσσερον· καὶ ἀνορεξία αὐταῖς
συμβαίνει, ἦχος ὠτῶν, ζέσις σὺν ἐρεύθῃ τῆ χα-
ρακτῆρος, τῶν μαδῶν τοίνυν (m) τὴν φλεγμο-
νὴν, καὶ τῶν μερῶν δὲ τῶν γυναικείων ξηρότης·
ἅπερ πάντα συντρέχουσι ταῖς ἡμέραις τῆς καθάρ-
σεως· ἔτως δὲ μετὰ τῶν προειρημένων σημείων
τῇ γυναικὶ ἐλθεῖν ἄρξεται, καὶ ὀδύναι συντρέ-
χουσι· ἀνακλιντέα ἔν ἐν τῷ κοιτῶνι μετρίως θερ-
μῷ καὶ φωτεινῷ, ἐσρωμμένῳ δηλαδὴ μαλακῶς·
σκεπασέα σρώμναις καίναῖς καὶ τριχώδεσιν· ἔτως
ἐπὶ δύο ἡμέρας μηδὲν λάβοι. Τὰς δὲ τόπας ἐκεί-
νης εἰς ἧς ὀδύνην, καὶ τάσιν, καὶ βαρυτῆτα ἔχου-
σι, πάσαις πυρίαις ἢ ῥάκεσι θερμοῖς πυριαοθή-
τωσαν· καὶ γὰρ καὶ κύστις ἔλαιον θερμόν ἔχουσα,
καὶ μὴ πλήρης καλῶς τοῖς μέρεσιν αὐτῆς ἐπιτί-
θεται· μετὰ δὲ τὴν πυρίαν ῥάκεσι καθαροῖς ἐ-
λαίῳ βραχεῖσι καὶ ἐκθλιβεῖσιν ὅλῃς τὰς τόπας

σκεπάσωσι· κεταπλάσμασι τοίνυν μελίκρατον
 ἐψημένον καταπλάσομεν, καὶ (n) ἐπερχομένης
 τῆς τρίτης ἡμέρας ἐλαίῳ ἀπλῶ ἐπαλειφομένη,
 καὶ ὕδατι θερμῷ πυριαθεΐσῃ τροφήν ἀπλὴν καὶ
 θερμὴν δώσομεν· ἡνίκα δὲ αἱ προῤῥηθεῖσαι αὐταὶ
 αὐξήσωσι (o) καὶ ὀδύνη εἴη πλέον, τῇ δευτέρᾳ
 ἢ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ φλεβοτόμῳ μᾶλλον αὐτὴν θε-
 ραπεύσομεν, καὶ ἡνίκα ἐαυτὴν ἢ γυνὴ μετὰ τὴν
 φλεβοτομίαν ἀνακτήσεται, σὺν ἐλαίῳ γλυκεῖ,
 καὶ ὕδατι θερμῷ, ἢ ἀναληπτικοῖς σπέρμασι λι-
 νῆ, τήλεως καὶ ῥαφάνων (p) ἔτῳ, ὡς ὅταν ἐ-
 κῆτε ἐγκαθίσει (q) τοῖς αὐτοῖς χυλοῖς, τοῖς
 ὑποδοτέροις μέρεσι καταλάβωσι· καὶ ἡνίκα τὸ ἐγ-
 κάδισμα πέψῃ, πυριαθεῖσα καὶ ἐπαλειφθεῖσα
 ποιήσεις τροφήν ἀπλὴν λάβοι, τῆς τῆς ὥα ῥυ-
 τὰ, ἄρτον καὶ ὕδωρ· καὶ προσφάγια μαλακὰ καὶ
 ὕδωρ θερμὸν πινέτω, καὶ μετὰ τὴν θάλψιν κοιμηθή-
 τω (r) ὅπως εἴη αὐτὴ ὅπως πολὺ, ἕως εἰς μείωσιν
 τῆς ἀρρώστιας καὶ ἡμέραν θεραπειῆς (s), ἢ αἱ
 διωάμεις αὐτῆς ὅπως τρέφοιεν, ἡμέραν ἕως ἡμέραν τρο-
 φὴν λαμβανέτω· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν φλε-
 βοτομίαν (t) ὅπως θέναι σικύαν ὀφείλομεν, ὃν τῇ
 ὀπισθημασίᾳ μὲν τῆς ὀδύνης, καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν (v)
 δὲ ἔννοσηματος· εἰς ἀφροσιν μὲν τῆς ὀδύνης μετὰ
 καταχάσεως αὐτὴν ὅπως πληρώτομεν, ὅπως τὸν κτέ-
 να δηλαδή, καὶ τοῖς ὑποχονδρίοις (x)· ὅπως μένε-
 σαν δὲ ἔτι τὴν ὀδύνην τοῖς αὐτοῖς τόποις βδέλλας

καλῶς ὀπτίθεμεν· εἰ δὲ ὀλίγον αἶμα ἔξενέγκαν, σικύας ὀκείσε τίθεμεν, καὶ ἔτι αἶμα καταπαύομεν· ταῖς δὲ τρώγλαις τῆς βδέλλων, κηρωτὴν ὀπτίθεμεν· καὶ εἰ χρεῖα εἴη, πάλιν τοῖς εἰρημένοις πράγμασι καταπλάττομεν, καὶ ἀπὸ γυοῖς ἐν τιτὶ τῶν χυλῶν βεβαμμένοις αὐτοῖς εἶδος τόπης πυριάζομεν· καὶ γὰρ ἔλαιον γλυκὺ, καὶ θερμὸν πλήρες τὸ ὀξύβαφον ὀπβάλλομεν· χρώμεθα τοίνυν περὶ αἰσθησίν, ἔξ ὧν ὅπως ἔξ ἔλαις γλυκέως καὶ θερμῶν σωίζεται, ὅπως ἐμβεβαμμένον ὀκείσε τὸ ἔριον τετὴν· ἐνίοτε δὲ τήλεως καὶ μαλάχης αὐτῷ προσμίγνυμεν· μετὰ (y) ταῦτα δὲ τέτλης εἶδος παρηγορικές, ἀλλὰ μὴν ταύτῃ τῇ διδασκαλίᾳ σκευάζονται (z)· τῇ λιν ὀπμελῶς λελειωμένῳ εἰσαγέσθω, ἵνα τοίνυν τοσούτον ἔλινοςπέρμε δέξηται· καὶ ῥίζας ἀλθαίας τῆς πόας, ἔπειτα ὀπβληθόντος ἔλινος ὕδατος ἀφεψηθῇ· ἡνίκα δὲ παχύς γενόμενος εἴη ὁ χυλός, σέαρ χύνειον ἢ ἀλεκτορίδων ὀκείσε βληθὲν, καὶ (aa) ἀναβληθὲν μετὰ πτερῶν ἀναδεδῶσι, καὶ ἔτι αὖτε ὁ χυλός προσμιχθήτω· ἀλλὰ σὺ τῷ μεγίστῳ χυλῷ καὶ φοίνικος λιπαρὴς κλάδης ἐψῆσαι, ἔτι αὖτε ὡς ὅταν ὑγροὶ γένωνται (bb) ἀφαιρεθέντες τέτων ὁ φλοιοὶ (cc) ὡς πᾶς ὀκτός ἔχουσι (dd) λειωθῇτω· καὶ ἔτι αὖτε (ee) τοῖς χυλοῖς μιχθήτωσαν· καὶ μελιλωτὸν δὲ καλῶς κεκομμένον καὶ σεσησμένον συνεχέσμερον ὀκείσε προσμίγνυ-

γυνυμῶ, ἢ (ff) ῥάκος δεδεμένον ἀφεψῆμεν, καὶ
 ἔτως ὅτ' φοίνικας ἐκεῖ ἐκζέσομεν· καὶ ὅτ' ἀκρέ-
 μονας αὐτῶν ἐκεῖσε συγκόπτομεν· ταύτη τοί-
 νω τῇ ὀπμελείᾳ, ἥνικα τὸ νόσημα εἰς τὸ βέλ-
 τιον προκόψῃ· ἀλλὰ μὲν καὶ ἐν ὀχήματι καδί-
 ζομεν αὐτάς, καὶ (gg) διακινεῖν κελεύομεν· γε-
 γονῆας δὲ τῆς ἐλαττώσεως, ἢ κάθαρσις ἐαυ-
 τὴν δεικνύειν εἴωθε· μετὰ δὲ τὸ παραληλυθὸς
 ἀπενεκτέα ὅτι τῷ βαλανείῳ, καὶ τῇ ποικίλῃ τρο-
 φῇ, διακινήσει (hh) δὲ, γυμνασίοις καὶ ἀνατρι-
 βῶς, πρῶτον ὅλην τὴν σῶματος, δεύτερον τοίνυν
 καὶ αὐτῆς τῆς μήτρας, ἣτις ὀφείλει ἡμέδω ταύ-
 τη τῇ διδασκαλίᾳ, ὅπως ὁκόταν εἰς τὰ ἐγκα-
 τίσματα (ii) καδίση, ἢ ἐν βαλανείῳ κατέλθῃ
 ἐκεῖσε τὴν γυναικὰ μετὰ (kk) ἀπόγγων ἢ ἐρίβ
 ὑπὸ τῷ ὀμφαλῇ εἰς ὅτ' κάτω τόπῳ τῆς μήτρας
 ἀνευ ἐνοχλήσεως ἀνατρίψουσιν ἔτως, ὅπως κατ'
 ἡμέραν τῆς αὐτῆς (ll) ἀνατριβῆς αὐξήσιν ποιήσω-
 σιν· μετὰ δὲ (mm) ἐγκατίσματα (nn) τῷ βαλα-
 νείῳ (oo) κηρωτὴν (pp) καὶ ὅτ' ἐξ ἐλαίου σασίνῃ, ἢ
 σαμψυχίνῃ γίνεται αὐτὰ τὰ μέρη ὀπχρίσῃσι,
 καὶ ἔνδον εἰς τὸ σῶμα (qq) ὀπθήσῃ· ἥνικα δὲ
 πλεον προκόψῃ, καὶ ἐκ τῶν ἐξωθεν πεσσῶν
 χρῆδω δυνάμεθα (rr) ἅτινα δέχονται κηρὸν, τε-
 ρεβινθίνην, σέαρ ταύρειον, μυελὸν ἐλάφῃ, καὶ
 κυπρινέλαιον· καὶ μάλα γὰρ τὸ διάχυλων λελυ-
 μένον ποιήσῃς περὶ ὅν ἄριστον· καὶ ἀκοπον τὸ διὰ

σαμφύχε καλῶς τίθεται· καὶ ἐχάτως (ss) λιβανον τὸ μείζον· ἔτως μέντοι, ὡς εἰ ταῦτα ἐλάττονα κάθαρσιν ἔξ ὀλοκλήρου ποιήσιν, ἐχάτως ἔξ ἐλαίου ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀγγείοις ποιήσεις (tt) ἢ ὅπερ ὅτιν ἀληθέστερον τῷ (vv) κατέωνι θερμαπύσσομεν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΖ'.

Περὶ ζέσεως τῆς μήτρας.

Τὴν τῆς μήτρας ζέσιν πολλαὶ αἰτίαι ποιεῖσιν· ἐνίοτε γὰρ (a) ἀποφυχεῖν αὐτὴν τὴν ψύξιν· ἐνίοτε εἰσδύνει σὺν προπετεῖ καμάτῳ, ἢ συνεχεῖ ἐκτρώσει γεννᾶται· ἢ εἰ ἐξ ἀπίρου μαίας κακῶς εἴη μαιευθεῖσα, καὶ ἔσαι ἢ πᾶσα αὐτῆς μήτρα ἐν ζέσει, ἢ τινὰ τῶν μερῶν αὐτῆς· ὅσακις δὲ πᾶσα ἢ μήτρα εἴη ἐν ζέσει, ὁδύνη αὐτῆς συντρέχει σὺν σκληρίᾳ καὶ ξηρότητι καὶ ζέσει. Βαρύτης τοίνυν τῶν ὀσφύων, καὶ τῶν αὐτῆς γειτνιαζόντων μορίων, καὶ τῶν βεβώνων· ἀλλὰ καὶ τινὰ ἔμφραξιν τῆς σώματος, καὶ νύγματα ἐαυταῖς αἰσθάνονται τῆς σώματος· τοίνυν (b) καὶ τῶν βεβώνων ψύξις συμβαίνει· ὁ σφυγμὸς δὲ πυκνὸς καὶ μικρὸς εὐρίσκεται, ὁ σόμαχος κεκακωμένος, ἐνίοτε σὺν θλίψει τῆς θώρακος· καὶ ἢ ἰκα εἰς τὸ χεῖρον μετέλθοι, λυγμὸς αὐτῇ συντρέχει, καὶ ὁδύνη τῆς αὐχένος, καὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς

τὰς ρίζας· καὶ γὰρ τὸ ἔρον συνεχές· συντρέ-
 χει, καὶ ὁ κόπρος ἐμποδίζεται· καὶ αὐτοὶ οἱ τόποι
 μεγάλοι γίνονται, καὶ ἐκτέτανται σὺν ὀξέσι πυ-
 ρετοῖς, καὶ παρακρησμῷ τῆς διανοίας καὶ σπασμῷ·
 ὁσάκις δὲ τὸ σῶμα αὐταῖς (c) ἀνέωκται (d), τὸν
 δάκτυλον ἢ μαῖα εἰσβάλλει, εὐρίσκει τῷ κεκλει-
 μένῳ καταλαβεῖν· συμβαίνει δὲ ἵνα βέβων αὐτῇ
 γεννηθῇ, καὶ ἐπὶ τὸν κτένα (e) πᾶσι χῆ. Ὅσα-
 κίς δὲ ἐν τῷ τραχήλῳ τῆς μήτρας εἰς τὴν διακόσ-
 μησιν, καὶ εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς οἶδημα σὺν ζέσει
 εὐρίσκεται, ἕτως (f) ὡς ἡ γαστήρ τῆς γυναικὸς
 συναίδοιται χῆ τῆς ὀδύνης, καὶ ἐμποδιοθῇ πρὸς τὸ
 περιπατεῖν, ἐπίχεσις τοίνυν τῆ ἔρα, ἢ τῆ κόπρος,
 ἢ τῶν ἐκατέρων γε πραγμάτων γίγνοιτο· (g)
 εἰ μέντοι ἐνίοτε τὸ μέρος, ὅπερ τὸ κῶλον κεῖται,
 καὶ ἐνίοτε αὐτὸ τὸ ἀνώτερον, ὥτινι ἐπίκειται ἡ
 κύστις· ἐνίοτε γὰρ ὁ τράχηλος αὐτῆς (h) τῇ
 διακοσμήσει, καὶ ἐκεῖθεν τῆ περιπατεῖν ἐμποδίζον-
 ται· ἀλλ' (i) ἐν ταῖς βάσεσιν αὐτῆς, αἵτινες δακ-
 τύλιον λέγονται χοῖα, ἐντεῦθεν ἔξωθεν ὀδύνη
 καὶ οἶδημα ἔσαι, καὶ ὁ κόπρος, ἐμποδιοθῇ· εἰ δὲ ἐν
 ταῖς πλευραῖς χοῖα, καὶ ἐκεῖ μὲν φλεγμονὴν εὐρή-
 σεις καὶ ὀδυνὴν· εἰ δὲ ἐν τῷ βάθει τῆς μήτρας,
 ἀδιάλειπτος ἐστὶν ἡ ὀδύνη, καὶ ἡ τάσις καὶ βάρυς ἐν
 αὐτῷ τῷ ὀμφαλῷ ἔσαι· καὶ γὰρ συνεχές· (k)
 αὐτῷ τὸ σῶμα ἀνεσταλμένον ἔσαι, καὶ ἐνδον ἐπὶ
 τὸ ἀνώτερον ἀνάγεται, ἵνα παρὰ ταῖς μαῖαις (l)
 ἀνευκό-

ἄνευ κόπης, ὅδε μία αἰτία τῆς μήτρας (m) λέγε-
 ται εἶνα ἰάπασα δὲ ἡ μήτρα ἐν ζέσει τέθειται.
 εἰς πάντα δὲ τὰ μέρη αὐτῆς τὰ προειρημένα
 συμβαίνουσι, καὶ πάντων τῶν πλησιαζόντων με-
 ρῶν σύντασις ἀποτελεῖται· αὐτῆς τοίνυν τῆς
 γαστρὸς τὸ δέρμα ἐν πλέονι οἰδήματι, (n) παρα-
 δίδεται, καὶ ἐνίοτε συμβαίνει ὅπως τῆς μήτρας τὴν
 αἰτίαν μὴ (o) ἔχουσαι, αὐτὸ μόνον τὸ δέρμα πά-
 χη, δι' ἣν αἰτίαν διαχωρῖσαι ἔκ ὑβελήθην, εἰ
 μέντοι μία ἐπιμελεία καὶ ἑκάτερα τὰ πράγματα
 θεραπεύονται· ὅσον δὲ πρὸς τὴν θεραπείαν (p)
 μετῆλθεν, αὐτὰ εἶναι δυνήσονται ἀναγκαῖαι,
 ἃς τετύχαμεν ὀπίθεν (q) ἐκεῖναι, ἃς τὰ ἐμμηνα
 ἔκ ἔρχονται, ἢ σὺν ὀδύνῃ καθαίρονται. Καὶ
 ταύτας τοίνυν κελεύομεν ἀνακλινθῆναι ἐν κοιτῶ-
 νι μετρίως φωτεινῷ, καὶ θερμῷ· ἡσυχίαν ἔχειν,
 καὶ ὅτως ἐπὶ δυσὶν ἡμέραις τροφήν μὴ (r) λαμ-
 βανέτω· χερσὶ τοίνυν θερμαῖς τὰ ἄκρα αὐτῶν
 διακατατεθείτωσαν, καὶ ἐρίοις σκεπασθήτωσαν·
 ἀλλὰ μὴν καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, εἰ ἡ ζέσις ἐπαυ-
 ξηθῇ, φλεβοτομητέον, καὶ πρὸς τὰ ἐγκαθίσμα-
 τα καθιδρυνθῆναι· καταπλάσματα τοίνυν ἐκ
 τῶν σπερμάτων προαφετέα· εἰ δὲ ἐπιμείνῃ ἡ ζέ-
 σις φλέβα ἐξ αὐτῆς τῆ τραχήλης καταχάσομεν,
 καὶ ταῖς βδέλλαις χρυσόμεθα· σπόγγοις τοίνυν
 ἐν τοῖς ζέσει χυλοῖς ἐμβεβαμμένοις καὶ (s) ἐκδλι-
 βεῖσι πυριάζομεν· καὶ τῇ προειρημένῃ κηρωτῇ, καὶ
 τοῖς

τῷς πεσσοῖς χρώμεθα· καὶ συνδεδραμηκίῃας πλή-
 ρες ἐλαττώσεως βαλανείῳ καὶ ποικίλῃ τροφῇ σὺν
 πόσει οἶνον ταύτας ἀναλαμβάνομεν· εἰ δὲ καὶ οἱ
 πυρετοὶ ταύτῃ τῇ ζέσει εἰσὶ συνεζευγμένοι, τέ-
 τος τοίνυν τῇ ἀρμοζέσει ἐπιμελεία ἀνορθῶμεν. (t)
 καθάπερ ἐν τῷ ὑπομνήματι τῶν πυρετῶν εὐρήσεις
 ἐκτεθειμένον· ἀποδοκιμάζομεν δὲ πάντα ἅπερ
 ἀρχαίότης κενὴ ὑπολήψει, ὥςπερ εἰς ζέσιν ἔδε-
 σαν, τῶτέσι χυλὸν σαφυλῆς ὀμφακος, ἢ ἔλαιον
 ῥόδιον, ἢ πηγάνη μεμιγμένον σὺν ἐρίοις οἰσυπῆ-
 ροις ἐπιτεθειμένοις, (u) ῥάκη τοίνυν σὺν φύλλοις
 σελίνης (x) λελειωμένα· ταῦτα (γὰρ) τῇ ἰδίᾳ
 δριμύτητι καὶ τὴν ζέσιν διπλασιάζουσι, καὶ τρέφουσι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΗ'.

Περὶ σατυριάσεως.

Σατυρίασις καὶ τῶν ἀρρένων, καὶ τῶν θήλειων
 κοινὸν πάθος ἐστίν, (a) ὅπερ συνεχέστερον (b) τοῖς
 ἀνθρώποις συμβαίνει· ἐκείθεν τὸ ὄνομα (c) ἢ
 σατυρίασις εἵληφεν (d) ὅπερ οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι
 ἀκρατῶς (e) πρὸς ἀφροδισίαν γεγράφασι· τῶν
 δὲ γυναικῶν σατυρίασις ἐστὶ κνησμονὴ τῶν αἰδείων
 μερῶν σὺν ὀδύνῃ, ἥτις (f) ὥς (g) ἀναφερδόντως
 τὰς ἰδίας χεῖρας ἐκείσε (h) βάλλουσι, σὺν ἀκο-
 ρέσει ἀνδρῶν ἐφέσει, ἀποβαλῆσαι δηλονότι πά-
 θους αἰδῆς τὴν εὐλάβειαν· εἰ μέντοι τοίνυν παρὰ
 τῆς

τῆς μήτρας τὸ πάθος τῆτο συμβαίνει τὴν εὐλάβειαν αὐτῆς (i) ἄρῃσι, καὶ ὅτως μὴ καταχυνθῶσι, καὶ εἰς ὅσον ἔν ἐπιτρέπειν (k) αὐτὰς (l) ποιήσῃσι· θεραπεΐαν δὲ τὴν αὐτὴν παρέχομεν, ἣν ἔν τῇ ἐπιχέσει, καὶ ζέσει τῆς μήτρας διετυπώσαμεν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΘ'.

Περὶ ἀποπνίξεως τῆς μήτρας.

Η' τῆς μήτρας ἀπόπνιξις παρ' Ἑλλήσι πνιγμὸς λέγεται· ἐξ αὐτῆς (a) ἣν αἱ γυναῖκες παρὰ (b) πνιγαῖς ὀνόμασιν ἐκλήθησαν (c)· τῆτο δὲ ἔστιν ἐπίχεσις τῆ πνεύματος σὺν πάσῃ ἡρεμίᾳ, τῆς μήτρας δηλονότι πρὸς τὸν θώρακα ἀνερχομένης· καὶ ταῖς γυναῖξιν γίνεται ἀπόπνιξις ὅτως (d) ὥς ἀνεί τεθνηκίᾳς πεσεῖν· γίνεται δὲ αὕτῃ ἡ νόσος ἔν τῇ συνεχεῖ ἐκτρώσει, ἢ (e) ἀώρῳ τόκῳ· ἀλλὰ μὴν καὶ χηρεῖα μακρὰ, ἐπιχέσει τε τῶν ἐμμηνῶν, καὶ φλεγμονῇ τῆς μήτρας· σημεῖα δὲ ταύταις συμβαίνουσι ταῦτα, (f) ὅτι (g) ἀνερχομένη ἄνω πρὸς τὸν θώρακα ἡ μήτρα ἔγκειται, καὶ πᾶσαν τὴν αἰσθησιν μετὰ ἀφωνίας ἀποβάλλουσι· τῶν ὀδόντων δὲ τοίνυν πηγνυμένων τρίβουσι, καὶ ἐνίοτε αὐταῖς αἱ χεῖρες, καὶ (h) οἱ πόδες (i) φλεγμαίνουσιν· ἐνίοτε εἰς τὸ ὀπίθεν κεῖται, καὶ τὰ ὑποχόνδρια (k) αὐταῖς οἰδίσκονται· καὶ αὐτὸς ὁ θώραξ

ραξ ἐπιρμένος γίνεται μέγας· αἱ φλέβες τοί-
 νυν, αἱ ἐν τῷ μετώπῳ ἦσται ὀγκωδέστεραι ὀρῶνται·
 ἰδρως τοίνυν ψυχρὸς ἐπὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸν
 αὐχένα ἐνσάζει· σφυγμὸς δὲ ἡδεὶς εὐρίσκεται,
 ἢ σφόδρα βραχύτατος· καὶ ἐνίοτε ταχύτερον εἰς
 ἑαυτὰς ἐπανέρχονται, καὶ ἐξανίστανται, καὶ ἅπερ
 ἔπαχον ἴσασιν, ἀλγῶσι τοί νυν τὴν κεφαλὴν καὶ
 τὸν αὐχένα, ἐνίοτε καὶ ἀνοηταίνουσι· αὕτη ἡ
 νόσος διὰ τὴν ἀφωνίαν ὁμοία ἐστὶ τῷ σεληνιασμῷ
 καὶ ἀποπληξίᾳ, αἷτινες τῷ (l) ὀλίοθίματι σιω-
 πῶσι τῷ ληθαργικῷ, ἀλλὰ μὴν καὶ καταληπ-
 τικῷ· ἀφορίζονται δὲ ἀπ' αὐτῶν ἐξ αὐτῶ, διότι
 παρὰ τὰς σεληνιαζέστας, καὶ ἀποπληκτικὰς, καὶ
 αἷτινες ὡς ἔλμινθας ἔχουσι, τῆς μήτρας ἔδὲ τις
 αἰτία συνδεδράμηκε· καὶ αὕτη ἡ μήτρα ἐν τῷ
 ἰδίῳ τόπῳ εὐρεθήσεται· παρ' ἐκείνας δὲ (m) τὸν
 ἴκτερον παχέστας καὶ (n) ἐν ζέσει ἡ μήτρα, καὶ
 ἡνίκα ἄνω ἀνέλθῃ, τινίκα πίπτουσι, καὶ ἐξ αὐ-
 τῶ λέγονται συμπίπτουσαι· (o) καὶ εἰς (p) τὸ
 τέλος μετὰ τὸν σπασμὸν σιελὸν πλέον ἐκπέμ-
 πουσι, καὶ σφυγμὸν μείζονα ἔχουσι, καὶ ἡνίκα
 εἰς ἑαυτὰς ἐπανέλθωσιν (q) ἡπάτος ὀδύνης
 αἰσθάνονται. Αἱ τοίνυν ἀποπληκτικαὶ, καὶ αὐ-
 ταὶ μείζονα σφυγμὸν ἔχουσι, (r) ταῦτα εἰ ἐκ-
 φεύξωσι, παραλυτικαὶ γίνονται· αἱ (s) ἴκτερι-
 καὶ δὲ ἢ (t) μακρὸν, ἢ βραχὺν καὶ πυκνὸν· αἱ
 δὲ ληθαργικαὶ καὶ καταληπτικαὶ ἀπὸ τῶν (u)

ἀναληπτικῶν χωρίζονται, ὅτι αἰεὶ μετὰ πυρε-
 τῶν εἰσὶν· αἱ δὲ (v) ὑπερκαὶ ἔποτε· ἐκεῖνα δὲ,
 αἷτινες ἐλμινθας ἔχουσι, καὶ ἐν τοῖς ἐντέροις
 νύξεων αἰσθάνονται, καὶ σφυγμὸν τῶν ἐλμίν-
 θων ἔχουσι, καὶ τὴν μήτραν ὑγιεινὴν· καὶ αὐ-
 τὴ (x) τοῖς ὁμοίοις νοσήμασιν ἢ διαχωρήσις
 τῶν (y) ἰκτερικῶν. Οἱ πνιγμοὶ δὲ ἐσιπάδοι,
 ὅπερ δι' ἐπιχέσεως συμβαίνει (z) καὶ ἐνίστε
 χρονιάς. Διὰ τῆτο ἔτως καὶ τὰς θεραπέας
 διευτυπώσαμεν, ἵνα ὁσάκις πρῶτον συμβαίνει,
 τοῖς παρηγορικοῖς (aa) δὲ θυνθεῖη, καὶ ἡνίκα
 ἀποσῇ, καὶ τῷ συνεχεῖ ὑποτροπιασμῷ ἢ διά-
 θεσις εἴη χρονία, διὰ τῶν μετασυγκριτικῶν θε-
 ραπευθήσεται· ὅτε τοίνυν ἡ γυνὴ πέσῃ εἰς ἀρ-
 ρώσημα, καθιδρυέσθω ἐν κοιτῶνι θερμῷ, καὶ
 λαμπρῷ ἔτως, ἵνα τὰς σρωμνάς πρὸς τὴν κεφα-
 λὴν ὑψηλοτέρας χῇ, ὥσπερ ὀρθῶς καθεζομέ-
 νη· ἄλλα (bb) τὴν αὐτῆς ὀρθῶν ὄντων τῶν χει-
 ρῶν καὶ τῶν ποδῶν· τῇ αὐτῇ μὲν ἀρρώστῃ σρα-
 βῶται εἰώθασι, (cc) τον νῦν αὐτῆς συνεχέσερον
 ἀλλοιῶται· ἔτως αὐτὴν ἐξανιστάναι, ὡς ἐπὶ τοῖς
 μέσοις μέρεσιν (dd) ἐπὶ πάσας (ee) δερμασίας
 μεταγάγῃ· καὶ ταῖς χερσὶ δερμαῖς ὅλα τὰ
 ἄκρα κελεύσεις διακρατεῖν· ἔπειτα ἐρίῳ ἐν ὕδα-
 τι θερμῷ βεβαμμένῳ τὸ πρόσωπον αὐτῆς πυ-
 ριάζειν. Εἰ δὲ ἐπιπολὺ ἢ ἀφωνία ἐκείνη ἐπι-
 μένη, καλῶς ἐπωφελήσεις καὶ σικύων κέφων
 ἐπὶ

ἐπὶ τῷ κτένι, καὶ τοῖς βιβῶσιν ἐπιτιθεμένων·
ἐρίοις τοίνυν καθαρῶς (ff) ὅλα τὰ ἄκρα ἐσκε-
πασμένα· ἀνοίγοντες ὅσον ἐν τῷ σώμα αὐτῆς
ὕδωρ θερμὸν ἐνσάζομεν· ἔπειτα καὶ μελίκρατον
προσβαλεῖν, καὶ ἐν κρεμασῷ κραββάτῳ αὐτὴν
κατασεῖν· ἡνίκα δὲ εἰς ἑαυτὴν ἐπανέλθῃ, εἰ
ἔδεμία χαύνωσις αὐτῇ εἴη, ἢ, (gg) πρὸς ὀλί-
γον δίδεται τροφή, ἐμποδισθῇ, εὐθέως φλεβο-
τομεῖν, καὶ ἐγχυματισμοῖς ἐξ ἐλαίου, καὶ ἐγ-
καθίστασι χυλῶν θεραπευτέα· καὶ ἐπαλειφο-
μένη τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, τροφὴν ἀπλὴν λαμβανέ-
τω· ζ, ἕως ῥ (hh) ἐκκλίνῃ (ii) ἢ ἄλλῃ ἡμέρᾳ
τρέφεσθαι τοῖς καθημερινοῖς, ὅμως καταπλάσ-
μασι καὶ τῇ πυρίᾳ θεραπευθεῖσα σὺν τῇ ἐπι-
θέσει τῶν προειρημένων· γενομένης δὲ τ (kk)
ἐγκλίσεως κηρωταῖς καὶ μαλάγμασιν ἀπλοῖς
χρώμεθα· βαλανείῳ τοίνυν, καὶ ποικίλῃ τρο-
φῇ, καὶ καλῷ οἴνῳ ἀναλαμβάνομεν. Εἰ δὲ
συνεχέστερον συμβήσονται αἱ διαθέσεις, καὶ τὸ
νόσημα χρόνιον εἴη τοῖς προειρημένοις μεθοδεύ-
μασι χρώμεθα, βοιδήμασι, καὶ ἀρμοδίοις γυμ-
νασίοις· τροφαῖς τοίνυν (ll) καὶ τὸν περίοδον
τεταγμέναις, μετέπειτα δὲ τὰ μετασυγκριτικὰ
προσιδέαμεν, ἅτινα συνίστανται ἐξ ἀλικῆ δρώ-
πακος, ζ, τῶν (mm) συγκριτικῶν σικύων, πα-
ροπτήσεως, ἀνατριβῆς τῶν μερῶν, ἐπιπασμά-
των δριμυτάτων, ἐγκαθισμάτων, καὶ σιναπισ-

μῶν· εἰ δὲ ταῦτα ἤττον ὠφελήσωσιν, ὑσάτως
 καὶ ἐλέβορον δώσομεν, κατατέμνοντες δηλαδὴ
 τῶν ῥιζῶν τὴν ἐπανάληψιν· ἔπειτα τοῖς πι-
 κροῖς χρῶ, ἀλλὰ μὴν καὶ ὑδασι θερμοῖς, ὧτι-
 νων πάντων τῶν προειρημένων ἡ χρηστὴ ἀρμόζουσα
 ἐν τῷ ποιηματικῷ εἶδει τῆς μήτρας ἐστὶ διατετυ-
 πωμένη. Τῶν δὲ παλαιῶν ἱατρῶν τὴν πλάνην,
 οἵτινες πάντα τὰ δυσώδη εἶδη ταῖς ῥισὶν ἐπιτι-
 θεάσιν, ἀναιρῶμεν, τῶτέσι τρίχας κεκαυμένας,
 καὶ ὄσφρησιν τῶν (nn) λίχνων· καζόριον τοίνυν,
 καὶ ῥητίην ἐν ταῖς ῥισὶν ἐπεχρίον, καὶ πάντων τῶν
 εἰδῶν ἐπέχριον τὰ κάκοσμα, (oo) καὶ ἄνω ἐκράταν·
 καὶ πρὸς τὴν μήτραν (pp) ἔνδον τῆς εὐόδμου πεσ-
 σῆς σὺν νάρδῳ καὶ σύρακι· (qq) οἵτινες διὰ τῆτο
 τιθεάσιν, ἵνα ἐκείνα τὰ κάκοσμα ἡ μήτρα φεύ-
 ξῃ, καὶ πρὸς ταῦτα τὰ εὐόσμα κατέλθῃ· τι-
 νὲς δὲ ποικίλης φύφης καὶ κυμβάλων καὶ τυμπά-
 νων ἡχον παρεῖχον· τινὲς (rr) τὸ ἀκόλυστον (ss)
 πταρμικόν (tt) ἐμπληστον τὴν κεφαλὴν, καὶ ταῖς
 ῥισὶ δριμύτατον ὄξος ἐμβρέχοντες (vv) τὰ ἀκε-
 ραῖα, ὅπερ καταλίπειν τεθελήκαμεν τοῖς μα-
 ταίοις ῥιμασι, καὶ μηδὲν προκρίπτει, βάρος τοί-
 νυν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ἐμοὶ ἔδοξεν· (xx) ἢ
 περ τι ἐξ αὐτῶν γράφειν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΡΛ'.

Περὶ τῆς τάσεως τῆς μήτρας.

Η' τῆς μήτρας τάσις συμβαίνειν (a) εἴωθε (b) οἶδημα ὑπὸ τον ὀμφαλὸν ὅσον δεποτῆν (c) σκληρῶδες, (d) ὀδύνης τοίνυν τῆς γαστρὸς καὶ τῆ κόλπῃ· (e) συν αἰσθήσει δηλαδή τῆ ἥπατος καὶ τῆ σομάχῃ· τὸ ἔβρον ἐμποδίζεται, καὶ ἀγρυπνίαι ἐπακολουθεῖσι, καὶ νύγματα συντρέχῃσι· συνεχέστερον δὲ δεχομένης τῆς καθάρσεως ταῦτα συνδραμεῖν (f) εἰώθασι, ὅτε, (g) καὶ τὸν δάκτυλον ἢ μάλα εἰσβάλῃ εἰς τὸ σῶμα, ἀνεωγμένου αὐτὸ εὐρίσκει· τὴν αὐτὴν δὲ θεραπέειαν παρέχομεν, ἣν πρὸς τὴν ζέσιν τῆς μήτρας τεδείκαμεν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΡΛΑ'.

Περὶ οἰδήματος τῆς μήτρας.

Τὸ τῆς μήτρας οἶδημα συμβαίνει ἀπὸ φύξεως, ἢ ἐκτρώσεως, ἢ ἐκ δυχερῆς τέκῃ, ἢ θρόμβῃ αἵματος, εἰς τὸ σῶμα (a) ἐναπομείνοντος. Οὕκῃται ἢ μήτρα ἔτι (b) ὡς καὶ τὴν γαστέρα οἰδίσκεσθαι· τὸ δὲ οἶδημα τῇ θλίψει τῶν δακτύλων ἀφίσταται, καὶ εὐθέως (c) ἐαυτὴν συστέλλει, ἔτι ὡς εἰ τις τῇ χειρὶ αὐτὰ τὰ μέρη πατάξῃ, καθάπερ τύμπανον ἠχήσει· καὶ γὰρ ἐνίοτε μετὰ

νυγμά-

νυγμάτων, & σφοδρὰς ἐμπνευματώσεως ὥδε κα-
 κῆϊσε διατρέχει· τισὶν αὐτὸ τὸ οἶδημα ἐπιμέ-
 νει· ἐνίοτε ἐστ' ὅτε ἑαυτὸ δεικνύει, & ἐπαναίρε-
 ται (d) ἑαυτῷ τὸ οἶδημα· (e) θεραπείαν δὲ τέ-
 τε ταῦτα παρέχουμεν, ἅπερ ἐν τῇ ἐπιχέσει,
 & (f) ἐπιζέσει τῆς μήτρας συνεχέσερον ἐδιδάξα-
 μεν. Ὅμως ἔτις ὅπως ἡ μάα ἐπιμελῶς τὸν
 θρόμβον (g) εὐρήσει, & ἄνευ σκύλμῃς (h) παρα-
 λύσει· ἡνίκα δὲ χρονία εἴη ἡ διάθεσις, τῆτο τὸ
 οἶδημα διὰ τῶν μετασυγκριτικῶν πραγμάτων,
 ὡς ἐν τῇ ἀποπνίξει τῆς μήτρας ἐθήκαμεν, χρώ-
 μεθα θεραπεύοντες· ἔπειτα ἐπίθεμα τὸ διὰ σύ-
 κων λεγόμενον, ἢ τὸ διὰ σπερμάτων, ἢ τὸ (i)
 πλύαρχιον, ἢ τὸ διὰ δαφνίδων ἐπιτίθεμεν· ἐγ-
 καδιτματίζομεν δὲ αὐτὰς ἐν ὕδατι, ἐν ᾧ ἀφέ-
 ψομεν σαφυλίνον, δαῦκον κρετικόν, & γλήχω-
 να· (k) ἀπαριδίως & ἀρτεμισίαν ἐκείσε προσμίγ-
 νυμεν, & πρασίς δέσμιδα, ὕσσώπη & δάφνης·
 ταῦτα πάντα ὅτε ἐψηθῶσιν, ἐξ αὐτῶν ἐγκά-
 θισμα ποιῶμεν· πεσσὸς τοίνυν ὁμοίως (ἐκ) τῶν
 προειρημένων πραγμάτων σκευάζομεν, δηλονότι
 οἷτινες δέχονται πήγανον, νίτρον, γλήχωνα,
 χολὴν ταυρείαν, ἔτις ὡς ταῦτα πάντα ἐνώθῳ-
 σι, & ἔτις πεσσὸν ποιήσομεν· ἔστι δὲ & ἄλλος
 πεσσός, ὅστις δέχεται ἰχάδων ἐπιμελῶς λελειω-
 μένων, ἔτις (l) ὥς τὸ σπέρμα αὐτῶν μὴ φα-
 νείη γο α'. κυμινῃ γο β'. ἀφρονίτρῃ γο α'. ὅλοι
 δὲ

δὲ οἱ δριμύτατοι πεσσοὶ ὅτε εἰς τὸ ἐρίον ὥσιν
ἐμβεβρεγμένοι, εἰς ἔλαιον ἢ γάλα ὀφείλουσιν
ἐμβάπτεσθαι, καὶ ἔτι (m) ἐπιτιθέσθαι· σικύας
τοίνυν μετασυγκριτικὰς αὐτοῖς τοῖς μέρεσι κα-
λῶς ἐπιτίθεμεν, καὶ ὥδε κάκεῖσε ἔλκοντες βιαίως
εἰσάγομεν· ὕδασι τοίνυν θερμοῖς χρᾶσθαι, ἐχά-
τως δὲ καὶ ἐν τοῖς (n) ψυχοῖς κατιέναι ἐπιτρέ-
πομεν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΛΒ'.

Περὶ φλεγμονῆς τῆς μήτρας.

Ἡνίκα ἡ μήτρα ἐν τῇ φλεγμονῇ ἔσι, ταῦτα
τὰ σημεῖα συμβαίνει· (a) σκληρία ὑπὸ τὸν ὀμ-
φαλὸν σὺν τινὶ ἐμπνευματώσει, (b) ἔτι, ἢ ἡνί-
κα τῷ δακτύλῳ (c) θλίψεται, (d) ὀψῇ, καὶ
μετ' ὀλίγον πάλιν ἑαυτὴν, (e) ἐνώσει· τὸ δὲ
δέρμα τῆς γαστρὸς τὸ ἴδιον λεῶμα ἔχει, καὶ
τοῖς δακτύλοις προσενεχθεῖσιν ὀκδιώκεται· ἀλλὰ
μὴν καὶ ἐν τῷ τῷ πάθει παρέχομεν, ἅπερ
εἰς τὸ οἶδημα τῆς μήτρας εἰσὶ τεθειμένα, καὶ
μετὰ τὸν ἐγκολπισμὸν ἐλαίῳ ἀπλῶ, καὶ ὅκ θ
ἐλαίῳ θ κυπρίνῃ, καὶ θ ἰρίνῃ ἐγκολπίζομεν.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ρ Λ Γ'.

Περὶ σκληρίας τῆς μήτρας.

Παρερχομένης τῆς ζέσεως σκλήρωσις τῆς μήτρας ἀποτελείται· καὶ ᾧ ὀνόματι (a) μέρος τι· σημαῖα δὲ ταῦτα ἔχει· ἔξωθεν τὶς σκλήρωσις μεγύσι· εὐρίσκεται δὲ ἕτως, ὡς ἡνίκα (b) τῆς δακτύλων (c) εἰς γυμνασίως (d) θλιβέντα, ὀδυῖνος ἡ γυνὴ αἰσθάνεται· ὡς ὅτε αὐξήσῃ ἡ αὐτὴ σκλήρωσις (e) ἥτις ἡλῖται, ὀδυνην πρὸς ὅσῳ νεφρὸς, καὶ τὸν β-βῶνα, καὶ βάρος ὅπῃ τὸν κτένα αἰσθανθήσεται. Εἰ δὲ ὅπῃ τῷ τραχιλῶ τῆς μήτρας εἰς σκλήρωσις (f) ἔξωθεν εἰς τὸ σῶμα τῆς μήτρας (g) ἐκεῖ σκλήρωσις, καὶ ἀνεωγμένον σῶμα εὐρίσκεται, ἕτως ὡς τοῖς νύγμασι, καὶ ταῖς ὀδύσιν τὴν χρῆσιν τῆς ἀνδρὸς ἡ γυνὴ μὴ ὑποσι (h)· καὶ γὰρ θερμότης ὁράται, καὶ ἡ θερμασία ἐκείνη ἧδ' ὅλως αἰσθανθήσεται, ἕτε τῆς σώματος αἰσθῆσιν χῆ· θεραπεῖαν δὲ ταύτην ἔχει, ἥτις ἐν τῇ ὀπχέσει τῆς μήτρας τεθειμένη ὄσι, ταύτην ποιησομεν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΡΛΔ'.

Περὶ ὀδύνης τῆς μήτρας;

Η ὀδυῖν δὲ τῆς μήτρας μετὰ τὸν τόκον ταῦ-
 τα τὰ σημεῖα ἔχει· ἡνίκα ἑαυτὴν ἡ μήτρα εἰς
 τὸν σόμαχον πιέσει, σφόδρα γλυνᾷται ὀδυῖν,
 καὶ τὸ (a) σόμα (b) λιπεῖται. ἐστ' ὅτε τοῖσι
 καὶ ἀποπνεύσει· ὥσπερ ἐν τῷ κωματώδει νοσή-
 ματι δοκεῖ εἶναι. Διαφέρει δὲ ὁμῶς (c) ἐν τῇ
 συμφορᾷ ὅς αὐτὸς, ὅτι ἔτε (c) οἱ ὀφθαλμοὶ σρέ-
 φονται, ἔτε ἀφρὸς ἀπορρέει, ἔτε τὰ νεῦρα ἀ-
 φέλκονται· ὁμῶς κάρωςις ἐν αὐταῖς εἶναι δοκεῖ·
 ἐφ' αἷσι δὲ ὁμοίως πυκνῶς (d) σροφόμεναι, διηνε-
 κές ἐνθα πίπτουσιν· εἰν (εἰν) ὁκτὸς ἀδυναμίας ἐ-
 σὶν ἡ ὀδυῖν, αἷμα ἀφαιρεθὲν ὠφελεῖ· εἰ δὲ (e)
 βραχύς ὅστις, σικυδία προσπεπηγμένα ὥσιν ἐν
 τοῖς βεβῶσιν· εἰ δὲ ὅπῃ πολὺ κεῖται, ἢ (f) κεῖ-
 σθ εἰώθειν, ὅπτιθέσθαι δὲ ταῖς ῥισὶν αὐτῆς κε-
 καυμένον ἔριον βεβαμμένον καὶ ῥυπῶδες, ἢ ἄλλο
 ὅπερ διώχεται δυσώδης ὁσφρήσεως εἶναι· καὶ τὴν
 αὐτὴν ὕδαρ ψυχρὸν περιχέσθαι ὠφελεῖ· ἢ πή-
 γανον λελειωμένον σὺν μέλιτι, ἢ κυπρίνω ἐλαίῳ,
 ἢ (g) οἷονδ' ἅποτ' ἄλλο θερμὸν κατάπλασμα
 τῶν (h) φυσικῶς γλήχωνος ὅπτιθέσθαι, μεταξὺ
 τέτων ἀνατρίβειν τὰς κοτύλας, καὶ τὸ σῶμα αὐ-
 τῆς· ἔπειτα ἡνίκα πρὸς ἑαυτὴν ἐπανέλθῃ, πε-

ριχέεις οἶνον ὅλω τῷ σώματι, ἢ τοίνυν ἢ πόσις
 αὐτῇ, ἢκ ἀφ' (i) ἢν ἔδιμον ἔ σώματος· ἀλλὰ
 μὴν καὶ σιναπισμὸν ἐπὶ τὴν γαστέρα ὀπιθήσεις·
 τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ἢ τῇ τετάρτῃ ὀπιθετέον,
 ἕως ἂν καὶ τὸ σῶμα ἐρυθρὸν εἴη, εἴαν ἢ σκληρώ-
 σις ὀπιμένη· μαλάττειν μετρίως δοκεῖ σέλινον ἐν
 γάλακτι λελυμένον, ἔπειτα λελειωμένον, καὶ
 πρῶτον ἐν τῷ αὐτῷ γάλακτι ἀφεψημένον σιῶ
 κηρῷ λευκῷ, καὶ μυελῷ ἐλαφείῳ, σιῶ ἱρίῳ ἐ-
 λαίῳ, ἢ ἀξυγγείῳ ταυρείῳ σιῶ ῥόδῳ μεμιγμέ-
 νον. Δοτέα τοίνυν ἢ πόσις καζορία, ἢ (k) κυ-
 πέρεως τοσσῶτον· εἰ δὲ ἢ μήτρα (l) ὀξελκωδῇ,
 κηρωτῇ ἐκ τῶν ῥόδων (m) γένηται καὶ ἀξυγγεῖς
 ὑὸς προσφάτῃ, καὶ ὡς λευκὸν μιγνύσθω, καὶ
 ἔτως ὀπιτιθέσθω· ἢ τὸ λευκὸν τῶν ὠν σιῶ ῥο-
 δίνῳ μεμιγμένον, ὀπιβάλλον ξηρίον ἐκ ῥόδων με-
 μιγμένον· ἢ ὑποκάπνισμα τ' μήτρας ἡρέσθω ἐκ
 θείας ἀπύρε, (o) ὠφέλει ἄρον τιῶ ὀδυήν· ἢ εἴαν
 ἢ κάθαρσις τῆς γυναικὸς (n) βλάπτει, κολο-
 κυώθῃς ξηρῆς ὠφελεῖ κεκαυμένης τὸ ξηρίον ἐν
 τοῖς βαβῶσιν, ἢ ὑπὸ τοῖς μαδοῖς ὀπιτεθέν (o)
 ὠφελεῖ (p)· εἰ δὲ ἢ κάθαρσις ὅτι, προσφερε-
 ῶσαν τὰ φάρμακα τὰ προτρέποντα τὸ αἷμα (q)
 κοσὸν, γλήχων (r), ἵνα λευκὰ (s) ἐπεπλίου,
 καλαμίνθη, (t) θύμβρον, καὶ ὕσσωπον· τροφὰς
 δὲ ὀπιτηδείας λαμβανέτω πράστον, πήγανον,
 κύμινον, κρόμμυα (v), νάπην καὶ πᾶν δριμύ λά-
 χα-

χανον· εἰ δὲ τὸ αἷμα ἐκ τῶν ἐνδοτέρων μερῶν
ἐκτραγῆναι εἶωθεν (x) ἢ ἐκ τῶν ῥινῶν ἐκτραγῆ,
κεκαυμένην (y) κολοκωΐδην τοῖς βεβῶσιν ὀπιθε-
τέον ὅπῃ τρεῖς ἢ τέσσαρες μῆνας. Τριάκοντα δὲ
ἡμερῶν παρελθουσῶν, τήνικαυτα εἰδείης τὸ πά-
θος ὑγιαίνει. Εἰ δὲ ἔχῃ ἐαυτὸ τὸ αἷμα ἐνδείξη-
ται (z), ἴδης αὐτᾶς ὁδύνην τῆς κεφαλῆς· ὁξυανί-
σασθαι, τήνικαυτα ἐκ τῶν βραχιόνων αἷμα ἀ-
φαιρετέον, καὶ ὅπως αὐτὴν εὐθὺς θεραπεύσεις.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΛΕ'.

(α) Περί μύλης τῆς μήτρας.

(b) Ἡ νόσος ἢ προσαγορευομένη μύλης (c)
ἐκκέρωσις τῆς μήτρας ὅσιν ἐκ τῆς παρελθούσης ζέ-
σεως, δι' (d) ἧς ὅλη ἢ γαστήρ ἐκτεταμένη ὅσιν
ὅπως, ὥς ἐγκυμονῆσαν δοκεῖν εἶναι· ἐνίστε μὲν
καὶ (e) τὶ ἐν τῇ μήτρᾳ γήνηθ' (f), πλέον ἢ
σὰρξ (g) ἐπαύξει· ὅθεν (h) ἢ μαῖα εἰσβάλλου-
σα τὸν δάκτυλον ἐν τῷ σώματι, ἢ ἐν τῷ (i)
σκληρώματι τῆτο αὐτὸ εὐρίσκεται· ἐνίστε δὲ πᾶ-
σα ἢ μήτρα (k) τοῖστο νόσημα πάχει, ὥς ἢ
γαστήρ πᾶσα (l) σωὲ σκληρώσει λίθ' ἐπαυξή-
σι, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα σωὲ κακῷ λεώματι,
καὶ ἀνορεξία (m) κατέχεται· εἴρηται δὲ μῦλος
παρὰ τὸ βάρος, καὶ διότι βραδέως κινεῖται· ἀ-
φορίζομεν δὲ τὴν ἔχουσαν μῦλον ὑπὸ τῆς ἐγκυ-
μο-

μονέσης γυναικός, εἰ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀμ-
 φοτέρων, καὶ τὰ ἔμμηνα ἔσωδράμωσι, καὶ ὅδο
 μαθὲς πεφυσημένους ἔχωσι, καὶ ἀνορεξίαν πά-
 χωσι, καὶ βάρος ἐν τοῖς νεφροῖς αὐτῶν (η) αἰσθάν-
 νονται, καὶ ἡ γαστήρ καθ' ἡμέραν αὐξήσῃ (ο) ὅς
 ὁκείνης τῆς ἐχέσης τὸν μύλον ὅκ (ρ) τέττε, ὅτι
 καθ' ἡμέραν νύγματα, καὶ ὁὔτως αἰσθάνεται, καὶ
 παρερχομένη τῇ χρόνῃ αὐτὴν τὴν κίνησιν τῇ ἐμ-
 βρυσ ὅκ ἔχει, ἣν ὡς αἱ ἐγκυμυῖσαι γυναῖκες
 ἄπο τῇ τετάρτῃ μηνὸς αἰσθάνονται ἀρχονται· παρ-
 λιλυθότος δὲ τῇ δεκάτῃ μηνὸς τὸ πᾶν σῶμα
 αὐτῶν τῇ (q) τήξει καταναλίσκεται, καὶ ἡ γασ-
 τήρ καὶ τὰ μέσα τῶν μηρῶν καθόλου αὐξάνουσιν,
 ὡς ὑδρωπικὸν τὸ νόσημα τῆς γυναικὸς δοκεῖν εἶ-
 ναι· ἀλλ' ἢ καὶ αὐτὴ ὑδρωπικὴ, (νόσος) διαχω-
 ρίζεται ἀπ' ὁκείνης τῆς τὸν μύλον ἐχέσης, ὅτι
 ἡ γαστήρ πατασσομένη ἦχον ἀποδώσει, καὶ τοῖς
 δακτύλοις δλ.βομένη εἰς ὅσον δήποτε ἀφίσταται·
 τῆτο δὲ τὸ νόσημα οἱ πλείους ἀνίατον εἶναι εἰρή-
 κασι, τινες δὲ παραυτίκα ἀρχόμενον διωκοῦσιν ἰα-
 θῆναι· ἡμεῖς δὲ καθάπερ τὸ χρόνιον νόσημα, ἔ-
 τως καὶ τὸν μύλον φεραπέυμεν, ὥσπερ προχει-
 ριζόμενοι τῶν παρηγορητῶν, σιν πυρία καὶ κα-
 ταπλάσμασι, καὶ καταχάσει, πυρίαις τε καὶ ἐγ-
 χυματισμοῖς, καὶ πεσσοῖς μαλακτικοῖς τοῖς ἀ-
 πλοῖς, ὡς τῷ διαχύλων, ἢ τῷ μνασέβ· ἔπειτα
 οἱ τὰ μετασυγκριτικὰ ἡμᾶς ἀνασρέφομεν· ὡς

τον τῇ ἀναληπτικῇ ᾠρίδῳ ἀναλαμβάνοντες,
ἐπειτα τὰ μετασυγκριτικὰ προσβάλλομεν, κα-
θαῶρ (εἶπιν), οἱ δρώπακες, ἡ αἰ (r) προδήσεις
τῶν ὀππατμάτων, ἀνατριβὴ τοιγαρὲν ἰχυρὰ,
σιναπισμός ἡ μαλάγματα, τῆτεςι τὸ διὰ σπέρ-
ματος, ἡ τὸ πολυχέρχιον, ἡ τὸ διὰ δαφνίδων,
ἡ τῶν ἀφύσων πυρία, ἐγκαθίσματα ἔτι με-
τασυγκριτικὰ (s)· τέτοις καλῶς χρώμεθα τῆ-
τεςιν ὕδωρ ὃν ὧ εἶπιν ἀφεψημένα δαφνίδων δέσ-
μα, ὕσσωπον, ἡδύοσμον, πράσιον· πεσσοὶ δὲ
δεχόμενοι βήτυρον, χυλὸν ὕσσωπε, ζέαρ χή-
νειον, μυελὸς ἐλάφης, ἡ τὸν ἐγκέφαλον αὐτῆς·
μέλι τοίῳ ἡ ἰχθυὶδας λελειωμένας μάλα λεπ-
τῶς· ἔλαιον παλαιόν· ἔτως εἰς ὕδωρ θερμόν
βάλλομεν, καὶ νήχεθς κελεύομεν· ἡ ἐξ αὐτῆς
ὕδατος ἐγκαθίσματα ποιῶμεν· χρονίζοντος δὲ
ἡ νοτήματος ἡ ἐλέβορον δώσομεν· ἀλλὰ μὴν
ἡ θυμιάματα ὑποκαπνίσομεν· ἀτὰρ οἱ ἀρχαῖοι
ὑπεκάπνιζον ἐσκευασμένα ὅκ κρόκη ἡ ζύρακος,
ἡ σμύρνης ἡ ῥητίνης ἡ ἀρτεμισίας (t)· εἰς αἰ (v)
ἀρέτιαται (x) γλήχῳ ἡ ἔλαιον, ἡ πῶς τὴν
πυρίαν (y) αὐτῶν αὐτὰς (z) καθιδρύομεν, ἡ ὃν
ὕδατι (aa) ἀφεψῶμεν κάρδαμον· ταῦτα πάντα
δεδοκιμάκαμεν, ἐπειδὴ πλείστας ὠφελεῖν δύνανται.

Κ Ε Φ Α Λ. ΡΛς.

Περὶ αἱμορραγίας τῆς μήτρας.

Η τῆς μήτρας αἱμορραγία συμβαίνει ἐκ δυσχε-
 ρεστάτης τόκῃ, ἢ ἐκτρώσεως, ἢ ἐξέλκώσεως (a) ἢ
 ὀπώσθην (b) τῇ (c) ρίζῃ τῶν φλεβῶν πλεον αἵ-
 μα ἐπὶ τὰς γυναικείας κόλπους ἐκχέεται· παρέ-
 πεται δὲ (d) τῷ κάμνοντι χαλύνωσις τῷ σώμα-
 τος, ἰσχνότης, ὥχρὸν τὸ σῶμα, ἀνορεξία· ἔστι
 δὲ κινδυνῶδες τὸ νόσημα, εἰ μέντοι ἡνίκα μετὰ
 μεγάλης δυσχερείας ἐπέχεται, καὶ ξηραίνεται,
 ὅμως ἐνίοτε τὸ αἷμα διαρρεῖ· πάσαι δὲ αὐταί,
 ἡνίκα θεραπευθῆναι ἄρξονται ὀφείλουσι κεῖσθαι ἐν
 (e) κοιτῶνι, σμικρῷ (f) καὶ σκοτεινῷ, καὶ ἐν τῇ
 κλίνῃ δηλαδὴ (g) τῷ ἀρρώστῳ τὰ τελευταῖα τῶν
 ποδῶν ὑψηλότερα ἔχειν σὺν πάσῃ ἡσυχίᾳ τῷ
 σώματος καὶ ἀναπαύσει, (h) πᾶσα γὰρ κίνησις
 ῥεῦσιν προτρέπει, ἕτως, ἵνα τὰς πόδας ἐς ραμ-
 μένης χῆ, καὶ ἕτως κεῖσθω· μετὰ σπόγγων τοί-
 νυν μεγάλων (i) καὶ ἐν ὕδατι ψυχρῷ βεβρεγμέ-
 νων, ἢ ἐν ὀξυκράτῳ (k) αὐτὰ τὰ μέρη ἐμβρέ-
 χεσθαι (l) τὰτέστιν ἡ κύστις, καὶ οἱ νεφροὶ, καὶ ὁ
 βεβῶν, ἕτως, ὥς συνεχέσειεν ἐναλλαχθῆναι
 σάν, ἵνα μὴ τὸ σῶμα θερμῆς ὥρας ἔσης θερ-
 μανθῇ· (m) ἀλλὰ πάντα ἐν ἐπιχέσει διακρατη-
 θήτω, καὶ μετὰ φασκίων δεσμευθῇτω· πάντα
 (n) ἢ ἐν ὕδατι ψυχρῷ ὑποβάλλειν, τὸ πρόσω-
 πον

πον τοίνυν ἐκ προσφάτου ὕδατος (ο) καταντληθῇ,
 καὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῆς (ρ) ῥίπίζειν μετὰ ῥίπί-
 δων· ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐλαίῳ ψυ-
 χρῶ καὶ σπανικῶ ἐπαλείφομεν, καὶ ἐκ διαστήμα-
 τος ὅξος ῥοφεῖν δίδομεν· καὶ ἐγκαθιστὰς τοίνυν
 συν ὀξυκράτῳ ψυχρῶ ποιῶμεν, ἢ σὺν ὕδατι ἐν
 ᾧ εἰσὶν ἀφεψημένα (q) μύρτη, χῖνος, (r) ἀγριο-
 συκομορέα, λέπος ῥοῶν καὶ κρομμύων, καὶ
 ἀσφαλτον, ἡνίκα ταῦτα ζεοῦσι, καὶ κατα-
 ψυχρανθῶσιν, (s) ἔτως ἐκείσε ἡ γυνὴ ἐγκαθί-
 σται· εἰ δὲ (t) ἐδέλεις διὰ τὴν τῆ σώματος κίνη-
 σιν, ἥτις τῇ διαρροίᾳ ἐναντία ἐστὶ, τοῖς ἐγκα-
 θίσμασι χρῆσθαι (u) δυνηθῇ (x) αὐτὸ τὸ ὕδωρ
 εἰσπέμπειν, ἢ χυλὸν ἀρνογλώσσης, ἢ βάτῃ,
 ἢ ἐντύβων, ἢ (y) σαφυλῆς ὀμφακίς, ἢ φυλ-
 λίε τῆς πόας εἰς πεσσὸν ἐπιτιθέναι· (z) ἐπιμε-
 νέσης δὲ τῆς νόσθι ὑποκυσίδα καὶ ἀκακίαν, καὶ σέ-
 λιον σὺν ὅξει λυθέντα, καὶ ἐπιμελῶς λειωθέν-
 τα δυήσῃ ἐν ἐρίῳ ὥσπερ πεσσὸν ἐπιθεῖται· ἐφ'
 οἷς πράγμασιν ἐξ ὀμφακος ὁσονὲν προσθήσεις,
 καὶ ἔριον μαλακὸν ἐν ὅξει ἐμβεβαμμένον καλῶς
 τῷ σώματι τῆς μήτρης ἐπιτιθέναι (aa) ὅπως ῥεόν
 τὸ αἷμα δέξηται, μήπως πηγνύμενον ἐκεῖ ταῦτα
 τὰ μέρη κατακαύσῃ· συνεχέσερον δὲ τὸ ἔριον
 αὐτὸ ἀλλακτέον· σικύαι δὲ σαλτικαὶ σὺν πολ-
 λῷ πυρὶ αὐτοῖς τοῖς μέρεσιν ἔξω ἐπιτεθῶσαν,
 ἔτως ὡς ἐκεῖ (bb) ἐναπομείνωσι, ἀρθῶσιν· ἐπί-
 θεμα

Θεμα τοίνυν ὅπερ διὰ φοινίκων συνίσταται, καὶ
 μήλων κυδωνίων ἐπιμιχθέντων, καὶ συπτηρίας
 χιτῆς, κηκίδος καὶ ἄλλης, ὑποκυκλίδος καὶ ἀκα-
 κίας, καὶ ὀμφακίης, καὶ πάντα σὺν ἐλαίῳ καὶ κη-
 ρωτῇ ἐνωθῶσιν· ἢ ἐκ τῶν (cc) βοτάνων τὰ ἐτι-
 θέματα ταῦτα, αἱ ἐξ ἀνδράχνης μελαίνης, ἢ
 ψυλλίης βοτάνης, καὶ σαφυλῆς ὀμφακος, καὶ
 ἄρονογλώσσης, καὶ ἐντύβης (dd) λειωθέντα (ee) καὶ
 ὅξει ἀναμιγνέτα, ἢ καὶ μετὰ φοινίκων ἐν ὅξει
 ἀφεψημένων (ff)· χρώμεθα δὲ καὶ (gg) γυμνασι-
 κῶν πεσσῶν ὧν ἔχει κηκίδα καὶ μαννα λιβάνη,
 καὶ χαλκίτιν, καὶ γῆν ἄξερα, ὡς χυλῶ τίνι τῶν
 προειρημένων βοτάνων τὰ ξηρὰ ἀναμιχθῶσιν,
 ἢ (hh) εἰς σποδία σπόγγον κεκαυμένον, ὃς ταύτῃ
 τῇ παραδόσει κατακαίεται· σπόγγον καινὸν πίτ-
 τη ὑγρῷ (ii) καθυγραίνόμενον ἐν (kk) χύτρῳ και-
 νῷ βάλεις, καὶ εἴσεις ἕως ἂν κατακαῇ, ὡς (ll) ξυ-
 ρίον δύνασθαι γενέσθαι, καὶ κοχλιάριον πλήρες εἰς
 τὸν προειρημένον χυλὸν ἐπιμίξεις, ἢ σὺν τῷ
 λευκῷ τῇ ὡς λειώσεις· ἀλλὰ ἐὰν ἴσως τῇ συνε-
 χείᾳ τῇ αἵματος καὶσις ἐκεί φανείῃ, ἢ ἑλκωσις
 εἴη γεγεννημένη (mm) σφόδρα φοβεῖσθαι ὀφείλο-
 μεν, καὶ ἐκ τῶν τροχίσκων τῶν δυσεντερικῶν θε-
 ραπεύομεν· καὶ εἴ τις (nn) ἀρτίῳ, κινδυνεύει, κατ'
 ὀλίγον θεραπεύεσθαι αἰεὶ ὀφείλει, ὅπως διαφύγοι
 (oo) τῇ τῇ πάθης ἐκείνης· (pp) ἢ τροφὰς σαλτικὰς
 τέτέστιν (qq) ὀρίγανον, φακὴν (rr) γύριν σὺν ὅξει
 ἀφεψη-

ἀφρεψιμένην, καὶ ἐλαίῳ σπανῶ ἡρτυμένην· δώ-
σομεν τοίνυν καὶ ἐντύβα, καὶ (s) τρίδακας καυ-
λόν, καὶ ὦχ (t) ξηρά· ἐκ δὲ τῶν πτηνῶν ἢ πε-
ρισεράν, ἢ πέρδικα, ἢ (u) γερανόν· σὺν ὀξυκρά-
τω, καὶ (x) καρπὸν μύρτις, σὺν ἐλαίῳ σπαῖῳ
ἢ ψιθῶσι· καὶ ἐχίτως οἶνον δίδομεν, καὶ εἰς
ὀλόκληρον ὑγείαν καταντήσασαν βραδύτερον δο-
δῆναι (y).

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΛΖ'.

Περὶ ρεύσεως αἵματος τῆς γυναικός.

Αὕτη ἡ νόσος τῆς γυναικός τῇ τῶν χυμῶν
πλεονεξία συμβαίνει· ἐκ πολλῶ (a) ἢ περ ἐκ τῆς
μήτρας ἐκχέεται ὅτως (b) τε ἐκκτέρων, ὡς ποι-
κίλῳ χρώματι (c) ἢ, καὶ αὕτη ἡ γυνὴ ἢ πάχυν-
σα ἐκ τῆς μήτρας σώματος κακὸν χρῶμα
ἔχει, καὶ ἀνορεξίαν (d) ποιεῖ· καὶ ἡνίκα περι-
πατεῖν ἄρξεται, ὀγκῶται, καὶ οἰδημα τῶν ποδῶν
χῆ. Διορίζεται δὲ ἡ νόσος αὕτη ἐκ τέττων τῶν
σημείων, ὅτι ὀδύνη συμβαίνει, (e) καὶ δεύτερον
ἔχουσι· καὶ ἐκείναι, (f) αἵτινες σὺν ὀδύνῃ, ἐνίο-
τε καὶ ἔλκος ἔχουσι· τὸ δὲ ἔλκος βλάπτει (g)
σὺν δὲ τῇ ζέσει ἐς ῥύπαρόν, ἐνίοτε καθαρόν·
ἐκείνη τοίνυν ἢ διάρροια, ἣ τις ἄνευ ἔλκος, καὶ
ὀδύνης ἐστίν, ὅπως μόνος ὁ χυμὸς (h) φέρεται,
διὰ τῶν προειρημένων ἀπάντων βοηθημάτων θε-

ραπευθῆναι δυναθῆ, ἅπερ ἐν τῇ ἐξαιματώσει
 τῆς μήτρας τεθεῖκαμεν· εἰ θελήσει, τις τοίνυν
 ἀπλὰς δῆναι πόσεις, ἃ κωλύομεν, ὥς ἐσιν ἡ πί-
 τυα τῆ λαγῶς, ἡ μόχθ, ἡ ἄρνη, ἡ ἐλάφῃ, εἰ
 εὔρεθῇ· ἡ ἐκ ῥοῶν οἶνον, καὶ λεπία ῥοῶν, ἡ
 φλῆν σροβίλων· ταῦτα πάντα κεκομμένα, καὶ
 λελειωμένα, καὶ ἐκ τέττ τῆ ξηρίας διδόναι ποτὸν
 ζζ δύο· ἅμεινον δὲ εἰ φοίνικες, καὶ (i) μῆλα κυ-
 δωνία ἀφεψηθῶσι, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι τὸ
 ξηρίον (k) βάλλῃς, καὶ ἔτως πίνειν παραδόιης.
 Οὔτακις δὲ σὺν ὀδύνῃ εἴη ἡ διάρροια, ἐγκολπιτέα
 ἐσὶ (l) χυλὸς ἰτέας, ἡ πτισσάνης, καὶ πάντων
 τῶν φερμαίνοντων καὶ χαλῶντων· χρυσέον ἐσὶ
 καταπλάσματι (m) φερμοῖς, καὶ καλαῖς τροφαῖς·
 ἐκ τέτων γὰρ τῶν πραγμάτων καὶ ἐν τῇ ζέσει τὸ
 γεννηθὲν ἔλκος φεραπεύεται· εἰ δὲ ῥευπωμένον
 εἴη, ὅπερ δοκιμάζεται ἡνίκα ἐκκριθῇ τρυγώδης
 χυμὸς, ἡ καθαρὸς, ἐκείνοις χρώμεθα τοῖς εἶδε-
 σιν, οἷς (n) δυσεντερία (πρὸς) καθαρὰ ἡ ῥύπαρὰ
 ἔλκη· πρῶτον μὲν ἡνίκα ἀρχώμεθα περὶ ἐλκῶν
 τῶν ἐν τῇ μήτρᾳ γενομένων ἀναγινώσκειν, ἐκεῖ
 πλήρη τὴν φεραπειαν εὐρήσεις· ἡνίκα δὲ χρονίῃ
 (o) ἡ διάφρασις, περιοδικὴν ἐπιμέλειαν παρέχο-
 μεν, ἵνα τὰς δυνάμεις ἡ γυνὴ ἀναλαβεῖν δυναθῇ·
 καὶ τὸν πρότερον χυλὸν τῆ σώματος ἀναλαμ-
 βάνειν, καὶ ἐκ πάντων τῶν μετασυγκριτικῶν τῆς
 ἑλκ-

ὀλεθρίαν διάρροϊαν ἐκδιώξαι, καὶ εὐρωσίαν ἀνακ-
τήσασθαι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΛΗ'.

Περὶ διάρροϊας σπέρματος τῶν γυναικῶν,
ἣν οἱ Εἰληνέες γονορροϊαν καλεῖσι.

Εἰν τῷ τῷ νοσήματι σπέρμα ἐκ διχρήματος
ταῖς γυναιξὶν ἐκχεῖται, ἄτερ τινὸς ἐφέσεως,
ἔτως ὡς σὺν (a) ὠχρώματι (κα) χαυνότητι τὸ
σῶμα αὐτῶν τακῇ· τῷ δὲ τῷ νοσήματι (b) ὡ
διάρροϊα συμβαίνει, καὶ σπέρμα ἐκχέει· (c) κα-
τὰ (d) πᾶσα τῶν ἐπέχειν δυναμένων (e) παρε-
χόμενα εἰσὶν· ἀλλὰ μὴν καὶ λαμνεία μολυβδίνᾳ
τοῖς νεφροῖς αὐτῶν ἐπιθεῖναι, (f) καὶ ἔτως φασκιω-
θήτω, καὶ σρωμναῖς βραχείαις, καὶ θερμοῖς σκε-
πάσμασι σκεπασθήτω· (g) ὡς τὸν τῶν (h) ἀν-
θρώπων χαρακτῆρα μὴ θεάσθαι, μήτε τῶν (i)
μερῶν τῆς ἀφροδισίας, μῦθος σὺν αὐταῖς μιγνυ-
θῶ· ἐν δὲ τῷ διαλείμματι τῶν μετασυγκριτικῶν
πραγμάτων (k) σειρώμεναι ὥτιν, (l) ὧντινων αἱ
θεραπείαι, καὶ οἱ πόνοι (m) οἱ συνεχέσδρον δις-
τυπώθησαν.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ρ Λ Θ'.

Περὶ χαυνώσεως τῆς μήτρας.

(a) Αἱ γυναῖκες αἱ χαῖνας ἔχουσαι τὰς μήτρας ἔμμηνα περισσότερα, καὶ συνεχέστερον ἐν τῷ μηνὶ συμβαίνει, σὺν ἀνορεξίᾳ δὲ ὡς πολλάκις, καὶ τὸ σπέρμα τῆ ἀνδρὸς ἔκτεχουσιν, ἀλλ' ἔξω ἐκπέμπουσι, καὶ ἔκτρωσις συμβαίνει, καὶ πρὸς τὸν νόμιμον χρόνον τὸ ἔμβρυον βαρύνει ἢ δύ-
ναιται· ὥτως δὲ ἐστὶν ἀπόκλεισις τῆ σπέρματος
(b) ὥπερ τῆτο ὅπερ ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆ ἀνδρὸς πρὸς τὴν σύλληψιν ἡ μήτρα δέχεται (c) τῆτο μετὰ τὴν πρώτην, ἢ τὴν δευτέραν, ἢ τὴν τρίτην ἡμέραν ἔξω (d) ἐκπέμψῃ· ἡ δὲ ἔκτρωσις, ὅταν τῶν δύο ἢ τριῶν μηνῶν ἤδη πεπλησμένων (e) ἀλλ' ἄνευ ψυχῆς καὶ ἰσχύος τὸ ἔμβρυον ἀποπέμψῃ· ὁ δὲ ἄωρος τόκος ἐστὶν, ὅσάκις πρὸ τῆ νομίμου (χρόνου) ὁμῶς ἤδη πλησιασέσης ἡμέρας, ἀτελὲς ἐκκέχυται τὸ ἔμβρυον· (f) πρὸς τῆτο ἐν τῷ νό-
σημα καλῶς ταύτην μεταφέρομεν τὴν θεραπείαν, ἣν εἰς τὴν ἐξαίματωσιν τῆς μήτρας, καὶ εἰς τὴν διάρρροϊαν ἐξεθέμεθα· ταύτῃ γὰρ (g) διάρρροϊα χρονία συμβαίνει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜ'.

Περὶ παραλύσεως τῆς μήτρας.

Ο'σάκις ἡ μήτρα παράλυσιν πάχει, τὸ σῶμα αὐτῆς σὺν ψύξει (α) θερμαντικόν, καὶ λελυμένον γίνεται (καὶ) ἀναίδητον τὴν φύσιν ἔχει, ὅτε τῶν δακτύλων τῆς μαίης αἰσθάνεται· αὐτὴ δὲ ἡ γυνὴ τὴν χρῆσιν τὴν ἀφροδίσιαν μισεῖ, καὶ φεύγει· καὶ εἰ ἀναγκασθῇ, ὁ συλλαμβάνει. Διὰ τῆτο καὶ πρὸς τὸ περιπατεῖν ἐμποδίζεται· καὶ αὐτὰ τοίνυν τὰ ἔμμηνα, ἢ ἐπέχονται, ἢ ἀτάκτως ἐκκρίνονται· θεραπεύονται δὲ καθάπερ αἱ δὲ ἐπίχουσιν κάμνεσαι, καὶ σὺν ὀδυρμῷ καθαιρόμεναι.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΚΑ'.

Περὶ (α) πάντων τῶν κατακλίσεων τῆς μήτρας.

(b) Ο' τῆς μήτρας αὐχὴν καὶ τὸ σῶμα εἰς τέσσαρα μέρη κατακλίνονται, καὶ εὐφραίνονται· ἐνίοτε καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα μέρη φεύγει· κατανοεῖται δὲ τῷ δακτύλῳ τῆς μαίης, καὶ σημείοις τισίν· εἰ γὰρ εἰς τὸ πλευρὸν ἑαυτὴν κατακλίνει, αὐτὸς ὁ πῦρ (c) καθέλκεται, καὶ ἐν τῷ σώματι ψύξις αἰσθάνεται, καὶ εἰς τὸ περιπατεῖν ἐμποδίζεται· εἰ δὲ

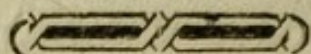
δὲ (d) ἐν τῇ προτέρᾳ φηρομένη ὅτιν ἢ κατάκλι-
 σις, καὶ τάσιν ἐπὶ τὸν κτένα αἰσθάνεται, καὶ τὸ
 ἔθρον ἐμποδίζεται· εἰ δὲ καὶ τὸ ὅπιθεν κατακλί-
 νει ἑαυτὴν τὸν κόπρον σὺν ὀκνηματώσει αἰ-
 σθάνεται ὅξελθεῖν, καὶ σὺν μεγίστῃ δυσχερείᾳ ἢ
 γυνὴ διαχωρεῖ, καὶ μάλιστα εἰς τὸ δακτύ-
 λιον γένηται ἢ κατάκλισις· ἀλλὰ ταῦτα πάν-
 τα τὰ σημεῖα εὐρηθῆναι εἰώθασι, καὶ διὰ τῆτο
 ἔτι καὶ ταύτην φεράπευε, ὡς τὸ ὅπιθεν εἰρή-
 καμν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜΒ'.

Περὶ σείρωσεως τῆς μήτρας.

Ἡ σείρωσις κοινὸν πάθος ὅτι καὶ ἄρρεσι καὶ θη-
 λείαις· ἐκ πλειόνων δὲ αἰτιῶν συμβαίνειν εἰω-
 θεν (a)· ἢ γὰρ καθόλου αἰγυῶναι μὴ συλλαμ-
 βάνουσιν, ἢ ἡνίκα συλλαμβάνουσιν, ἢ κατέχουσιν· ἢ
 ὅτε (b) ἀμέλει τὸν νόμιμον χρόνον ὑποφέρειν δυ-
 νηθῇ, ἵνα εἰς ὁλόκληρον τὸ ἔμβρυον τεχθῇ·
 αὐτὴ τοίνυν ἡ σείρωσις ἀποτελεῖται εἰς τὸ ἄρρεν,
 ἢ τὸ θῆλυ, εἴ τι νόσημα ἐν τῷ σώματι ἔχουσι
 πάντων τῶν μερῶν ἐκείνων τῶν ἀναγκαίων ὄντων
 τῇ συλλήψει. Διὰ τὰ ἀνδρὸς τοῖσι καὶ σύλλη-
 ψις ἐμποδίζεται ἡνίκα τὸ πᾶν σῶμα καὶ ἐν τῷ
 παρεληλυθότι δηλαδὴ χρονίαν τινὰ ἀρρώστιαν (c)
 τῷ σώματι, κακείθεν τὸ σπέρμα αὐτὸ λεπτόν
 ὅτι,

ὅτι, ἢ ὅξυδατος ὁμῶς, ἢ σφοδρῶς ψύξεως,
 ἢ (d) πλέον παρὰ τὸ καθήκον τῇ θερμότητι ὅτι
 διεφθαρμένον· ἢ τῇ ἰδίᾳ ἀσελγείᾳ, τῇ σωε-
 χεσέρᾳ ἀφροδίσια, μέθ' ὧν καὶ (ιχϋος) τῶν (e)
 ἀνδρείων μερῶν (f) ἐσερήθῃ· ἢ ὁ ἀνὴρ (g) ἐμπο-
 δίζειν εἰώθεν, ὅσῳκις ὅξυνεχιτμένος ὅστιν, ἢ πα-
 ραλελυμένος, τῶτέστιν ἐν τῷ πλαγίῳ (h) τὸν ὑ-
 μίνα ἔχουσι, δι' ὃ τὸ σπέρμα ἐκπέμπουσιν. Οἴ-
 μοίᾳ δὲ σείρωσις εὐρίσκεται διὰ τῶν γυναικείων πά-
 θους· εἰ γὰρ εἰπὶ λεπταί, καὶ (i) τεταμέναι, καὶ
 φθισικαί, ἢ (k) κατασακτικαί· ἢ παρὰ φύσιν
 πολὺ παχεῖαι, καὶ πιμελωδεῖς, ἢ ὀργίλαι, καὶ
 θυμώδεις· τοῖς μέρεσι δὲ γυναικες ἐμποδίζονται
 ὅσῳκις (l) ἢ καθαίρονται, ἢ τὸ σῶμα τῆς μήτρας
 ἐγκεκλεισμένον ἔχουσιν, ἢ ἐσραμμένον, ἢ ὑμε-
 νῶδες, ἢ τινι πράγματι αἰτιωμένον, ἢ δῆλον τύ-
 λωσιν, ἢ σκλήρωσιν, ἢ ἑλκος ἐκεῖ ἔχουσιν, ἢ
 ἐν τῇ κοινῶνι τῶν ἀνδρῶν σπέρμα ἐκ ἀποβάλλωσι,
 καὶ ἐνγεῦθεν εἰσὶ σείραι, καὶ (m) ἄγαμοι· Σερα-
 πευονται δὲ ἕκαστα τὰ προειρημένα ταῖς ἰδίαις ἐ-
 πιμελείαις ἔστω, ὥς κεκμηκώς ὁ ἀνὴρ τοῖς γυμ-
 νασίοις καὶ τῇ ἀλοιρῇ καὶ τῇ ποικίλῃ τροφῇ ἀνα-
 λαμβανέσθω, εἰ δὲ τί χρόνιον νόσημα ἐμποδίζει,
 πρῶτον θεραπευθήτω, καὶ ἔστω ἀναληφθήτω·
 ὅθεν δὲ ἐκτεμνομένης καθάπερ ἐν τῷ χειρουργικῷ
 ὤριέχεται θεραπευτίον. Οἰοίως τοίνυν ἢ γυνὴ
 ἀναληφθήτω, καὶ θεραπευθήτω· εἰ δὲ ὑπότινος
 αἰ-

αἰτίας τὸ (π) σῶμα ἐγκεκλεισμένον ὄσῃ, ἢ ἐὰν
ὁ ὕμιν κεκλεισμένος (ο) ἀνεωγμένος ὄσῃ· ἐὰν (ρ)
τε ἔλκος ἔχει, διάφορος αὕτη θεραπεία. ἢ
τύλωσις δὲ καὶ ἡ σκληρία μαλακτέα· ὁκτὸς δὲ
τίτων τῶν αἰτιῶν ἐδεμία ἄλλη τις αἰτία εὐρέθη ἂν
ἢ ποιεῖσα ζείρωσιν, ἢ τὴν σύλληψιν ἀποβάλλουσα.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜΓ'.

Περὶ δυσχερῆς καὶ κοπώδους τόκου.

Πολλὰ εἰσὶν αἰτίαι ἐφ' αἷς κοπώδης καὶ δυσχερῆς
τόκος ἀποτελεῖται· μία τοίνυν αἰτία παρ' αὐ-
τῆς τῆς τεκέσης, ἄλλη δὲ παρὰ τῇ τικτομένῃ ἐμ-
βρύῳ· τινὲς δὲ καὶ τὴν τρίτην αἰτίαν προσάγου-
σιν, ἢ ἐκ τῆς ὁκτὸς συμβαίνειν εἶωθε· παρ' ἄλ-
λοις δὲ καὶ τετάρτῃ ἐξανίσταται μικτὴ λεγομένη,
ἣτις ἐκ πάντων τῶν προειρημένων μίγνυται.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜΔ'.

Πῶς λέγουσιν ἐξ αὐτῆς τῆς τικτέσης τὸν
δυσχερῆ τόκον συμβαίνειν;

Ὅτι ἐὰν ὀργίλη ἦ, ἢ ἐντρεπτικὴ, ἢ δειλὴ,
ἢ προτεύστα· καὶ ὅλω τοίνυν τῷ σώματι πολὺ
ἰχυνή, ἢ σφοδρὰ πιμελώδης, ἢ μυώδης, ἢ ἄρρω-
στον τὸ σῶμα ἔχουσα, ἐμποδίζεται· τοῖς δὲ μέ-

ρεσιν ἴσως (a) μὴ ἢ μήτρα ἐν ζέσει εἴη, ἢ τισι-
κονδυλώμασιν ἐμποδιῇ, ἢ τὸ σῆμα αὐτῆς σε-
νώτατον ἦ, ἢ ὅκ μέρος κεκλεισμένον, ἢ ἐν τῷ
πλησιάζειν τις αἰμορραγία, καὶ (b) ἄθροισις εἴη,
ἢ ἐν τῇ κυσεὶ λίθος, ἢ ἐν τῷ κώλῳ τῶν κόσμων
ὀπίχεςτις εἴη· ὅκ τέτων γὰρ πασῶν τῶν αἰτιῶν
ἡ ἔξοδος εἴμβριος δυσχεραίνεται.

Κ Ε Φ Α' Λ. Ρ Μ Ε'.

Πῶς λέγεσι διὰ τῆς τικτομένης ἐμβρύου
τὴν τῆς τόκες δυσχέρειαν συμβαί-
νειν.

Διηλαδὴ ὅταν φυσικῶς μεγίστη κεφαλὴ, ἢ ὅ-
λον τὸ σῶμα τῆς (a) γαστρὸς μείζον ἦ· ἢ δηλο-
νότι ὑδρωπικόν ἐστιν, ἢ κυρτόν, ἢ ἀσθενές, ἢ πε-
φυσιμένον ἢ ἀποθανόν μῆλον, ἢ τῇ θήσει παρὰ
τὴν φύσιν (b) ὄν.

Κ Ε Φ Α Λ. ΡΜζ'.

Πόσεις καὶ ποίοις χήμασι τὰ ἔμβρυα
γεννῶνται ;

(α) Γενικὰ μὲν εἰσι τέσσαρα τὰ γένη τῶν χημάτων· κτ̃ κεφαλὴν, κτ̃ πόδας, ἢ πλαγίου κείμενον, ἢ δεδιπλωμένον· ἰδικὰ δὲ χήματα πλείονα εὐρίσκονται· ὁκείνο γὰρ τὸ κτ̃ κεφαλὴν φερόμενον ἐνίοτε μὲν τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ σῶμα τῆς μήτρας ἔχει, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἐσραμμένον· κτ̃ κεφαλὴν κατερχόμενον, ὡς πρότερον μὲν ἢ ἐν τῷ σώματι, ἢ ὀπίσθεν τὴν κεφαλὴν ἐμπήξει· ἢ πλάγιον ἑαυτὸ ἀπορρίπτει, καὶ ἐνίοτε ἄνευ ἐπιχέσεως, ἐνίοτε τοίνυν τὴν μίαν χεῖρα ἔξω (b) ἐπαναδίδωσι, τὸ λοιπὸν μέρος ἔνδον· (c) ἐzeug-
μένων τῶν ποδῶν εὐρεθήσεται, ἢ κτ̃ (d), αὐτὸν (e) ὀζαιτεμένων· ἄλλο δὲ χήμα, ὅπερ κτ̃ πόδας ἐνίοτε κατέρχεται ὅτως, ὡς (f) ἀνέυθετον τὸ σῶμα τῆς μήτρας ἐστὶ πόδας χῆ ὀρθῆς, τὰς δὲ χεῖρας ἐzeugμένας τοῖς πλαγίοις, ἐνίοτε ἐν τῷ προτέρῳ (g) μέρει, ἢ ὀπίσθεν ἀπὸ τοῦ σώματος ἐστὶ πόδας ἐμπήξει· ὅπερ καὶ αὐτὸ ἐνίοτε σιωὶ ὀπχέσει, ὅτε δ' ἄνευ ὀπχέσεως γενέσθῃ· καὶ πότε μὲν τὸν ἑνα πόδα, ἢ ἐστὶ (h) ἐκατέρῃς γε ἔξω ὁκπέμπει, τῶν χειρῶν δηλονότι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν συνεσραμμένων· καὶ πότε δὲ
διη-

δινημένοις τοῖς ποσὶ (i) τῶν μερῶν τῆς μήτρας
 κεχωρισμένους ἐμπηγύει· ὁπότε διπλωθέντων (k)
 τῶν ποδῶ μετὰ τῶν γυνάτων ἐξελθεῖν ἀναγκα-
 σθήσεται· ὁπότε ἔτως διπλημένων, ὡς καθεζομέ-
 νῳ ὁμοίως, τὰ τραύματα ἔξωθεν δείξει· ἢ ἐναν-
 τίως ὅτως διπλημένων, ὡς τὰ πέλματα τῇ κε-
 φαλῇ ἐζευγμένα εἰς τὸ σῶμα τῆς μήτρας εὐρή-
 σεις. Τὸ δὲ πλαγίως κείμενον, ὁπότε ἐν τῷ
 πλαγίῳ, πότε ὑπτίον, πότε εἰς ἑστὸν ἐδόντας
 εὐρεθήσεται· ἔτως τοίνυν (l) δεδιπλωμένων (m)
 ἐσκυλμένων (n) τεθειμένων εἶναι διωκηδῆ.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜΖ'.

Ε'κ τέτων τοίνυν τῶν προειρημένων χη-
 μάτων (a) ἅπερ εἰσὶν (b) ἐκτεθει-
 μένα, καὶ κατὰ φύσιν (c);

(d) Ὅσάκις καὶ τὴν κεφαλὴν φέρεται ἔτως,
 ὡς εἰς τὸ σῶμα τῆς μήτρας εὐθέως ἢ κεφαλὴ αὐτῆς
 εὐρεθήσεται (e) τὰς χεῖρας δηλονότι ταῖς πλευ-
 ραῖς ἐζευγμένας (f).

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜΗ.

Πῶς δὲ πλησιαίσερον τῷ καλῷ χήματος
ἐς γεννώμενον ἔμβρυον;

Οὐσάκις τῶν ποδῶν ἐζευγμένων κατέρχεται ἡ
εἰς τὸ σῶμα τῆς μήτρας (a) τεθειμένον, τῶν χει-
ρῶν δηλαδή ταῖς πλευραῖς (b) ὀπδοδείσαις· ἔδέ-
ποτε (c) αὐτὸ ἡ μαῖα κατάξει· ἄλλ' ἡνίκα κα-
τελθεῖν ἄρξεται εἰσβάλλουσα τὴν χεῖρα τὰς χεῖ-
ρας αὐτῆς κρατησάτω, ἡ αὐτὰς κατάγοι, μή-
πως τὰς χεῖρας (d) ἀνεώξει, καὶ αὐταὶ ἐκεῖ ὑπο-
μείνωσιν· ἄλλ' ἐκ τῶν δύο χιμάτων ἁμεινόν ἐστι
τὸ κτ' κεφαλῆς κατερχόμενον· ἡνίκα τὸ ἀγωνί-
ζειν ἄρξεται, ἔδεν (e) ῥυπος ὅστιν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΜΘ'.

Πῶς λέγουσιν ἐκ τῶν ἐκτὸς συμβαινόν-
των δυσχερέσερον τόκον γενέσθαι;

Συνεχέσερον γὰρ ἢ τῇ πάνυ φύξει τῷ αἵρος,
ἢ ὀλίγον (a) πλέον θερμασία· ἢ δηλονότι ἡνί-
κα, ἅπῃ ταῖς τεκέσαις εἰσὶν ἀναγκαῖα, ἢ πά-
ρεια.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΝ'.

Πῶς λέγουσι διὰ τῆς θύλακος ἐμποδίζε-
σθαι τὸν τόκον;

Ὅτι βραδύτερον ἂν τῆς βάθους ἀναλύεται (τῆς μήτρας), ἢ δῆλον ἔτι (a) σεραιωμένος ὅτιν, ὡς (b)· δυσχέρως ἐκκριθήσεται· ἢ δηλαδὴ ἔτι λεπτός ὅτιν, ἵνα πρὸ ἔκτατος (c) ὁ τόκος λελυμένος ἦ, καὶ πρότερον τὸν χυμὸν ἐκκρίνον (d) ἐκχέει, ὃν ὡς διὰ τὸ ὀλίγημα τῶν παιδίων (f) προευτρεποσμένον ἔχει.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΝΑ'.

Πῶς λέγουσι κατ' ἄλλον τρόπον, ὅσπερ
ἐκ πασῶν τῶν αἰτιῶν μίγνυται, τὸν
τόκον ἐμποδιθῆναι;

Διότι ὡς νοσηρὸν καὶ χαλῶνον ὅτι τὸ ἔμβρυον, καὶ διὰ τῆς βοήθειας, τῇ (a) ἐνάρξει τῆς τεκνέως, ἢ δῆλον τεθνηκὸς ὅτιν ἢ μικρὰν κεφαλὴν ἔχει, καὶ διὰ τῆς τῶ σώματος ἐκτανθῆναι ὁ δυνάται, ἔτε παρὰ τῆς μαίης εὐχερῶς καταλαμβάνεται· καὶ (b) αὐτὰ τὰ αἷτια, ἃ ἐγὼ Μοχίων, καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγοὶ τεθελήκασιν ποιῆσαι τῇ δυσχερεστέραν τόκον. Σωρᾶνος δὲ ἄλλας προσίθεται αἰτίας. Βάλεται γὰρ ὀπκυρῶσαι, ἢ ὅτι δυνάτεις ἐμ-

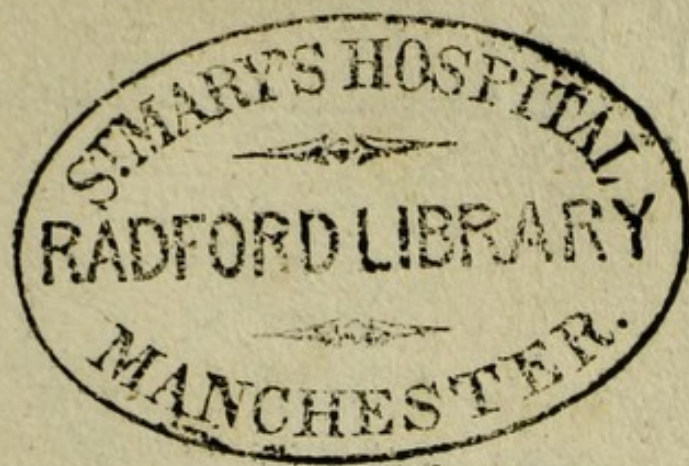
ποδιδοῦναι τὸν τόκον (c) ἢ συσφιχθέντων ἐ ξηραν-
 θέντων αὐτῶν ἧμερῶν. (d) ἐκ διαρροῆς ἢ πλεο-
 νάζοντας χυμῶν (d) ἢ διάρροϊαν αἵματος (e) ἀνα-
 ληφθεῖσιν τῶν δυνάμεων τῆς τεκῆσης, ἢ)ἕξ)
 ἐκείνων τῶν πραγμάτων, οἷς τὸ σῶμα τῆς μή-
 τρας συγκλείεσθαι εἶωθεν, καθάπερ τοῖς μώλω-
 ψιν, ἢ ταῖς κλείτεσιν, ἢ ταῖς (f) δρύσεσιν εἴτε
 αἰμορροαγίας, καὶ τέτοις τοῖς πλείεσιν (g) ὀ-
 νίως, ἢ τοίνυν τῷ θανάτῳ τῷ ἐμβρύῳ, ἢ (h) ἐ-
 σκυλμένον παρὰ φύσιν τεθειμένῳ ἢ τῇ πλεονε-
 ξίᾳ τῶν μερῶν τῆς γαστρὸς, τῶν χειρῶν, ἢ τῶν
 ποδῶν (i) καὶ ἢ ὅτι αὐτὰ τὰ ἔμβρυα τέσσαρα
 ἢ πέντε εἰσίν.

Κ Ε Φ Α' Λ. ΡΝΒ'.

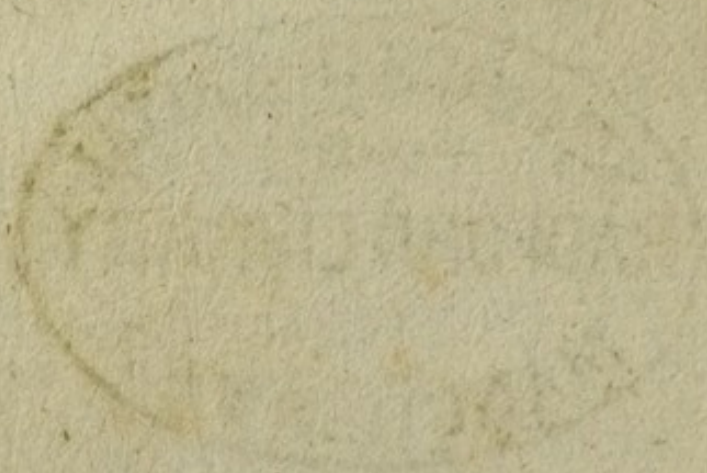
Ποία τοίνυν ἐπιμελεία μαιευθῶσιν ἐκεῖ-
 ναι, αἱ μετὰ βραδυτῆτος καὶ συνδυ-
 χερείᾳ τίλτεσιν;

Εἰσίτινες, αἵτινες δι' ὀπίχουσιν, καὶ (a) σένωσιν
 ξηρότητος, ἀλλὰ μὲν καὶ ζεσεὶ ἐμποδίζονται, εἴ-
 τε ἀπὸ σφοδρᾶς ψύξεως τῷ πάχουσιν, ἢ (διὰ)
 σκλήρωσιν τῷ σώματος τῷ ἐμβρύῳ, ἢ τῆς μήτρας
 βραχυτύτητα. ἡνίκα ὅπῃ μακρὸν χρόνον τὴν σύλ-
 ληψιν δέξεται, εἴτε βραχυτύτητα τῷ σώματος, καὶ
 φόβον, ἢ ὀργιλότητα (b).

Τ Ε' Λ Ο Σ.

M O S C H I O N I S
D E
M U L I E R U M P A S S I O N I B U S
L I B E R.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
STANDARD PAPER
1911

ST. MARY'S HOSPITAL
RADFORD LIBRARY
MANCHESTER.

Ordo Capitulū Moschionis Libri
de mulierum passionibus.

1. Quid est obstetrix?
2. Uterus quot nominibus insignitur?
3. Ubinam situs est uterus?
4. Qualis est uteri substantia?
5. Quot membranis constat uterus?
6. Quomodo situs ratione configuratus est Uterus?
7. Ubi igitur locatum est uteri orificium?
8. Quantum distat & retro abscedit?
9. Ipsum uteri orificium quale est?
10. Clausis cujus est capacitatis?
11. Testiculi (ovaria) mulierum ubi siti sunt.
12. De purgatione muliebri.
13. Unde purgatio dicta est?
14. Quandonam primum apparet?

15. Quanto tempore sanguine purgantur mulieres?
16. Quænam sunt illæ, quæ maxima sanguinis copia purgantur.
17. Quanta est evacuati sanguinis mensura?
18. Quot diebus purgantur mulieres?
19. Quænam illæ sunt, quæ naturaliter non purgantur?
20. Quomodo evincimur naturaliter quasdam non purgari?
21. Quibus indiciis intelligimus primæ purgationis terminum advenisse?
22. Quousque puellæ virgines esse debent?
23. Quænam ad concipiendum aptæ sunt?
24. Quodnam tempus ad concipiendum idoneum?
25. Quibus indiciis noscitur mulierem concepisse?
26. Quænam indicia foetum conceptum aut marem aut foemellam esse denotant?
27. Quid est Kissa?
28. Unde Kissa nominata est?
29. Kissa quo mense prægnantibus accidit?
30. Quamdiu detinet Kissa?
31. Qualis diæta Kissa laborantibus præscribenda?
32. Quid ei exhibebimus?

33. Quomodo prægnantium diæta mense septimo instruenda.
34. Quomodo mense octavo?
35. Nono mense quid faciendum?
36. Quid igitur est Chorion?
37. Unde Chorion dictum est?
38. Unde Angion dictum est?
39. Sed cur & secundinæ nominatum est?
40. E quibusnam componitur Chorion?
41. Quibusnam ex partibus componitur foetus umbilicus?
42. Quid est membrana amnios?
43. Quæ sunt signa abortum præcedentia?
44. Quænam sunt instantis partus signa?
45. Quomodo distingues dolorem ab inflammatione ortum ab eo, qui instante partu accidit?
46. Quænam sunt præparanda ad partum requisita?
47. Quale est sedile obstetricium?
48. Lecti duo ad quid necessarii?
49. Quomodo collocanda est parturiens?
50. Quid antequam parturiens in sedili firmetur faciendum est?
51. Ministrantes; præter obstetricem, mulieres quot requiruntur?
52. Obstetrix ubi & quomodo sedere debet?

53. Posito vero casu quod secundinarum pars quædam intus remaneat, quid faciendum?
54. Veteres quænam in secundinarum retentione exhibuerunt?
55. Puerpera, absoluto partu, quomodo degere debet?
56. Quomodo novimus sufficientem a partu manasse purgationem?
57. Si vero a conatu & tensione magis urgentibus dilacerationes in partu fiant. quid facto opus?
58. Quomodo mammæ, affluente a partu copioso lacte, tensione, dolore gravante, & inflammatione affectæ curantur & mitigantur?
59. De cohibendo lacte.
60. De mammarum inflammatione.
61. Si vero parturiens ipsa lactare possit, quid faciendum?
62. Si vero alia lactaverit, quomodo lac puerperæ supprimemus?
63. E quibus indiciis conjicimus infantem aptum esse ut nutriatur (vel vitalem fore).
64. Quibus mensibus vitales nascuntur?
65. Quando & quomodo refecandus est umbilicus?
66. Quibus usnam respergitur aut lavatur infans?

67. Qua adhibita cautela illos pulveres infanti applicabimus?
68. Quomodo fasciabimus infantem?
69. Ubinam collocare oportet infantem?
70. Quandonam porrigendum est infanti alimentum?
71. Quodnam primo alimentum capere debet infans?
72. Quomodo mel porrigemus infanti?
73. An Lac maternum aut alienum infanti a partu exhiberi debet?
74. Quodnam igitur lac qualitate bonum dici potest?
75. An materno lacte nutriendus est infans?
76. Quænam igitur nutrix infanti nutriendo idonea est?
77. Quomodo instruenda est nutricis diæta?
78. Quomodo dicis ab initio infantem infirmari?
79. Quænam exercitia in commodum infantis a nutrice fieri possunt?
80. Quid faciendum si lac nutricis prævum fuerit?
81. Quid facient illæ quibus lac disparet?
82. Quænam exhibent veteres, ut lac mulieribus abundet?

83. Quid illis, quæ lac iusto copiosius, aut crassum generant, faciendum?
84. Ob quam rationem nutrici alimenta acria & falsa non concedenda?
85. Qua ergo diæta uti debet, quæ lac corruptum habet?
86. Quomodo medebimur iis, quæ lac aquosum habent?
87. Quoties indies balneo immittetur infans?
88. Quis locus balneo infantis destinandus?
89. Quomodo disponendum est lavacrum?
90. Quare post balneum sursum sublatis infantis pedum plantis caput infra pendet?
91. Quomodo ungere infantes oportet?
92. Ob quam causam oleo infantis oculi obliniuntur?
93. Cur post balneum infantis aures & nares ejus exficcare jubemus?
94. Post quantum a balneo temporis spatium erit uberibus admovendus infans?
95. Quomodo ubera præbere debet?
96. Quid post somnum nutricem facere oportet.
97. Quoties lactare infantem intra diem debet?
98. Quid mali accidit infantibus, si ante vel ipso in balneo sugant?

99. Quibus indiciis novimus infanti alimen-
tum præbendum esse?
100. Quomodo distinguemus infan-tem non
adeo ob alimenti penuriam, quam alias
ob causas ejulare?
101. Quid facimus si post lactationem con-
tinuo ejulat?
102. Cum obdormiverit infans ubi collocan-
dus est?
103. Quomodo gestandus est infans?
104. Quomodo & ob quam rationem bajulan-
dus est infans?
105. Post quot dies decidere solet infantis
umbilicus?
106. Quomodo exactam umbilico configura-
tionem conciliamus?
107. Ad quod tempus fasciandus est infans?
108. Quas primum infantis partes solvimus?
109. Quare balneum ingressurus infans pri-
mum fasciis liberari debet?
110. Quandonam & quomodo ad sedendum
instituentus est infans?
111. Quomodo ad deambulandum institu-
endus est infans?
112. Quandonam ad deambulandum institu-
endus est infans?

113. Quandonam ablaſtandus eſt infans?
114. Quanam methodo ablaſtabimus infantem?
115. Quem primo cibum infanti porrigere debemus?
116. Qualem illi potum dabimus?
117. Quandonam dentes emittere incipit infans?
118. Quænam ſunt prima dentitionis ſigna?
119. Quibus auxiliis utendum, ne cum dolore & tormine dentes emittant infantes?
120. Quibus auxiliis inflammationem faucium infantum oppugnabimus?
121. Adverſus pruritus, exanthemata & phlyctænas quid tentare oportet?
122. Sonitum aurium & ſtridorem dentium quomodo curare oportet?
123. Adverſus tuſſim quid ei dabimus?
124. Quinam ſunt mulierum morbi?
125. Quinam per fluxum corporis adoriuntur?
126. De Menſtruorum ſuppreſſione?
127. De Uteri inflammatione.
128. De Satyriaſi.
129. De Suffocatione hyſterica.
130. De tenſione Uteri.
131. De Oedemate Uteri.

132. De Phlegmone Uteri.
133. De Uteri Duritie.
134. De Dolore uteri.
135. De molâ uteri.
136. De hæmorrhagiâ uteri.
137. De mulieris sanguinis fluore.
138. De fluxu feminis mulierum, quem græci gonorrhoeam nominant;
139. De debilitate uteri.
140. De paralyfi uteri.
141. De omnibus uteri inclinati modis.
142. De Sterilitate uteri.
143. De difficili & laborioso partu.
144. Quomodo dicunt ab ipsa parturiente partum evadere difficilem?
145. Quomodo dicunt per excludendum foetum partum difficilem evadere?
146. Quot & quibus fitibus nascuntur foetus.
147. Prædictorum fituum quinam optandi sunt & secundum naturam?
148. Quis foetus partus bono fitui proximior?
149. Quomodo dicunt ab iis quæ extrinsecus adveniunt difficiliorem fieri partum?
150. Quomodo dicunt per Chorion impediri partum?

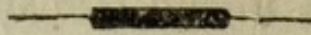
151. Quomodo dicunt, quod partus per
alium modum, qui ex omnibus his cau-
fis componitur, impediatur?

152. Quid sub partu curandum erit apud il-
las, quæ tarde & difficulter pariunt?

M O S C H I O N I S
D E
MULIERUM PASSIONIBUS.
PROOEMIUM.

Cum nobis frequenter apud mulieres obstertrice opus esset, nullamque expertem & græcis imbutam literis inveniremus, quas licet didicisset, quomodo ea quæ ad mulierum affectiones spectant omnia ut horum lectione, ratione ea assequi valeat, in latinum sermonem converteret? Ego quidem Moschion multa jam passim video veritati conformiter translata, immo accuratius ordinata, diligentiusque polita, velut in ophthalmico & chirurgico Philiatrì, quin & in poematìco legimus. Visum est igitur & mihi hæc ad mulierum affectiones spectantia e græco sermone transferre. Condonabitur mihi, si rerum veritate servata ita meam translationem adornavero, ut mulierum desiderio satisfaciam. Placuit enim nobis, ut, cum seriem rerum, quæ

quæ maxime probantur in epitome daremus, omnia quidem diceremus, neque tamen operis prolixitate peccaremus. Iis qui multum ordini student, brevem rerum indicem dabo. Addidi præterea alia triginta duo capita, ut omnibus conservatis explicatio sufficiens haberetur. In his vero omnibus simplici uti dictione statui, cum ut ea quæ dicerem manifesta essent, & mulierum usui accommodata, tum ut imperitarum obstetricum intellectui exposita captu facilia essent. Tradere præterea volui in quot & quales partes ea omnia quæ ad mulieres spectant, dividerem, binas statuens obstetricum species, quarum una imperita, altera vero omnium, quæ obstetrix scire debet, perita est. Hanc speciem denuo dividimus in eas quæ tales sunt ob causas secundum naturam accidentes, & præter naturam obstetricum. Gratam fore hanc pertractationem mulieribus spero, quod obstetrix exerceri ex eâ in suâ arte possit; tum quod ii qui in hac parte versati sunt, suas notiones hoc opere confirmatas inventuri sint.

CAPUT I.

Quid est obstetrix?

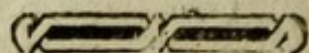
Mulier omnia, quæ ad Fœminas spectant edocta, immo & Artis ipsius medendi perita; ita ut illarum omnium morbos commode curare valeat. Non fit autem turbulenta, non garrula, non lucri avida; sed sapiens, sobria, linguæ potens, moribus proba, & laboris patiens, quæ que propriâ sollicitudine mulieres gubernet & dirigat.

CAPUT II.

Uterus quot nominibus insignitur?

Tribus antiquitus nominibus. Et primo quidem a suâ functione, quod mediante propriâ ejus pariendi actione mulieres matres fierent, μήτρα dictus est. A græcis autem & hystera nominatur, id est extremus; quod omnium viscerum ultimus ordine veniat uterus. Sive quod in undecimum annum apud Virgines vacuus sit, & post ætatis mutationes propriâ affectione partum mulieribus concedat. Sed & delphys græcis cognominatus est, quod nempe eo mediante fratres fierent, & omnes ipsius opera nascerentur.

CAP.

C A P U T III.

Ubinam situs est uterus?

Interius inter duo ossa innominata, intestino recto superincumbens & ossi sacro; vesicæ autem subjectus.

C A P U T IV.

Qualis est uteri substantia?

Nervosa & carnibus, immo nervis & venis intertexta.

C A P U T V.

Quot membranis constat uterus?

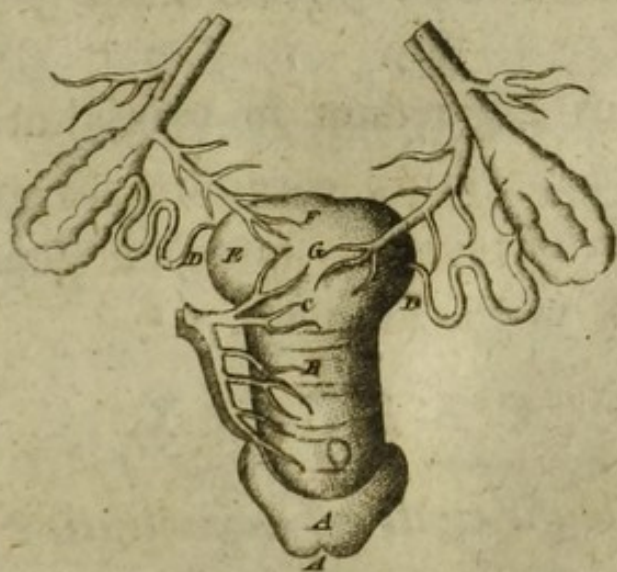
Duabus membranis, quarum exterior lævior est, alba, dura & nervosa; altera vero, interior nempe, aspera, rubra, mollis & carnosa. Quo apparatu cætera omnia continentur ita ut uteri membranæ mediantibus tenuissimis membranulis & nervis adglutinentur.

C A P U T VI.

*Quomodo situs ratione configuratus est
Uterus?*

Primum quidem ut cucurbita me^oc configuratus est. Ut vero singulæ eius partes cognosci facileque intelligi possint; eius partes, singulis singulas literas adscribentes, exponere.

ponemus. Ubi igitur primum α . oppositum est, orificium dicitur; quod ante partum carnosum & pulposum est; partu autem prægresso callosum & capacius. Ubi vero β . adscriptum est Collum dicitur. Et pars γ . litera notata Cervix est uteri. Totus harum partium concursus Chorion nominatur. Illa vero pars, quæ ex angustiori cum rotunditate explicari in latitudinem incipit, ubi nempe δ . adscriptum est, humerus dicitur. Ubi vero ϵ . latera vocantur. Ubi tandem in rotunditatem inclinatur, cum adscripta litera ζ . fundus nominatur. Litera η . basin denotat maximam. Omnis autem illa capacitas, quæ infra abdomen medium occupat, finis dicitur.

CAPUT VII.

Ubi igitur locatum est uteri orificium?

In medio mulieris finu, quod ipsum inmembranaceum, nervosum, intestinorum maximo simile; interne quidem capacius, externe vero angustius est; Virisque congressum, mulieribus vero veneris usum concedit.

CAPUT VIII.

Quantum distat et retro abscedit?

Non indiscriminatim omnibus æqualiter; pro differentiâ nempe facultatis.

CAPUT IX.

Ipsum uteri orificium quale est?

Virginibus adhucdum in virginitate constitutis, ante partum, carnosum & pulposum est, mulieribus vero, quæ jam pepererunt, callosum & magis amplum.

CAPUT X.

Clausis cujus est capacitatis?

Uti foris extima pars auris apparet.

CAPUT XI.

Testiculi (ovaria) mulierum ubi siti sunt?

Prope cervicem uterque ex utraque parte locatus est: suntque quodammodo rotundi, ad proprias bases latiores simul & graciliores, & a poro excretorio, unde mulieres semen emittunt, protensi. Eorum situs est ad proximas laterales uteri partes, & dum uterque ad pudendi labia pervenerit, prope vesicæ cervicem conjugantur.

CAPUT XII.

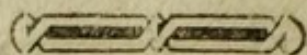
De purgatione muliebri?

Purgatio foetus in utero concepti alimonia est, & partus ministerio destinata. Et sanguis quidem naturaliter per uterum fertur (tribus per singulos menses præter propter diebus) qui simul sumpti in triginta dies excurrunt.

CAPUT XIII.

Unde purgatio dicta est?

Ex eo quod superfluous corporis sanguis singulo mense colligitur, in motum ducitur, &
K corpus

corpus purgatur. Unde menstruorum Etymologia.

C A P U T XIV.

Quandonam primum apparet?

Prima quidem purgatio frequentissime anno decimo quarto orditur. His quidem maturius aliis vero tardius. Ut plurimum tamen neque ante annum quadagesimum disparet, neque quinquagesimum transcendit.

C A P U T XV.

Quanto tempore sanguine purgantur mulieres?

Non æqualiter omnes, sed ratione corporis conditionis & ætatis differunt. Verum ut plurimum ad duos dies (sanguine) purgantur.

C A P U T XVI.

Quaenam sunt illae, quae maxima sanguinis copia purgantur.

Quæ vitam in otio & mollitie ducunt, nihilque operantur plus sanguinis evacuant; quæ vero quotidianis laboribus in aliquo opere occupantur, modice purgantur.

CAPUT XVII.

Quanta est evacuati sanguinis mensura?

Non semper parca. Sed a modicâ copiâ incipit purgatio, & a parcâ definit. Parcit enim ætati, & quoties augmentum corporis capiunt. Præterea, si mulier aliquo se labore exercet, ipsam simul parce purgari oportet. Aliis vero temporibus, quo aliis vitæ diutius protrahendæ impendatur.

CAPUT XVIII.

Quot diebus purgantur mulieres?

Non omnes æqualiter: Sed quædam pluribus aliæ vero paucis diebus. Verumtamen earum plurimæ tribus aut quatuor diebus purgantur.

CAPUT XIX.

Quænam illæ sunt, quæ naturaliter non purgantur?

Puellæ fane & vetulæ, atque illæ quæ frequenter & valide vocem exercent; quæ gravi morbo laboraverunt, quibus & prægnantes adnumerandæ sunt. Siquidem puellulæ non-

dum purgantur, vetulas vero ultro purgari implicat. Præterea, vocem quæ exercent, illo exercitio sanguinem absumunt. Illæ vero quæ diuturni morbi labores exantlaverunt, toto sanguine ad virium refocillationem indigent. At quæ utero gerunt, foetus ex illo ipso sanguine alunt.

C A P U T XX.

Quomodo evincimur naturaliter quasdam non purgari?

Ex eo quod integra se valetudine frui sentiant.

C A P U T XXI.

Quibus indiciis intelligimus primæ purgationis terminum advenisse?

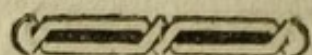
Perfecte quidem ab anni decimi quarti ætate; dum nempe mammas turgidulas habent, sed & pondus in pubis regione cum aliquali vellicatione & pruritu sentiunt. Aliæ autem jam ante frequentius hanc evacuationem passæ etiam adventante definito purgationis die doloribus occupantur; Pondus in renum regione, & dolorem aliquando sentiunt; micturiunt

riunt, & toto corpore tensionis sensum percipiunt. Faciei rubor non quidem perpetuus, sed horarum aliquot intervallo facto denuo apparet. Quandoque cibos averfantur & nauseant. Mulierum autem commodo ob futuram conceptionem menstrua comparent, sic etenim locus aptus præparatur, in quo semen absorberi possit. Cujus rei earundem sanitas argumentum est. Verumtamen senectutem earum accelerat, & forsan ex novo partu periclitantur. Et illæ quidem quæ purgantur sanitate gaudent. Est & perseverans virginitas saluberrima. Nam iis, quæ virum noverunt, frequens veneris usus male recipitur. Sed & mulieres inde vexantur.

C A P U T XXII.

Quousque puellae virgines esse debent?

Donec apparentibus secundum naturam catameniis veneri litando aptæ sint; uterusque proprio officio fungi, & suum munus adimplere appareat.

C A P U T XXIII.

Quaenam ad concipiendum aptae sunt?

Quæ regulariter definito die purgantur, sic tamen ut sanguis, quî excernitur, purus sit & bonæ conditionis. Quæ osculum uteri e directo, & proxime situm habent. Quarumque totum corpus non durum admodum sed optime temperatum est. Si præterea cum morum simplicitate animi alacritas conjungatur.

C A P U T XXIV.

Quodnam tempus ad concipiendum idoneum?

Si absolutâ purgationis periodo mulieris animus Veneris desiderium subeat, virum admittat; eâ tamen conditione, ut prægressâ per purgans evacuatione, corpus neque ciborum nimîâ repletionem, neque penuriâ peccet. His enim sic stantibus saluberrimus erit conceptus. Neque tamen existimandum, quod corporis magnitudine, defatigatione, & effreni agitatione, intensiōneque modum excedente plus in operis perfectionem conferatur. Demonstrat brutorum congressus; qui naturali

rali ratione, necessitateque compellente peragitur.

C A P U T XXV.

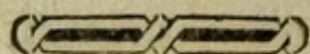
Quibus indiciis noscitur mulierem concepisse?

Quoties sub congressus finem horror quidam mulierem invadit, & ipsum uteri osculum sese claudens & contrahens percipit; Neque feminis reliquiarum aliquid uteri mulieris orificium madefacit, vel parcum admodum ibidem remanet.

C A P U T XXVI.

Quaenam indicia foetum conceptum aut marem aut foemellam esse denotant?

Supponebant quidem veteres marem, si mature & athleticè in utero moveretur; ipsa vero prægnans bene colorata, & mamma dextra turgidior esset. Foemellam vero si tarde, & languide moveri inciperet; ipsa vero prægnans mali coloris & infirma esset, mammaeque sinistra tumeret. Nos autem eadem ipsa intuiti, sic se habere censemus.

C A P U T XXVII.

Quid est Kiffa?

Appetitus cibi maxime insolentis, qui tempore quodam, irregulari tamen, prægnantibus mulieribus accidit cum abundantia pravi humoris & nausæ.

C A P U T XXVIII.

Unde Kiffa nominata est?

Secundum quosdam ex eo, quod fastidium prægnantibus mulieribus creet; secundum autem alios, ab ipsa ave, cujus ut vox varia sic & plumæ versicolores sunt. Quidam autem ab helicibus vel capreolis vitium, græcis κίσσος dictis, derivaverunt, qui si quid arripuerint, multifariam implicantur.

C A P U T XXIX.

Kiffa quo mense prægnantibus accidit?

Frequentius quidem secundo mense; quibusdam vero maturius, aliis autem tardius.

C A P U T XXX.

Quamdiu detinet Kissa?

Quandoque ad ipsum partum usque Omnium quidem prægnantium morbus est Kissa, sed non omnes diu detinet, verum eas tantum, quæ humore pravo abundant.

C A P U T XXXI.

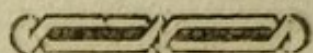
Qualis diaeta Kissa laborantibus præscribenda?

Responsio deficit.

C A P U T XXXII.

Quid ei exhibebimus?

Imperanda diei unius abstinencia. Si vero abstinere tamdiu nequeat, poterit etiam parce nutriri & per plures dies unctæ primum quidem aqua, tandem vinum offeratur. Cibos vero ficos cohibendi & adstringendi vi præditos assumat, utaturque epithematibus reprimentibus. Sed & corporis illi motus, si fieri potest, concilietur.

C A P U T XXXIII.

*Quomodo praegnantium diaeta mense septimo
instruenda.*

Deficit.

C A P U T XXXIV.

Quomodo mense octavo?

Cum omni cura & sollicitudine incedere oportet. Hoc etenim mense plurimum gravantur. Quare omnem corporis motum fortio-rem devitantes tranquillam vitam agere oportet. Sed & alimentum ipsis parce exhibendum. Præterea abdomen ipsum, si pondere justo plus gravitet fasciis sollicite deligatum sustentare decet. Tandem abdominis cutis unguento ex oleo recenti, aut oleo myrtino composito inungenda, quo firmetur, ne cum parturire incipiet, nimia tensione rupta-
patar.

C A P U T XXXV.

Nono mense quid faciendum?

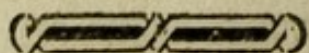
Scire oportet in his, cum luxiores sint, ab-
terro versus superiores partes humores ferri,
ut

ut approximante partu ad inferiores partes dilatari valeant, quo foetus expeditiorem transitum inveniatur. Sed & his locis semien-
pium relaxans præparari debet; balneaque in
usum vocunda, & pessarin ex adipe anserino,
& medullâ cervinâ composita. Præterea in-
uncto digito uteri osculum leniter aperi-
endum, velut prægnantibus mulieribus in more
est. Verum si fieri potest, utero per hujus
depulsorii usum vis non inferatur, utpote qui
moderate potius, & tranquille degere debet,
siquidem illius vi ad effundendum foetum adi-
gi potest. Hac enim agitatione & illicio rup-
tum Chorion liquorem effundit, & ob lubrici-
tatem loci foetus præter naturam expellitur.

C A P U T XXXVI.

Quid igitur est Chorion?

Membrana sine apertura, quæ foetum &
quæ ad ipsum spectant, continet, fundoque
uteri adhæret. Dicitur autem & angion seu
vas; & secundinæ & extremæ, licet primum
rumpatur.

C A P U T XXXVII.

Unde Chorion dictum est?

A se ipso, quod sua ipsius propriâ amplitudine, ἐρυσχωρία, indicat. Vel ut alii volunt, quod ex multis sit compositum, velut chorus pluribus canentibus.

C A P U T XXXVIII.

Unde Angion dictum est?

Quod in ipso foetus contineatur, in eoque velut in vase volutetur.

C A P U T XXXIX.

Sed cur et secundinae nominatum est?

Ex eo quod foetus primum excidat, & sic illæ secundinae prodeant. Etenim & prægnans inde dicta est, quod primum rumpatur.

C A P U T XL.

E quibusnam componitur Chorion?

E nervis, venis, arteriis & carnibus. Est vero coloris atrorubentis, utri simile.

C A P U T XLI.

Quibusnam ex partibus componitur foetus umbilicus?

E quinque: duabus nempe venis & totidem arteriis, quarum ope pars sanguinis nutritiva foetui subministratur. Insertionis autem ejus locus *κενέων* dicitur, quod foetus lumbum (abdomen) cum chorio jungat, quo mediante foetus umbilicus in utero continetur.

C A P U T XLII.

Quid est membrana amnios?

Tunica totum corpus circumplexa & adhærens, quæ licet frequentius intus integra habeatur, aliquando tamen consumitur, ita ut non per totum corpus appareat.

C A P U T XLIII.

Quae sunt signa abortum praecedentia?

Quando ante legitimum pariendi tempus subito & sine ratione mammae graciliores evadunt; praeterea frigus & pondus in renum regione adest, liquor varius effunditur, & tandem thrombus apparet cum omnimodâ horripilatione. Quidam non omnem promiscue medelam adhibendam volunt, donec naturæ beneficio ad sanitatem redierint, ne pereat foetus. Alii autem abortivis utendum censent, quæ neque adulteris, neque lucri causâ admoveant. Si vero callosam carnis excrescentiam, aut aliud impedimentum in uteri orificio habuerit mulier, & sic conceperit; fatius quod concepit abortivo depellatur. Tales enim cum partus dies advenerit, foetu perperam exitum moliente, moriuntur; parturientem enim periclitari necesse est.

C A P U T XLIV.

Quaenam sunt instantis partus signa?

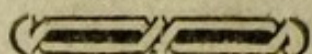
Si septimo, nono, aut decimo mense pre-
gnan-

gnantem non solum renum dolor, cum ardoris sensu, sed & inguinum & lumborum adoriatur. Sed & uteri ipsius, interiorisque partis descensus fiat, orificiumque aperiatur, & mador adfit. Dum vero jam partus præforibus est, partes superiores graciliores evadunt, expandunturque inferiores circa pubem & inguina cum frequenti mejendi desiderio; immissoque in orificium uteri digito, chorion ovi magnitudine protuberans invenitur, humorque effertur primum quidem lentus, paulo post vero plurimus, & sanguinolentus.

C A P U T XLV.

Quomodo distingues dolorem ab inflammatione ortum ab eo, qui instante partu accidit?

Quod dolor ab inflammatione ortus cum stricturâ & siccitate orificii uteri reperitur.

C A P U T XLVI.

Quaenam sunt praeparanda ad partum requisita?

Oleum sane calidum, fomentationes, spongiæ molles, lanæ mundæ, fasciæ, cervicalia, odoramentaue analeptica, & sedile obstetricium, cathedræ simile. Lecti duo, locusque partui commodissimus.

C A P U T XLVII.

Quale est sedile obstetricium?

Consulari fedi simile, in quo sic sedet, ut sub sexu habeat foramen in lunæ formam excisum, ut illac foetus excidere possit.

C A P U T XLVIII.

Lecti duo ad quid necessarii?

Alter quidem dure stratus est, in quo locare parturientem debemus. Sæpe enim & decumbentes pariunt. In eum vero, qui mollior stratus est, parturientem post exantlato labores collocabimus.

C A P U T XLIX.

Quomodo collocanda est parturiens?

Supinam eam in lecto, qui dure stratus est, diductis ibidem cruribus, & divaricatis locando. Cum vero chorion ad ovi magnitudinem in orificio uteri protuberans invenerimus, eam in sedile transferemus. Si vero sic locata defatigatur, ita ut parere ibi non possit, in lecto parturire debebit. Ubi vero sedile obstetricium non habetur, non concedente mulieris facultate, alterius mulieris insidens femoribus strenue detineatur, ut ibidem pariat.

C A P U T L.

Quid antequam parturiens in sedili firmetur faciendum est?

Omnes illos partus dolores, omnis generis actu calidis fovere oportet, oleo nempe calido, & lanis sordidis, ipsaque loca irrigare. Jubebat quidem antiquitas, ut ambularent, aqua perfunderentur, & cibos assumerent. Nos autem non ita hæc fieri consulimus, eo quod deambulatio foetum jam modo vix non

prodeuntem expellat, & uterum excutiat. Perfusio autem & vires minuat, mulierisque corporis coctionem refrigeret. Cibi autem stante refrigeratione exhibiti non adeo alunt, ut potius corrumpantur.

C A P U T LI.

Ministrantes praeter obstetricem, mulieres quot requiruntur?

Necessario tres, quarum binæ a dextrâ & sinistra parte stare debent, quibus accumbere parturiens possit. Tertia autem ipsius dorsum apprehendens firmum tenebit, ne ingruentibus partus doloribus se in latûs inclinet. Ipsam simul adhortabuntur, ut partus dolores strenue sustineat.

C A P U T LII.

Obstetrix ubi et quomodo sedere debet?

Strenue sane præcincta: & si quidem in Lecto partus perficitur, in sede paulo humiliori sedebit obstetrix, sic ut manuum officia nihil moretur. Si vero in sedili locata fuerit parturiens, humilior in depressiori sede sedebit obstetrix, ut e superioribus locis

cis foetum facile adducere possit; Et aliquantulum diductis propriis pedibus depressius simul ipsam esse oportet, ut propriam faciem retro avertere non impediatur, ne (a pariente) spectata, præ pudore uteri orificium contrahatur. Dein omnium primo vinculis & capillis solutis, quod propter expeditiorem motum fieri solet, digito manus sinistrae oleo inuncto uteri orificium sensim dilatans aperiet, ut chorion illac prorumpere possit. Omnes vero illæ quæ parturienti assistunt adhortari eam sermonibus debent, rogareque illam, ne ejulet, sed omnem ejulatum & spiritum versus inferiora dirigat, quo sic partum promoveat. Cum vero partus dolores urgent, jubere debet ut aliæ mulieres retro ipsam tenentes cum linteis manus ejus firment, ne propriis conatibus se ipsam devolvat. Si vero chorion diutius imperruptum manserit, ipsum unguibus dilacerare oportet, & immixtis sensim digitis dilatare. Caveri tamen simul debet, ne justo plus digitis referetur, ne scilicet foetus subito excidat. Si vero ne sic; orificium uteri sic apertum fervet, donec foetus caput & collum sine quassatione exeant. Naturaliter (sponte) enim orificium aperitur. Prodeuntibus tamen femoribus, hæc appre-

hendere obstetrix debet, illæsaque educere, attendendo ad uteri spontaneam refectionem. Illi autem vim, cum sponte se contraxerit, inferre non debet, ne inflammatione aut hæmorrhagiâ uteri læsio consequatur. Assistentes vero lateri ministræ conduplicatis manibus versus inferiora abdomen propellent. Dum autem foetus exire coeperit, obstetrix manibus linteo munitis, ipsum summa qua poterit pietate excipiet, sollicita quam maxime, ut cum secundinis exeat.

C A P U T LIII.

Posito vero casu quod secundinarum pars quaedam intus remaneat q uid faciendum?

Si uteri orificium adhuc apertum est, statim obstetrix manum finistram intromittat, & quas demum cunque partes ejus invenerit, apprehendat. Et si quidem fundo non adhæreant, educat; quo tamen in casu, & proprii parturientis conatus commodi sunt. Si vero ab utero detineantur, leniter hinc inde moveat. Has tamen, nisi incommode locata magis distent, uterus ipse excludet. Quod si non obstante morantur, porrecto alii mulieri infante, ipsa (obstetrix) umbilicum rescindet.

Si

Si tandem contractum fuerit orificium, ita ut neque manum admittat, neque secundinæ ipsæ prodire possint, utatur omnibus liquoribus & injectionibus, quibus in uteri inflammatione uti solemus, Hac enim accuratione, relaxatâ omni stricturâ, si quid intus remanserit, excidet.

C A P U T LIV.

Veteres quænam in secundinarum retentione exhibuerunt?

Sternutatoria: scalasque adhibuerunt suspensorias, & potionibus ad expellendum idoneis usi sunt. Sed & suffumigia supposuerunt, & pessaria quibus sanguinem promoverent. præterea pondera ipsi chorio appenderunt; quæ nos omnia reprobamus, eo quod partes ipsas inflammare, & præsentem, sine morâ, hæmorrhagiam producere possint.

C A P U T LV.

Puerpera, absoluto partu, quomodo degere debet?

Deterfis spongiâ partibus transferatur in lectum, in cubiculo dubie lucido, situm, duc-

ductis non nihil femoribus, ut si quid forte prodire coeperit, non impediatur. Sed & partes ipsæ linteo cooperiantur, sic tamen ut crebro ibi mutantur. Sed & pubem & abdomen lanis mundis contegere oportet. Et si quidem partus sine notabili læsione peractus fuerit, oleo recenti, cui vini parum admixtum fuerit, eas ipsas partes irrigare oportet. Si vero laboriosus partus præcesserit, oleo dulci & tepido hæc omnia fient. Per biduum deinde a cibis abstinere debet. Tertio vero die per femienpia tepida & innuentionem illam curare oportet. Sed & aqua tepidâ faciem ejus fovebis. Cibos simplices, id est panem, aquam, obsonia, & ova forbilia illi appones, curabisque illam refocillari. Die autem septimo, nullis occurrentibus querelis, balneo, cibo vario, vino parco multa aquâ temperato uti poterit.

C A P U T LVI.

Quomodo novimus sufficientem a partu manasse purgationem?

Eo quod primo sanguis purus et copiosus, secundo foeculentus & parcior, tandem purulentus fluxerit.

C A P U T LVII.

*Si vero a conatu et tensione magis urgentibus
dilacerationes in partu fiant; quid facto
opus?*

Præterlapsis aliquot a partu diebus unguenta e cerâ & oleo rosarum, lithargyrio, cerussa, & alumine composita imponimus, & ipsam deligamus.

C A P U T LVIII.

*Quomodo mammae, affluente a partu copioso
lacte, tensione, dolore gravante, et inflammatione laborantes curantur et mitigantur?*

Imponere primùm debemus, quæ moderate reprimere valeant, id est spongas molles oxycrato imprægnatas, vel Panem oxycrato irrigatum, quem cum palmulis conterimus.

C A P U T LIX.

De cohibendo lacte.

Si vero lac cohibere volueris, herbam Psyllium, coriandrum viride, uvam omphacinam
mi-

minutim contritam linteolis (impones) aut unguento admiscebis.

C A P U T LX,

De mammarum inflammatione.

Si vero mammarum increfcat inflammatio, ea adhibenda, quæ ipsas relaxare valeant. Ita profecto conducent foetus ex oleo calido, aut aquâ calidâ; & cataplasma e succis. Verum & emplastrum e feminibus, atque in declinatione unguentum.

C A P U T LXI.

Si vero parturiens ipsa lactare possit, quid faciendum?

Uti superius innuimus; rite omnibus, & decenter utatur.

C A P U T LXII.

Si vero alia lactaverit, quo modo lac puerperae suppressimus?

Iapidem tunc pyritem minutissime contritum unguento admiscebimus, sensimque mammas ipsas fasciis arctius deligare incipimus

mus, ea tamen devitantes, quæ præcipiebat antiquitas, muriam nempe, cuminum, strobilos, alumen scissile & héderam; quæ omnia propriâ acrimonia inflammationis incrementum duplo majus efficere queunt. Siquidem relaxantia medicamenta mammarum tumori amica sunt.

C A P U T LXIII.

E quibus indiciis conjicimus infantem aptum esse ut nutriatur (vel vitalem fore).

Ex eo, quod ea, quæ illum utero gestavit, per totos menses sana vixerit; quodque vitali mense natus sit, quodque præterea ipse pusio omni sit ex parte integer, omnesque corporis meatus & ductus apertos habeat; quod tandem statim a nativitate vocem firmam, maxime punctus, aut digitis leniter vellicatus, edat, Hæc enim omnia sensibus eum integris pollere testantur, atque completo tempore natum esse demonstrant.

C A P U T LXIV.

Quibus mensibus vitales nascuntur?

Maxime quidem nono & decimo mense; Secundi ordine veniunt septimestres. Unde octavo mense nati difficulter quidam evadere solent.

C A P U T LXV.

Quando et quomodo refecandus est umbilicus?

Postquam paululum infans nostro in aere quieverit, quatuor digitorum ab abdomine distantia forfice vel cultro acutissimo secandus erit. Neque veterum assentiri velim præjudicio, qui instrumento vel ligneo, vel vitreo, aut calamo acutissimo, aut panis duro cortice illum refecabant. Dein cum illum discideris, cruorem, qui in illo compactus remanserat, exsiccabis; & lanâ in filum ductâ, aut linamento deligabis, ne superveniente hæmorrhagiâ periclitetur infans. Sed eâdem ipsâ horâ, quâ natus est, ex utraque parte deligetur, sicque per medium fecetur, ne quæ peperit ipsa, hæmorrhagiam sustineat.

C A P U T LXVI.

Quibusnam respergitur aut lavatur infans?

Veteres quidem muriâ ipsum abluebant. Alii vero gallarum aut myrtorum pulvere. Nos autem caute illis sal & aphronitrum in pulverem redacta inspergimus; Siquidem prædictæ species proprio suo odore illum affligunt. Neque stringi multum fasciis infans debet, a tali enim constrictione male se habet.

C A P U T LXVII.

Qua adhibita cautelâ illos pulveres infanti applicabimus.

Si videlicet valde tener est infans, admisto melle aut oleo, aut succo fœnugræci totum ipsius corpusculum delinimus, aut inungimus, adhibitâ tamen cautelâ, ne vel in os, vel oculos ipsius ejus linimenti quidquam incidat. Exinde abluere ipsum, & aquâ perfundere calidâ aportet. Immissis autem naribus & ori digitis purgari omnia aportet, oleumque infantis oculis instillari. Tandem inducto in infantis anum auriculari digito purgamenta inde educere oportet; & umbilicus lanâ de-

li.

ligatus reclinandus in medium, & linteolo oleo imprægnato cooperiendus.

C A P U T LXVIII.

Quomodo fasciabimus infantem?

Supponentes propriis ejus femoribus fasciam e lanâ mundam & latam, ejusque longitudinis, ut partes omnes involvere queat, sic tamen ut primo graciliores partes devinciantur, & primùm quidem laxius stringantur; Iunctis lateri brachiis, eâ tamen cautela, ut lanæ flocci interponantur, ne ossium protuberantiis sugillantur. Dein latiori fasciâ totum corpus deligare oportet. Verumtamen & caput ipsum linteolo aut lanâ mundissimâ cooperiemus.

C A P U T LXIX.

Ubinam collocare oportet infantem?

In loco sane mediocriter calido, neque multum lucido, sic tamen ut nihil ibidem odoris nares feriat. Lectus ejus molliter quidem, non admodum tamen, stratus sit, ne diutius decumbens infans Spinam vel collum distorqueat

queat. Sic molliuscule firmato capite jacere debet infans.

C A P U T LXX.

Quandonam porrigendum est infanti alimentum?

Dum, post omnem, quem sustinuit motum, turbæ fuerint compositæ; Id est post octo vel decem horas.

C A P U T LXXI.

Quodnam primò alimentum capere debet infans?

Tale alimentum capiat, quod stomachum ventremque ejus purgare, ipsum simul alere valeat, id est mel mediocriter coctum; si enim crudum illud fuerit austerum erit & flatulentum; si vero coctum magis, alvum cohibet.

C A P U T LXXII.

Quomodo mel porrigemus infanti?

Proprio digito Nutrix os ejus illiniet, aut
mul-

mulsum tepidum instillabit, & sic tandem ad lactis usum transibit.

C A P U T LXXIII.

An Lac maternum aut alienum infanti a partu exhiberi debet?

Lac maternum non est commodum; sed alienum; quare non maternum sed alienum lac porrigi debet. Ob prægressos enim partus labores & purgationem lac maternum spissum est & crudum.

C A P U T LXXIV.

Quodnam igitur lac qualitate bonum dici potest?

Illud profecto quod mediocriter album nec subpallidum nec gypso simile, neque subacidum est; sed mediocriter caseosum, ita ut instillatum levissime se in latitudinem diffundat, nec diffuat tamen. Quod ab hoc differentiâ cum substantiæ tum coloris distat, malam lactis qualitatem denotat.

C A R U T LXXV.

An materno lacte nutriendus est infans?

Amicum magis est lac maternum lacte nutricis. A Matre igitur lactari infans potest, præcipue si per restitutam a partu valetudinem liceat. Plenius tamen a nutrice nutritur. Una enim nutrix binis alumnis alimentum sufficiens subministrat.

C A P U T LXXVI.

Quaenam igitur nutrix infanti nutriendo idonea est?

Quæ pubes est; quæ bis jam peperit. Sit præterea proprii corporis speciosus color, latumque pectus habeat. Ipsæ autem mammæ salientes sint & prominulæ, parvæ non nihil; neque papillas admodum magnas habeant, neque rursus raras & exiles. Sit præterea, animi dotes quod spectat, perspicax & moribus integra, infantem quæ diligere possit, nec irâ unquam commoveatur; Sique fieri potest græca sit & munda,

C A P U T LXXVII.

Quomodo instruenda erit nutricis diacta?

Recepto modo, quo nempe nutriri promiscue omnes homines solent, ut sani esse valeant. Necessarium tamen est ut exerceatur corpus; sufficiensque alimentum capiat; ebrietatem vero & indigestionem devitet. Omni autem exercitiorum genere exerceatur, speciatim vero eo, quo partes superiores, brachia præsertim, exercentur, quo lac copiosius & coctum ad mammas appellat. Et, si fieri potest, cum proprio viro ne communicet quidem, ne illicitur veneris usu menstruus fluxus, quo superveniente lac disparet, ejusque rivuli exsiccantur. Primis vero diebus, quibus lactare incipit, cibos capiat molles, & aquam bibat, ne spissius lac infantis recenter nati angustas fauces cum difficultate præterlabatur. Quemadmodum vero infans præterlabentibus diebus & mensibus firmatur, sic & ipsa firmiores cibos assumere incipiet. Primo igitur conditum bibat, cui dein & vinum admiscebit, cum nempe jam horum coctionem pusio sine noxa feret.

C A P U T LXXVIII.

Quomodo dicis ab initio infantem infirmari?

Procul dubio si nutrix ejus vinum copiosum bibat; Cum enim neque matrem totos menses vinum bibentem bene tulerit, licet, cum ejus utero gestaretur, uterus ea quæ ipsi subministrarentur promovendæ coctionis gratia elaboraret, sicque coctum illum ipsum lacteum liquorem affunderet. Nunc autem a propriâ substantiâ divulsus est infans, cui non tantum virium suppetit, ut oblata difficillimæ digestionis subigere possit. Pomi adinstar: Hoc quamdiu arboris utero adhæserit, irruentes facile sustinet tempestates; separatum vero ab arbore, & propria substantia orbatum, minimâ afflante aurâ manifeste affligitur & languet.

C A P U T LXXIX.

Quaenam exercitia in commodum infantis a nutrice fieri possunt?

Tritura in mortario exerceatur, aut cum aliis manus conserat. Pastam præterea & farinam præparet, lectum sternat & aquam portet.

C A P U T LXXX.

Quid faciendum si lac nutricis pravam fuerit.

Alius nutricis lac assumito, quæ si haberi nequeat, lactantis ipsius humorum temperaturæ assuescat.

C A P U T LXXXI.

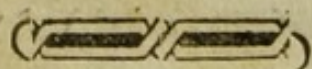
Quid facient illae quibus lac disparet?

Deficit.

C A P U T LXXXII.

Quaenam exhibent veteres, ut lac mulieribus abundet?

Iubent ut omnis generis animalium mammas edant. Vermium, qui ligna corrodunt, recens exustorum, aut vespertilionum cineres cum vino propinant; vel iisdem cum aquâ lævigatis mammas earum illiniunt: quæ nos omnia reprobamus. Si enim illa diætæ simplicitate (lac) disparet; inde fit, quod ventriculus alimenta corrumpere incipiat; minus ergo nutrito corpore, multo minus lactis generant.

C A P U T LXXXIII.

Quid illis, quae iac justo copiosius, aut crassum generant, faciendum?

Hæ, ut lactis abundantia minuatur, exercitiis & laboribus validissimis uti debent. Si vero spissum valde est, alimenta parci nutrimenti capiant, non siccae tamen qualitatis, aquam simul bibant, quotidianisque balneis utantur.

C A P U T LXXXIV.

Ob quam rationem nutrici alimenta acrida et salsa non concedenda?

Deficit.

C A P U T LXXXV.

Qua ergo diaeta uti debet, quae lac corruptum habet?

Cibos boni facileque digerendi succi assumat; sed & ad hypochondria attendatur, si hæc forte non coquant, aut forte viro utantur; potusque quosdam assumant, qui malam humorum qualitatem corrigere valeant, ut simul & lac bonam qualitatem adipiscatur.

C A P U T LXXXVI.

Quomodo medebimur iis, quae lac aquosum habent?

Rarus fit iis balnei usus, & vinum bibant. Frequenter cibum assumant, eum vero maxime, qui solidus sit & nutriens, uti sunt obsonia sicca. Ova simul indurata & frixa, carnesque suillas & caprinas comedant.

C A P U T LXXXVII.

Quoties indies balneo immittetur infans?

Semel quidem erit balneo immergendus, & urgente necessitate quadam etiam bis in die. A frequenti enim balneo corpus liquefit.

C A P U T LXXXVIII.

Quis locus balneo infantis destinandus?

Obscurus & temperate calidus; vitabiturque pro hac operatione frigidus, vel ultra modum calidus.

C A P U T LXXXIX.

Quomodo disponendum est lavacrum?

Sedere debet obstetrix, junctisque genubus; linteo femori us injecto infantem excipiet, demptisque fasciis, oleo illum tepido innunget. Injectæque in pelvim aquæ calidæ, limpidæ, odoreque carenti temperatum caloris gradum conciliabit; exinde sinistrâ suâ manu infantem sub axillâ sinistrâ sic tenebit, ut illius thorax suo cubito incumbat. Deinde demergens illum leviter in aquam dorsum ejus primum fovebit; tandem supine inverso partes etiam illas aquæ immerget, ut omnes tam colli quam axillarum fordes sollicitè abstergantur. Immo postea in os infantis digito salivas ejus auferet. Sed & linguam ejus & gingivas molliter fricabit. Deinde suspensâ manu versus pubem (ventrem) premat, quo ille sui officii admoneatur. Verum cum corpus ejus aliquantulum calefactum sufficienter ablutum & sublevatum viderit, aquæ de novo ipsum egelidæ immergere oportet, ut sic sensim infans aquæ frigidæ usui assuescere possit.

C A P U T XC.

*Quare post balneum sursum sublatis Infantis
pedum plantis caput infra pendet?*

Ideo, ut hac declivitate omnes articulorum
juncturæ extendantur. Cum enim sic spi-
na spatium manifestum accipiat, illæ (junc-
turæ) commodissimo spatio committuntur, sic
ut sibi impedimento esse non possint.

C A P U T XCI.

Quomodo ungere infantes oportet?

Primo quidem prone decumbentes, deinde
etiam supinos, substrato tamen prius propriis
femoribus linteo, sic ut sub totius corporis
inunctione partes modo extendantur, modo
inflectantur. Simul pedes singulasque partes
sic confingere oportet, ut, quæ incurvata
esse debent, premantur. quæ gracilia esse o-
portet, coarctentur, & quæ tandem protu-
berantia, educantur. Simul oculos ipsos pro-
priis digitis leviter perfricare debet; caput
ejus in rotundam formam configurare, genu-
um rotulas in motum ducere, deinde totum
corpus extendere & remittere, omnesque
par-

partes ad proprias functiones peragendas instaurare.

C A P U T XCII.

Ob quam causam oleo infantis oculi obliniuntur?

Ideo ut tunicæ, quæ tunc (quodammodo) immobiles sunt, relaxentur & abstergantur, quo sit illis integra visus facultas.

C A P U T XCIII.

Cur post balneum infantis aures et nares ejus exsiccari jubemus?

Ne forte, cum tener adhuc sit infans, remanente in auribus ejus liquore, meatus refrigerentur & infirmentur.

C A P U T XCIV.

Post quantum a balneo temporis spatium erit uberibus admovendus infans?

Post non longum: cum scilicet omnes a balneo turbæ compositæ fuerint. Si autem citius admoveatur, lac corrumpitur nec nutrit. Quin & ipsa nutrix, si balneum non coxerit prius,

prius, sed sic ubera præbuerit, infanti nocet. Melius igitur est, si balneum digerat, & resiccatis sic prius mammis, infantem admoveat.

C A P U T XCV.

Quomodo ubera praeberere debet?

Manibus apprehensum infantem utrivis lateri admoveere, & ad utramque mamam convertere oportet, sic ut quodammodo manum dextram infans ad sinistram liberam habeat, & utrique mammae admoveatur. Dein ori ejus immittam papillam teneat, & quodammodo latenter premat, ne laboriosa fiat infanti suctio.

C A P U T XCVI.

Quid post somnum nutricem facere oportet.

Deambulare non nihil debet & mammas fricare, ut inspissatum a somno lac solvatur; & sic infantem uberibus admoveat.

C A P U T XCVII.

Quoties lactare infantem intra diem debet?

Sœpius quidem, cum unicâ vice, quantum illi sufficit, capere non possit infans; Si enim diutius suxerit, defatigatur; & bono lacte brevi exsatiatur. Definitus nullus alius hic modus; Sed, cum videris fugere omnino eum velle, mammis eum admoveto, sic tamen, ut neque ante balneum, neque post idem unquam illi præbeantur ubera.

C A P U T XCVIII.

Quid mali accidit infantibus, si ante vel ipso in balneo sugant?

Male mulctantur infantes ante vel ipso in balneo uberibus admoti; Ipsos enim multis variisque morbis corripere necesse est.

C A P U T XCIX.

Quibus indiciis novimus infanti alimentum præbendum esse?

Tunc quidem cum hypochondria ejus cava vel collapsa fuerint; sed tantum simul temporis præterfluxerit, ut alimentum capere possit.

fit. Os præterea aperiet, labiaque continuo movebit. Et si digitum intra labia ejus moveris, ipsa premet, & cum quodam murmurante vagitu fuget.

C A P U T C.

Quomodo distinguemus infantem non adeo ob alimenti penuriam, quam alias ob causas ejulare?

Præcipue fasciam perscrutantes utrumne adstricta magis est, vel forte decumbens infans pedem aut manum contorserit, vel sit, quod eum pungat; vel forte etiam ob alimentum vel lac copiosius assumptum vagiat. Inquirere præterea oportet an non majori stragulorum pondere molestetur, vel contra tenuioribus coopertus jaceat; vel solis ardoribus aduratur. Si enim a re quapiam punctus fuerit, subito ejulare incipiet. Stragula vero utrum plura vel pauciora sint ipsa inspectio vel tactus deteget; Erit enim infantis corpus vel frigidum, vel admodum calidum. Si vero ipsum alimenti vel lactis copia molestat, se hinc inde iactabit, & præcordia elata habebit. Sin ipsum solis ardor adusserit, cum respirationis difficultate rubebit. Hæc tamen
 si

si perseveraverint, morbus est; lac assumere non valebit, & corpus contabescet. His igitur ex signis, omnia, quæ ad eum spectant, erui possunt, & medela afferri.

C A P U T C I.

Quid faciemus si post lactationem continuo ejulat?

Dandus est nutrici, quæ ipsum [majoris cujusdam strepitus sono & blanditiis placet. Absit vero ut illum unquam modo quoquam terrefaciat. Neque etiam semper aut statim illi ob omnem vagitum lac propinari debet, sed moram facere. Si vero nutrici admoti (infantes) ejusmodi ejulatibus exerceantur, & lacte inundentur, ipse ductus galactophorus amplior est.

C A P U T C I I.

Cum obdormiverit infans, ubi collocandus est?

In cunis stratis aut lecto, obvelatâ tamen facie, ut neque a majori lucis, aut aeris impressione lædatur, aut teneros adhucdum oculos pervertat.

C A P U T CIII.

Quandonam gestandus est infans?

Ante cibum; sic ut nunquam post alimentum sumptum gestetur, ne forte vomitus accidat.

C A P U T CIV.

Quomodo et ob quam rationem bajulandus est infans?

Cunæ sint eo modo penfiles, ut facile & leviter in motum duci queant; ipsæ nempe solæ mobiles, basibus duabus firmis innixæ, quo hinc inde vertantur & moveantur; ita ut infans, cum in cunis fuerit, nutricis manu quodammodo ambulare discat. Peraçto vero anni tempore vel in sedili aut curriculo commode bajulabitur.

C A P U T CV.

Post quot dies decidere solet infantis umbilicus?

Post tres aut quatuor dies: quamdiu vero adhæret plumbi usti pulvere commode curatur.

CAPUT CVI.

*Quomodo exactam umbilico configurationem
conciliamus?*

Bullam plumbeam ad denarii similitudinem effingentes imponimus, quæ ipsum proprio suo pondere concavum efficere queat.

CAPUT CVII.

Ad quod tempus fasciandus est infans?

Secundum quosdam ad dies quadraginta; secundum vero alios ad sexaginta. Nos autem tamdiu illum fasciis ligandum censemus, donec integro proprio corpore compactus sit & firmus; quod quidem illis qui bono cum colore nati sunt citius evenire solet, tardius vero infirmis. Neque vero omnes simul fascias detrahimus, sed sensim & per partes. Si etenim simul & semel totum corpus nudaverimus, lædetur illa novitate infans & infirmabitur.

C A P U T CVIII.

Quas primum infantis partes solvimus?

Manus: præterlapsis tamen aliquot diebus & pedes. Ex ipsis vero manibus dextram primum emancipamus, sic ut libertate donata proprio motu exerceatur. Posthâc tandem & sinistram solvimus.

C A P U T CIX.

Quare balneum ingressurus infans primum fasciis liberari debet?

Ut solutis omnibus vinculis illius habitus magis firmetur.

C A P U T CX.

Quandonam et quomodo ad sedendum instituendus est infans?

Tunc, cum sæpius seipsum, ut deambulet, ad sedendum erigit. (Hac tamen cum cautelâ) ut ipsum circum circa stragulis circumdes & munias, quibus fulcire se possit; neve ab initio diutius sedeat.

C A P U T CXI.

Quomodo ad deambulandum instituendus est infans?

Extremitatibus quatuor innixus; projectis videlicet coram eo rebus quibusdam, versus quas incedere cupiat; sicque exerceatur.

C A P U T CXII.

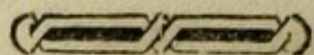
Quandonam ad deambulandum instituendus est infans?

Cum annum integrum compleverit, sic ut stare jam possit; erigendus est ad parietem; vel imponatur sedili, cujus pedes rotulis muniti sint, ut ejus progressu infans gressus fingere & ambulare discat.

C A P U T CXIII.

Quandonam ablactandus est infans?

Post annum & sex menses, vel duobus annis completis, cum jam dentes plus satis firmi fuerint, quo solida alimenta non solum dividere, sed simul exactius comedere possit.

C A P U T CXIV.

Quanam methodo ablactabimus infantem?

Ab aliquot retro diebus sensim incipientes cibos illi apponere, raroque eum uberibus admove-
re; sic tandem lac illi omnino denega-
bimus. Qui autem amaris illinire mammas
solent, nobis non placent.

C A P U T CXV.

Quem primo cibum infanti porrigere debemus?

Micas panis melicrato, condito, aut lacte
imprægnatas, aut alicæ succum, vel obsonium
e tritico.

C A P U T CXVI.

Qualem illi potum dabimus?

Vinum quandoque; aquam vero frequenter
in vase vitreo in papillæ formam conficito &
perforato. Quæ vasis species ruricolis Sta-
phylis aut *πατζυαριον* nominatur.

C A P U T CXVII.

Quandonam dentes emittere incipit infans?

Primò quidem a septimo mense dentes prodire incipiunt, sed non pariter omnibus,

C A P U T CXVIII.

Quaenam sunt primae dentitionis signa?

Pruritus gingivarum aderit, maxillarum ardor, & in cervice nervorum dolor. Unde frequentius sanguinolentus humor ex ore vel auribus prodire solet.]

C A P U T CXIX.

Quibus auxiliis utendum, ne cum dolore et tormine dentes emittant infantes?

A quinto mense incipiendo gingivæ eorum oleo dulci, adipe recenti gallinæ, & leporis Cerebro frequentius perfricandæ sunt. Ultimo tandem melle mediocriter cocto ipsas illinies. Cum emicuerit inflammatio fomentis & cataplasmatibus utere: cavendo tamen, ne nutrix ejus vinum bibat, sed parco alimento utatur.

C A P U T CXX.

Quibus auxiliis inflammationem faucium infantum oppugnabimus?

Iis fane omnibus quæ relaxare valent, uti sunt mel mediocriter coctum, melicratum, ptisanæ succus & his similia, quæ nempe oris & linguæ ulcera maxime leniunt. Frequentius simul ex melle decenter cocto, cum nido hirundinum lævigato, addita decocti parcissimâ quantitate linimentum paratur, & gulæ inducitur. Sin cum siccitate augeatur, cataplasmate utimur. Si vero cum humorum excessu increverit, auxilia reprimentia in usum vocantur, id est cortices granatorum, lentesque cum melle lævigatas imponimus. Interna vero ulcera mediante anthera curamus; vel floribus rosarum folis, vel cum ligustro utimur; ut in quadam rheumatis specie jam exposuimus. Præterea diamoro, diacodio & succo plantaginis cum melle cocto.

CAPUT CXXI.

*Adversus pruritus, exanthemata et phlyctæ-
nas quid tentare oportet?*

Fomentationes ex aquâ calidâ & inunctiones ex oleo, in quo ceræ parum fit dissolutum. Sin exanthemata & phlyctænæ cum ulceribus humidis compareant, utimur iis omnibus, quæ reprimendi & exsiccandi virtute sunt prædita. Post balneum igitur perfundimus eos aquâ calidâ, in qua decoctæ sint rosæ, juncus odoratus, agriosycamina, myrtus & mali granati cortices. Cataplasmatibus simul admiscemus plantaginis, intybi, portulacæ & uvæ omphacinæ folia; Illinimusque oleo rosaceo aut myrtino cui adjecta sunt cerusa; lithargyrium, & alumen scissile.

CAPUT CXXII.

Sonitus aurium et stridorem dentium quomodo curare oportet?

Sonitus aurium & oris strepitus, qui ab humore oriuntur sic curandi sunt. Infanti nempe sæpe melicratum, in quo mel parcum incoctum fuerit, damus.

C A P U T CXXIII.

Adversus tussim quid ei dabimus?

Linctum profecto, qui componitur
vel fluxum ventris peculiariter simul habentes, velut est uteri suffocatio, & sanguinis fluxus; licet hæc generatim prædictis illis addere.

C A P U T CXXIV.

Quinam sunt mulierum morbi, qui a stricturâ oriri solent?

Menstruorum suppressio, inflammatio uteri, tensio, tumor, induratio, & uteri suffocatio.

C A P U T CXXV.

Quinam per fluxum corporis adoriuntur?

Si quæ strangurioso modo purgatur, nec evacuatio procedit. Et ad hæc nonnihil differt, si quæ plane non purgatur, ab ea, quæ ratione suppressionis menstruorum non purgatur; quia hæ causæ morbum indicant. Nam omnino non purgari etiam secundum naturam evenire solet.

C A P U T CXXVI.

De menſtruorum ſuppreſſione.

De ſuppreſſione menſtrua purgationis, aut quotieſcunque ſtrangurioſo modo & cum dolore purgantur, ſic ſtatuimus: Multa ſunt rationes, ob quas mulieres non purgantur. Primum etenim quædam, nulla exiſtente morbi accuſatione, naturaliter non purgantur; dum [alia ætate impediuntur, uti vetulæ & puellulæ; alia autem vocis exercitio menſtruum ſanguinem conſumunt, uti ſunt cantatrices & virili corpore præditæ. Totum enim ſanguinem, qui purgationi deſtinatus erat exercitiis abſumunt, & in corporis ſubſtantiam impendunt; nihilque ſupereſt, quod uterus pro purgatione recipiat, aſſervet, & quod completo menſe purgationem ſuppeditet.

Alia vero ſunt, quæ partium vel totius corporis malâ quâdam diſpoſitione non purgantur. Totius quidem corporis, uti tenues & emaciatæ, aut præter modum pingues & craſſæ. Partium vero ratione menſtrua impediuntur, cum, velut aliquando contingit, orificium uteri clauſum, aut calloſum habent, vel ſupervenienti ibidem quoddam ulcus cicatrices

trices inducit. Prædictas vero illas causas his
indiciis detegimus. Si enim naturaliter plane
non purgatur mulier; sana, & sine ullâ cor-
poris & uteri querelâ vivet, menstrua licet
nunquam appareant. Quæ vero propter æ-
tatem non purgantur, uti sunt vetulæ & pu-
ellæ, sufficit, si interrogatæ suam simplici-
ter ætatem fateantur. Mala vero totius cor-
poris dispositio medicos non latet. Si tan-
dem uterus locale quoddam impedimentum
habuerit, ab obstetrice perquiri illud, quo
detegatur, curabis; quandoquidem illam men-
struorum purgationem quæ suum tenorem sem-
per servabat, ex eo ipso morbo non ampli-
us procedere contingit. Illas autem, quæ
propria suâ naturâ vel ætate non purgantur,
medicamentis aggredi nullo modo oportet, ne
contra naturæ intentionem operemur. Ne-
que illam, quæ propter exercitia, aut can-
tum non purgatur. Illis vero, quæ ratione
morbosæ cujusdam affectionis non purgantur;
apposite morborum illorum curam applicamus.
Si enim hymen occlusus est, orificium aperi-
mus; sin alia ibidem causa impedimento est,
inventâ auferatur. Deviantem simul a recto
ductu uterum restituas. Inflammatio in quan-
tum præstari id potest, solvatur. Quæ mor-
bo

bo laboraverunt, & extenuatæ sunt refocilentur. Admodum pingues & crassæ graciliores efficiantur. Omnium vero prædictarum morbos & signa & curationes in sequentibus peculiariter exposita, unde curare illas valeas reperies. Atque omnium primo de suppressione menstruum, ab hac etenim initium facimus. Stricturâ igitur & inflammatione in utero ortis supprimuntur aliquando menstrua, quandoque cum dolore stranguriose feruntur. Signa autem talia tunc adesse contingit: Tensio & dolor lumborum, pubis & inguinum. Adest præterea capitis dolor & cervicis, qui frequenter & oculorum basibus communicatur. Appetitus deletur, aures sonant, inflammatur cum rubore facies, plegmone simul mammarum adest, & partium muliebrium ficcitas; quæ omnia in purgationis dies concurrunt. Et hæc quidem cum prædictis signis mulieri accidere solent, quibus & dolores conjunguntur. Collocanda igitur erit in cubili moderate calido & lucido; lectoque molliter strato, cooperiendaque stragulis novis & pilosis, sicque duobus diebus nihil assumat. Loca vero illa in quibus dolorem, tensionem, & pondus sentit, omnis generis fomentis, vel linteis calidis foveantur;

tur; Sed & vesica, quæ oleum calidum continet, non repleta tamen, apposite partibus ejus imponitur. Post fomentationem vero tota illa loca linteis mundis oleo immerfis & expressis cooperiantur. Cataplasmatibus præterea cum melicrato coctione paratis ipsam obvolvemus, & adveniente tertio die, postquam illam oleo simplici inunxerimus, & aqua calida foverimus, cibum ei simplicem, & calidum porrigemus. Si vero prædicta symptomata increverint, dolorque augeatur, venæsectione potius illam secundo vel tertio die curabimus; dumque post venæsectionem vires mulier paulum recuperavit, cum oleo dulci, aquâ calidâ, aut analeptics feminibus lini, scœnu græci & raphanorum (balneum parabimus) sic ut cum eidem infederit, iidem ipsi liquores ad interiora partium penetrent. Et postquam balneum digesserit, fotam & inunctam ad cibum simplicem capiendum invitabis, id est ova forbilia, panem & aquam, & obsonia mollia. Sit autem aqua tepida: tandemque refocillata dormiat. Simul ex eo tempore, donec morbus indies medicamentorum applicatione ad declinationem vergat, plus de die in diem, si vires ejus permiserint, cibi capiat. Tertio vero a venæsectione die, in

insultu quidem doloris, augmento vero morbi cucurbitulam affigere debemus. Remittente autem dolore ipsum locum, qui in pube vel hypochondriis designatur, scarificabimus. Persistente tamen adhuc dolore, iis ipsis locis hirudines commode applicamus, & tandem sanguinem sistimus, vulneribus autem ab hirudinibus factis unguentum imponimus. Et si necessitas exigit denuo cataplasmata e prædictis ingredientibus admovemus, & spongiis succorum uno aut altero imprægnatis ipsa illa loca fovemus. Sed & olei dulcis & calidi oxybaphi mensuram (id est uncias duas cum drachmis duabus) injicimus. Adhibemus etiam pessos simplices, inter quos præcipue ille est, qui ex oleo dulci & calido paratur; sic ut intincta in hunc lana imponatur; aliquando autem & foenugræcum & mâlvam adjicimus. Præter hos paregoricos pessos alii hac methodo parantur: foenugræcum sollicitè lævigatum assumatur, sic tamen ut tantundem lino spermi, & radicis herbæ althææ recipiat; dein affusâ aqua decoquantur; cum autem spissiorē consistentiam acquisiverit liquor, adipe anserino aut gallinaceo ibidem adjecto & dissoluto, cum plumis agitentur, & sic liquor commisceatur. Sed cum copiosiore illo liquore

quore & palmæ pingues rami decoqui possunt, sic ut cum macerati fuerint, ablatis, quos exterius habent corticibus, lævigentur, & sic liquores misceantur. Sed frequentius & melilotum probe contusum, & per cribrum trajectum admiscemus, aut ipsum linteo deligatum incoquimus; sic & palmas ibi decoquimus, & ramos ipsarum contundimus. Et hæc quidem ita accuramus, ut in orbus in melius vergat. Sed & in curru ipsas collocamus, & motu exerceri jubemus. Factâ autem morbi declinatione purgatio sponte apparere solet. Transacto vero aliquali tempore in balneum deferenda erit; uteturque cibo vario, motu, exercitiis, & frictionibus; primum totius corporis, tandem etiam ipsius uteri, quæ hac methodo institui debent. Cum in semicupio federit, aut balneum ingressa fuerit, ibi mulierem cum spongiis aut lanâ ab umbilico ad loca infra posita usque, sine illatâ molestiâ, sic fricabunt, ut indies ejusdem frictionis augmentum faciant. Post semicupia autem vel balneum nunguento ex oleo fusino aut sampuchino parato partes inungent, & interne in orificium inducent. Quo autem major sit profectus pessis etiam externe applicandis uti possumus, quæ recipiant ceram, therebinti-

nam, adipem taurinum, medullam cervinam, oleumque cyprinum. Atque cum malagmate diachylo soluto pessum optimum conficies. Et leniens illud, quod a sampfucho nomen habet, commode applicatur. Ultimo tandem libianum majus. Sic tamen ut si purgationem hæc produxerint parciolem, ultimo ex oleis ipsis in vasis semicupia pares. Vel quod vero proximius per Cateona ipsas curabimus.

C A P U T CXXVII.

De uteri inflammatione.

Inflammationem uteri multæ causæ efficiunt. Quandoque enim frigus illum refrigerat. Quandoque vel a protervo labore, vel a frequenti abortu oritur; vel si obstetrix male in partu officio suo functa sit. Et erit vel totus uterus inflammatus, vel quædam ejus partes. Quotiescunque vero totus uterus inflammatus est, dolor simul ejus accedit cum duritie, siccitate & ardore; præterea lumborum, partiumque adjacentium, & inguinum gravitas adest. Pulsus vero densus & parvus reperitur; stomachus male affectus est cum opprefione aliquando pectoris. Et cum in pejus ruerit malum; singultus ipsam invadit cum dolo-

dolore cervicis & capitis nec non oculorum, maxime vero ad radices. Præterea frequentior urinæ excretio, dum interea alvus impeditur. Ipsa loca intumescunt, tendunturque cum febribus acutis, mentis alienatione & spasmo. Quotiescunque vero de molestia orificii uteri quærantur, digitumque obstetrix immittit, occlusum se contingere invenit. Accidit ut bubo illi superveniat, tensioque ad pubem pertingat. Quotiescunque vero in uteri cervice, partibus ei adnexis, aut in ipso ejus orificio tumor cum inflammatione reperitur, sic ut in consensum doloris venter trahatur; tum simul quominus ambulet impeditur mulier, simul & urinæ aut alvi retentio aderit, aut plane utriusque excretionis impedimentum. Est autem aliquando illa pars, cui colon; aliquando vero illa superior cui vesica incumbit; alias cervix mediante sua cum aliis partibus connexione, & inde deambulationis impedimentum. Si vero in basi ejus quæ dactylion (annulus) nominatur obtinet inflammatio; exinde dolor & tumor foris apparebunt, & alvus impeditur; si in lateribus; ibidem tumorem inflammatorium & dolorem invenies. Si tandem in ipso uteri fundo; dolor erit perpetuus, & tensio pondusque

que in ipsâ umbilici regione sentientur. Frequentius ipsum uteri orificium revulsum erit, dum, interne versus superiora attolletur, sic quidem, ut si illud per obstetricem examina-veris, nullam uteri accusationem esse respondeatur; dum interea totum uterum inflammatio occupat. Non solum vero in omnibus ejus partibus superius memorata accidunt, sed illis præterea omnibus quæ cum ipso connectuntur tensio communicatur. Ipsa vero abdominis integumenta, tumore inflammatorio multum invalescente, intenduntur; quod etiam nonnunquam præter omnem uteri accusationem accidit, solis nempe affectis integumentis; cum vero una eademque utriusque mali sit curatio, hæc distinguere superfluum duxi. Ut vero ea, quæ ad hujus morbi curationem pertinent, memorem, ea poterunt in usum vocari, quæ superius præscripsimus iis, quibus menstrua vel suppressa sunt, vel cum dolore procedunt. Si quidem & has in cubili mediocriter lucido, & calido decumbere præcipimus, tranquillasse, atque sic duobus diebus a cibis abstinere. Manibus interea calidis earum extremitates foveantur, lanisque cooperiantur. Sed & tertio die, si inflammatio augeatur vena
fe-

secanda erit, & semicupia in usum vocanda, nec non cataplasmata e feminibus imponenda. Quodsi persistiterit inflammatio venam in ipsa cervice scarificabimus & hirudines admovebimus. Spongiis præterea ferventibus liquoribus imprægnatis & expressis fovemus, prædictoque unguento & pessis utimur. Tandem morbo mitiore facto balneo varioque cibo, vini que potu ipsas recreamus. Si vero huic inflammationi febres simul adjunctæ fuerint, his conveniente medelâ, velut in tractatu de febribus expositum reperies, occurrimus. Ea vero omnia, quæ Antiquitas, vanâ opinione, velut inflammationi adversantia præcepit, reprobamus: id est succum uvæ omphacinæ, aut oleum rosarum, aut rutæ cum lanis fordidis impositum, vel lintea cum felini lævigati foliis. Hæc etenim propriâ sibi acrimonia inflammationem augent & nutriunt,

C A P U T CXXVIII.

De Satyriasi.

Est quidem virorum scæminarumque communis passio Satyriasis; viris tamen magis familiaris. Inde nomen Satyriasis accepit, quod
Sa.

Satyros veteres fabulæ immoderate in venere ferri scriberent. Mulierum vero Satyriasis consistit in pruritu pudendorum cum dolore, ita ut impatienter manus illuc ferant cum insatiabili virorum desiderio, deposita nempe omni pudoris verecundiâ. Si igitur hic morbus ab utero oriatur, verecundiam ejus aufert, illasque quadantenus, ut sui copiam faciant, inducet. Eandem vero curationem adhibemus, quam in suppressione menstruorum & in uteri inflammatione proposuimus.

C A P U T CXXIX.

De Suffocatione hysterica.

Suffocatio, quæ ab utero est, a græcis πνιγμός strangulatio dicitur. Ex eo igitur mulieres nominibus a πνιγμός, strangulatione desumptis nominatæ sunt. Est vero hæc suppressio spiritus seu respirationis cum omnimoda immobilitate, utero scilicet ad thoracem delato. Fit vero etiam mulieribus suffocatio eo modo, ut quasi mortuæ cadant. Oritur autem hic morbus a frequenti abortu, difficili partu, longâ viduitate, suppressione men-

menstruorum, & phlegmone uteri. Signa autem morbi sequentia sunt. Ad superiora appellens uterus Thoraci incumbit, omnem que cum privatione vocis sensum amittunt. Dentibus autem appressis strident, pedesque & manus aliquando tument; quandoque supinae jacent, & hypochondria sublimia attolluntur; expansusque thorax volumine augetur; sitæ in fronte venæ tumidiore conaspiciuntur, dum sudor frigidus per faciem, & cervicem distillat; Pulsus aut nullus aut minimus reperitur. Quandoque citissime ad se redeunt; & surgunt, quæque passæ sunt, norunt; Caput tamen dolent & cervicem, & quandoque delirant. Est hic morbus ob vocis privationem morbo lunatico (Epilepsiæ) & apoplexiæ similis; utpote quæ lethargico, & cataleptico modo obmutescunt: ab iis vero distinguitur, quod iis, quæ epilepticæ sunt aut apoplecticæ, & quæ quodammodo vermibus laborant, nulla uteri accusatio concurret, uterusque in situ sibi proprio reperiatur. Si vero uteri suffocationem patiantur, effervescent uterus, & cum ad superiora pervenerit, cadunt; ex eoque *συνπιπτεσθαι* vel deciduæ nominantur. Et sub paroxysmi finem, post spasmus, salivam copiosam profundunt, pulsum

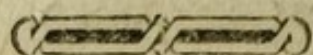
sum majorem habent, & cum ad se redierint, totius corporis dolorem sentiunt. Quæ autem apoplecticæ sunt, & ipsæ quidem majorem pulsum habent, & præsentia mala si effugerint, paralyticæ evadunt. Hystericæ autem aut parvum, aut celerem & densum pulsum habent. Distinguntur autem ab hystericis catalepticæ & lethargicæ, quod semper febrem comitem habeant; hystericæ vero nunquam. Quæ tandem vermibus laborant, intestinorum vellicationes sentiunt, verminosorum pulsum habent, sanusque est uterus. Et hæc quidem est hystericæ passionis a congeneribus morbis distinctio. Suffocatio vero est morbus a stricture, eaque quandoque diuturna, ortus. Quare curationem sic adornavimus, ut quotiescunque primum invadit morbus, paregoricis ad moderamen redigatur. Cum autem disparuerit, frequenti vero recidivâ affectio in chronicam abiverit, per metasyncritica curabitur. Cum igitur in hunc morbum mulier inciderit, collocabitur in cubili calido & lucido, hac tamen adhibitâ cautela, ut lectisternia sub capite sublimiora sint, ut erecta quodammodo jaceat, pedibus & manibus recta extensis. Ipso eodem in morbo oculi distorqueri solent, menteque frequentius alie-

tur. Sic autem excitanda erit admovendo nempe partibus mediis fomenta, quae calorem concilient; manibusque calidis omnes extremitates foveri curabis. Sin aponia illa diutius perseveraverit, multum illi commodi cucurbitulas ficas pectini & inguinibus admovendo, procurabis; Lanis simul mundis omnes extremitates cooperiantur; osque illius quadantenus aperientes, aquam calidam instillamus; exinde melicratum adjicimus, motumque illi in lecto pensili conciliamus. Postquam vero mentis compos denuo facta fuerit, si nulla debilitas adfit, ob quam, praemissa parcâ cibi refectiione, impediatur, statim vena secanda erit, & injectionibus ex oleo factis, & femicupiis erit curanda; inunctaque tertio die cibum simplicem capiat; donecque morbus declinaverit, quotidianis cibis nutriatur; cataplasmatibus simul & fomentis curetur, nec non praedictorum applicatione. Factâ autem declinatione unguentis, & emplastris simplicibus utimur, eamque balneo, cibo vario, bonoque vino refocillamus.

Si vero frequentius hæc morbi species invadat, morbusque diuturnus fuerit, praedictam methodum, auxilia, appropriataque exercitia in usum vocamus. Dein metasyn-

cri-

critica applicamus, quæ in dropace solito, cucurbitulis metasyncriticis, insolatione, cataplasmatibus acerrimis, femicupiis, & finapismis consistunt. Si vero minor ab his profectus obtineatur, heleborum, intervallo inter singulam radicis repetitionem facto, exhibebimus. Deinde amaricantibus & aquis calidis utere, quorum præfatorum omnium rectus usus in poematice tractatu præscriptus est. Damnamus autem veterum medicorum errorem, qui omnis generis foetide olentia naribus obtrudunt, uti sunt pili usti, extinctæque lampadis odor; Sed & castoreo & resina virosisque omnis generis nares inungebant superiusque retinebant. Præterea suaveolentes pessos e nardo & styrace interne versus uterum intrudebant, quæ eâ inducti ratione faciunt, ut nempe uterus virosa illa fugiat, seque ad suaveolentia convertat. Quidam autem varios strepitus, velut cymbalorum & tympanorum sonum adhibuerunt; Alii autem eidem fundamento innixi sternutatoriis caput implentes aceto etiam acerrimo nares irrigabant. Sunt autem hæc aliena, & vaniloquis, nihilque in bonum proficientibus reliquenda. Quin visa mihi sunt nedum lectu, multo magis scriptu molesta.

C A P U T CXXX.

De tensione uteri.

Tensio uteri accidere solet cum intumescencia quadantenus durâ sub umbilico, dolore etiam ventris & sinus; hepate videlicet & stomacho in consensum raptis. Urina supprimitur, vigiliæ subsequuntur, & puncturæ accedunt. Frequentius autem hæc symptomata menstruorum eruptionem præcedere solent. Tunc enim si digitam obstetrix in orificium immittat, apertum illud reperiet. Eadem vero hic curatione utimur; atque pro uteri inflammatione præscripfimus.

C A P U T CXXXI.

De oedemate uteri.

Oedema uteri a refrigeratione, abortu, difficili partu, aut thrombo sanguinis, in orificio hærente, oritur. Ea autem est uteri intumescencia, ut & ipse venter intumescat. Cedit autem tumor digitorum pressioni, statimque in pristinum statum redit; & si quis has partes manu pulsaverit, tympani adinstar resonabunt. Tumor quandoque cum puncturis

ris, & validâ inflatione hinc inde migrat, quibusdam vero stabilis permanet. Accidit autem quandoque, ut seipsum manifestet, & dispareat oedema. In hujus medelam ea exhibebimus, quæ in stricture & inflammatione uteri jam crebrius docuimus. In id tamen præcipue erit incumbendum, ut hærentem in orificio thrombum adhibita omni diligentia obstetrix perscrutetur, & sine violentia avellat. Si autem chronicus fuerit morbus, tunc oedema illud auxiliis metasynergeticis, ut in uteri suffocatione præcepimus, utentes curamus. Tunc epithema a ficibus dictum, vel a feminibus, vel polyarchium, vel laurinum imponimus. Curamus autem eas balneo aquæ infidere, in qua pastinacam, daucum creticum, & pulegium incoxerimus. Verum peculiari-ter artemisiam admiscemus, porri fasciculum, hyssopi & lauri. Ex his omnibus coctis semicupium paramus. Pessos præterea cum prædictis ingredientibus conficimus, sic tamen ut pulegium simul recipiant & nitrum, rutam & bilem taurinam, quibus omnibus commixtis, pessum adornamus. Est autem & alius pessus, qui recipit caricarum pinguium diligenter lævigatarum, sic ut earum femina dispareant dr. j. Cumini dr: ij Aphronitri dr: j.

Pessi

Pessi autem omnes acerrimi cum lanæ fuerint inducti in oleum aut lac intingi debent, & sic imponi. Cucurbitulas autem metasyncriticas ipsis iisdem partibus commode affigimus, & hinc inde fortiter trahendo adducimus. Jubeamus præterea aqua calida uti, ultimo autem frigidaë balneum ingredi.

C A P U T CXXXII.

De Phlegmone uteri.

Utero phlegmone affecto talia signa accidunt: Durities sub umbilico cum quadam inflatione, sic quidem ut digito si prematur, cedat, seque paulo post rursus restituat. Ab dominis vero cutis proprium sibi colorem non habet, & digitis admotis affligitur. Sed & hoc in morbo eadem exhibemus, quæ in capite de uteri oedemate fuere præscripta. Et post injectiones ex oleo simplici in sinum factas, etiam oleum cyprinum & irinum injicimus.

C A P U T CXXXIII.

De uteri Duritie.

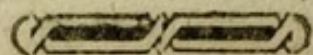
Transacta inflammatione uteri durities oritur & hæc quidem quandoque solum partialis. Habet autem hæc signa: Externe durities quædam apparet; sic autem detegitur, si nempe digitum induxerit obstetrix, dextreque intruferit, dolorem quemdam percipit mulier. Præterea cum aucta fuerit ipsa hæc durities, quæ (suo pondere) trahitur, dolorem in renum regione, ad inguina, & pondus in ipso pectine sentiet. Si vero in ipsa uteri cervice durities fuerit, foris quidem nullus invenitur tumor, cum autem obstetrix digitum in orificium miserit uteri, ibi durities & hians orificium invenitur, sic ut propter puncturas & dolores viri admissionem mulier ferre non possit. Nam hæc causa (Scirrhus nempe uteri) a callo in hoc differt, quod callus in totum nihil sentiat. Curationem eandem admittit, quæ in stricture uteri descripta est, hancque adhibebimus.

C A P U T CXXXIV.

De dolore uteri.

Dolor uteri post partum sequentia signa habet. Cum uterus seipsum versus stomachum converterit, dolor oritur insignis, & corpus affligitur. Quandoque etiam exinde exanimantur. Comatoso videtur quodammodo morbo correpta. Differt autem ipse hic morbus ex eo, quod neque oculi pervertantur, nec spuma defluat, neque nervi convellantur. Carosi simul detineri videntur. In quibus autem frequenter afflictionem passæ fuerint, perpetuo exinde morbo obruuntur. Si igitur sine omnimodâ virium prostratione morbus fuerit, sanguis detractus juvat. Sin parca fuerit, cucurbitulæ inguinibus affigantur. Si vero solito diutius (soporosa) jaceat, naribus ejus apponere oportet lanam tinctam, & sordidam igne fumigantem, vel quidquid aliud odore ingratum. Quin & aquæ frigidæ ipsam perfusio juvat. Vel rutam cum melle, aut oleo cyprino lævigatam, vel quale demumcunque aliud cataplasma calidum apponere oportet, dum interea coxas & corpus ejus perfricamus. Dein cum ad se redierit, totum corpus vino per-

perfundes, vel etiam illud potandum dabitur, non tamen ea copiâ, quæ solitam hujus corporis portionem superet. Sed & sinapismum ventri impones. Tertio vero die aut quarto imponendus est, donec & corpus rubeat. Si durities permanferit, moderate emollire videtur felinum in lacte solutum, dein lævigatum. Deinde ipsum illud primum in lacte coctum cum cerâ albâ, medullâ cervinâ, oleo irino, aut axungiâ tauri & rosis mixtum. Danda etiam est potio castorei, aut cyperi eadem dosi. Si vero uterus exulceratus fuerit, unguentum e rosis & adipe porci recente, quibus albumen ovi admiscebitur, paratur (sicque applicatur. Vel admoveatur utero suffimigium e sulphure apyro, quod dolorem tollens juvat. Si vero vitiata fuerit mulieris purgatio, colocyntidos ficcæ exustæ pulvis inguinibus, & infra mammas impositus juvat. Sin purgatio adest, ea exhibeantur medicamenta, quæ sanguinem promovent, uti sunt costus, pulegium, vaccinia alba, aut peplium, calamintha, satireja & hyssopus. Cibos capiat accommodatos porrum, rutam, cuminum, allia, sinapi, & omne legumen acre. Si vero sanguis, qui ab interioribus partibus prorumpere solebat, nunc e naribus proflu-

fluat; colocyntis uſta per tres aut quatuor meſes inguinibus erit imponenda. Triginta autem præterlapſis diebus a morbo curatam ſalutabis. Quodſi tamen ſanguis non appareat, & emicantem capitis dolorem videris, tunc ſanguis e brachiis mittendus erit, ſicque eam ſtatim curabis.

C A P U T CXXXV.

De molâ uteri.

Morbus mola dictus induratio eſt uteri a prægreſſa inflammatione, a quâ totum abdomen ita diſtenditur, ut prægnans mulier eſſe videatur. Quandoque vero generatione in utero factâ, nihil inde niſi caro augmentum capit; unde immittens obſtetrix digitum in uteri oſculum duritiem illam ipſam reperit. Aliquando tamen totus uterus ex hoc morbo patitur, ſic ut totum abdomen cum lapideâ duritiæ volumine augeatur, reliquumque corpus cum malo colore & anorexiâ contabefcat. Dictus eſt autem mola (morbus) a pondere, & quod tarde moveatur. Diſcernimus autem eam, quæ molâ laborat, a prægnante muliere, licet ſub initium utrique catamenia non profluant, mammas turgidas habeant,

anorexiam patiantur, pondus in renum regione sentiant, abdomenque indies volumine augeatur, ex eo, quod illa quæ nempe mola laborat indies puncturas & dolores percipiat, præterlapso tempore foetus motum non sentiat, quem prægnantes mulieres præterlapso quarto mense percipere incipiunt. Transacto autem decimo mense abdomen femoraque media volumine omnino augentur, sic ut hydropicus mulieris morbus esse videatur. Sed hydrops ab eâ quæ molam patitur ex eo distinguitur, quod percussum abdomen resonabit, pressumque digitis quandantenus cedit. Hunc morbum incurabilem plurimi declaraverunt, dum quidam statim sub initio curari posse autumant. Nos autem velut morbum chronicum sic & molam tractamus. Sic ut a paregoricis, mediantibus, fomentationibus, cataplasmatibus, & scarificatione, adhibitisque fomentis & enematibus, pessis emolientibus simplicibus, uti est diachylum, & illud Mnasei inchoantes, tandem nos ad metasyncritica convertamus; primum eas analepticâ periodo recreantes. Dein metasyncritica adjicimus, ut sunt dropaces, impositiones cataplasmatum, frictio, fortis tamen, sinapismus & emplastra, præsertim de femi-
ni-

nibus, polyarchium & laurinum, fomentationes e carminativis, semicupia simul metasyn-critica. Et sequentibus cum fructu utimur: aquâ nempe in quâ lauri decocti fuerint manipuli, hyssopus; mentha, marrubium; Pessis demum, qui butyrum, succum hyssopi, adipem anserinum, medullam cervi, & cerebrum ejus recipiant; mel præterea & ficus pingues tenuissime lævigatas & oleum vetus. Sic eam in aquam calidam inducimus & natare jubemus; vel ex eâdem ipsâ aquâ semicupia paramus. Perennante morbo etiam he-leborum dabimus, sed & suffimigia suppone-mus. Verum suffimigabant veteres massâ e croco, styrace, myrrha, resinâ & artemisiâ paratâ. Dein decoxerunt pulegium & oleum, earumque fomentationi destinaverunt; quin & cardamo in aquâ decocto usi sunt. Quæ omnia, siquidem plurimis utilia esse queant, approbavimus.

C A P U T CXXXVI.

De Haemorrhagia uteri.

Hæmorrhagia uteri ex partu difficillimo, a-bortu, aut exulceratione oritur; cum nempe
ob

ob vaforum rupturam major sanguinis copia in finum muliebrem effunditur. Consequitur autem major mulieris laborantis corporis debilitas, tenuitas, pallor corporis & anorexia. Est autem morbus ille periculosus, siquidem, cum fluxus nonnisi cum magna difficultate cohibeatur & siccet, omnis aliquando sanguis transfluat. Cæterum hæ omnes, dum cura in iis instituitur, jacere debent in cubili parvo & obscuro, & ægra in lecto pedum extremitates magis elevatas habere debet, observata omni quiete & tranquillitate corporis; Omnis enim motus fluxum promovet. Sic tamen decumbat, ut pedes complicati sint. Spongiis interea magnis, aquâ frigidâ aut oxycrato imprægnatis has partes humectare, vesicam nempe, renes & inguina, sic tamen ut crebrius mutenter, ne corpus, æstate præsertim, incalescat. Extremitates omnes constrictæ teneantur, & fasciis ligentur. Omnia aquæ frigidæ submittantur, facies etiam aquâ recenter haustâ perfundatur, & totum corpus ejus flabellis ventiletur. Sed & caput ejus oleo hispanico frigido inungimus & per intervalla acetum sorbillandum damus. Præterea semicupia cum oxycrato paramus, vel cum aqua in qua myrtus, juncus odoratus,

tus, agriosycomora, granatorum cortices, cæparumque pelliculæ, & asphaltum incocta fuerint, quibus coctis & refrigeratis mulier infideat. Si vero quod corporis motus hæmorrhagiæ aduersetur, femicupis uti nolueris, poteris hanc aquam injicere; aut succum plantaginis, rubi, intybi, aut uvæ omphaci-
næ, aut psyllii herbæ in pelli formâ applica-
re. Persistente autem morbo, hypocistidem, acaciam, & felinum in aceto soluta exacte-
que lævigata ut pessum cum lanâ imponere poteris; quibus tamen ingredientibus ompha-
cii nonnihil addes. Et lana mollis aceto im-
buta orificio uteri commode applicari potest, quæ defluentem sanguinem excipiat, ne com-
pactus ibidem has ipsas partes adurat. Erit autem lana illa crebrius permutanda. Cucur-
bitulæ præterea, quibus vis sanguinem sisten-
di inest, multâ cum flamma iis ipsis partibus affigantur, sic ut cum moram ibidem aliquam fecerint, rursus auferantur. Adhibetur eti-
am epithema, quod ex palmulis componitur, admixtis cydoniis, alumine scissili, gallarum nucibus, aloe, hypocistide, acacia, & om-
phacio, quæ omnia cum oleo & cera incor-
porantur. Vel parantur epithemata illa ex herbis, utpote portulaca nigra, psyllii her-
ba,

ba, uva omphacina (oenanthe Dioscoridis nifallor) plantagine & intybo, quæ omnia lævigata cum aceto commiscentur, vel etiam cum palmulis in aceto coctis. Utimur etiam pellis gymnasticis dictis, qui habent gallarum nucem, thus olibanum, chalcitem, & terram figillatam, sic ut pulverizato succo ex prædictis herbis cuiuspiam admisceantur. Vel etiam pulverem spongiæ ustæ, qui hac methodo præparatur. Spongiam recentem pice liquida imbutam in ollam novam immittes, & relinques, donec sic combusta fuerit, ut in pulverem redigi queat; huiusque cochlearis mensuram cum prædicto succo commiscebis, vel cum ovi albumine lævigabis. Verum si forte jugi sanguinis fluxu ardor ibi appareat, aut exulceratio, non timere magnopere debemus, illudque trohiscis dysentericis curamus. Et si quid prorsus periclitaretur, sensim tamen illam curare interea oportet, ut morbi illius (hæmonrhagiæ sane) discrimen evadat. Cibos apponimus vi sanguinem sistendi præditos, id est oryzam, lentesc, polentam cum aceto coctam, & cum oleo hispano conditam. Dabimus etiam intybum, lactucæ caulem, & ova indurata. Ex avium genere columbam dabimus, aut perdicem aut gruem
cum

cum oxycrato, myrti fructu & oleo hispano coctas. Ultimo tandem vinum exhibemus; & cum integram valetudinem recuperaverit, tardius eam lavari permittimus.

C A P U T CXXXVII.

De mulieris sanguinis fluore.

Hic mulierum morbus ex humorum abundantia oritur. Cum nempe a longo tempore (humor) ex utero effunditur variū coloris, mulier autem quæ ipsum fluxum patitur ab ipso utero malum colorem corporis habet, & anorexiam patitur, intumescitque, cum deambulare coeperit, & pedes oedematosi fiunt. Distinguitur autem hic morbus his signis, quod nempe dolor adsit vel non. Et illæ quidem, quibus dolor adest, simul aliquando ulcus habent. Ulcus autem inflammatione lædit; Estque quandoque sordidum, aliquando vero purum. Ille tamen fluxus, qui sine ulcere est, & dolore, sic ut solus humor feratur, auxiliis iis omnibus curari poterit, quæ in hæmorrhagiâ uteri exposuimus. Si cui tamen simplicia dare medicamenta placuerit, ut est leporis, vitali, ovis, cervi, si reperiatur, coagulum, non adversamur. Quia & vinum granatorum,

malicorium, aut pini corticem. His omnibus contritis & lævigatis, pulveris dantur deglutiendi Scrupuli duo. Satius tamen erit, si palmulas, & mala cydonia decoxeris, ipsumque pulverem huic decocto admiscueris, sicque potandum præbeas. Quotiescunque vero dolori adjunctus fuerit fluxus, injiciendum erit salicis decoctum; aut ptisanæ; utendum præterea erit cataplasmatibus calidis ex omni genere calefacientium & relaxantium; appofitisque cibis erit nutrienda. His enim auxiliis & constitutum in inflammatione ulcus curatur. Si vero sordidum fuerit ulcus, quod inde noscitur, si saniosus potius humor, quam purus feratur, iis utimur remediorum speciebus, quæ in dysenteria non purâ adversus ulcera sordida adhibemus. Cum primum quidem de ulceribus in utero oriundis præcepta dare instituerimus, ibidem absolutam curationem reperiēs. Si vero diuturna fuerit hæc affectio, periodicam curationem in usum vocamus, quo vires mulier reparare, radicalis corporis humor restitui, omnibus in metasyncritico cyclo adhibitis malus fluxus debellari, & corporis robur recuperari possit.

C A P U T CXXXVIII.

De fluxu seminis mulierum, quem graeci gonorrhoeam nominant.

Semen in hoc morbo mulieribus, sine cupiditate, effunditur; sic ut cum colore pallido & debilitate earum corpus contabescat. In hoc igitur morbo, præter fluxum, & semen profunditur. Remedia omnia, quæ vi adstringente pollent, in usum vocanda sunt. Sed & laminâ plumbeâ renes earum loricari oportet, sicque fasciis deligentur. Sint præterea stragula parca, æstivisque integumentis cooperiantur. Virorum adeo conspectum fugiant, neque de rebus venereis intercedat cum illis confabulatio. Per intervalla vero methodo metasyncriticâ, cujus curationes & labores sæpius expositi sunt, corroborentur.

C A P U T CXXXIX.

De Debilitate uteri.

Mulieribus, quæ debiles habent uteros, menstrua abundantiora, & frequentiora in mense, ut plurimum cum anorexia, profluunt. Et viri semen non retinent, sed emittunt; abortiunt præterea, foetumque ad legitimum tempus gestare non possunt. Ea autem est exclusio feminis, ut quam ejus portionem in viri commercio pro conceptu receperit uterus, illam post primum, secundum, aut tertium diem ejiciat. Abortus vero cum duobus aut tribus mensibus jam completis, foetum tenuem adhuc, necdumque animæ unitum emiserit. Intempestivus vero partus, cum ante legitimum tempus, approximanteque jam partus die, foetus imperfectus adhuc effunditur. Huic ergo malo commode ea adversamur curatione, quam adversus uteri hæmorrhagiam, & sanguinis fluorem exposuimus. Eandem enim cum fluxu chronico causam agnoscit.

C A P U T CXL.

De paralyfi uteri.

Quotiescunque paralyfi uterus laborat, osculum ejus cum frigore callosum, resolutumque fit, partesque generationi destinatae insensibiles sunt, neque digitorum obstetricis attactum sentit; Ipsaque mulier veneris usum odit & abhorret, sique coacte admiserit, non concipit. Quare & in gradiendo impeditur. Ipsa praeterea menstrua vel supprimuntur, vel inordinate fluunt. Curantur vero ut illae, quae suppressis menstruis laborant; utque illae, quae cum dolore purgantur.

C A P U T CXLI.

De omnibus uteri inclinati modis.

Uteri cervix atque osculum versus quatuor partes inclinantur & convertuntur. Sed & superiores quandoque partes uterus petit. Detegitur autem illud obstetricis digito, & aliis quibusdam signis. Si enim in latus inclinetur uterus, qui e directo est pes tenditur, in corpore frigus percipitur, & in deambulando impeditur. Si vero versus anteriora fiat

in-

inclinatio, tensionem in pectine sentit, urinæque excretio impeditur. Si posttrorsum se inclinet, scybalosum cum inflatione progressum sentit, mulierque summa cum difficultate alvum egerit, maxime si in recti annulum inclinatio facta fuerit. Sed signa illa omnia detegi solent; Quare sic eam uti superius exposuimus curato-

C A P U T CXLII.

De sterilitate uteri.

Sterilitas communis est cum virorum, tum & mulierum affectio. A pluribus vero causis oriri solet. Vel etenim mulieres plane non concipiunt, vel si conceperint non retinent. Vel in legitimum sane tempus gestare (conceptum) non potuerint, ut omni ex parte integer foetus excludi valeat. Ipsa vero sterilitas aut in virum aut in foeminam cadit, si corpus eorum morbo aliquo, præsertim illarum partium, quarum integritas ad conceptum requiritur, laborat. Per virum tamen conceptus impeditur, si totum corpus antecedenter morbo, præcipue diuturno, laboraverit, unde fit ut semen ejus tenuè sit ab
hu-

humiditate forte aut valida refrigeratione, vel si id calore justo majori corruptum est; vel ob propriam incontinentiam & frequentiores veneris usum, quibus virilium partium debilitas successit. Per virum præterea conceptus impediri solet, quotiescunque eviratus est, aut generationis organa resoluta sunt, id est in latere hymenem habent, per quem semen ejuculantur. Similis etiam sterilitas ob morbosam mulieris affectionem reperitur; si nempe tenuis sit, extenuata, phthifica aut tabida; vel si contra præter naturam crassior est & obesa, aut iracunda & facile mobilis. Ratione autem partium (generationis) impediuntur mulieres, quotiescunque non purgantur, vel osculum uteri clausum habent, vel perversum vel membranâ obductum, vel quapiam de causâ vitiatum, si nempe callositatem ibidem, duritiem aut ulcus habent. Vel si in congressu viri semen non emittant, unde steriles sunt & ad generationem ineptæ. Curantur vero prædictorum singula peculiari methodo; sic ut qui morbo laboraverit vir exercitiis, inunctione, aut vario cibo restauretur. Sin morbus diuturnus in morâ sit, curetur ille primum & sic vires reficiantur. Castrati

strati vero, ut in Chirurgicis dicetur, curandi sunt. Pariter & mulier curetur, & recreetur. Si vero a causâ quapiam orificium occlusum sit, vel si hymen clausus fuerit, aperienda sunt. Sin ulcus habuerit, varius est curæ modus. Callositas & durities emolliendæ sunt. Nulla autem præter has causas invenietur alia quæquam, quae sterilitatem causet, aut conceptum impediat.

C A P U T CXLIII.

De difficili et laborioso partu.

Multæ sunt causæ quæ partum laboriosum & difficilem faciunt. Alia enim ab ipsa parturiente oritur, alia autem ab excludendo foetu. Quidam tertiam quidem causam statuunt, quæ nempe a causis externis oriri solet. Aliis vero & quarta statuitur mixta dicta, quod ex prædictarum omnium concursu oritur.

C A P U T CXLIV.

Quomodo dicunt ab ipsa parturiente partum evadere difficilem.

Si nempe iracunda fuerit, vel verecunda,
timida.

timida, aut primariola. Si toto præterea corpore fuerit tenuior, vel obesa admodum, vel torosa; vel si infirmi corporis ratione impeditur. A partibus autem peculiariter difficultas oritur, si uterus inflammatus fuerit, vel tumores quidam impedimento sint. Vel si approximante partu hæmorrhagia vel congestio adfit, vel in vesicâ calculus, vel si coacervata in colo scybala sint. Hæ enim causæ omnes foetus exitum difficilem reddunt.

C A P U T CXLV.

Quomodo dicunt per excludendum foetum partum difficilem evadere?

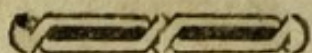
Procul dubio cum maximum caput fuerit vel totum corpus uteri capacitatem suo volumine superaverit. Vel foetus si hydropicus est, aut gibbus, vel infirmus, tumidus aut mortuus, vel etiam præternaturaliter locatus.

C A P U T CXLVI.

Quot et quibus sitibus nascuntur foetus?

Praecipue quidem quatuor sunt fituum species: Capite, pedibus, lateraliter situs, aut conduplicatus se offert foetus. Peculiares vero situs

tus plures reperiuntur. Foetus enim ille qui capite fertur, quandoque quidem capite in orificio uteri hæret, dum reliquum corpus obverse situm est. Qui præterea velut præcedens capite procedit, vel illud in orificium intrusit, vel pone impegit. Vel obliquum se ipsum offert, & sic quidem aliquando, ut ne reprimi quidem possit. Aliquando unam manum profert, dum reliqua pars intus junctis pedibus, vel etiam divaricatis invenitur. Alius vero fitus, cum pedibus sic procedit, ut oppositum quidem uteri orificium in recta directione sitos pedes recipiat, dum interea manus lateribus aut antrorsum junctæ sunt; vel cum ipsos pedes ab ostio deviantes retro impingit. Quod quidem alias infantis progressui moram afferre solet; alias vero nullam. Et aliquando unum quidem pedem, alias vero utrosque manibus scilicet in caput converfis, promittit. Aliquando divaricatos pedes in oppositos uteri parietes impingit. Quandoque conduplicatis pedibus, genibus prodire cogetur. Alias vero sedentis adinstar conduplicatis iisdem, nates extus offeret. Vel erunt e contrario sic duplicati, ut pedum plantas capiti junctas in orificio uteri invenias. Foetus autem oblique fitus, quandoque
la-

lateri innititur, quandoque supinus jacet, vel eum in **dentes** primum invenies. Sic igitur conduplicatus & vexatus esse poterit.

C A P U T CXLVII.

Praedictorum situum quinam optandi sunt et secundum naturam?

Quotiescunque capite sic fertur (foetus) ut statim caput ejus in uteri orificio inveniatur, manibus procul dubio lateribus appressis.

C A P U T CXLVIII.

Quis foetus partus bono situi proximior?

Quotiescunqur junctis & in orificio uteri locatis pedibus, manibus sane lateribus junctis prodit. Nondum tamen statim ipsum obstetrix educat; sed, cum progredi inceperit, manum immittens manus ejus apprehendat, ipsasque adducat, ne expansa brachia intus hæreant. Sed e binis sitibus præferendus ille est, ubi foetus capite prodit.

C A P U T CXLIX.

Quomodo dicunt ab iis, quae extrinsceus adveniunt, difficiliorem fieri partum?

Sæpissime enim id ex vehementi aeris frigore, aut calore paulo majori accidit. Vel cum parturientes iis, quæ necessaria sunt carent.

C A P U T CL.

Quomodo dicunt per Chorion impediri partum?

Cum tardius illud a fundo uteri solvitur, vel adeo tenaciter adhæret, ut nonnisi cum difficultate excerni possit. Vel tenue adeo est, ut ante partus tempus solutum fit, priusque liquorem illum effuderit, quem pro infantis lubricitate præparatum servat.

C A P U T CLI.

Quomodo dicunt, quod partus per alium modum, qui ex omnibus his causis componitur, impediatur?

Quia foetus infirmus est & debilis, & ideo
in-

inchoatis parturientis conatibus non cooperatur. Aut equidem mortuus est, vel parvum caput habet, & ideo orificium dilatare nequit, neque ab obstetrice facile apprehenditur. Et hæ quidem sunt causæ difficilis partus, quas ego Moschion & cætera antiquitas statuere decrevimus, Soranus vero alias adicit causas. Statuere enim illi placet vel a strictione partium impediri, coactis nempe & exsiccatis partibus; vel ob solutionem, ab abundante humore consumptis ob sanguinis fluxum parturientis viribus. Statuit præterea illum impediri ex illis causis, quibus orificium uteri occludi solet, ut sunt: Sanguinis Thrombi, & clausuræ, vel fluoribus, siue hæmorrhagiis, & pluribus his similibus. Vel foetu mortuo, aut oblique eodem præternaturam locato; vel excedentibus ventris partibus, manibus aut pedibus; vel quod foetus adsint quatuor aut quinque numero.

C A P U T CLII.

Quid sub partu curandum erit apud illas, quæ tarde et difficulter pariunt?

Sunt quædam quæ propter strictionem & coarctationem a siccitate factam, immo & inflamm-

flammationem impediuntur; five hoc a vehementi frigore patiantur, five ob duritiem corporis, foetus, aut ob uteri majorem coarctationem, cum nimirum hic post longum tempus foetus sit; five id ratione obesitatis, terroris aut iracundiæ acciderit.

F I N I S.

Annotations et correctiones in graecum Moschionis textum.

In Proemium (a) πῶς mihi hic videtur intercalandum. (b) ut Auctor sibi constet debet hic loco λατίνων, Ἑλληνικῶν reponi (c) loco αὐτῆς τῆς μαίης lege αὐτῆς ἡ μαία.

In caput. 2. (a) ἐστὶ additum e meo Mspto.

In caput. 3. (a) κοιτὴν videtur nominare τὴν ἐδραν, quam latini podicem vocant et (b) φύσιν vel φύσιν, τὴν κύσιν vesicam, quo tamen vocabulo etiam aliquando per decursum operis muliebria indicat.

Cap. 5. (a) Gesneri editio habet τῆς μήτρας χιτῶνος, quod magis grammatice exprimitur in meo Mspto uti correxi. (b) videtur indicare quod hoc apparatu contineantur ovaria, Tubæ, secundinae, et fœtus: illa quidem externa, seu peritonæi duplicatura, hæc vero interna membrana.

Cap. 6. (a) χωρίον MS. habet loco χορίον, velut si quis diceret agellus in quo sparsum semen fructificatur (b) συγκέκλιται e MS mihi magis arridet quam συγκεκλήται, aut συγκεκλεισθαι, uti Gesnerus habet.

Cap. 7. (a) facile apparet hunc locum esse mendosum primo quod de orificio seu vagina, non de sinu agatur. Secundo ex ipsis adjectivis neutrius generis: adeoque sic corrigendus videtur hic locus: καὶ αὐτὸ (σώμα nempe) ὑμενᾶδες νευρῶδες, καὶ μείζονι τῶν ἐντέρων ὅμοιον ἐστίν. (b) μείζονι τῶν ἐντέρων ut MS. habet mihi magis placet, quam μείζονι ἐντέρω; quod vagina non adeo majori intestino, puta bovis aut Elephanti similis sit, quam maximo hominis intestino, id est recto (c) loco MS. habet μὲν (d) qui hic in Textu Gesnerianæ editionis sequitur locus videtur abundare et e latino interprete desumptus, utpote qui in meo MS. non reperitur.

Cap. 8. (a) ὁμῶς μέντοι, quæ hic Gesnerus addit in meo MS. desunt.

Cap. 12, (a) ὄχημα poeticum est pro τροφή alimentum (b) Hic deest aliquid, ad quod οἷτινες refertur. Absimile non est Auctorem annuere voluisse, quod singulis mensibus naturaliter tribus præter propter diebus sanguis per uterum feratur: εἰς τρεῖς ἡμέρας ἐφ' ἑκάστῳ μηνί; Cum autem mulier novem mensibus, immo in decimum utero gerat. Computatione omnium illorum dierum, quibus menstruis flante gravitate caruit, facta; habebitur numerus præter propter triginta dierum, quibus foemina post partum purgari solet.

Cap. 15. (a) vocem χρόνω a Gesnero intercalatam retinendam et (b) loco πρὸς δύο μῆνας vel πρὸς δύο ἡμένας; πρὸς δύο ἡμέρας legendam cen-

seo; loco enim πρὸ δύο μηνῶν uti Gesneri editio habet, in meo MS. πρὸς δύο μῆνας legitur, quæ ultima vox facile in ἡμέρας convertitur. Purgantur quidem mulieres pluribus diebus sed duobus tantum ut plurimum merum sanguinem evacuant, quod in quaestione est. Id enim quod sub initium et finem evacuatur, serosus potius humor est. Ad duos vero menses mulieres purgari, vel ad duas heminas nemo artis medicinae peritus admittet.

Cap. 17 (a) Gesnerus quidem ἀπὸ τῆς ὀλίγης correxit per ἀπὸ πολλῆς; Sed ego primam lectionem præfero, nam evacuatio menstrua, quomodo-
cunque illa consideretur semper a pauca quantitate incipit et a parca definit. Sic puellis, primis erumpentibus catameniis, parvus sanguis prodit, et sic sensim imminuta copia apud vietas definit, Idem et in menstruali peculiari-
ter periodo accidit. Incipit enim evacuatio modico apparente fluxu feri sanguinolenti, et sic etiam definit (b) καιροῖς e meo MS.

Cap. 19 (a) MS. quod mihi præ manibus est habet quidem: καὶ φωνὴ γυμναζομένηαι τῇ γυμναστικῇ τὸ αἷμα καταναλίσκεισιν. sed potest Gesneri lectio retineri.

Cap. 20 (a) Responsio hic est imperfecta. Sed potest ex interprete Latino quodammodo suppleri qui sic habet: ex eo quod ad impetum sanguinis molestias sustinent.

Cap. 21 (a) loco καὶ habet MS. ὅταν (b) loco σὺν, καὶ ἐν (c) loco ἔχουσαι legitur in MS. ἔχουσιν.

(d) habet quidem MS., ἐαυτὸν ἐνδεικνύουσι, sed præstat ἐνδεικνύει legere (e) Gesnerus quidem ἦ τι; MS. ὅτι habet: ego vero malim ἔτι δὲ verum amen (f) καινῶ, forte ἀκαίρως excedente, sed nihil immuto () κινδυνεύει MS. habet. et (h) loco τῶν τῶν, αὐταί.

Cap. 22 (a) ἐπέρχονται καὶ habet MS. (b) φανῆ quod in Gesneri editione deest, additur in meo MS.

Cap. 24 (a) πρὸς τὸ συλλαμβάνειν loco πρὸς σύλληψιν habet meum MS. (b) ἔτως, loco. αὐτῶς. (c) τῷ περισσῷ, loco περισσῶς. (d) φορῆται, loco φέρεται (e) loco πλείονι, πλείων. (f) ἦ addit meum MS. (g) et ἦτις adjicit.

Cap. 25. (a) ὁποία εἰσὶ MS. habet (b) τῇ γυναικὶ quæ intercalaverat Gesnerus MS. habet (c) Αὐτορ per τὸ εἶμα τῆς μήτρας modo vaginæ orificium; et ipsam vaginam. modo autem ipsum uteri osculum ut hic indiscriminatim intelligit.

Cap. 26. (a) MS. ἦ adjicit (b) Gesnerus MSpti sui interpositionem his adjectis vocabulis ὁμῶς ἐκ ἀεὶ ἀληθῆ εἶναι, reparare satagit. Sed MS. meum contrarium asserit, uti e textu videre est.

Cap. 27. (a) Textus συνηθεσάτης habet; quod Gesnerus cum Latino interprete per ἀσυνηθεσάτης corrigit (b) MS. hic ἦτις interserit (c) ἰσότητι in ἀνισότητι muta Gesnerus.

Cap. 28. (a) σικχασία tædium grave (b) MS. loco αὐτὸ, αὐτὸν habet.

Cap. 29. (a) loco πῶς lege cum MS. ὁποῖω (b) loco τῶν, τῶ.

Cap. 30 (a) ὁ MS. adjicit.

Cap. 32. (a) προσδετέον per προσακτέον Gesnerus corrigit (b) καὶν φειδομένως τράφη puto hic corrigendum καὶ φειδομένως τραφήτω. (c) ἐγκαθισμάτων Gesnerus ἐπιθεμάτων substituit. (d) καὶ deest in meo MS.

Cap. 34 (a) sic habet MS. loco συναναστρέφωσι. (b) existimo totum hunc locum corruptum sic restitui posse: πάσης τῆς σφοδρότατης διακινήσεως ἀπέχεσας γαληνῶς ἄγειν δεῖ. (c) ἐσφιγμένην habet MS. (d) δεῖ secundum MS. (e) ῥήχῃ substituentum τῷ ῥίφῃ censeo.

Cap. 35. Totum hoc caput mire depravatum est, errores tamen cum e Gesneri correctionibus, tum e MS. et propria meditatione corrigere tentabo (a) ἰσέον MS. addit (b) δὲ deest in MS. et χαυνωτέρως per χαυνωτέραις corrigendum puto. (c) præpositioni ὑπὸ ἀπὸ substituo (d) τῷ καὶ MS. πρὸς substituit (e) MS. quidem ἵνα in καὶ convertit sed malui Gesneri retinere lectionem (f) ἐκτανθῶσιν magis placet quam ἐκτεθῆναι, uti habet MS. enuntiabitur ergo hic locus sequenti modo: Ἐν τῷ ἐννιάτῳ μηνί, ἰσέον ἐπὶ ταύταις χαυνωτέραις ἀπὸ τῆς μήτρας πρὸς τὰ ἀνώτερα μέρη, τὰς μαοθὰς, ἐπιπλέον διάδειν. ἵνα πλησιάζοντος τῆς τόκῃ πρὸς κατωτέρης τόπῃς ἐκτανθῶσιν. (h) τῷ ὀφείλεσι, εἰώθασι substitui posset (i) ἀναγκάσθῃ MS. loco ἐξαναγκάσθῃ habet (k) cum MS. loco ἐξελασικῶν, ἐξελασιαῶς habeat, concordabit magis ἐκείνης quam ἐκείνῃ. (m) διακαταχέειν magis hic quadrat, quam διακατέχειν. (n) ὅπερ MS. habet

et ad foetum refertur (o) MS. loco τῆ ἐμβρύου, τῆ χωρίου habet.

Cap. 37. (a) ἡ est in MS. (b) παῖς deest in MS.

Cap. 40. (a) πορφύρεον non solum id quod purpureum est, sed etiam id quod nigrum et versicolor est denotat.

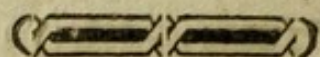
Cap. 42. (a) per ὑμῶν videtur Auctor intelligere membranas Chorion et amnios, uti per Chorion placentam intelligit (b) hic in annotatione Gesnerus ἔνδον per foris reddit, verum potest ut mihi videtur ἔνδον in sua significatione servari siquidem Chorion membrana rupta jam in utero contrahi in minus volumen potest, ut non totam foetus superficiem obducatur.

Cap. 43. (a) MS. τὰ adjicit (b) loco διότι MS. ὅταν habet (c) οἷος in ἕως Gesnerus mutat (d) hic μὴ adjiciendum puto. (e) loco περὶ MS. παρὰ habet (f) loco ἕτε lege cum MS. μήτε. (g) loco ἐδὲν, δὲ scribendum puto (h) αἵτινες deest in meo MS. sed bene supplet Gesnerus ἐκείναι γὰρ. (i) δὲ in γὰρ mutandum cenfeo.

Cap. 44. hic particulam σὺν intercalaverat Gesnerus, quæ in MS. deest. Sed totum hunc locum ut mutilum sic restituendum puto ἢ κάθοδος γίνηται, ἢ τὸ σῶμα ἀνεώχθῃ. (b) Gesneri editio habet ἀνεώξει; MS. ἀνεώξῃ; Sed malim ἀνεώχθῃ. (c) loco ὑγγρασία habet MS. ὑγγρασίαν ποιήσῃ. (d) loco ἐκφέρει lege ἐκφέρεται.

Cap. 45. (a) καὶ quod hic præmittit Gesneriana editio in MS. deest.

Cap. 47. hic per φύσιν mulieris sexum intelligit.

Cap. 48 (a) Τῷ hic adjicit MS.

Cap. 49. (a) habet hic Gesnerus loco τεκῆσαν τίχ-
τσαν. (b) MS. vero loco ῥίπτοντες, ὑπτίοντες, quod
hic magis quadrat; verum tunc (c) ὑπτίαν abun-
dat (d) τῷ σὺν δεδιπλωμένων bene Gesnerus ἀνη-
πλωμένων substituit (c) loco τύχων lege cum MS.
τυχόντος τῆ. (f) τέξη MS. habet.

Cap. 50 (a) τὸν addit MS. (b) ὠδίνας loco ὀδύνας
habet idem (c) apposite sane Gesnerus οἰσυνή-
ρων substituit (d) loco ταῦτα τὰ τοιαῦτα MS. ha-
bet (e) περίπατος loco περίπατον (f) τεθεικός per
τεθειμένον Gesnerus corrigit (g) αἱ MS. addit (h)
συμφθεῖρσι per συμφθεῖρονται corrigit Gesnerus.

Cap. 51. (a) hæc e MS. magis placent quam ὀ-
φείλουσιν εἶναι (b) ὠδίνων magis proprie (c) lege
cum Gesnero προτρέψσαι.

Cap. 52. (a) legendum ni fallor ἐξωσμένη. (b) εὐχε-
ρῶς loco εὐχερῶν. (c) ταπεινότεραν MS. habet (d)
δεῖ videtur adjiciendum (e) ἐμποδίσηται videtur
legendum (f) ἢ quod hic intercalaverat Ges-
nerus videtur rejiciendum (g) ἀποσρέψειν videtur
substituendum (h) loco εἰ videtur ἢ legendum (i)
ἐλαίῳ θερμῷ addit MS. (k) loco ἀνέωξει. (l) πα-
ρακαλέσαι Gesnerus substituit (m) loco δὲ MS.
ἢ habet (n) ὠδῖναι magis quadrat (o) loco αἱ
ἄλλαι γυναῖκες αἱ ὅπιδεν αὐτὴν κατέχουσιν κελεύειν MS.
habet (p) δεῖ e MS. (q) ἀποκλεισθῇ, in ἀποκλυσθῇ
vertendum censeo (r) δεῖ addit MS. (s) αὐταῖς
MS. habet sed per αὐτὰς corrigendum puto (t)
pro ἀσκύντον sane ἀσκυλτὲς legendum (u) ὑπολαμ-
βάνειν per ὑπολαμβάνουσα Gesnerus corrigit (x) sub-

stituendum ἀνοιγῇ vel ἀνοιξῇ (y) loco ἀρξῆται MS. habet.

Cap. 53. (a) videtur legendum γόμα. (b) εὔροι MS. habet (c) idem et καταγοῖ (d) non video cur Gesnerus ὠφέλιμος rejiciat, et ὠφελείτω substituat (f) ἀποκλείσει MS. habet (g) hæc omnia per genitivum absolutum sic efferenda videntur χαλαρᾶς γεγонуίας τῆς πάσης ἐπιχέσεως.

Cap. 54. (a) MS. loco περὶ (b) ex eodem loco διακράτησιν quod quidem etiam retineri potuisset. (c) ἐνεδεσμέυον e MS. loco ἐνδεσμεύσιν. (d) ἀποδεδοκιμάκαμεν Gesnerus substituit (e) et loco παρόντα παρῆσαν. (f) potuisset et ῥύσιν in ῥεῦσιν convertisse.

Cap. 55. (a) vox Græcobarbara quam Gesnerus per pannum interpretatur (b) hujus loco Gesnerus ἐπαλειφῆς legit (c) θεραπεύσεις MS. habet (d) videntur hæc abundare.

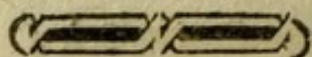
Cap. 57. (a) malim συνεχεσέρας. (b) in ῥήγματα Gesnerus mutat (c) lege ταῦτα.

Cap. 60. (a) e MS. additum (b) μὲν loco μὲν habet MS.

Cap. 61. (a) MS. loco ποιήσομεν, ποιητέον habet.

Cap. 62. (a) loco θηλάσει lege secundum MS. θηλάση. (b) loco φασκίονειν Gesnerus φασκίειν substituit (c) loco φεύγομεν in MS. φεύγοντες legitur.

Cap. 63. (a) apposite Gesnerus εὐθέως ἐκτεχθὲν illi lectioni εὐθέως ὅποι ἐκπέμψῃ substituit; sed tunc (b) φωνήν, quæ vox jam supra occurrit hic exulare debet.

Cap. 65. (a) MS. habet δεῖ loco ὀφείλομεν. (b) loco δῆσειν, δῆσεις. (c) τῷ τεχθέν Gesnerus ἡ τίκτεσα substituit.

Cap. (a) 66. habet quidem hic MS. διὰ τί; sed neque hoc placet. Ut enim cum responsione concordet interrogatio, magis mea sententiā ὁποίοις τισι quadrat (b) legendum ni fallor κικίδων ξηρόν.

Cap. 67. (a) Ταῦτα MS. addit (b) ἐπιμελῶς addit Gesneri editio, quod in MS. prætermissum reperiō (c) hic mihi abundare videtur, vel in δὴ convertendum.

Cap. 68. (a) Gesnerus per ὑποτιθέντα corrigit; MS. per ἐπιτιθέντες; ego vero per ὑποτιθέντες. (b) πόκον magis grammatica diceretur (c) γάσει Gesnerus per τάσει corrigit; ego vero puto quod γάσει servari posset (d) hic dativum accusativo substituit MS. (e) lege cum Gesnero φασκίεν.

Cap. 69. (a) μήτε σφοδρὰ φωτείνω omissio ἥ mihi magis placeret (b) ἣ quod hic abundare videtur deest etiam in MS.

Cap. 70. (a) vel ἡνίκα hic abundat vel secundum Latinum interpretem, ubi (b) ἡσυχάσῃ intercalari debet.

Cap. 73. (a) Διὸ εἰδοθῆναι δεῖ τὸ μητρικὸν ἀλλὰ τὸ ξένον e MS. intercalatum est (b) καμάτε loco κόπε habet MS.

Cap. 74. (a) loco βαζαζόμενον habet MS. γαζόμενον. bene adeoque Gesnerus substituit ἐνγαζόμενον ὀνυχί. (b) loco εἰ χέθει habet MS. ἐκχύθη Gesnerus per ὑπερχύθη correxit.

Cap. 75. (a) hic MS. nonnihil a Gesnerianâ editione differt, hæc enim sic habet. Φιλμωτέρον μὲν παρὰ τῆς μητρὸς τραφῆναι δύναται, ὅπως μετὰ τὸν τόκον ὑγιῆς εἶναι δυνήθῃ. Ambo quidem idem ferme asserunt eâ tantum differentiâ, quod MS. rem paulo explicatius exponat quare hoc prætuli (b) loco μὲν, μὲν ἔν legendum puto (c) et loco. μὲν ἔν, μέντοι.

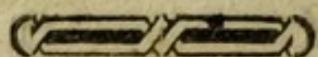
Cap. 76. (a) loco τῆς habet MS. αὐτῆς δὲ τῆς. (b) σπιλώδης deductum a σπίλωμα locus salebrosus, saxum asperum et metaphorice ad mammas translatum quo indigitare velle videtur, ut mammae fint salientes et prominulae: (c) puto hic loco μεγάλως κοιλότητα quod nihil significat legendum μεγάλης τιτθῆς.

Cap. 77. (a) loco ἀνάκται lege cum MS. ἀναγκαῖον, quo posito abundat (b) αὐτὴν δεῖ quæ Gesnerus intercalaverat (c) loco τύχων, δὲ substituatur (d) ἀπλᾶς quidem habet MS. sed præferenda Gesneri lectio, uti e sequentibus patet.

Cap. 78. (a) Τρόπον ut in editione Gesneriana legitur manifestus error est typi. (b) videtur γὰρ intercalandum (c) procul dubio καλῶς ληφθῆναι (d) ὁμοίον hic, non video qua necessitate interserat Gesnerus.

Cap. 79. (a) Non video cur hic Gesnerus καθ' αὐτὸν οἱ adjiciat (b) nonne potius τρίψις (c) cum Gesnero ἀλειφὴν in ἄλφιτον commutandum censeo. (d) hic MS. δεῖ καὶ adjicit.

Cap. 80 (a) Συνεδίδω loco συνδεδέω procul dubio legendum.

Cap. 81. (a) Τηριδόνων nuspiam invenio, sed τε-
ρηδόνων, vermes nempe qui lignum rodunt (b)
τῷ error typi est; lege cum MS. τῶν (c) non vi-
deo cur hic Gesnerus χελιδόνων intercalet (d) lo-
co φερῆσαν lege τεφραν. (e) per ἀκραιότητι Gesne-
rus importunitatem intelligit, malim vero sic
interpretari: simplicitate vel integritate diaetae
illa quae superius fuit praescripta (f) ἢ in MS.
deest (g) optime sane Gesnerus τρεφομένῃ σῶ-
ματος substituit.

Cap. 83. (a) Καμύτοις loco καμάτω MS. habet, sed
est hoc parvi momenti.

Cap. 85. (a) Hujus loco convenientius ἐπισκεψά-
θωσαν diceretur (b) loco ἴσων MS. ἴσως restituit
(c) ἢ τῷ ἀνδρὶ χεῖρωσαν, corrigit Gesnerus ap-
ponendo negativam μή; sed puto, mutato χεῖ-
ρωσαν in χεῖρωσαι lectionem uti est retinen-
dam.

Cap. 86. (a) per σπανίως Gesnerus corrigit.

Cap. 87. (a) loco συμβαίνῃ habet MS. συμβῇ.

Cap. 89. (a) Hunc titulum seu interrogationem
suo non flare loco satis ex ipsa responsione
patet, quare Gesnerus ex interprete Latino al-
ium substituit magis huic capi convenientem,
nempe: *quomodo disponendum est lavacrum*:
(b) corrigit MS. per διαυγής. (c) loco κατιῶντα
Gesnerus καθιῶσαν substituit (d) τὸ error typi
est, et τὸν legendum (e) loco πᾶς lege cum MS.
ὅπως.

Cap. 90. (a) loco τὸ νήπιον habet MS. ἢ νηπίς. (b)
loco τὴν κεφαλὴν, ἢ κεφαλὴ (c) loco κρεμνᾶται,

κρεμαται (d) ἢ γὰρ in MS. deest (e) loco τὰ βάθη,
 τῷ βάθει MS. habet (f) ἢ quod hic inerc lat
 Gesnerus in MS. deest () loco ῥάχης legen-
 dum ῥάχεος (h) loco ἀναληφθέντι habet MS. ἀνα-
 ληφθείσης. (i) refertur ni fallor ad ζευξεις. (k)
 loco ἢ MS. αἶς habet sed lege potius ὥς. (l)
 loco δυνηθῇ, δυνηθῆναι.

Cap. 91. (a) ut adjectivum cum substantivo con-
 cordet loco τεθειμένως, τεθειμένως legendum erit,
 et (b) loco ὑπτίως, ὑπτία. (c) error typi videtur
 esse pro quo lege πρῶτον. (d) loco ῥάκη, ῥάκεος
 legendum videtur (e) ὅστις Gesnerus in ὥς con-
 vertit (f) κατακόμψαι loco κατακάμπειν MS. ha-
 bet (g) nonne δεόντα.

Cap. 93. (a) τύχων error typi est lege adeoque
 τύχον. (b) loco ἴχον ἔτι τὸ νήπιον, lege cum MS.
 ἴχως ὄντος ἔτι ἔ νηπίς (c) καταψυχρανθῶσι corrigit
 Gesnerus per καταψυχθῶσι.

Cap. 94. loco δὲ habet MS. ὅταν. (b) loco ἢ, ἀλλ.
 (c) adjici MS. τό.

Cap. 95. (a) Τοῖνον deest in MS. (b) item παρὰ,
 (c) λαμβανομένως ταῖς χερσὶ ἔ νηπίς in MS. legitur
 (d) loco ἐπιτεθέντων puto legendum ἐπιτεθεῖσα. (e)
 loco ῥόγα lege τὴν ῥώγα. (f) ἀποθλίψοι loco ἀπο-
 θλίψη habet MS. (g) loco. ὠφελῇ, ὀφείλη.

Cap. 96. (a) ἢ adjicit MS.

Cap. 97. (a) mutilus admodum videtur hic lo-
 cus, qui mea sententia, parva facta mutatio-
 ne sic restitui possit. ὠρισμένος δὲ ἐστὶν ὁ πρόπος ἄλ-
 λος, ἢ ἡνίκα ἰδῆς πάντως θέλειν αὐτὸ λαμβάνειν.

Cap. 98. (a) habet MS. loco λαμβάνωσι, λαβῶσι.

(b) Totus hic locus a κακῶς usque ad λαμβάνοντα deest in Gesneriana editione, estque e MS. additus (c) γὰρ MS. adjicit.

Cap. 99. (a) Totum hunc depravatum locum sequenti modo restituit Gesnerus ἥνίκα διακίνης τὸν δάκτυλον εἰς τὰ χεῖλη αὐτῆς, πλησιάσει αὐτά, καὶ θηλάσει σὺν τίνι κλαυθμυρισμῷ.

Cap. 100. (a) Ἐπισκοπῶντες habet MS. loco ἐπισκοπῶμεν, (b) loco δὲ, τοῖνον δεῖ, (c) loco ἐξ αὐτῆς substituit hic Gesnerus ἐκ τοῦ ἡλίου.

Cap. 101. (a) Θηλάσαι quod MS. habet magis placet quam τὸ γάλα πιεῖν. (b) loco ἢ ἡχων habet MS. ἡχώ. (c) non video cur Gesnerus τὸ δὲ praeferat τῷ γὰρ. (d) τῷ addit MS. (e) nonne ἐπικλύθωσι in ἐπικλυθῶσι mutandum? (f) καὶ abundare videtur (g) hic καὶ interserendum. (h) et hanc parenthesim abundare non sine ratione iudicat Gesnerus. (i) loco δέχομεν habet MS. δέχομενος, (k) et loco γιγνεται, γίνεται. Erit ergo legendus hic locus. Εἰ μέντοι πρὸς τὴν τροφὸν τέτρω τῷ κλαυθμυρισμῷ γυμναθῶσι. καὶ ἐπικλυθῶσι αὐτῇ ἢ ἔφοδος, ἢ αὐτὸς ὁ πόρος ὁ τὸ γάλα δεχόμενος εὐευχωρότερος γίνεσθαι.

Cap. 102 (a) Τροφῶ abundat. (b) loco ἐσρωμμένον lege ἐσρωμμένω.

Cap. 103. (a) Ὅπως καιρῶ φασκιάσομεν, uti habet Gesneriana editio substituit MS. πότε βασιλεύον. (b) τῷ συμφαρήσειη puto substituendum μὴ συμφαρήσειη.

Cap. 104. (a) loco καὶ, εἴη legendum puto (b) loco μονόκυτιν, μονοκίνητη. (c) διασρέφειν καὶ addit MS.

Cap. 105. (a) Μεθ' ἐπόσας loco μετὰ πόσας habet MS.

Cap. 106. (a) Σὺν ἀκριβείᾳ loco μετὰ ἀσφαλείας habet MS. (b) διατυπῶμεν, loco σχηματίσομεν idem. (c) μελιαρισίς substituit Gesnerus δηναρίς (d) ἥτις e MS. (e) bee Gesnerus κατάκοilon loco κατάκυκλον.

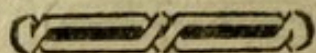
Cap. 107. (a) Τισιν addit MS. (b) hic θᾶπτον intercalat Gesnerus (c) αὐτοῖς e MS. (d) item ἔστω (e) verisimiliter hic loco κενότητι, καινότητι legendum est.

Cap. 109. (a) satis apparet ex responsione hic τῷ πότε, διατὶ substituendum ita et (b) τῷ λύεσθι, λύεσθι, quam correctionem etiam Gesnerus fecit.

Cap. 110. (a) haec e MS. magis placent quam quae habet Gesneriana editio (b) sic habet MS. loco περιπατήσῃ. (c) ἢ hic videtur abundare (d) ἑαυτὴ per καθ' ἑαυτὸ corrigit Gesnerus (e) item πρότερον per πρῶτον.

Cap. 111. (a) Gesnerus hic μηνῶν addendum existimat. verum nemo nescit infantum quarto mense eam adhuc esse pedum debilitatem ut ne stare quidem multo minus gradiri possint et debeant. Ego vero censeo μεταξὺ in μετὰ convertendum ita ut sensus sit infantes primum quatuor extremitatibus innixos gradiri docendos esse: μετὰ τῶν τεσσάρων, quatuor extremitatibus uti Galli dicunt: *marcher a quatre*.

Cap. 112. (a) Πότε εἰς uti habet MS. magis hic quadrat quam πῶς πρὸς. (b) loco πόδας verisimi-

liter πόδες legendum (c) ἢ τιθέσθαι corrigit Gesnerus per ἐντιθέσθω.

Cap. 113. (a) hic ἀποκόπτειν interserit MS quod in ἀποκοπτέον convertendum videtur et sic reliqua, quae in Gesneriana editione hic reperiuntur exulare possunt (b) hic ὅτε intercalat Gesnerus sed cum (b) loco ἐστὶν MS. ἔσιν habeat, omitti potest.

Cap. 114. (a) hic substituit Gesnerus ὀλίγων ἡμερῶν. (b) loco δρξάμενοι lege cum MS. δρξαμένους, et sic (c) δεῖ, quod adjicit Gesnerus superfluum est.

Cap. 115. (a) Ψυχία magis graecum, adeoque et (b) βεβεγεγμένα.

Cap. 117. (a) Gesnerus in annotatione ad hoc caput ait: plurimis a quarto mense nasci incipiunt.

Cap. 118. (a) Pariter et hic nares substituere videtur; sed etiam ex auribus fluit talis humor.

Cap. 120. (a) Εἰλκῶσει lege loco ἐλκώσεις. (b) bene hunc locum corrigit Gesnerus: μέλητι ἀφεψημένῳ καλῶς. (c) puto simul ἐπιχειῖσθαι in ἐπίχεισμα convertendum, et σκεράζεσθαι addendum. (d) ἀνθηρὰ quid sit nuspia neque apud Dioscoridem reperiō. An forte est αἶθος χαλκῆ, flos aeris, qui reprimens est, et depurans. (e) addit Gesnerus καὶ αὐτό. (f) per κύπερ corrigit Gesnerus. κύπερος vero apud Dioscoridem est ligustrum, cujus folia vim adstrictoriam habent, et commanducata oris ulceribus medentur. (g) habet MS. διάμωρον (h) διακόδιον.

Cap. 121. (a) Φλεγμονὴν habet Gesnerianus textus, κνησμονήν vero meum MS. quam lectionem priori illi praefero. (b) loco ἐπαλοιφὰς (c) hic Gesnerus ποιεῖν χεῖρ adjicit, quod aliunde ex interrogatione subintelligitur. (d) ῥίσιος Dioscoridis est juncus odoratus. ἀγριοσυκάμινα vero et σαβυλὴ ὀμβρακίνη quid sint nuspiam reperio.

Cap. 122. (a) Hic gesneriana editio et MS. idem sed alio modo enuntiant; placuit tamen magis me MS. accommodare.

Cap. 123. (a) Gesnerus substituit πρὸς τὴν βῆχα. Est autem responsio in hoc capite mutilo. (b) quae post συνίσαθ sequuntur, ad aliud caput pertinere, et partem prooemii morborum mulierum, qui nunc sequuntur, videtur constituere. Venia adeoque mihi dabitur, si uti textus mutilus est, ita et translationem obscuram dederō. (c) ὀφείλεις deest in MS.

Cap. 124. (a) merito in σκλήρωσιν convertit Gesnerus.

Cap. 125. Videntur et haec ultimae periodi truncati capitis esse. (b) Gesnerus per συντρέχει restituit. (c) et καθαίρειν per καθάριεσθ corrigi.

Cap. 126. (a) Titulus et initium hujus capitis usque ad πολλάι e MS. desumpta sunt. (b) μετὰ error typi esse videtur pro quo lege μήτρα. (c) per αἵτινες corrigi Gesnerus. (d) τῷ, τῇ erit substituendum. (e) μορίων per τόπων corrigi Gesnerus. (f) bene Gesnerus καθαιρόμεναι. (g) et hic apposite: αἱ δὲ ἀρρώστιαι substituit. (h) loco κατέχεω lege cum Gesnero κατέχεσθ. (i) Et hic cum

eodem ἀνακτῆσεις. (k) hic denuo Auctor nominativum loco genitivi absolute positi inducit. (l) τοιαῦτα e MS. (m) lege ἡ φλεγμονή. (n) ἐπερχομένης e MS. (o) hic MS. ἔ intercalat. (p) ἔτως habet MS. (q) puto legendum: οἱ αὐτοὶ χυλοί. (r) non video cur hic aquae denuo mentio fiat, nisi forte velit Auctor per adjectum epithetum admonere, ut tepida propinetur. (r) loco ὅπως lege ὅμως. (s) ἡ hic in ἦν convertendum videtur. (t) per ἐπιτεθέναι corrigit Gesnerus. (v) δέ vel abundat vel ejus loco δὴ legendum. (x) lege ἐπιμενέσης δὲ τῆς ὀδύνης. (y) ταῦτα abundare videtur. (z) τῇλιν λελειωμένη legendum puto (a) nonne loco ἀναβλήθην, ἀναλυθὲν legendum. (a) Et hic legendum ἀφαιρεθέντων τέτων τῶν φλοιῶν (b) et loco ὥσπερ, ἔσπερ. (c) et hic loco τοῖς χυλοῖς, οἱ χυλοὶ puto legendum. (c) λειοθεῖται corrigit Gesnerus. (d) loco ῥάκος lege ῥάκει. (e) διακινεῖται nifallor loco διακινεῖν. (f) δὲ in τὲ mutat Gesnerus. (g) καθίστη habet MS. (h) σπόγγων idem. (i) ἀνατρέψεως magis graecum. (k) lege ἐγκαθισμάτων (l) hic intercalandum ἡ. (m) loco κηρωτὴν lege κηρωτῇ (n) loco ἔ lege ἡ. (o) per ἐπιθήσσει corrigit Gesnerus. (p) et αἶτινα per αἵτινες. (q) τῷ λίβανον, libianum Gesnerus substituit. (r) forte hic ἐγκαθίσματα subintelligendum. (s) quid κατεῶν fit nullibi, neque apud du Cange reperire potui; Illud quidem secundum latinum interpretem cydum nominatur; Sed quid est cydum. Videtur tamen tale instrumentum fuisse, quo injectiones in uterum fie-

rent, uti illud est, quo nos passim hodie utimur.

Cap. 127. (a) nonne potius ἀποψύχει αὐτὴν ἢ ψί-
ξις, (b) ἢ MS. adjicit. (c) puto ἀνέωκται in ἐνο-
χλεῖται convertendum. (d) ἢ hic videtur adjiciendum. (e) πᾶσι χῆ non video quid hic significare possit lege ergo potius τάσιν χῆ. (f) ὡς e MS. (g) τῷ εἰ puto ἐς substitutuendum. (h) loco γὰρ, δὲ legendum videtur. διακύσμησις quid proprie hic significet nullibi, nec apud du Cange, nec apud Hesychium, neque apud Suidam reperire potui; num ultimus quam hujus vocis dat definitionem, hic non quadrat; dicit enim: διακόσμησις ἔστι παντὸς ἢ διάθεσις. quod nempe sit hujus universi ordinatio. (i) Εἰ hic intercalandum videtur. (l) lege αὐτό. (m) loco ἄνευ κοπῆς legendum videtur ἂν ἐπισκοπῆς. (n) per λέγεται corrigit Gesnerus. (o) μετῆλθεν in μετῆλθω convertendum judico. (p) ἐκεῖναι in ἐκεῖναις mutat Gesnerus et λαμβανέτω in λαμβανέτωσαν. (q) pro ἐκθλίβει ἐκθλίβεισι MS. habet. item (r) καθάπερ loco κατάπερ. (s) τῷ λελειωμένα, λελειωμένοις Gesnerus substituit

Cap. 128. (a) Non video cur Gesnerus τῷ ὅπερ, ὅμως substituat. (b) lege cum Gesnero τοῖς ἀνδράσι. (c) ἢ addit MS. (d) loco ὅπερ lege ἔσπερ. sub intelligendo σατύρης. (e) hic ἔχειν intercalandum videtur. (f) ὥς intercalavi. (g) loco ἀναφερόντος lege ἀνυποφορήτως. (h) loco βάλλει, quod ὥς praecedat, lege βαλλεῖν. (i) lege αἶρει. (k) loco αὐτὰς εἰαυτὰς legendum puto. (l) sic et loco ποιή-
σεις, ποιήσῃ.

Cap. 129. (a) loeo ἢν lege cum Gesnero ῥν. (b) loco παραπνιγαῖς, παρὰ πνίγος legendum censeo. () ita et loco τῆτο, αὐτή. (d) ὡσάνει habet MS. (e) lege ἀωροτόκω. (f) ὅτι videtur abundare. (g) ἀνέρχομένη habet MS. (h) item et οἱ. (i) non quod pedum et manuum extremitates inflammatae sint, sed quod velut in inflammatione intumescunt. (b) αὐτῆς MS. habet. (l) loco ὀλιθίματι putem legendum χήματι (m) loco τὸν ἱκτερον lege cum Gesnero τὴν ὑσερικὴν πνίγα, (n) forte ἐκζήσεται. (o) καὶ intercalat Gesnerus. (p) τὸ τέλος habet MS. (q) loco ἥπατος, τῆ παντός legendum censeo. (r) lege ὑσερικαί. (s) forte μικρόν ut cum iis quae superius dicta sunt conveniat. (t) per ὑσερικῶν corrigit Gesnerus. (u) hic ad marginem Mspti ἱκτερικαί per ὑσερικαί corrigitur. (v) παρὰ hic intercalandam videtur. (x) lege ὑσερικῶν. (y) videtur hic legendum; καὶ ἐνίστε χρόνιον ἐς. (z) διηθουνδεῖη habet MS. sed lege διεθουνδεῖη. (a) τῆς αὐτῆς habet MS. (d) hic puto legendum; καὶ ὁ νῆς αὐτῶν συνεχέστερον ἀλλοιῖται. (c) lege conjunctum ἐπιπάσας. (d) forte δερμασίαν. (e) nominativi loco genitivorum absolutorum. (f) censeo legendum: μετὰ τῆ ὀλίγον δίδοναι τροφῆς. (g) ἐκκλίνη habet MS. (h) ἢ ἄλλη ἡμέρα videtur abundare. (i) lege ἐκκλίσεως. (k) loco καὶ lege cum MS. κατὰ (l) μεταπτυγκριτικῶν legit Gesnerus. (m) lege λυχνῶν. (q) ἔνδον intercalat MS. (n) οἵτινες per ἄνωα corrigit Gesnerus. (s) δὲ hic videtur intercalandum esse. (o) παρμιχῶν verisimiliter legendum. (r) lege ἐνέπλησαν (s)

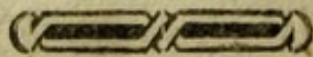
potius legendum: ἐς δὲ ταῦτα ἀκραια. (y) εἶναι intercalat Gesnerus.

Cap. 130. (a) Εἰώθε habet MS. (b) σὺν οἰδήματι legit Gesnerus. et (c) σκληρῶδει. (d) censeo et ὀδύνης in ὀδύνη convertendum. (e) σὺν αἰσθήσει habet MS. (f) εἰώθασιν itidem. (g) ἢ in καὶ convertendum existimo.

Cap. 131. (a) Εὐναπομείνη corrigit Gesnerus per εὐναπομείνοντος. (b) loco ὥς, ὥς legendum puto; et (c) loco ἑαυτήν, ἑαυτό. (d) pro ἑαυτῷ lege ἑαυτό. (e) hic πρὸς τὴν intercalandum censeo. (f) τῷ ἐπιζέσει Gesnerus τῇ ζέσει substituit. (g) loco εὐρέση MS. ἐρευνήσει habet. (h) παραλύση rejicit Gesnerus, et παραιρήση substituit. (i) lege cum MS. πολυάρχιον. (k) hic ἀτὰρ ἰδίως legendum censeo. (l) lege cum MS. ὥς. (m) lege cum Gesnero ἐπιτιθέναι (n) ψυχρὸς error ni fallor erit typi, lege adeoque ψυχροῖς.

Cap. 132. (a) σκηρία per σκληρία Gesnerus corrigit. (b) ἔτως videtur in ὥς mutandum. (c) θλίψεη in θλίψηται (d) ἀποσῇ in ἀποσῆναι, et (e) ἐνώσει in ἐνώσαι.

Cap. 133. (a) videtur hic legendum μέρος τινός. (b) lege τὸν δάκτυλον (c) loco εἶη, εἶη. (d) loco θλίβοντα θλίβοντα. (e) loco ἥλιναι legendum videtur ἔλκεται. (f) hic locus usque ad ἐκεῖ depravatus et defectuosus est adeo, ut de eo restituendo desperem; Sed bonâ fortunâ reperitur integer in translatione latina, quae sic habet. Foris quidem nullus invenitur tumor, cum autem obstetrix digitum in orificium uteri misce-

rit. quem locum meae versioni inserere non dubitavi. (g) ἐκεῖ habet MS. (h) et hic locus mutilus est, qui e versione latinâ sic resarciendus: nam hac causa (Scirrhus nempe uteri) a callo in hoc separatur, quod callus in totum nihil sentiat.

Cap. 134. (a) nonne potius σῶμα et (b) loco λήπεται λυπείται. (c) ni fallor αὐτὴ ἡ, loco ἐν τῇ. (d) οἱ addit MS. (e) loco σροφόμεναι legendum videtur σρεφόμεναι ὥσι; si in aliqua re afflictionem passae fuerint. (f) βραχὺς in βραχεῖα convertit Gesnerus. (g) κεῖθι loco κείσεται habet MS. (h) οἷονδὴ ποτ' ἄλλο τῷ οἷονδὴ ποτ' ἄλλω substituit MS. (i) τῶν φυσικῶν γλῆχωνος non video quid hic significare possit; vel abundant haec, vel desunt quaedam, quae genuinum sensum determinent: quare satius duxi ea in meâ versione silentio praeterire. (k) loco ἀφ' ἧν procul dubio ἀφ' ἧς legendum. Indicare videtur Auctor per hunc locum, qui satis obscurus est, vinum quidem potandum dari debere, at non majori solito copiâ, sed ea cui corpus assuevit. (l) ni fallor κυπείρε. (m) ἐξελκάζου loco ἐξελειώθη habet MS. (n) per γενέσθω corrigit Gesnerus (o) loco βλάπτει βλάπτῃ MS. habet; ego vero malim βλαφθῇ. (p) ὥφελει hic repetitum abundare videtur. (q) εἰ loco ἧ habet MS. (r) lege κορός. (s) Supponit Gesnerus loco ἵνα, ἵα, et ego (t) loco ἐπέπλιον, ἧ πέπλιον legendum puto. (v) Σύμβρα magis graecum (x) loco νάπην νάπη MS. habet, ego vero νάπυ legendum puto. (y) ἢ hic rejiciendum cen-

θεο (z) loco πολυκύνθαν MS. habet. (aa) loco εἰδείης ἰδῆς legendum censeo.

Cap. 135. (a) Titulus est e MS. uti et (b) initium capitis usque ad σκλήρωσιν. (c) lege σκλήρωσις. (d) e MS. (e) lege τινός γεννηθέντος. (e) ἐδὲν videtur intercalandum. (f) lege ἐπαύξεται. (g) lege vel τῆς ματίας εἰσβαλλέσης, vel εὐρίσκει. (h) lege σκληρώματι. (i) loco τοῖστον lege cum MS. τοῖστο. (k) MS. addit σύν. (l) loco κατέχεται censeo legendum ἐκτίκεται. (m) αὐτῶν loco ἐαυτῶν. (n) ἐξ ἐκείνης τῆς ἔχσεως τὸν μῦλον abundare videtur. (o) e MS. loco τῆστο (p) Gesnerus loco τάξει, τήξει scribit (q) legendum videtur προδήσεις. (r) ἢ videtur intercalandum (s) loco εἰς ᾧ legendum videtur εἶτα. (t) nonne potius ἀρήψαν. (v) γλήχωνα. (x) αὐτῶν rejecto αὐτὰς retineatur. (y) καθιδρυον habet MS. (z) videtur hic legendum ἀρεψημένῳ καρδάμῳ ἐχρῶντο.

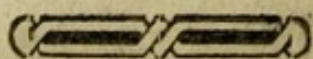
Cap. 136. (a) Ὡς quod hic in editione Gesneriana reperitur, in MS. deest. (b) ἢ abundat, et ὅποτεῖν legendum puto. (c) τῇ τήξει substituit Gesnerus. (d) lege cum Gesnero τῇ καμνέσῃ. (e) e MS. (f) ἢ σκοτεινῷ additum e MS. (g) τὴν ἀρρώσον substituit Gesnerus (h) haec uti intercalaverat Gesnerus reperiuntur in MS. (i) ἢ intercalat MS. (k) loco αὐτὰ legendum videtur ταῦτα, et (l) ὁφείλοισι addendum. (m) loco ἀλλὰ lege cum Gesnero ἀκρεα δέ. (n) loco ἢ lege δέ. (o) loco καταντληθῇ legendum videtur καταντλεῖν. (p) ῥιπίζειν hic textus Gesneri habet, errore ni fallor typi, lege ergo cum MS. ῥιπιζέιν. (q) μήτηρ per μύρ

τη corrigit MS. (r) ἀγριοσυκαμορτα non repetitur apud Dioscoridem. (s) ἔ quod hic intercalat Gesnerus deest in MS. (t) nonne ἐκ hic est intercalandum? (v) δυνήση ni fallor loco δυνηθῇ. (x) verifimiliter et εἰς hic intercalandum. (y) σαφυλῇ ὀμφακος quid sit apud Dioscoridem non invenio; an forte est ejus oenanthe, quæ est fructus vitis sylvestris dum floret, et cui vim sanguinis sistendi adscribit. (z) quæ hic parenthesi facta intercalaverat Gesnerus ad literam habet MS. (a) ὀπωρ in editione Gesneri error typi est. (b) nonne ἐναπομείνισσαι. (c) βοτῶν error typi erit. (d) λειωθέντων legendum est, et (e) ἔ ὅξει ἀναμιγνίντων. (f) παρασκευάζονται videtur addendum. (g) γυμναστικοῖς πεσσοῖς οἱ ἔχουσι vult Gesnerus. (h) ἢ ἔ σποδιῶν legendum videtur. (i) καθηγραίνόμενον de novo error typi. (k) χύτρω græcum non est lege adeoque χύτρω καινόν. (l) lege ξηρίον (m) hic ἔ intercalandum est. (n) lege cum MS. τί. (o) nonne potius τά. (p) hic præponendum videtur: προτίθεμεν ἔν. (q) lege cum interprete latino ὀρεζην. (r) γύρις quid sit non video habet hic interpres latinus polentam, quem in mea versione sequor. (s) ni fallor θριδακος. (t) Gesnerus ξηρά per ἀπαλὰ ad mentem interpretis latini corrigit, ea sane inductus ratione, quod ova forbilia facilia sint concoctu, quam indurata: si tamen consideremus antiquos ova ad duriores consistentiam cocta, ut remedium urgentis hæmorrhagiæ habuisse, poterit ξηρά retineri. Aretæus enim Curat: Morb: acut. Lib: ij Cap. 2.

de sanguinis rejectione, ubi evidentissimum a sanguinis rejectione periculum immineret, ova coctione duriora reddita cum aliis adstringentibus commendat: ὡὰ ἰψήσι παχέα ξὺν ροιῆς σιδερίσιν, ἢ κεκίδος. (v) grus quidem hodie raro estur; apponebatur tamen veterum mensis. (x) lege καρπῶ. (y) βραδύτερον δοθῆναι, Gesnerus cum interprete latino, tardius eum lavari oportere vult, adeoque δοθῆναι in λσθῆναι convertendum esset;

Cap. 137. (a) Εἴπερ legendum videtur. (b) τὰ ἱκατέρων ut nihil significantia hic abundare videntur. (c) legendum videtur εἴη. (d) nonne potius: παχεῖ? (e) loco καὶ δεύτερον ἔχουσι substituendum videtur ἢ αἰ. (f) lege αἰσίσι. (g) loco σὺν τῇ ζέσει ἐς ῥυπαρὸν legendum puto: τῇ ζέσει, καὶ ἐστὶν ἐνίοτε ῥυπαρὸν, ἐνίοτε δὲ καθαρόν. (h) φέρεται ni fallor. (i) μῆλσαν sine dubio error typi, substitue ergo e MS. μῆλα. (k) βάλλης e MS. (l) χυλῶ. ni fallor. (m) θερμοῖς absque καὶ habet MS. Cur autem hic cataplasmata calida commendat? Ex eo quod superius dixit, curam eandem in hoc morbo esse adhibendam, quæ in uteri hæmorrhagia præscribitur, ubi frigida omnia commendaverat. Cum vero hic ulcus supponat, cui frigida omnia secundum Hippocratem inimica: sapienti consilio hoc epitheton addit. (n) hæc sequenti modo convertenda videntur; ἐν τῇ δυσεντερίᾳ μὴ καθαρεῖ πρὸς τὰ ῥυπαρὰ ἔλκη. (o) χρονίη MS. habet.

Cap. 138, (a) Εὐχρώτῳ χρώματι corrigit Gesne-

rus. (b) loco καὶ πάσα, ἅκεα πάντα legendum suspicor. (c) saepe participium loco verbalis usurpat. (d) δεῖ adjiciendum. (e) loco ὡς lege ὥς. (f) ἀνδρῶν substituit Gesnerus (g) lege μελετῶν τῶν ἀφροδισίων. (h) hic habet editio Gesneri ὠμέναι, MS. vero ζητιζόμεναι.

Cap. 139. (a) Gesnerus ταῖς γυναξὶ substituit, adeoque et ταῖς ἐχέσαις legendum. (b) loco ὥπερ legendum potius ἄς. (c) τέτο hic abundat. (d) lege ἐκπέμψαι. (e) ἀλλ. deest in MS. (f) πρὸς habet MS. (g) videtur hic: τῇ αἰτίᾳ καὶ substitutendum.

Cap. 140. (a) Θερμαντικὸν quantum e latino interprete et locis quibusdam praecedentibus colligi potest apud Auctorem callosum significat.

Cap. 141. (a) addit Gesnerus τρόπων (b) praemittit MS. ὁ τῆς μήτρας. (c) corrigit Gesnerus hunc locum: ὁ πᾶς ὁ κατ' εὐθὺ τείνεται. (d) hic substituit τοῖς προτέροις.

Cap. 142. (a) Ἡ γὰρ loco ὥπερ habet MS. (b) loco ἀμελείς legendum ἀμέλει. (c) τὸ σώματος videtur abundare. loco autem κάκετ κάκετθεν. (d) πλέονι ni fallor. (e) loco ἄνευ ἰδίων τῶν lege τῶν ἀνδρείων. (f) addendum ni fallor ἐσερῆθη. (g) ἐμποδίζειν convertendum in ἐμποδίζεσθαι. (h) per hymenem intelligit illam aperturam per quam in viris semen ejaculatur, uti in mulieribus illam, quae illud recipit. Theophilus protospath, Lib: V. §. 23. de Corporis humani fabrica viros tali affectione laborantes ὑποσπαδιαίως nominat et morbum si-

describit: Τοῖς γὰρ ὑποσπαδιαίοις ὀνομαζομένοις, ἰπειδὴ ὁ πόρος ἔ καυλῇ ἐν τῷ τέλει διέσραπται, ἔ δύνανται γεννᾶν· δηλοῖ δὲ τῆτο ἡ ἰασις· τμηθέντος γὰρ ἔ δεσμῷ, γυνῶσι. Cum vero hypospadiæi dicti penis meatum in summitate distortum habuerint, generare non possunt. Id vero cura indicat; perscisso enim ligamento s. frenulo, generant. (g) loco τεταμέναι lege τηρόμεναι.. (h) κατασκακτικαὶ corrigat Gesnesus per κατατηκτικαὶ. (i) loco ἢ lege cum Gesnero μή. (k) loco ἄγαμοι lege ἄγονοι. (l) lege cum Gesnero σόμα. (m) participium loco verbalis, uti interpreti in more est. (n) lege δε cum MS. loco τέ.

Cap. 144. (a) loco μή legit Gesnerus εἰ. (b) ἄθροισις congestio sanguinis, hæmorrhoidibus nempe tumentibus, vel si plures simul partes prodeant, ita ut altera alteri in mora sit.

Cap. 145. (a) nonne potius τῆς μήτρας; nisi forte per γαστέρα, κοιλία intelligatur, illa nempe pelvis capacitas, quam foetus caput in suo exitu emetiri debet. (b) ὅν posset hic exulare.

Cap. 146. (a) hæc usque ad χημάτων e MS. desumpta sunt. (b) ἐπαναδίδωσι e MS. (c) item ἐzeugμένων loco ἐzeugμένον. (d) αὐτῶν videtur legendum, et (e) loco ἐξαιτέμενον, διαιρεμένων. (f) ἀνεύθετον puto separatim legendum ἂν εὐθετον. (g) μέρος habet MS. (h) mavult Gesnerus ἀμφοτέρως. (i) τοῖς μέρεσι secundum Gesnerum. (k) τῶν intercalat MS. (l) lege δεδιπλωμένον. (m) videtur legendum ἢ κεκυλισμένων. (n) τεθειμένων abundat.

Cap. 147. (a) Ποῦα vult Gesnerus et (b) loco ἐκταθει-

μένα, εὐκτικά. (c) adj cit editio Gesneriana καὶ τὰ ἐναντία, καὶ παρὰ τὴν φύσιν, quae ut non hujus loci praetermisi. (d) ὁσάκις praemittit MS. (e) καὶ intercalandum videtur, et (f) ἔξει in fine adjiciendum.

Cap. 148. (a) lege τεθειμένων, et (b) ἐπιδυθεισῶν. (c) hic τεῖνον intercalandum videtur. (d) vult Gesnerus ἀνέλκη, malim tamen textum retinere. (e) an apud Traductorem ῥῦπος idem indicat atque δέος.

Cap. 149. (a) Πλίονι secundum Gesnerum.

Cap. 150. (a) Στερεωμένον habet MS. sed malim ego σφριζόμενος (b) δυχερῶς. ni fallor. (c) ἔτοκω corrigit Gesnerus. (d) lege ἐκχίη. (e) lege προευτεπιζόμενον.

Cap. 151. (a) lege cum MS. ἐνάρξει. (b) bene hic Gesnerus ταῦτα ἐστὶ τὰ αἴτια. (c) ἢ hic abundat (d) loco ἢ lege cum Gesnero δια. (e) cum eodem ἀναλωθεισῶν. (f) θρύσεσιν non video quid significet lege adeoque potius ῥύσεσιν. (g) ni fallor ὁμοίοις. (h) loco ἐσφυλμένον legit Gesnerus εἰς πλάγιον. (i) χεῖ. abundat.

Cap. 152. (a) substituit Gesnerus γέγνωσιν.

Sequuntur Capita undecim spuria falso Moschioni adscripta.

ἐν γ'. Περὶ γυναικὸς δυσοκέσης, καὶ μὴ δυναμένης ταχέως γεννηθῆσαι.

Ὡς ὅν χήνειον δίδε ῥοφῆσαι, καὶ ἀνοδύνως παραχερῆμα γενναῖ - ἢ ἐκ ῥαφάνων ποιήσας σέφανον, σέφων τὴν ἀδύνεσαν καὶ παραχερῆμα τίξεται· εὐθὺς δὲ ἄρπασυν τὸν σέφανον ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, ἵνα μὴ βλάβῃ· ἢ περισερεῖς καὶ

πρίω κάπνισον αὐτήν, καὶ εὐθείας τέξεται· ἢ αὐὰ δύο σὺν
πηγάνῳ ἢ ἀνίσῳ ἢ κυμίνῳ λειώσας, πάντα ὁμῶς σὺν οἴ-
νω λευκῷ δίδε πιεῖν ἀπυρέτεις· εἰν δὲ πυρεσσῶσι, μετὰ
ὕδρομέλιτος· ἢ καυλιὰν ἀνήθε πρήσον σέφανον, ἢ ὡς
ἀνωτέρω εἴρηται, σεφάνωσον τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· ἢ λα-
βὼν ὁ ἀνὴρ τῆς τικτέσης, λαγῶν ζῶντα, ἢ κρύψας ὑ-
πὸ τὸν κόλπον αὐτῆς, εἰσελθὼν περιέλθῃ τὴν κλίνην ἅπαξ,
ἢ ταχίως φύγῃ ἔξω, ἵνα μὴ ἢ τὰ ἔντερα αὐτῆς ἐκ-
βάλῃ.

PNΔ'. Περὶ γυναικὸς ὠμοτοκέσης.

Ταῖς δε ὠμοτοκέσαις, ἢ μὴ τελεσφορέσαις τὰ ἔκβρυα δί-
δε πιεῖν ἀρτεμισίας δρεκμὴν, ἥτοι κεράτια λειώσας σὺν
οἴνῳ εὐῶδει.

PNE. Πρὸς τεθνηκὸς βρέφος, ἵνα αὐτὸ καταβάλλῃς.

Πράσιν δέσμην, ἢ πηγάνῳ δέσμην ἀρέψησας σὺν οἴνῳ
εὐῶδει δίδε πιεῖν τρίτον· ἄλλο. Τὰ νεκρὰ ἔκβρυα ἐκ-
βάλλει χολὴ προβάτε θυμωμένη.

PNς'. Πρὸς τὸ μὴ ῥίψαι τὸ βρέφος.

Γυνὴ ἔχουσα ἐν γαστρὶ ἐκ ἀποβαλεῖται, εἰν λαβὼν βάτε ῥί-
ζαν, ἢ βαλὼν αὐτὴν εἰς πανίον δήσης εἰς βραχίονα αὐ-
τῆς· ἔσται ἄφθορος ἕως ἢ τέξεται· ἄλλο· γυνὴ ἐκ ἀπο-
βαλεῖται τὸ ἔμβρυον, εἰν λαβὼν ζόχην βοτάνην μετ' οἴνου
δώσης αὐτῇ πιεῖν.

PNE'. Πρὸς τὸ γάλα τῆς γυναικὸς κατασπάσαι.

Τῆλιν ζέσας ἢ λειῶ αὐτήν, τοῖς μαδοῖς (ἰπίπλαττε) ἢ
μελάνθιον μετὰ ἐψήματος πότιζε. γο. α. ἢ σήσαμον με-
τὰ γλυκέως ἐν βαλανείῳ πότιζε, ἢ καναβόκοκκον λειώσας
μετ' οἴνου ἀκράτε πότιζε· ἢ πίτυρα μετὰ ῥίζης μαράθρου
ἐπὶ λειῶ μετ' οἴνου πότιζε τὸ καθέψημα αὐτῶν.

PNH'. Περὶ τῆς σβέσαι γάλα γυναικὸς.

Γυναικὸς γ' αὐτὰ ἀποφρύξῃς ἔτως φάβα, ἀλεσὸν καὶ ἔλαιον ἀ-
ναμίξας κατάπλασσε τὸς μαδοὺς αὐτῆς.

ΡΝΘ'. Πρὸς τὸ μὴ αὐξάνειν τὸς γυναικὸς μαδοὺς.

Κωνεῖς σπέρμα φρύξας καὶ λειώσας κατάπλασσε ἡμέρας ζ'.

ΡΞ'. Περὶ γυναικὸς ἀτέκνης ἵνα συλλήψηται.

Γυνὴ ἀτεκνὸς, ἢ μὴ τέκνον πειήσασα συλλήψεται ἔτως, ποι-
ήσεις ταύτην τὴν σκιουασίαν· κηρὲ τυρρηνικῷ γο. γ. ἀ-
φρονίτερος γο. α. τήλειος γο. α. τὸ δὲ ἀφρονίτερον καὶ τὴν
τήλιν λείαν, μίσγετοῖς συπτικοῖς· ἢ σατύρεσσι σπέρμα-
τος γο. δ. χολῆς δορκῷ τὸ ὑγρόν.

Ἄνθρωπε γλῶσσαν παῦσον, κοιλίαν δάμαξον, τὸν οἶνον
φύγε, καὶ φεῦγε κόσμον, καὶ γῆυσ, ὡς γέρων· χολὴν αἵ-
γειαν, καὶ θῆς εἰς τὸν ὀμφαλὸν τῆς γυναικὸς· ἐπὶ ἡμέ-
ρας ζ'. καὶ συγγενέσθω τῷ ἀνδρὶ, σελήνης αὐξέσεως, καὶ
θαυμάσεις· ἢ ἀλώπεκος κόπρον λειώσας, καὶ μίξας μετὰ
ροδίνεσσι ἐλαίῃς, ἢ αἵγειρινεσσι, ἅλειψε τὸ αἰδοῖον τῆς γυ-
ναικὸς, ὡσαύτως καὶ ὁ ἀνδρὸς, καὶ συλλήψεται· ἢ πιτέαν
λαγωῷ ἐνείλυσον. Εἰς βακὸς ὅν ᾧ τὸ παιδίον γῆνηθὲν
ἐτυλίχθη, καὶ ἡ γυνὴ λαβῆσα αὐτὸ ὑποτιθέσθω ἑαυτῇ, καὶ
ἀνδροκοιτήτω· ἕτερον πρὸς ταυτό· ἐστὶ διὰ πεσσῶν καθαρ-
τικῶν. Χρῶ δὲ αὐτῷ ἔτως ἡμέραις θ'. μὴ πλησιάζεσθαι τῷ
ἀνδρὶ, ἀλλὰ διὰ μένσεσσι ἔτως· καὶ εἰ μὲν θέλεις ἄρρεν
ποιῆσαι, ποιεῖ ἄρεως ἡμέρα· εἰ δὲ θῆλυ, ἀφροδίτης· καὶ
τότε ἀπὸ τῆς καθάρσεως συγγημιέσθω τῷ ἀνδρὶ· ἢ δὲ
χεῖσις ἐστὶ ὁ πεσσὼς τοιαύτη· ὅπερ μήκωνος, συπτηρίας
χιτῆος, κρόκος ἀνα γο. δ. μελανθίος γο. β. προπόλεως γο.
θ. μύρεσσι σπέρμα τὸ ἀρχῶν, γλυτυανῆς γο. α. καὶ μέλιτος ἀτ-
τικῶν τὸ ἀρχῶν· παρατιθέσθω δὲ ὁ πεσσὸς εἰς τὰς πόδας τῆς
ὑπερρεῖας· ἐπεμψα δὲ καὶ κυρίᾳ Ἰσλῖα ἀγριππίνῃ τὴν χεῖσιν,
ἥτις μέχρι ὁ δεῦρο μὴ κυῖσα ἔχει τὸν ποδαινότατον ὑἱὸν

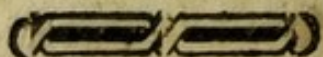
Διοφραιανὸν ἐκ Ἑ φαρμάκων τέττε· καὶ σοὶ δὲ κυρία ἐξαιρέτως ἐπεμψα τὴν γραφὴν ἀσφαλισαμένη πρὸς τὸ μὴ διαπεσεῖν πρὸς σέ.

ΡΞΑ'. Πρὸς τὸ γυναιῖκα μὴθ' ὅλως τεκνοποιῆσαι.

Η' γυνὴ ἑ συλλήψεται ἕτως ποιήσασα· τὸ ὅσον τῷ ἐλάφῳ, ὅπερ ἔχει εἰς τὴν καρδίαν εὐγαλον καὶ ξέσον ἐξ αὐτῆς, καὶ δὸς πιεῖν τῇ γυναικὶ, καὶ ἑ τέξεται· ἡ ὑοσκύαμος σπέρμα πρίψας μετὰ γάλακτος ἱππεῖς ἐμβαλε εἰς δερμα ἐλάφου, καὶ ἐπίδησον τὸν βραχίονα αὐτῆς, καὶ θαυμάσεις· εἰ δὲ βέλῃ πειράσαι αὐτὸ περιάψαι ὄρνιδι, καθ' ἐκάστην τιχτήσῃ, καὶ ἑ μὴ τέξεται, ἡ χύτρα ζέσῃ, καὶ ἑ μὴ ζήσῃ· ἡ ῥεέσῃ, καὶ ἑ μὴ ῥεύσῃ· ἡ δύσμος πρὸ Ἑ πλησιάζειν παρατιθέμενος, ἡ προσιθέμενος· ἡ ἀλόης δραχμὴ μία, κηρέως δραχμὴ μία, ἡτοι κεράτια ιη. πάνακος δραχμὴ μία· ταῦτα ὕδατι λειώσας καὶ ποιήσας κελέσια ἐπιμήκη πρόδωες τῷ γυναικίῳ αἰδοίῳ παραχεῖμα γὰρ ἐκβαλλοὶ τὸν γόνον ἔξω· ἡ λευκῆς τῷ δένδρε τῆς ῥίζης γο. α. λείανας σὺν ἡμικοτύλῃ ὕδατος πάρεχε ἐξ ἀφένδρου, καὶ ἐκέτικύει.

ΡΞΒ'. Πρὸς τὸ γινῶναι γυναιῖκα ἄρα γόνιμος ἐστὶν ἡ ἑ.

Ρ' ἡτίνην θυμίασον, ἡγαν ὑποκάπνισον, ἡ λίβανον, ἡ γύρακα, ἡτοι θυμίαμα· ἡ ἀσφαλτον ὑπόδωες ὑποκάτω αὐτῆς ἀσφαλισάμενος πάντοθεν, ἵνα μὴ ἐξέρχηται τὸ κάπνισμα· καὶ εἰ μὲν ἐκ τῷ σώματος αὐτῆς ἐξίρχεται ἡ ὁσμὴ τῷ καπνίσματος, καὶ ἐρεύγεται, ἐπίγνωθι ὅτι γόνιμος ἐστὶν· ἀπεκλείσθῃ γὰρ αὐτῆς ἡ μήτρα, καὶ ἐκ αὐτῆς συλλήψεται καρπὸν ἐν γάστρῃ αὐτῆς· ἡ λαβὼν ἀγγεῖα ὀστέακινα, καὶ σημειωσάμενος αὐτὰ ἀκριβῶς, βάλῃ εἰς αὐτὰ κριθὴν ἡ ὄροβον, καὶ ἐρεΐτωσαν ὅτε ἀνὴρ· εἰς τὸ ἐν, καὶ ἡ γονὴ εἰς τὸ ἕτερον, καὶ θὲς αὐτὰ εἰς τόπον· ἐν ᾧ ἐστὶ κατάψυχρον, ὥστε ἄχρει ἐπτά ἡμερῶν, μὴδ' ὅλως παρὰ σαλευθῆναι· τῇ δὲ ἐβδόμῃ εὐγαλον αὐτὰ καὶ ἴδε· καὶ

εἰς βλασφήσωσι τὰ ἄμφοτερα, γόνιμοι εἰς· εἰ δὲ ἢ ἐξ αὐτῶν ἢ βλασφήσῃ, ἐκεῖνος ἐστέρωθ.

ΡΕΓ. Περὶ ἧς γινῶναι πότερον ἄρρεν ἢ θῆλυ τέξεται.

Λαβὼν ποτήριον ὕδατος γέμισον; ἢ ἐκθλίψας ἐκ ἧς μαθῇ τῆς γυναικὸς γάλα δύο ἢ τρεῖς βρόχθας, ἐπίσταξον τὸ ποτήριον ἐν τῷ ὕδατι· ἢ εἰ μὲν σὴ ἄνω γάλα ἢ ἐπιπλῖει ἄρρεν τίκτει· εἰ δὲ διαλυθῇ, ἢ βελήσῃ κάτω, θῆλυ τέξεται· ἢ κάθισον αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἔδαρος (ἐπὶ) σκίμποδα, ἢ ἀπομακρύνας ἀπ' αὐτῆς ὀλίγον κάλεσον αὐτὴν εἰλθεῖν πρὸς σὲ ἀνισαμένη δὲ αὐτὴ εἰς τὸν δεξιὸν πόδα προτείνῃ, ἄρρεν ἔχει· εἰ δὲ τὸν ἀριστερόν, θῆλυ· ἢ βλέπε τὰς μαθῆς αὐτῆς, ἢ γεν τὰς ῥόγας· ἢ εἰ μὲν ὀρθαὶ εἰσὶν, ἄρρεν ἔχει· εἰ δὲ κάτω νεύσῃ, θῆλυ συνέλαβε· ἢ πρόχες, ἢ εἰ μὲν οἱ μαθοὶ εἰσὶν εὐχροὶ, ἄρρεν ἔχει· εἰ δὲ δύσχροι, θῆλυ συνέλαβε.

